

maves

AS Maves Marja 4D Tallinn 10617
Tel. 65 67 300, 65 67 301, 65 65 428 Fax 65 65 429
e-mail maves@online.ee Reg. nr. 10097377
KMKR nr. EE100180794 A/a Hansapank 221001129112

OÜ TARKOIL RAKVERE NAFTATERMINAALI KESKKONNA VASTAVUSAUDIT

aruanne

Töö on tellitud ja finantseeritud OÜ Tarkoil poolt

Töö vastutav täitja: Arvo Käär

AS Maves direktor: Mati Salu

**Tallinn
juuni, 2000**

OÜ Tarkoil Rakvere Terminaali keskkonnaauditi aruanne sisaldab 30 lk. teksti, 2 tabelit ja 19 lisa.

Aruanne on koostatud 4 eksemplaris:

3 eksemplari - OÜ *Tarkoil*;
1 eksemplar - AS *Maves*.

Aruande koostasid: Arvo Käär - kõik peatükid
AS *Maves*

Anastasia Petuhhova - lisad
AS *Maves*

Aruande vormistasid Anastasia Petuhhova ja Arvo Käär.

SISUKORD

	KOKKUVÕTE	5
1.	VASTAVUSAUDITI KORRALDUS	7
1.1	Vastavusauditi ettevalmistus ja sooritus	7
1.2	OÜ <i>Tarkoil</i> Rakvere Naftaterminaali tegevus ja auditeeritavad valdkonnad	9
1.3	Vastavusauditi eesmärk	10
1.4	Vastavusauditi maht ja ulatus	11
1.5	Vastavusauditi kriteeriumid	11
2.	ASEND JA LOODUSLIKUD TINGIMUSED	18
3.	AJALUGU	20
4.	PRAEGUNE STRUKTUUR JA TEGEVUS	20
5.	KESKKONNAKORRALDUSSÜSTEEM	20
5.1	Keskkonnakaitsete abinõude planeering	21
5.2	Vastutus keskkonnakaitse alaste abinõude rakendamise eest	21
5.3	Kontroll ja monitooring	21
5.4	Täiendõpe	21
5.5	Sertifitseerimine	22
5.6	Järeldused	22
6.	TOIMUVA TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNANORMATIIVIDELE	23
6.1	Veekasutus	23
6.2	Õhusaaste	25
6.2.1	Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollnõuded aastatel 1999 kuni 2007	26
6.2.2	Paikse saasteallika sanitaarkaitseala	29
6.3	Jäätmekäitlus	29
6.4	Laomajandus	30
6.4.1	Keskkonnakaitse nõuded naftasaaduste hoidmiseks ettenähtud rajatistele	35
6.5	Vibratsioon	36
6.6	Müra	36
6.7	Jääkreostus	37
6.8	Järeldused	37
7.	RISKID	38
8.	EDASILÜKKAMATUD MEETMED	39
9.	SOOVITUSED	40

LISAD

- Lisa 1 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali asukoht ja asukoha geoloogia
- Lisa 2 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali veevaatluspuuraukude tulpprofiilid
- Lisa 3 Fotod
- Lisa 4 Auditi ajakava ja tööde programm
- Lisa 5 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *töötajate nimekiri*
- Lisa 6 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Jäätmeluba* nr. 151
- Lisa 7 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Välisõhu saasteluba* EST-RAK - 183õ
- Lisa 8 OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Heitvee ärajuhtimise leping* nr. 1124
- Lisa 9 OÜ *Analiit-AA* Keemia-analüütiline laboratoorium. Vedelkütuse vastavussertifikaat nr. SD060402

- Lisa 10 Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded
- Lisa 11 Veeseadus
- Lisa 12 Välisõhu kaitse seadus
- Lisa 13 Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate heitkoguste või kasutatavate seadmete võimsuste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav
- Lisa 14 Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine
- Lisa 15 Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele
- Lisa 16 Jäätmeseadus
- Lisa 17 Keskkonnajärelevalve seadus
- Lisa 18 Ohtlike veoste riigisisene autoveo eeskiri
- Lisa 19 Ohtlike ainete piirnormid pinnases ja põhjavees

KOKKUVÕTE

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali vastavusaudit viidi läbi AS *Maves* töötajate Arvo Käär ja Anastasia Petuhhova poolt 22-26. mail 2000. a.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhitegevuseks on naftasaaaduste import ja hulgi- ning jaemüük. Rakvere Naftaterminaali territoorium koosneb põhja- ja lõunapoolsetest osadest. Naftaterminaal rajati OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhjapoolsele territooriumile 1994. a. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal asub Rakvere linna kirdepiiril (Narva tn. 27a ja 42), jäädes elu- ja tööstustsooni piirile.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal jääb hüdrogeoloogiliselt nõrgalt kaitstud alale.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali juhtkond on huvitatud keskkonnaseisundi ja -korralduse parandamisest. Rakvere Naftaterminaalil puudub formuleeritud keskkonnapoliitika.

Veekasutus

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal ostab tarbitava vee AS *Rakvere Vesi*. Naftaterminaali territooriumil ei asu põhjavee tarbepuurkaeve.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali kontoris tekkiv olmeheitvesi puhastatakse AS *Rakvere Vesi*.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil sadeveekanaliseerimine puudub.

Õhusaaste

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil on *Välisõhu saasteluba*.

Aastaks 2004 peab OÜ *Tarkoil* rajama Rakvere Naftaterminaali bensiiniaurude gaasitagastussüsteemi, kui jätkab bensiini vahendamist.

Jäätmekäitlus

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil on *Jäätmeluba*.

Tekkinud naftasaaaduste jäätmed ladustatakse naftaterminaali territooriumil olevates mahutites. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal ei tegele momendil naftasaaaduste jäätmete utiliseerimise ega hävitamise organiseerimisega.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali katlamajas kasutatakse asbesti.

Laomajandus

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali laomajandus ei vasta kaasaja keskkonnakaitselistele nõuetele.

Müra ja vibratsioon

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil ei esine müraga ja vibratsiooniga seotud probleeme.

Pinnase ja põhjavee naftasaaadustega jääkreostus

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil esineb pinnase ja põhjavee naftasaaadustega jääkreostus, mida ei ole Rakvere Naftaterminaali ostu-müügi lepingus vaadeldud.

Riskid

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali maa-alalt võib põhjavee reostatus naftasaadustega kanduda suuremale terminaali ümbritsevale maa-alale. Eksisteerib põhjavee maapinnalähedase kihi täiendava reostumise oht avariide tagajärjel.

Inimesele on OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tootmistegevusega seotud ohuks bensiiniaurude (toksiliste ühendite) pidev sissehingamine.

Ohuks ökosüsteemidele on võimalike tootmisavariidega seotud ohud.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimisprojekti koostamisel arvestada naftasaadustega seotud rajatistele kehtivaid keskkonnavalaseid nõudeid.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali ümbritsevad elamud 50 m kaugusel hoidla või tankla tuulutusavadest asustada ümber või elamutele lähemale kui 50 m mitte projekteerida mahutite tuulutusavasid.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimise käigus teiselatud naftasaadustega reostunud pinnas puhastada kompostimise või nõrutamise teel kohapeal.

Nelja rajatud põhjaveevaatluspuuraugu baasil läbi viia põhjavee seire.

Pärast OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimist määratleda naftasaadustega reostunud pinnase ja põhjavee horisontaalne ning vertikaalne ulatus ning läbiviia pinnase ja põhjavee puhastustööd tööstustsoonis kehtivate piirarvudeni.

1. VASTAVUSAUDITI KORRALDUS

1.1 VASTAVUSAUDITI ETTEVALMISTUS JA SOORITUS

Vastavusauditi OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаalis on tellitud ja finanseeritud OÜ *Tarkoil* poolt. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali territooriumil on läbiviidud mitmeid uurimistöid. Terviklik ülevaade OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali territooriumi keskkonnaseisundist ning keskkonna- ja sellega seotud majandusriskidest puudub.

Vastavusauditi programm koostati AS *Maves* töötaja Arvo Käär poolt, mis on kooskõlastatud OÜ *Tarkoil* juhtkonnaga (Hr. N. Jermakov) ja Lääne-Virumaa Keskkonnatalitusega (Hr. Urmas Tiilen).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali vastavusaudit viidi läbi ajavahemikus 22-26. mai 2000. a. Vastavusauditi viisid läbi AS *Maves* töötajad Arvo Käär ja Anastasia Petuhova, vaadeldes OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali tegevuse vastavust olemasolevatele õigusaktidele ning mittevastavusest tingitud riske praegu ja seadusandluse arenedes.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali kohta materjale saadi OÜ *Tarkoil* Tallinna kontorist (Hr. N. Jermakov) ja vahetult vastavusauditi läbiviimise käigus OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаalist (Hr. Vassili Fediv).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali vastavusauditi läbiviimisel on kasutatud alljärgnevat materjale:

- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Välisõhu saasteluba* EST-RAK - 183õ
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Jäätmeluba* nr. 151
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Heitvee ärajuhtmise leping* nr. 1124
- Firma *Õhukey*. *Tarkoil* OÜ lubatud heitkoguste projekt. Tallinn, 1999.
- Keskkonnaministri 23. novembri 1999. a. määrus nr 96 *Naftasaaduste laadimisel välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste määramismeetodid*.
- Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a. määrus nr 220 *Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine*.
- T. Kupits. *Rakvere terminaali pinnasereostuse uurimine*. AS *Maves*. Tallinn, 1997.
- T. Kupits. *Pandivere veekaitseala reostusohlike objektide uuring Lääne-Virumaa Rakvere Naftaterминаal*. AS *Maves*. Tallinn, 1996.
- OÜ *Analiit-AA* Keemia-analüütiline laboratoorium. Vedelkütuse vastavussertifikaat nr. SD060402.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *töötajate nimekiri*.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Töökaitsealase koolituse registreerimise kaart*.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Avarii likvideerimise kava*.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterминаali *Tegevdirektori ametijuhend*.

- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali mahutite passid ja tehnoloogilised kaardid.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töösisekorra eeskirjad.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika instruksioon nr. 1 Heledate naftasaaduste vastuvõtmine pumbamajas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba D 200 ekspluateerimise instruksioon nr. 2.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba II 85/8 ekspluateerimise instruksioon nr. 3.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Tuleohutuse instruksioon nr. 4 Heledate naftasaaduste vastuvõtmine pumbamajas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Manöövrivintsi mudel T-193 ekspluateerimise instruksioon nr. 5.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika instruksioon nr. 7 Tumedate naftasaaduste vastuvõtmine pumbamajas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba P3-60A ekspluateerimise instruksioon nr. 8 tumedate naftasaaduste vastuvõtmisel.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba P3-60A ekspluateerimise instruksioon nr. 9 tumedate naftasaaduste vastuvõtmisel.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba P3-30A ekspluateerimise instruksioon nr. 10 tumedate naftasaaduste väljastamisel.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika instruksioon nr. 11 Tumedate naftasaaduste väljastamisel pumbajaamas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ekspluateerimise ja ohutustehnika instruksioon nr. 12 vaadilaadija M163-00-00-00 ekspluateerimisel.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Pumba CIJ/I-20-24 ekspluateerimise instruksioon nr. 13.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika instruksioon nr. 14 Pumbamajas heledate naftasaaduste väljaandmisel ja autotsisternide valamise platsil.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Tuleohutuse instruksioon nr. 15 tumedate naftasaaduste vastuvõtmisel pumbajaamas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Tuleohutuse instruksioon nr. 16 tumedate naftasaaduste väljaandmisel pumbamajas.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Tuleohutuse abinõude instruksioon nr. 17 heledate naftasaaduste väljaandmise pumbamajas ja autotsisternide täitmise platsil.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika ja tuleohutuse instruksioon nr. 18 Reservuaaride pargis.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Ohutustehnika ja tuleohutuse instruksioon nr. 19 heledate ja tumedate naftasaaduste valamise frondil.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töökaitsejuhend nr. 20 naftasaaduste ümbervalajale.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töökaitsejuhend nr. 21 autojuhile.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töökaitsejuhend nr. 22 traktoristile.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töökaitsejuhend nr. 23 elektrikäsimasinatega töötajale.
- OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali Töökaitsejuhend nr. 24 kuvari ees töötajale.

- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 25* elektrikule.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 26* instrumentaallukksepale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 27* autoremondilukksepale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 28* koristajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 29* autolaadurijuhile.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 30* elekterkeevitajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 31* gaasikeevitajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 32* kaevudes töötajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 33* katlakütjale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 34* kõrguses töötajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 35* lukkseppseadistajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 36* metallitöötuspinkidel töötajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 37* telfristile.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 38* terituslihvpingil töötajale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 39* treialile.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 40* troppiale.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 41* töötamiseks raudteel.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 42* vedelgaasiballoonide käsitlemise ja hoidmise kohta.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Töökaitsejuhend nr. 43* tuletööde tuleohutusnõuded.
- *Geodes Maamõõdubüroo* AS. Rakvere linn, Narva tn. 27a ja Narva tn. 42 maa-ala geodeetiline plaan M 1:500.

1.2 OÜ TARKOIL RAKVERE NAFTATERMINAALI TEGEVUS JA AUDITEERITAVAD VALDKONNAD

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhitegevuseks on naftasaaduste import ja hulgi- ning jaemüük (naftasaaduste vastuvõtt, hoidmine ja väljastamine).

Rakvere Naftaterminaali ostis OÜ *Tarkoil* veebruaris 1999. a. Praegu Rakvere Naftaterminaalis OÜ *Tarkoil* poolt planeeritud naftasaaduste aastakäivet pole saavutatud. OÜ *Tarkoil* poolt Rakvere Naftaterminaalis planeeritud naftasaaduste aastakäibeks on:

- talve diislikütus ja kerge kütteõli, aastakogus - 35 000 tonni;
- suve kerge kütteõli, aastakogus - 30 000 tonni;
- bensiin A-76, aastakogus - 8 000 tonni;

- bensiin A-92, aastakogus - 4 000 tonni;
- bensiin Be-95, aastakogus - 20 000 tonni;
- bensiin Be-98, aastakogus - 3 000 tonni.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territoorium koosneb kahest osast:

- põhjapoolne territoorium (Narva tn. 27a);
- lõunapoolne territoorium (Narva tn. 42).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumeid poolitab Narva tänav (Rakvere linn).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhjapoolsel territooriumil asuvad:

- raudtee;
- raudteetsisternvagunite naftasaaduste laadimisestakaad (5 laadimiskohta);
- naftasaaduste hoidla (3 x 100 m³ vertikaalasendis mahutit ja 8 x 75 m³ horisontaalasendis mahutit);
- pumbamaja;
- garaaž;
- 2 x 75 m³ tühja mahutit
- ladu;
- 25 m³ õlijääkide kogumismahuti;
- väike terminaal (3 x 400 m³ vertikaalasendis mahutit ja 2 x 75 m³ horisontaalasendis mahutit);
- naftasaaduste jaemügitankla kolme tankimiskohaga ja müügihoonega;
- 6 x 25 m³ horisontaalasendis tankla mahutit varikatuse all;
- 50 m³ pooleldi maa-alune tuletõrjeveemahuti.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali lõunapoolsel territooriumil asuvad:

- kontori- ja olmehoone;
- dispetšeri- ja valvehoone;
- tsisternautode laadimisplats (8 kohta);
- katlamaja;
- katlamaja kütteõlimahutite hoone;
- 1000 m³ tuletõrjevee basseini;
- 25 m³ õlijääkide kogumismahuti;
- 2 x 200 m³ pooleldi maa-alust tuletõrjeveemahutit;
- suur terminaal (3 x 400 m³, 4 x 700 m³, 1 x 1000 m³, 7 x 2000 m³ vertikaalasendis mahutit).

1.3 VASTAVUSAUDITI EESMÄRK

Vastavusauditi eesmärgiks oli OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tegevuse vastavuse väljaselgitamine Eesti Vabariigis kehtivale keskkonnavalasele seadusandlusele.

1.4 VASTAVUSAUDITI MAHT JA ULATUS

Vastavusauditi mahuks oli OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali

- organisatsiooni,
- tegevuse ja
- territooriumi

vastavus kehtivale keskkonnavalasele seadusandlusele.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali auditeeritavaks alaks on OÜ *Tarkoil* poolt Rakveres hallatav territoorium ja sellel toimuv tootmistegevus.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tegevust vaadeldakse komplekselt (vesi, õhk ja jäätmed) ning antakse hinnang naftasaaduste impordiga tekkinud mõjust ümbritsevale looduskeskkonnale.

1.5 VASTAVUSAUDITI KRITERIUMID

Vastavusauditi kriteeriumiteks on:

- Eesti Vabariigi keskkonnavalane seadusandlus:
 - keskkonnavalased seadused,
 - keskkonnavalased määrused,
 - keskkonnavalased normatiivdokumendid;
- kohaliku omavalitsuse (Rakvere linn) poolt kehtestatud dokumendid ja
- ISO 14000/14001.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tegevust reguleerivateks keskkonna-, töökaitse- ja tervisekaitse seadusteks ning -määrusteks on:

Õhuga seotud seadused ja määrused

Seadused

22.04.1998 Välisõhu kaitse seadus * RT I 1998, 41/42, 624

Määrused

KKMm 9.09.1994 nr 39 Välisõhu saastelubade andmise korra kehtestamine * RTL 1994, 55, lk 1877

KKMm 14.12.1994 nr 58 Keskkonnaministri 9. septembri 1994. a. määruse nr. 39 «Välisõhu saastelubade andmise korra kehtestamine» (RTL 1994, 55, lk. 1877) muutmine * RTL 1995, 4, lk 115

KKMm 14.12.1994 nr 59 Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine * RTL 1995, 4, lk 116

KKMm 15.05.1997 nr 43 Keskkonnaministri 14. detsembri 1994. a. määruse nr. 59 «Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine» täiendamine ja muutmine * RTL 1997, 83, 479

VVm 23.12.1997 nr 254 Saastekahju hüvitise määrad 1998. aastaks saasteainete viimisel välisõhku * RT I 1998, 1, 2

VVm 7.10.1998 nr 228 Saastekahju hüvitise määrad 1999., 2000. ja 2001. aastaks saasteainete viimisel välisõhku * RT I 1998, 88, 1440

KKMm 25.01.1999 nr 5 Välisõhu saastetaseme piirväärtuste kehtestamine * RTL 1999, 21, 226

KKMm 17.03.1999 nr 33 Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid * RTL 1999, 59, 779

KKMm 28.04.1999 nr 47 Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord * RTL 1999, 79, 984

KKMm 25.10.1999 nr 90 Välisõhu saastetaseme sihtväärtused * RTL 1999, 148, 2097

KKMm 23.11.1999 nr 96 Naftasaaduste laadimisel välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste määramismeetodid * RTL 1999, 161, 2304

VVm 8.02.2000 nr 38 Välisõhu saastamisega seotud tegevusest aruandmise kord * RT I 2000, 11, 70

KKMm 20.03.2000 nr 22 Keskkonnaministri 28. aprilli 1999. a määruse nr 47 «Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord» muutmine * [RTL 2000, 37, 517](#)

Veega seotud seadused ja määrused

Seadused

11.05.1994 Veeseadus * [RT I 1994, 40, 655](#)

11.05.1994 Veeseadus [tervikekst muudatustega kuni 24.01.96] * [RT I 1996, 13, 241](#)

VVk 2.09.1994 nr 653-k [Veeseadusest tulenevate õigusaktide väljatöötamine] * [RT I 1994, 62, 1060](#)

SOMm 15.03.1996 nr 8 Joogivee kvaliteedinõuete kehtestamine * [RTL 1996, 39, 253](#)

24.01.1996 Veeseaduse muutmise ja täiendamise seadus * [RT I 1996, 13, 240](#)

16.06.1998 Veeseaduse muutmise seadus * [RT I 1998, 61, 987](#)

Määrused

KKMm 4.04.2000 nr 26 Mõnede «Veeseadusest» tulenevate keskkonnaministri määruste muutmise * [RTL 2000, 43, 611](#)

PÕHJAVESI

Määrused

VVm 11.04.1995 nr 174 Pinnase ja põhjavee saasteainete ajutiste kontrollarvude kinnitamine * [RT I 1995, 42, 625](#)

VVm 23.12.1997 nr 254 Saastekahju hüvitise määrad 1998. aastaks saasteainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse * [RT I 1998, 1, 2](#)

VVm 7.10.1998 nr 228 Saastekahju hüvitise määrad 1999., 2000. ja 2001. aastaks saasteainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse * [RT I 1998, 88, 1440](#)

KKMm 31.05.1995 nr 27 Saastekahju hüvitise arvutamise ja tasumise korra kehtestamine heitvee ja vett saastavate ainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse * [RTL 1995, 40, lk 1353](#)

KKMm 17.03.1997 nr 33 Rakvere linna ja ümbruse põhjaveevaru kinnitamine * [RTL 1997, 53, 273](#)

KKMm 16.06.1999 nr 58 Ohtlike ainete piirnormid pinnases ja põhjavees * [RTL 1999, 105, 1319](#)

HEITVESI

Määrused

VVm 2.09.1994 nr 313 Veekogusse heitvee juhtimise peatamine * [RT I 1994, 62, 1048](#)

VVm 15.12.1994 nr 464 Heitvee veekogusse ja pinnasesse juhtimise nõuete kinnitamine * [RT I 1994, 93, 1580](#)

VVm 25.04.1995 nr 201 Heitvee veekogusse juhtimise nõuete karmistamine * [RT I 1995, 45, 690](#)

VVm 20.01.1998 nr 11 Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavate nõuete kinnitamine * [RT I 1998, 10, 118](#)

VVm 20.01.1998 nr 11 Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded [tervikekst muudatustega kuni 21.12.98] * [RT I 1999, 15, 237](#)

VVm 21.12.1998 nr 290 Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a määrusega nr 11 kinnitatud «Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavate nõuete» muutmise ja täiendamine * [RT I 1998, 118-120, 1895](#)

VVm 14.09.1999 nr 271 Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a määruse nr 11 «Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavate nõuete kinnitamine» muutmise * [RT I 1999, 70, 682](#)

KKMm 31.05.1995 nr 27 Saastekahju hüvitise arvutamise ja tasumise korra kehtestamine heitvee ja vett saastavate ainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse * [RTL 1995, 40, lk 1353](#)

KKMm 16.11.1998 nr 65 Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine * [RTL 1998, 346/347, 1432](#)

KKMm 6.12.1999 nr 99 Keskkonnaministri 16. novembri 1998. a määruse nr 65 «Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine» muutmise * [RTL 1999, 167, 2446](#)

SOMm 26.01.1998 nr 9 Heitveeproovide võtmise juhend * [RTL 1998, 58/59, 263](#)

Jäätmetega seotud seadused ja määrused

Seadused

5.05.1992 Ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsioon [RT II 1999, 26, 161](#)

14.05.1992 Eesti Vabariigi jäätmeseadus * [RT 1992, 21, 296](#)

12.10.1994 Eesti Vabariigi jäätmeseaduse täiendamise ja muutmise seadus * [RT I 1994, 74, 1323](#)

10.06.1998 Jäätmeseadus * [RT I 1998, 57, 861](#)

10.02.1999 Saastetasu seadus * [RT I 1999, 24, 361](#)

17.02.1999 Jäätmeseaduse muutmise seadus * [RT I 1999, 23, 353](#)

14.05.1992 Eesti Vabariigi jäätmeseaduse kehtestamise kohta * [RT 1992, 21, 297](#)

Määrused

VVm 30.12.1992 nr 365 Ohtlike ja muude jäätmete väljaveo, sisseveo ja läbiveo korra kehtestamise kohta * [RT 1993, 2, 34](#)

VVm 8.08.1997 nr 153 Euroopa jäätmeloendil põhineva jäätmenimistu kinnitamine * [RT I 1997, 59, 993](#)

VVm 19.08.1997 nr 162 Vabariigi Valitsuse 30. detsembri 1992. a. määrusega nr. 365 kinnitatud «Ohtlike ja muude jäätmete väljaveo, sisseveo ja läbiveo korra» täiendamine ja muutmine * [RT I 1997, 65, 1097](#)

VVm 23.12.1997 nr 254 Saastekahju hüvitise määrad 1998. aastaks jäätmete keskkonda paigutamisel (ladustamisel ja matmisel) * [RT I 1998, 1, 2](#)

VVm 18.08.1998 nr 183 Jäätmete kõrvaldamis- ja taaskasutamistoimingute nimistute kinnitamine * [RT I 1998, 75, 1239](#)

VVm 7.10.1998 nr 228 Saastekahju hüvitise määrad 1999., 2000. ja 2001. aastaks jäätmete keskkonda paigutamisel (ladustamisel ja matmisel) * [RT I 1998, 88, 1440](#)

VVm 22.10.1998 nr 236 Jäätmete tekitamiseks jäätmeluba vajavaid tegevusvaldkondi täpsustava loetelu ning nendega seonduvate tootmismahude ja jäätmekoguste piirmäärade kinnitamine * [RT I 1998, 96, 1517](#)

VVm 24.11.1998 nr 263 Jäätmekategoriate, jäätmeliikide ja ohtlike jäätmete nimistute kinnitamine * [RT I 1998, 103, 1705](#)

VVm 21.01.1999 nr 26 Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise, tühistamise ja avalikustamise korra kinnitamine * [RT I 1999, 8, 127](#)

VVm 16.03.1999 nr 99 Jäätmetena keskkonda kahjustavate toodete, mille valmistamine, sisse- ja väljavedu, müük ning kasutamine on keelatud, loetelu kinnitamine * [RT I 1999, 30, 422](#)

VVm 16.03.1999 nr 99 Jäätmetena keskkonda kahjustavate toodete, mille valmistamine, sisse- ja väljavedu, müük ning kasutamine on keelatud, loetelu kinnitamine * [RT I 1999, 34, 444](#)

VVm 11.04.2000 nr 122 Vabariigi Valitsuse 21. jaanuari 1999. a. määruse nr 26 «Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise, tühistamise ja avalikustamise korra kinnitamine» muutmine * [RT I 2000, 32, 188](#)

VVm 25.04.2000 nr 133 Vabariigi Valitsuse 18. augusti 1998. a. määruse nr 183 «Jäätmete kõrvaldamis- ja taaskasutamistoimingute nimistute kinnitamine» muutmine * [RT I 2000, 34, 208](#)

VVk 5.10.1999 nr 1047-k Baseli konventsiooni täitmise riikliku programmi kinnitamine aastateks 2000-2005 * [RTL 1999, 137, 1920](#)

KKMm 17.03.1999 nr 34 Jäätmeseaduse paragrahvi 36 rakendamine jäätmeloa andmisel * [RTL 1999, 59, 780](#)

KKMm 30.03.1999 nr 36 Ohtlike jäätmete märgistamise kord * [RTL 1999, 68, 890](#)

KKMm 21.04.1999 nr 45 Vanaõli käitlemise kord * [RTL 1999, 73, 932](#)

KKMm 19.07.1999 nr 71 Polüklooritud bifenüüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavate jäätmete käitlemise kord * [RTL 1999, 116, 1537](#)

KKMm 9.08.1999 nr 75 Ohtlike jäätmete saatekirja vorm ning koostamise, käsitlemise ja registreerimise kord * [RTL 1999, 122, 1662](#)

KKMm 4.04.2000 nr 25 Keskkonnaministri 17. märtsi 1999. a. määruse nr 34 «Jäätmeseaduse paragrahvi 36 rakendamine jäätmeloa andmisel» muutmine * [RTL 2000, 43, 610](#)

RakvereLVKm 15.05.1997 nr 11 Rakvere linna jäätmekäitluseeskirja kinnitamine * [RTL 1997, 114, 679](#)

RakvereVVKm 20.01.1999 nr 1 Rakvere valla jäätmehoolduse eeskirja kinnitamine * [RTL 1999, 24, 299](#)

Keskkonnaalaste maksudega seotud seadused ja määrused

SAASTEAINE

Seadused

10.02.1999 Saastetasu seadus * [RT I 1999, 24, 361](#)

Määrused

VVm 11.04.1995 nr 174 Pinnase ja põhjavee saasteainete ajutiste kontrollarvude kinnitamine * [RT I 1995, 42, 625](#)

KKMm 9.09.1994 nr 39 Välisõhu saastelubade andmise korra kehtestamine * [RTL 1994, 55, lk 1877](#)

KKMm 14.12.1994 nr 58 Keskkonnaministri 9. septembri 1994. a. määruse nr. 39 «Välisõhu saastelubade andmise korra kehtestamine» ([RTL 1994, 55, lk. 1877](#)) muutmine * [RTL 1995, 4, lk 115](#)

KKMm 14.12.1994 nr 59 Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine * [RTL 1995, 4, lk 116](#)

KKMm 7.09.1995 nr 32 Keskkonnaministri 14. detsembri 1994. a. määruse nr. 59 «Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine» muutmine * [RTL 1995, 69, lk 2417](#)

KKMm 15.05.1997 nr 43 Keskkonnaministri 14. detsembri 1994. a. määruse nr. 59 «Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine» täiendamine ja muutmine * [RTL 1997, 83, 479](#)

KKMm 26.10.1998 nr 60 Saasteainete heitkoguste piirväärtuste kehtestamine suurtest põletusseadmetest väljuvate gaaside mahuhüügi kohta * [RTL 1998, 327/328, 1334](#)

KKMm 25.01.1999 nr 5 Välisõhu saastetaseme piirväärtuste kehtestamine * [RTL 1999, 21, 226](#)

KKMm 17.03.1999 nr 33 Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid * [RTL 1999, 59, 779](#)

KKMm 6.10.1999 nr 88 Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate heitkoguste või kasutatavate seadmete võimsuste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav * [RTL 1999, 140, 1978](#)

KKMm 25.10.1999 nr 90 Välisõhu saastetaseme sihtväärtused * [RTL 1999, 148, 2097](#)

SAASTEKAHJU

Seadused

15.12.1993 Saastekahju hüvitise seadus * [RT I 1994, 1, 2](#)

10.02.1999 Saastetasu seadus * [RT I 1999, 24, 361](#)

Määrused

VVm 8.02.1994 nr 45 Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine * [RT I 1994, 12, 203](#)

VVm 11.10.1994 nr 366 Vabariigi Valitsuse 8. veebruari 1994 .a. määruse nr.45 osaline muutmine * [RT I 1994, 69, 1199](#)

VVm 27.12.1994 nr 479 Vabariigi Valitsuse 8. veebruari 1994 .a. määruse nr.45 osaline muutmine * [RT I 1995, 2/3, 18](#)

VVm 29.03.1995 nr 142 Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine * [RT I 1995, 36, 468](#)

VVm 28.01.1997 nr 19 Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine 1997. aastaks * [RT I 1997, 11, 106](#)

VVm 23.12.1997 nr 254 Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine 1998. aastaks * [RT I 1998, 1, 2](#)

VVm 7.10.1998 nr 228 Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine 1999., 2000. ja 2001. aastaks * [RT I 1998, 88, 1440](#)

VVm 13.05.1999 nr 153 Vabariigi Valitsuse 28. jaanuari 1997. a. määruse nr 19 «Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine 1997. aastaks» punkti 2 ja 7. oktoobri 1998. a. määruse nr 228 «Saastekahju hüvitise määrade kehtestamine 1999., 2000. ja 2001. aastaks» kehtetuks tunnistamine * [RT I 1999, 45, 524](#)

VVm 8.02.2000 nr 38 Välisõhu saastamisega seotud tegevusest aruandmise kord * [RT I 2000, 11, 70](#)

KKMm 28.02.1994 nr 3 Saastekahju hüvitise rakendamise, arvutamise ja tasumise kordade kehtestamine * [RTL 1994, 14, lk 443](#)

KKMm 14.12.1994 nr 57 Keskkonnaministri 28. veebruari 1994. a. määruse nr. 3

«Saastekahju hüvitise rakendamise, arvutamise ja tasumise kordade kehtestamine» lisa 1

«Saastekahju hüvitise rakendamise kord saasteainete viimisel välisõhku» ([RTL 1994, 14, lk.](#)

443) muutmine * RTL 1995, 4, lk 115
KKMm 10.01.1995 nr 1 [Saastekahju hüvitise määrade korrigeerimine 1995. aastaks] * RTL 1995, 10, lk 343
KKMm 31.05.1995 nr 27 Saastekahju hüvitise arvutamise ja tasumise korra kehtestamine heitvee ja vett saastavate ainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse * RTL 1995, 40, lk 1353
KKMm 19.12.1995 nr 42 Saastekahju hüvitise määrade korrigeerimine 1996. aastaks * RTL 1996, 11/12, 87
KKMm 19.01.1998 nr 5 Keskkonnaministri 28. veebruari 1994. a. määrusega nr. 3 «Saastekahju hüvitise rakendamise, arvutamise ja tasumise kordade kehtestamine» lisa nr. 2 «Saastekahju hüvitise rakendamise, arvutamise ja tasumise kord heitvee ja vett saastavate ainete viimisel veeobjektidesse ja pinnasesse» ning lisa nr. 3 «Saastekahju hüvitise rakendamise, arvutamise ja tasumise kord jäätmete paigutamisel keskkonda» muutmine * RTL 1998, 67, 298
KKMm 28.04.1999 nr 47 Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord * RTL 1999, 79, 984
KKMm 28.04.1999 nr 47 [Koondtabelid lähteandmete, saasteallikate ja nendest väljuvate gaaside parameetrite, välisõhu saastetaseme piirväärtuste, saasteainete tegelike ning taotletavate heitkoguste arvutusliku saastetaseme tulemuse kohta] * RTL 1999, 79, 984
KKMm 22.06.1999 nr 62 Saastetasu arvutamise ja laekumise arvestuse pidamise ning sellekohase informatsiooni edastamise kord * RTL 1999, 109, 1403
KKMm 20.03.2000 nr 22 Keskkonnaministri 28. aprilli 1999. a. määruse nr 47 «Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord» muutmine * RTL 2000, 37, 517

SAASTEMAKS

Määrused

VVm 20.11.1990 nr 237 Öhu saastemaksu määrad * RT 1990, 20, 238
VVm 20.11.1990 nr 237 Saastemaksu määrad vee reostamisel * RT 1990, 20, 238
VVm 20.11.1990 nr 237 Saastemaksu määrad jäätmete ladustamisel * RT 1990, 20, 238
VVm 8.01.1993 nr 5 Saastemaksu määrad vee reostamisel * RT 1993, 3, 43
VVm 8.01.1993 nr 5 Saastemaksu määrad jäätmete ladustamisel * RT 1993, 3, 43

KESKKONNASEIRE

Seadused

20.01.1999 Keskkonnaseire seadus * RT I 1999, 10, 154

Määrused

VVm 26.10.1999 nr 321 Riikliku keskkonnaseire püsialade määramine * RT I 1999, 81, 741
KKMm 1.07.1999 nr 63 Keskkonnaseire andmete väljastamise eest võetava teenustasu määrad * RTL 1999, 110, 1411
KKMm 14.09.1999 nr 86 Keskkonnaseirejaama või -ala tähistuse ja tähistamise kord * RTL 1999, 132, 1831
KKMm 15.02.2000 nr 14 Riikliku keskkonnaseire allprogrammide teostamise kord * RTL 2000, 29, 352

KESKKONNAJÄRELVALVE

Seadused

12.11.1997 Keskkonnajärelevalve seadus * RT I 1997, 86, 1460

KESKKONNAKAITSE

Seadused

16.06.1999 Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seadus * RT I 1999, 54, 583
15.12.1999 Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse muutmise seadus * RT I 1999, 101, 905

Määrused

VVm 11.06.1992 nr 175 «Tervisele ja keskkonnale ohtlike ainete tööstusliku kasutamise ning hoidmise korra» kinnitamise kohta * RT 1992, 28, 385
VVm 13.11.1992 nr 314 Keskkonnaekspertiisi tegemise korra kinnitamise kohta * RT 1992, 50, 619
VVk 2.09.1994 nr 653-k [Veeseadusest tulenevate õigusaktide väljatöötamine] * RT I 1994, 62, 1060

VVk 4.01.2000 nr 1-k Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus asutamine * [RTL 2000, 5, 52](#)
VVk 18.04.2000 nr 337-k Vabariigi Valitsuse 4. jaanuari 2000. a. korralduse nr 1-k «Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus asutamine» muutmine * [RTL 2000, 47, 733](#)
KKMm 17.11.1993 nr 31 Keskkonnaorganite ülesannetest * [RTL 1993, 29, lk 819](#)
KKMm 17.11.1993 nr 31 + Maavalitsuse keskkonnaorganite ülesanded * [RTL 1993, 29, lk 819](#)
[KKMm 22.02.1995 nr 5 Keskkonnakaitsete nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele](#) * [RTL 1995, 25, lk 869](#)
KKMm 7.09.1995 nr 32 Keskkonnaministri 14. detsembri 1994. a. määruse nr. 59 «Saasteainete lubatud piirkontsentratsioonide maapinnalähedases õhukihis kehtestamine» muutmine * [RTL 1995, 69, lk 2417](#)
KKMm 28.02.1996 nr 15 Keskkonnakaitse programmide koostamine * [RTL 1996, 31, 214](#)
[KKMm 22.03.1996 nr 20 Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele](#) * [RTL 1996, 42, 282](#)
[KKMm 26.07.1999 nr 73 Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a. määruse nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine](#) * [RTL 1999, 117, 1556](#)
TJakk 16.10.1992 nr 22 «Tervisele ja keskkonnale ohtlike ainete tööstusliku tootmise, kasutamise ja hoidmise eeskirja» kinnitamisest ja kehtestamisest * [RTL 1993, 7, lk 155](#)

Muud keskkonnaga seotud seadused ja määrused

OHTLIK AINE

Määrused

VVm 11.06.1992 nr 175 «Tervisele ja keskkonnale ohtlike ainete tööstusliku kasutamise ning hoidmise korra» kinnitamise kohta * [RT 1992, 28, 385](#)
VVm 30.12.1992 nr 365 Ohtlike ja muude jäätmete väljaveo, sisseveo ja läbiveo korra kehtestamise kohta * [RT 1993, 2, 34](#)
VVm 19.08.1997 nr 162 Vabariigi Valitsuse 30. detsembri 1992. a. määrusega nr. 365 kinnitatud «Ohtlike ja muude jäätmete väljaveo, sisseveo ja läbiveo korra» täiendamine ja muutmine * [RT I 1997, 65, 1097](#)
VVm 21.07.1998 nr 162 Ohumärgised * [RT I 1998, 68, 1120](#)
VVm 24.11.1998 nr 263 Jäätmekategooriate, jäätmeliikide ja ohtlike jäätmete nimistute kinnitamine * [RT I 1998, 103, 1705](#)
VVm 21.01.1999 nr 26 Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise, tühistamise ja avalikustamise korra kinnitamine * [RT I 1999, 8, 127](#)
VVm 16.03.1999 nr 96 Ohtlike kemikaalide jaemüügi korra kehtestamine * [RT I 1999, 30, 420](#)
VVm 11.04.2000 nr 122 Vabariigi Valitsuse 21. jaanuari 1999. a. määruse nr 26 «Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise, tühistamise ja avalikustamise korra kinnitamine» muutmine * [RT I 2000, 32, 188](#)
KKMm 15.01.1998 nr 2 Ohtlike Jäätmete Käitlussüsteemi Koordineerimiskeskuse ümberkorraldamine * [RTL 1998, 74/75, 309](#)
KKMm 12.03.1998 nr 25 Keskkonnaministri 15. jaanuari 1998. a. määruse nr 2 «Ohtlike Jäätmete Käitlussüsteemi Koordineerimiskeskuse ümberkorraldamine» muutmine * [RTL 1998, 143/144, 541](#)
KKMm 30.03.1999 nr 36 Ohtlike jäätmete märgistamise kord * [RTL 1999, 68, 890](#)
KKMm 21.04.1999 nr 45 Vanaõli käitlemise kord * [RTL 1999, 73, 932](#)
KKMm 4.06.1999 nr 55 Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta * [RTL 1999, 98, 1199](#)
KKMm 16.06.1999 nr 58 Ohtlike ainete piirnormid pinnases ja põhjavees * [RTL 1999, 105, 1319](#)
KKMm 22.06.1999 nr 61 Keskkonnaministri 29. mai 1997. a. määruse nr 45 kehtetuks tunnistamine * [RTL 1999, 109, 1402](#)
KKMm 9.08.1999 nr 75 Ohtlike jäätmete saatekirja vorm ning koostamise, käsitlemise ja registreerimise kord * [RTL 1999, 122, 1662](#)
MJMm 15.03.1999 nr 15 Ohtlike ettevõtete ohtlikkuse kategooriad, kemikaalide summaarse ohtlikkuse määra ja alammäära arutamise juhend ning ohtliku kemikaali künniskogus ja käitlemise piirkogus suurõnnetuse ohuga ettevõttele * [RTL 1999, 49, 636](#)
SIMm 3.07.1998 nr 25 Ohtlike ainete eraldamise tabel * [RTL 1998, 226/227, 915](#)
SIMm 26.05.1999 nr 60 Suurõnnetuse ohuga ettevõtete loetelu * [RTL 1999, 94, 1161](#)

SOMm 23.11.1998 nr 57 Ohtlike ainete piirnormid töökeskkonnas * [RTL 1998, 365, 1552](#)
SOMm 30.11.1998 nr 59 Ohtlike ainete loetelu kinnitamine * [RTL 1999, 39, 508](#)
SOMm 11.12.1998 nr 63 Ohtlikus ettevõttes ohtlike kemikaalide arvestamise korra kinnitamine * [RTL 1998, 372/373, 1609](#)
SOMm 11.12.1998 nr 64 Ohtlike kemikaalide identifitseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise korra kinnitamine * [RTL 1998, 372/373, 1610](#)
SOMm 8.03.1999 nr 12 Sotsiaalministri 30. novembri 1998. a. määruse nr 59 «Ohtlike ainete loetelu kinnitamine» muutmine * [RTL 1999, 39, 509](#)
SOMm 3.12.1999 nr 78 Ohtlike kemikaalide (detergentide) käitlemise piirangud * [RTL 1999, 172, 2507](#)
TJAkk 16.10.1992 nr 22 «Tervisele ja keskkonnale ohtlike ainete tööstusliku tootmise, kasutamise ja hoidmise eeskirja» kinnitamisest ja kehtestamisest * [RTL 1993, 7, lk 155](#)

KÜTUS

Määrused

VVm 29.09.1998 nr 220 Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine * [RT I 1998, 86/87, 1417](#)
VVm 11.04.2000 nr 121 Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a. määruse nr 220 «Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine» muutmine * [RT I 2000, 32, 187](#)
VVk 4.03.1997 nr 180-k Vedelkütuste kahe päeva miinimumvaru moodustamine * [RT I 1997, 19, 324](#)
KKMm 22.02.1995 nr 5 Keskkonnakaitsete nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * [RTL 1995, 25, lk 869](#)
KKMm 22.03.1996 nr 20 Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * [RTL 1996, 42, 282](#)
KKMm 8.09.1998 nr 58 Süsinikdioksiidi (CO₂) heitkoguse määramismeetodi kinnitamine * [RTL 1998, 287/288, 1175](#)
KKMm 26.07.1999 nr 73 Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a. määruse nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine * [RTL 1999, 117, 1556](#)
KKMm 23.11.1999 nr 96 Naftasaaduste laadimisel välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste määramismeetodid * [RTL 1999, 161, 2304](#)

Töökaitse alased seadused ja määrused

Seadused

9.06.1992 Eesti Vabariigi töökaitseseadus * [RT 1992, 25, 343](#)

Määrused

VVm 19.10.1993 nr 321 «Raskuste käsitsi teisaldamise korra» kohta * [RT I 1993, 67, 961](#)
VVm 20.10.1993 nr 324 Ettevõttes töökaitsealase koolituse korraldamine * [RT I 1993, 69, 991](#)
VVm 16.11.1993 nr 356 «Isikukaitsevahendite ohutuse ja kaitseomaduste tagamise korra» ning «Masinate ja seadmete ohutuse tagamise korra» kinnitamine * [RT I 1993, 75, 1103](#)
VVm 25.01.1994 nr 28 Vabariigi Valitsuse 10. juuni 1992. a. määruse nr. 172 osaline muutmine * [RT I 1994, 10, 145](#)
VVm 15.06.1994 nr 222 Vabariigi Valitsuse 10. juuni 1992. a. määruse nr. 172 osaline muutmine * [RT I 1994, 45, 731](#)
VVm 4.04.1995 nr 162 Riigi Töökeskkonnaameti moodustamine * [RT I 1995, 40, 568](#)
VVm 5.03.1996 nr 67 Vabariigi Valitsuse 10. juuni 1992. a. määruse nr. 172 muutmine * [RT I 1996, 19, 347](#)
VVm 15.02.2000 nr 51 Kantserogeensete ja mutageensete ainete kasutamisel esitatavad nõuded töökohal * [RT I 2000, 12, 84](#)
VVk 16.11.1994 nr 935-k [Valitsusdelegatsiooni moodustamine läbirääkimisteks tööandjate liitude, AÜ Keskliidu, TALO ja VV vahel; VVk kehtetuks tunnistamine] * [RT I 1994, 82, 1438](#)
SOMm 30.05.1994 nr 38 Isikukaitsevahendite ning masinate ja seadmete ohutusabinõuete ja tooteohutuse riikliku järelevalve eeskirja kinnitamine * [RTL 1994, 31, lk 1027](#)
SOMm 11.05.1995 nr 35 «Riigi Töökeskkonnaameti põhimääruse» kinnitamine * [RTL 1995, 42, lk 1428](#)
SOMm 29.02.1996 nr 5 Kuvariga töötamise tervishoiu ja -ohutuse põhinõuete kinnitamine * [RTL 1996, 39, 250](#)
TÖIkk 31.08.1992 «Töökeskkonna ohtlike ja kahjulike mõjurite mõõtmise organiseerimise ja

töötajate tervisekahjulikkusest tingitud ravikindlustuse maksemäära reguleerimise juhendi»
 kinnitamise kohta kuup. 31.08.92/7.09.92 * RTL 1992, 7, lk 134
 TÕikk 3.12.1992 nr 38 Asbestitöökaitse eeskirja kinnitamine ja kehtestamine * RTL 1993, 3, lk 43
 TÕikk 16.05.1994 nr 19 Tüübihindamisele kuuluvate seadmete loetelu kinnitamine * RTL 1994, 31,
 lk 1069

Tervisekaitse alased seadused ja määrused

Määrused

SOMm 28.12.1995 nr 66 Tervisekaitse normide ja -eeskirjade TKNE-5/1995 kinnitamine * RTL 1996,
 13, 98

SOMm 11.01.2000 nr 4 Tasuliste tervisekaitseteenuste osutamise kord ja hinnakiri * RTL 2000, 14,
 159

SOMm 21.01.2000 nr 10 Haiguste ennetamisele suunatud abinõude tegevuskava * RTL 2000, 18, 233

2. ASEND JA LOODUSLIKUD TINGIMUSED

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal asub Rakvere linna kirdepiiril (vt. lisa 1). Naftaterminaaali kontor asub aadressil Narva tn. 27a. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal asub kahel territooriumil aadressitega Narva tn. 27a (põhjapoolne territoorium) ja Narva tn. 42 (lõunapoolne territoorium). Põhjas ja lõunas asuvatel territooriumitel asuvad alapunktis 1.1 loetletud rajatised.

Tabelis 1 on toodud OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaaali ümbritsevad objektid. Naftaterminaal jääb elu- ja tööstustsooni piirile.

Tabel 1

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaaali ümbritsevad objektid

Objekti kaugus Rakvere Naftaterminaaali piirist	Põhi	Kirre	Ida	Kagu	Lõuna	Edel	Lääs	Loe
< 100 m	Tallinn-Narva raudtee; mets, võsa	Elumaja (Narva mnt. 27B)	Haritav maa	Haritav maa	Haritav maa	Haritav maa	Elumaja (Narva mnt. 27); OÜ Kivix kivitööd; Latestoil; endise Norma tehase pumbamaja;	Tallinn-Narva raudtee; mets, võsa
100...200 m	Haritav maa	Elamurajoon	Ladu; haritav maa	Bensiini-jaamad Shell Plus ja EIX; haljasala	Haritav maa	Haritav maa	Männiku kütus; AS Ascort, Eesti Agrovastus; SP Saurix petroleum; Reet Oil OÜ; Autovaruosad UAZ; OÜ Telfer Grupp; müügiks olev ladu	Haritav maa
200...500 m	Haritav maa	Elamurajoon; mets, võsa; haritav maa	Haritav maa	Haritav maa	Haritav maa; Sõmeru, Narva tn.	Haritav maa	Rakvere Viljasalv AS; elumaja (Narva mnt. 23A); Leivakombinaat; Viru Pagar; endine Norma Rakvere tsehh; autodemütik; Viru	Haritav maa

							KV Rakvere EV Põhja 110/35/10 kV alajaam; ARK Rakvere Büroo; tehnoülevaatus; autopesula	
> 500 m	Haritav maa	Haritav maa; mets, võsa	Haljasala	Haljasala; kalmistu	Haritav maa	Pagusoo; mets, võsa; Rakvere linna elu- ja tööstus-rajoonid	Rakvere linna elu- ja tööstusrajoonid	Haritav maa

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhjapoolne territoorium on tasane, nõrga kirde-edelasuunalise langusega. Maapinna absoluutkõrgused jäävad 75...76 m vahemikku.

Pinnakate

Pinnakatte ülemise 0,4...1,8 m paksuse osa moodustab täitepinnas (vt. lisa 2), mis koosneb asfaldi all killustikust ja liivast, mujal kruusast või veeristega, kohati mullasegusest saviliivast. Täite aluse loodusliku pinnase moodustab pehme- kuni sitkeplastse konsistentsiga kerge kuni raske saviliivmoreen, milles on ca 35 % jämepurdu. Moreen on ülaosas hallikaskollane kuni kollakashalli, alates sügavusest 1...3 m halli värvusega. Kihhi allosas, 2,5...3,8 m sügavuselt maapinnast esineb lubjakivi lahmakaid ja jämepurrusisaldus suureneb ning konsistents muutub kõvaks. Sisuliselt võib seda lugeda lokaalmoreeniks.

Põhjavesi

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal jääb keskordoviitsiumi keila lademe mergli vahekihtidega savika lubjakivi avamusalale, mille pealispind on 4,2 (edelaosas)...6 (kirde- ja põhjaosas) m sügavusel maapinnast. Keila lademe kivimid koos sügavamal lamavate jõhvi, idavere ka kukruse omadega (kogupaksusega ca 30 m) loetakse ordoviitsiumi veekompleksi kuuluvaks. Põhjavee tasemed on erinevatel andmetel OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumitel olnud:

- 2,4...3,2 m sügavusel maapinnast (26.09.96; põhjapoolne territoorium);
- 2,9...3,7 m sügavusel maapinnast (08.04.97; põhjapoolne territoorium);
- 3,4...3,7 m sügavusel maapinnast (24.05.00; lõunapoolne territoorium).

Põhjavee üldine liikumissuund on lõunast põhja.

Põhjavesi joogiveena

Uuritud alast ca 60...100 m kaugusel asub väike eramukvartal, mille madalad (~18...20 m) puurkaevud toituvad põhjaveekompleksi ülemiste kihtide (~10...20 m sügavusel maapinnast) veest. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali ümbritsevad elamud ei kasuta põhjavee ülemise kihhi (pinnasevesi, maapinnast 2,4...3,7 m sügavusel) vett joogiveena (salvkaevud). Elanikkonna küsitluse põhjal põhjavee maapinnalähedaste kihtide (~10...20 m sügavusel maapinnast) vesi on raua rikas ning praegu naftasaadustega põhjavee kui joogivee reostatust ei esine.

Pinnasevee toitumine

Põhjavee ülemine kiht (pinnasevesi) levib saviliivmoreeni alumises osas ja on põhjaveega hüdrauliliselt seotud. Täitepinnas ja moreenikihi ülaosa on veeküllastunud veetaseme kõrgseisude aegu. Pinnasevesi toitub sademete arvelt ja valgub edelast kirdesse.

Põhjavee kaitstus maapinnalt lähtuva reostuse eest

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal jääb hüdroteoloogiliselt nõrgalt kaitstud alale (vt. lisa 2).

Pinnavesi

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali edelast, lõunast, idast ja põhjast ümbritsevad kraavide süsteemid. Põhjast, teisel pool Tallinn-Narva raudteed drenib sadeveed Soolika oja kraav. Edelast algavad kraavide süsteemid suunduvad idapoole asuvasse märgalasse, mille veed drenib raudtee alt rajatud truup läbi põhjapool asuvate kraavide süsteemi Soolika oja. Soolika oja suubub Selja jõkke.

3. AJALUGU

Naftaterminaal rajati OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhjapoolsele territooriumile 1944. a.

Aastatel 1994-1999 laiendati naftaterminaali põhjapoolisel territooriumil ning rajati uus terminaali lõunapoolsele territooriumile teisel pool Narva tn.

Veebruaris, 1999. a. ostis OÜ *Tarkoil* endise Rakvere Naftaterminaali.

4. PRAEGUNE STRUKTUUR JA TEGEVUS

OÜ *Tarkoil* peakontor asub Tallinnas aadressil Tartu mnt. 32. Rakveres asub OÜ *Tarkoil* üks naftaterminaale aadressiga Narva tn. 27a.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis töötab 18 töötajat. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali töötajate nimekiri on toodud lisa 5. Rakvere Naftaterminaali tööd juhib direktori k.t. Viktor Matvejev. Terminaali tegevdirektor on Andrei Mihaltsuk ja peainsener Vassili Fediv.

Igale naftaterminaali töötajale on koostatud ametijuhend, millega on iga töötaja tuttav.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal tegeleb naftasaaduste impordiga Venemaalt (bensiin, diislikütus, kütteõlid), naftasaaduste ladustamisega ning hulgi- ja jaemüügiga.

5. KESKKONNAKORRALDUSÜSTEEM

Keskkonnakorralduse süsteemiga tutvumisel vesteldi OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali peainseneriga Vassili Fediv ja OÜ *Tarkoil* juhatuse esimehega Nikolai Jermakov.

5.1 KESKKONNAKAITSELISTE ABINÕUDE PLANEERING

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali kontoris OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali arengukava puudus.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis keskkonnaseisundi parandamise meetmeid momendil planeeritud polnud.

Kohapeal, OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis, keskkonnakaitseliste abinõude plaan puudus.

5.2 VASTUTUS KESKKONNAKAITSE ALASTE ABINÕUDE RAKENDAMISE EEST

Keskkonnaseisundi eest vastutavat isikut OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis käskkirjaliselt määratletud pole.

Tehnoloogilist kontrolli naftasaaduste ladustamisel ja väljastamisel teostab OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali peainsener Vassili Fediv.

Vastutus OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali töökohtades on delegeeritud *Tööjuhendiga*.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil on *Välisõhu saasteluba* (vt. lisa 7) ja *Jäätmeluba* (vt. lisa 6). OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal tasub *Õhu saastekahju hüvitist* (näit. I kv. 2000.a. 30,90 EEK).

5.3 KONTROLL JA MONITOOING

Keskkonnaseisundi kontrolli ja monitooringut ei ole OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal jõudnud veel juurutada.

Ennem veebruar, 1999. a. on Rakvere Naftaterminaali territooriumil läbi viidud pinnase ja põhjavee reostatuse uuringuid naftasaadustega.

Praeguse seisuga on OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil kokku 4 põhjavee vaatluspuurauku.

Keskkonnakaitselase info tagamisega väljastpoolt OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis ei tegeleta.

5.4 TÄIENDÕPE

Keskkonnaalase täiendõppega OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis ei tegeleta.

5.5 SERTIFITSEERIMINE

Imporditud vedelkütustel on OÜ *Analiit-AA* keemia-analüütilise laboratooriumi vastavussertifikaadid (vt. lisa 9).

5.6 JÄRELDUSED

- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali juhtkond on huvitatud keskkonnaseisundi ja -korralduse parandamisest.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil puudub formuleeritud keskkonnapoliitika. See tuleks formuleerida ja avalikustada.
- Keskkonnastrateegiat pole määratletud OÜ *Tarkoil* arengukavas.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis tegeletakse jooksvate keskkonnaprobleemide lahendamisega.
- OÜ *Tarkoil* puudub keskkonnaprobleemidega tegelev ametiisik (teenistus).
- Vastutust keskkonnaseisundi hoidmise eest pole käskkirjaliselt määratletud OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis.
- Momendil majanduslikku huvitatust keskkonnaabinõude rakendamise eest OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis pole korraldatud.
- Momendil OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis keskkonnaseisundi seiret pole organiseeritud.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis pole määratletud ettevõttevälise ja -sisese keskkonnainformatsiooni levik.
- OÜ *Tarkoil* tippjuhtkond peaks tegelema keskkonnakorralduse süsteemi pideva arendamisega, mis koosneb alljärgnevatest tsüklitest:
 - keskkonnaülevaate koostamine (saab kasutada käesolevat tööd/aruannet);
 - keskkonnapoliitika formuleerimine (omanike ja tippjuhtkonna poolt formuleeritav);
 - keskkonnakaitseprogramm OÜ *Tarkoil* ja OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali jaoks;
 - keskkonnaeesmärkide formuleerimine (näiteks naftasaadustega üle juhtarvu reostunud põhjaveega maa-ala ulatuse vähendamine; õhu kvaliteedi parandamine statsionaarsetes mõõdetavates punktides; õliseguse sadevee puhastamine jne. - need peavad olema selged, soovitatavalt enamasti kontrollitavad parameetrid);
 - keskkonnaaudit;
 - keskkonnakaitseüsteemi ülevaade.

Sellise tsükli pikkuseks on 3-5 aastat, kusjuures töösse tuleb aktiivselt haarata mitte ainult OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal, vaid kogu OÜ *Tarkoil*.

Perioodiliselt on soovitatav avaldada laiemale üldsusele mõeldud keskkonnaülevaadet, kus on toodud OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali keskkonnaseisund ja keskkonnakaitsealased eesmärgid.

6. TOIMUVA TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNA-NORMATIIVIDELE

6.1 VEEKASUTUS

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil ei asu põhjavee puurkaeve.

Tarbitava vee OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal ostab AS *Rakvere Vesi*. Tarbitava vee eest tasub OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal AS *Rakvere Vesi*. Tarbitava vee ostu leping AS *Rakvere Vesi* OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal puudub.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil asuvas kontorihoones tekivad heitvesi ja kontorihoone ees oleval platsil moodustuv sadevesi (kolme sadevee kanalisatsioonikaevud juhivad sadevee olmevee kanalisatsioonikaevu - s.t. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali kontori juures oleval territooriumil on koosvoolne kanalisatsioonisüsteem) puhastatakse AS *Rakvere Vesi* Heitvee ärajuhtimis lepingu nr. 1124 alusel (vt. lisa 8). Olemasoleva informatsiooni põhjal OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil sadevee puhastamiseks AS *Rakvere Vesi* Rakvere linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja ja Heitvee ärajuhtimis lepingu nr. 1124 järgi kooskõlastus puudub.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali Heitvee ärajuhtimis leping nr. 1124 koosneb 4 lisast, milledest oli vastavusauditi läbiviimise ajal OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali ainult lisa 3 (Piiritlusakt). Leping nr. 1124 lisad 1 (Rakvere Linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri) ja 2 (Heitvee (maksumuse) ärajuhtimise ja puhastamise tariifimäärad) saadi vastavusauditi läbiviimise käigus AS *Rakvere Vesi*. Leping nr. 1124 lisa 4 (Ärajuhitava heitvee koguse arvestusmetoodika ja tingimused) OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali vastavusauditi läbiviimise käigus puudus.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali Heitvee ärajuhtimis leping nr. 1124 lisa 2 (Heitvee (maksumuse) ärajuhtimise ja puhastamise tariifimäärad) alusel maksab OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal tarbitava vee eest 12.- EEK/m³ ja puhastatava heitvee eest 9,40 EEK/m³. Toodud tariifid sisaldavad käibemaksu.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil sadevee kanalisatsioonisüsteem puudub.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tegevuse käigus imbib sadevetega mahavalgunud naftasaadusi põhjavette. Seega rikutakse alljärgnevaid Eesti Vabariigi keskkonnavalaseid õigusakte:

- Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded (Kinnitatud Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a. määrusega nr. 11 (RT I 1998, 10, 118) ja muudetud Vabariigi Valitsuse 21. detsembri 1998. a. määrusega nr. 290 (RT I 1998, 118-120, 1895), vt. lisa 10)
 - punkt 23 alusel: *Saastatud sademevesi on heitvesi, mida üldjuhul tuleb puhastada enne suublasse juhtimist;*

- punkt 24¹ alusel: *Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust vastavalt käesolevate nõuete punkti 23¹ nõuetele (Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett juhtida veekogusse, välja arvatud suplusrandadesse ja supluskohtadesse ning nende sanitaarkaitsevöönditesse, kui reostusnäitajad ei ületa järgmisi piirväärtusi: heljum 40,0 mg/l ja naftasaadused 5,0 mg/l)) immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m.*
- punkt 30 alusel: *Pinnasesse ei tohi juhtida heitvett, mis sisaldab kanseroogeensete või mutageensete omadustega aineid ja preparaate, mineraalõlisisid jne.*
- Veeseadus (Vastu võetud 11. mail 1994. a. ja 29. veebruaril 1996. a., vt. lisa 11)
 - § 24 punkt (2) alusel: *Heitvett tohib pinnasesse juhtida vaid vastavuses Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõuetega, kui see lubamatult ei halvenda põhjavee kvaliteeti.*
- Rakvere linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja (vt. lisa 8) järgi:
 - olmereoveest oluliselt erinevate näitajatega heitvett võib OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal üldkasutatavasse ühiskanalisatsiooni juhtida ainult AS *Rakvere Vesi* nõusolekul;
 - AS *Rakvere Vesi* võib kehtestada vastuvõetava heitvee suhtes reostusnäitajate lubatavad piirväärtused ja muud vastuvõtutingimused;
 - reoveekanalisatsiooniga ei tohi ühendada sade- ja drenaaziveetorustikke, kui selleks ei ole AS *Rakvere Vesi* luba;
 - ühiskanalisatsiooni ei tohi juhtida heitvett, mis sisaldavad põlemis- ja plahvatusohtlikke, torustikele kleepuvaid või ummistusi tekitavaid, inimorganismile ja keskkonnale ohtlikke mürk-, biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid, keskkonnaohtlikke bioloogiliselt raskesti lagundatavaid aineid;
 - kui OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal ei vasta AS *Rakvere Vesi* poolt kehtestatud nõuetele, tuleb OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal heitvesi (vajadusel ka sade- ja drenaazivesi) enne ühiskanalisatsiooni juhtimist lokaalsetes puhastusseadmetes nõutava tasemeni puhastada;
 - reostuskoormuse suure ebaühtluse korral tuleb OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil ehitada keskendi;
 - OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal, kui rajab lokaalsed puhastusseadmed, peab hooldama ja hoidma lokaalsed puhastid töökorras;
 - kui OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal rajab lokaalsed puhastusseadmed, siis AS *Rakvere Vesi* on õigus kontrollida nende puhastite tööd;
 - statistilisteandmete ja mõõtmistulemuste puudumisel võetakse sadevee hulga arvestuse normiks 0,35 m³/m² kohta aastas katuste, kõvakatttega tänavate ja väljakute pinnalt, kust äravool on kanalisatsiooni;
 - drenaazivee hulk arvestatakse AS *Rakvere Vesi* tehnilise arvestuse alusel või mõõdetakse;

- AS *Rakvere Vesi* määrab regulaarselt või pisteliselt ühiskanalisatsiooni juhitava heitvee reostuse võetatavatest heitveeproovidest. Olmereoveest või viimasele ligilähedase ja madalama reostusastmega heitveest regulaarseid proove ei võeta;
- proovivõtukohtad (kontrollkaevud) määrab AS *Rakvere Vesi* ja fikseerib dokumentaalselt;
- proov võetakse ja reostusaste määratakse AS *Rakvere Vesi* kulul.

6.2 ÕHUSAASTE

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal'il on firma *Õhukey* poolt koostatud *Tarkoil* OÜ Rakvere Naftaterminaali saasteallikatest välisõhku eralduvate saasteainete lubatud heitkoguste (LHK) projekt aastateks 1999-2008. Antud välisõhku eralduvate saasteainete lubatud heitkoguste projekti alusel on välja antud OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal'ile välisõhu saasteluba EST-RAK - 183õ (loa taotluse registreerimisnumber 2/16.10.99) ajavahemikuks 16. oktoober 1999 kuni 01. jaanuar 2009. Välisõhu saasteloa järgi on OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhitegevuseks naftasaaduste hoiustamine ja väljastamine. Välisõhu saasteloa järgi asub OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil 13 saasteallikat. Välisõhku eralduvateks saasteaineteks OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil on:

- bensiiniaurud (kood 8032-32-4; heitkogus 1,5666 t/a; kokku 17,169 t/a);
- tahked osakesed (kood puudub; heitkogus 0,018 t/a; kokku 0,137 t/a);
- lämmastikoksiid (kood 10102-44-0; heitkogus 0,018 t/a; kokku 0,137 t/a);
- süsinikoksiid (kood 630-08-0; heitkogus 0,018 t/a; kokku 0,137 t/a);
- vääveloksiid (kood 7446-09-5; heitkogus 0,003 t/a; kokku 0,24 t/a) ja
- lenduvad orgaanilised ühendid (kood puudub; heitkogus 0,003 t/a; kokku 0,002 t/a).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil olulisemateks välisõhu saasteallikateks on bensiinimahutid (hetkeline heitkogus 1,5666 g/s), kütusepump (hetkeline heitkogus 0,459 g/s), raudteesisternide laadimise estakaad (hetkeline heitkogus 0,022 g/s) ja autotsisternide täitmine (hetkeline heitkogus 0,557 g/s).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil bensiiniaurude püüdeseadmed puuduvad. Välisõhu saasteloa esitatud tingimusteks on:

- bensiiniaurude (gaasi)tagastussüsteemi juurutamine;
- bensiiniaurude (gaasi)tagastussüsteemi efektiivsuse kontroll kord aastas;
- ebasoodsate ilmastikutingimuste korral vähendada laaditava naftasaaduste kogust;
- aastaks 2004 rajada gaasitagastussüsteem.

Välisõhu kaitse seadus (Vastu võetud 22. aprillil 1998. a., vt. lisa 12) § 20 punkt (2) alusel paikse saasteallika valdaja kontrollib saasteainete püüdeseadmete efektiivsust ja peab dokumentaalset arvestust vastavalt saasteloa kehtestatud nõuetele. OÜ *Tarkoil*

Rakvere Naftaterminaali välisõhu saasteloa alusel peab OÜ *Tarkoil* kord aastas kontrollima (teostama kontrollmõõtmisi):

- Rakvere Naftaterminaalis püüdeseadmete efektiivsust või
- Rakvere Naftaterminaali territooriumil saasteainete kontsentratsioone õhus.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal asub Rakvere linna tööstuspiirkonnas. Välisõhu kaitse seadus (Vastu võetud 22. aprillil 1998. a.) § 13 *Saasteainete välisõhku suunamise eelisõigus* alusel kui välisõhu saastetaseme piirväärtus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa saamise eelisõigus isikul:

- kes toodab energiat eluruumidele, haoglatele, hoolekande-, laste- ja õppeasutustele;
- kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on väiksem.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali *Lubatud heitkoguste projekt. Tallinn, 1999* vaatleb ainult OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali teritooriumilt välisõhku eralduvaid saasteaineid.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali katlamajja on paigaldatud kaks katelt *Universaal-6*. Katlamaja soojusvõimsus on 0,3 MW_{th}. Keskkonnaministri 6. oktoobri 1999. a. määruse nr. 88 *Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate heitkoguste või kasutatavate seadmete võimsuste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav* punkt 1 alusel põletusseadmete soojusvõimsusel alla 0,5 MW_{th} vedelkütuse põletamisel saasteluba pole vajalik.

6.2.1 BENSIIINI VEDAMISE JA TERMINAALIDES NING TANKLATES HOIDMISE KONTROLLNÕUDED AASTATEL 1999 KUNI 2007

Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a määrus nr 220 (vt. lisa 14) jõustus 1. jaanuaril 1999. a uute bensiinimahutite, tankimisseadmete, tanklate ja tsisternide suhtes, mille ehitus- või tegevusluba hakkab kehtima pärast 1. jaanuari 1999. a, ning olemasolevate seadmete suhtes vastavalt rakendussätetes esitatud tähtaegadele.

Nõuded kehtivad **tankimisprotsesside**, samuti **mahutite, auto- ja raudteetsisternide** ning laevade suhtes, mida kasutatakse **bensiini** hoidmiseks, tankimiseks ja vedamiseks ühest terminaalist teise või terminaalist tanklasse.

TERMINAALI MAHUTITELE ESITATAVAD NÕUDED

Mahuteid projekteeritakse ja kasutatakse vastavalt järgmistele tehnilistele nõuetele:

- Mahuti välisseina ja kaane alusvärvinä kasutatakse värvi, mille täielik soojuspeegeldus on 70% või enam. Värvimine on osa mahutite tavalisest hooldustsüklist kümneaastase hooldusperioodi jooksul. Nõue ei kehti hoidlate suhtes, mis on ühendatud aurude regenereerimiseseadmega. Bensiiniaurude regenereerimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm³).
- Mahutid, millel on ujuv ehk mittefikseeritud kaas, varustatakse primaarse tihendiga, mis katab rõngakujuliselt mahuti seina ja ujuva kaane välisääre vahelise ruumi ning sekundaarse tihendiga, mis on pandud primaarse tihendi peale. Tihendite konstrueerimisel tagatakse aurude kogumine vähemalt 95% ulatuses, võrreldes fikseeritud kaanega mahutiga, kus ei rakendata abinõusid aurude eraldumise vähendamiseks.

- Kõigil terminaalseadmetel, kus nõutakse aurude regenererimist (bensiiinaurude regenererimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm^3)), on kas fikseeritud kaas, mis on ühendatud aurude regenererimiseseadmega, või on konstrueeritud kaas sisemine või välimine ujuv kaas, mis on varustatud primaarse ja sekundaarse tihendiga (mahutid, millel on ujuv ehk mittefikseeritud kaas, varustatakse primaarse tihendiga, mis katab rõngakujuliselt mahuti seina ja ujuva kaane välisääre vahelise ruumi ning sekundaarse tihendiga, mis on pandud primaarse tihendi peale. Tihendite konstrueerimisel tagatakse aurude kogumine vähemalt 95% ulatuses, võrreldes fikseeritud kaanega mahutiga, kus ei rakendata abinõusid aurude eraldumise vähendamiseks).
- Fikseeritud kaanega mahutitel on kas ühendus aurude regenererimiseseadmega (bensiiinaurude regenererimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm^3)) või sisemine ujuv kaas, millel on primaarne tihend, mille konstrueerimisel tagatakse aurude kogumine vähemalt 90% ulatuses, võrreldes fikseeritud kaanega mahutiga.

TSISTERNIDE TÄITMISEL JA TÜHJENDAMISEL TERMINAALIS ESITATAVAD NÕUDED

Tsisternide tankimisel ja tühjendamisel kehtivad alljärgnevad nõuded:

- Bensiini laadimine tsisternidesse toimub tankimisseadme abil. Autotsisternide tankimisseadmed sisaldavad ühte või enam tühendusposti, mille kaudu toimub bensiiini tankimine autotsisternidesse.
- Täitmis- ja tühenduseseadmete projekteerimine ja kasutamine toimub vastavalt järgmistele tehnilistele tingimustele:
 - bensiiinaurude regenererimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm^3);
 - bensiiinaurude eraldumise kontrollmõõtmisi tehakse pidevalt või perioodiliselt lähtuvalt ühe tööpäeva (vähemalt seitse tundi) tavalisest läbilaskevõimest. Perioodiliste mõõtmiste korral tehakse vähemalt neli mõõtmist tunnis. Kasutatavast mõõteseadmest ja kasutatavast meetodist tulenev viga ei tohi ületada 10% mõõtmisväärtusest. Kasutatav mõõteseadme peab olema võimeline mõõtma bensiiinaurude kontsentratsioone alates $3 g/Nm^3$. Nõutav täpsus on vähemalt 95% mõõtmisväärtusest;
 - ühendusliinide ja toruühenduste lekkekindlust kontrollitakse regulaarselt;
 - tankimine lõpetatakse kohe, kui tühenduseseade laseb läbi bensiiinauru. Tankimisseadmed peavad olema paigaldatud tühenduseseadme juurde, mis on mõeldud bensiiinist välisõhku eralduvate aurude heitkoguse vähendamiseks tsisternide täitmisel ja tühjendamisel terminaalis madalamaks kontrollarvust, mis on 0,005 massiprotsenti aastasest käibest (OÜ *Tarkoil* Rakvere Terminaalis 1,75 t/a).
- Bensiiinaurude regenererimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm^3).
- Bensiiinaurude eraldumise kontrollmõõtmisi tehakse pidevalt või perioodiliselt lähtuvalt ühe tööpäeva (vähemalt seitse tundi) tavalisest läbilaskevõimest. Perioodiliste mõõtmiste korral tehakse vähemalt neli mõõtmist tunnis. Kasutatavast mõõteseadmest ja kasutatavast meetodist tulenev viga ei tohi ületada 10% mõõtmisväärtusest. Kasutatav mõõteseadme peab olema võimeline mõõtma bensiiinaurude kontsentratsioone alates $3 g/Nm^3$. Nõutav täpsus on vähemalt 95% mõõtmisväärtusest.
- Ühendusliinide ja toruühenduste lekkekindlust kontrollitakse regulaarselt.
- Tankimine lõpetatakse kohe, kui tühenduseseade laseb läbi bensiiinauru. Tankimisseadmed peavad olema paigaldatud tühenduseseadme juurde.
- Kõik terminaalsed, millel on vähemalt üks tühenduseseade autotsisternide jaoks, peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - Tsisternide täitmisele esitatakse järgmised tingimused:
 - 1) normaalne vedelikuga täitmise kiirus on 2300 liitrit minutis (maksimaalselt 2500 liitrit minutis) täitmisseadme kohta;
 - 2) terminaali töötamisel kõrge tootlikkusega lubatakse täitmis- ja tühenduseseadme auru kogumise süsteemis, sh auru regenererimiseseadme ühendusmuhvil, genereerida maksimaalselt auru vasturõhku 5,5 kilopaskalit (kPa);
 - 3) kõik altlaadimisega sõidukid kannavad identifitseerimisplaati, mis määratleb nende täitmisseadmete maksimaalselt lubatud arvu, mida võib samaaegselt kasutada, kui ühendusmuhvi maksimaalne tagasirõhk on 5,5 kilopaskalit, vastavalt eelnevale alapunktile.
 - Sõiduki ületäitmise vältimiseks kasutatakse järgmisi vahendeid:
 - 1) täitmis- ja tühenduspost, kui see on ühendatud sõidukiga, varustatakse ületäitmist vältiva kontrollseadmega, mis annab signaali, kui paagi ületäitmise andurid ei reageeri ületäitmise ohule;

- 2) sõiduk ühendatakse tühjendusseadmel oleva kontrollseadme kinnituspoldiga standardse elektrilise juhtpuldi kaudu. Sisestatakse kontakt ühendatakse sisestusjuhtmega, mis on ühendatud tühjendusposti kontrollseadmega;
 - 3) sõidukil olevad kõrgtundlikud andurid peavad olema kas 2-juhtmelised termotakisti andurid, 2-juhtmelised optilised andurid, 5-juhtmelised optilised andurid või sobivad analoogid eeldusel, et süsteem on veakindel;
 - 4) tühjendusposti kontrollseade peab sobima 2-juhtmeliste ning 5-juhtmeliste süsteemidega;
 - 5) sõiduk ühendatakse tühjendusseadmega ületäitmise anduri tagasiulatava juhtme kaudu, mis ühendatakse sisestatava anduri poldiga sõiduki õassii kaudu. Anduri polt ühendatakse täiendava kontrollseadmega, mis omakorda ühendatakse tühjendusseadme alusega.
 - 6) kõikidel altaadimisega sõidukitel peab olema identifitseerimisplaat, mis määratleb paigaldatud ületäitmise avastamise anduri liigi.
- Täitmis- ja tühjendusseadmel olevate vedeltäitmise ja auru kogumise seadmete konstruktsioon peab vastama järgmistele tingimustele:
 - 1) ühendusmuhvide keskjoone kõrgus on maksimaalselt 1,4 meetrit (täitmata), minimaalselt 0,5 meetrit (täidetud), eelistatud kõrgus on 0,7 kuni 1,0 meetrit;
 - 2) ühendusmuhvide horisontaalne vahe on vähemalt 0,25 m (eelistatud vahe 0,3 m);
 - 3) kõik ühendusmuhvid asuvad ringis, mille kõrgus ei ületa 2,5 meetrit tühjendusseadme alusest;
 - 4) auru kogumise ühendusmuhv asub mitte kõrgemal kui 1,5 meetrit (täitmata) ja mitte madalamal kui 0,5 meetrit (täidetud) tühjendusseadmest.
 - Maanduse ja ületäitmise ühenduskontakt asub aurukogumise ühendusmuhvist paremal mitte kõrgemal kui 1,5 meetrit (täitmata) ja mitte madalamal kui 0,5 meetrit (täidetud) tühjendusseadmest.
 - Tankimisel rakendatakse järgmisi ohutusmeetmeid:
 - 1) tankida ei tohi, kui kompleksne maanduse ja ületäitmise kontrollseade ei ole andnud lubavat signaali. Ületäitmise korral või autotsisterni maanduse kadumisel sulgeb tühjendusposti kontrollseade automaatselt täitmis- ja tühjendusposti kontrollventiili;
 - 2) tankida ei tohi, kui auru kogumise voolik ei ole ühendatud autotsisterniga ning tekkinud aaurd saavad vabalt eralduda autotsisternist välisõhku.
 - Eelpoolnimetatud ühendused peavad asuma ainult autotsisterni ühel poolel.

TSISTERNIDELE ESITATAVAD NÕUDED

Kasutatavad tsisternid peavad vastama alljärgnevatele nõuetele:

- Aaurd peavad jääma pärast bensiini väljalaadimist tsisterni. Kuni bensiini järjekordse väljalaadimiseni terminaalist hoitakse aaurd tsisternis, välja arvatud aaurde eraldumine kaitseklappidest.
- Tsisternid, mis varustavad bensiiniga tanklaid ja terminaale, peavad saama vastu võtta ja hoida mahutite bensiinauru tanklates või terminaalides. Raudteesisternid varustatakse bensiini väljalaadimisel eralduvate aaurde vahehoidlaga, milleks on fikseeritud kaanega mahutid aaurde ajutiseks hoidmiseks terminaalid kuni üleandmiseni regenereerimiseks teistele terminaalidele.
- Aaurde üleviimist terminaalid ühest mahutist teise ei loeta aaurde vahehoidmiseks.
- Kui pärast bensiini väljalaadimist kasutatakse tsisterni muude toodete hoidmiseks ning aaurde regenereerimine või vahehoidmine ei ole võimalik, võib asukohajärgne maavanem anda aaurde välisõhku eraldamise loa sellises geograafilises piirkonnas, kus need aaurd ei põhjusta saastetaseme piirväärtuse ületamist.
- Autotsisternide aaurdele kindlust testitakse ja vaakum- või ülerõhukaitseklappide tööd kontrollitakse regulaarselt.

MAHUTITESSE TANKIMISEL TANKLATES ESITATAVAD NÕUDED

Mahutitesse tankimisel tanklates kehtivad alljärgnevad nõuded:

- Mahutite konstrueerimine ja kasutamine toimub vastavalt järgnevas alapunktis määratletud tehnilistele tingimustele eesmärgiga vähendada bensiinist välisõhku eralduvate aaurde heitkogust mahutite tankimisel tanklates madalamaks kontrollarvust, mis on 0,01 massiprotsenti aastast käibest.
- Tanklates ja aaurde vahekogumiseks kasutatavates fikseeritud kaanega mahutites bensiini üleandmisel mahutisse eraldunud aaurd suunatakse aaurkindla ühendusliini kaudu tagasi bensiini jaotusmahutisse. Kui vastavat seadet ei ole paigaldatud või see ei toimi korralikult, ei tohi tankida.

Bensiini vedamise ja terminaalistes ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a määrus nr 220 on toodud lisa 14 ning vastavalt antud lisa rakendussätetele (punktide ja alapunktide numeratsioon vastab lisa 14 toodud määruse numeratsioonile):

29. Alates 1. jaanuarist 2001. a kehtivad olemasolevate seadmete suhtes, mis olid kasutusel või millele anti eraldi ehitus- või tegevusluba enne 1. jaanuari 1999. a, käesolevate nõuete:

- 1) punktis 3 määratletud nõuded, kui terminaali või hoidla käive on suurem kui 25 000 tonni aastas;
- 2) punktis 10 määratletud nõuded, kui terminaali käive on suurem kui 150 000 tonni aastas;
- 3) punktides 22, 23 ja 25 määratletud nõuded raudteesisternide ja laevade suhtes, kui neid tangitakse terminaalis, millele kehtib punktis 10 esitatud nõue;
- 4) punktis 27 määratletud nõuded tanklate suhtes, mille käive on suurem kui 1000 m³ aastas, ja tanklate suhtes, sõltumata nende käibest, mis asuvad tiheasustusega paikades või tööstuspiirkondades.

30. Alates 1. jaanuarist 2004. a kehtivad käesolevate nõuete:

- 1) punktis 10 määratletud nõuded terminaalide suhtes auto- ja raudteesisternide täitmiseks juhul, kui terminaali käive on suurem kui 25 000 tonni aastas;
- 2) punktis 27 määratletud nõuded tanklate suhtes, mille käive on suurem kui 500 m³ aastas.

31. Alates 1. jaanuarist 2007. a kehtivad käesolevate nõuete:

- 1) punktis 3 määratletud nõuded kõikide teiste terminaali- või hoidlamahutite suhtes;
- 2) punktis 10 määratletud nõuded terminaali kõikide teiste mahutite suhtes, mida kasutatakse auto- ja raudteesisternide täitmiseks;
- 3) punktis 15 määratletud nõuded kõigi autotsisternide tühjendusseadmete suhtes kõigis terminaalides;
- 4) punktis 27 määratletud nõuded kõikide teiste tanklate suhtes.

32. Käesolevate nõuete punktide 10 ja 15 nõuded ei kehti:

- 1) olemasolevate terminaalide suhtes, mille käive on väiksem kui 10 000 tonni aastas (**Märkus:** OÜ *Tarkoil* Rakvere Terminaali bensiini projektkäive on 35000 t/a);
- 2) uute terminaalide suhtes, mille käive on väiksem kui 5000 tonni aastas (**Märkus:** OÜ *Tarkoil* Rakvere Terminaali bensiini projektkäive on 35000 t/a).

33. Käesolevate nõuete punktide 22, 23 ja 25 nõuded kehtivad auto- ja raudteesisternide suhtes, kui need on ümber ehitatud alttäitmiseks vastavalt punktis 15 esitatud nõuetele.

34. Mõõtmisprotsessides, mille puhul kasutatakse mõõtevarrast või linti, eralduvate aurude kadude suhtes ei kehti käesolevate nõuete punktid 22, 23 ja 25:

- 1) olemasolevate tsisternide kohta;
- 2) uute tsisternide kohta, mis võetakse kasutusele aastatel 1999–2001.

35. Käesolevate nõuete punkti 27 nõuded ei kehti tanklate suhtes, mille käive on väiksem kui 100 m³ aastas (Märkus:** OÜ *Tarkoil* Rakvere Terminaali bensiini projektkäive on 35000 t/a).**

6.2.2 PAIKSE SAASTEALLIKA SANITAARKAITSEALA

Välisõhu kaitse seadus (Vastu võetud 22. aprillil 1998. a., vt. lisa 12) § 23 alusel kui saasteallika valdajal on tehnilisel või majanduslikel põhjustel võimatu vältida saastetaseme piirväärtuse ületamist väljaspool oma territooriumi, võib ta taotleda sanitaarkaitseala moodustamist saasteallika ümber.

6.3 JÄÄTMEKÄITLUS

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalile on väljastatud jäätmeluba nr. 151 (loa taotluse registreerimisnumber 12/12.01.2000, vt. lisa 6). OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali põhitegevuseks jäätmeloa järgi on naftasaaduste laadimine ja hoiustamine. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal tegevuse käigus tekkivateks jäätmeteks on:

- õlijäätmed (kood 130200; 10 t/a),
- mahutisetted (kood 160706; 10 t/a),
- kaltsud (kood 150201; 0,5 t/a),
- puhastussetted (kood 160706; 4,0 t/a) ja
- õlieraldisetted (kood 130502; 4,0 t/a).

Kõik tekkinud naftasaaduste jäätmeladustatakse momendil OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil olevatesse mahutitesse.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalile väljaantud jäätmeloas on esitatud järgmised nõuded:

- ohtlikud jäätmed tuleb käitlemiseks üle anda ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele;
- vedelaid naftasaaduste jäätmeid hoida veetihedates mahutites;
- jäätmete laadimine ei tohi kaasa tuua keskkonna saastamist;
- kõik laadimisel mahavalgunud naftaproduktid kogutakse kuivpuhastusmeetodil;
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal peab jälgima pinna- ja põhjavee kvaliteeti;
- laadimisplats peab olema varustatud 300 l absorbeeruva ainega.

Momendil OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal kogub ja ladestab tekkinud naftasaaduste jäätmed naftaterminaalil territooriumil asuvasse mahutitesse. Ohtlike jäätmete üleandmist ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale firmale pole toimunud ajavahemikus veebruar, 1999 kuni praeguse ajani.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil tekkivate naftasaaduste jäätmete hävitamisega tegelevad järgmised ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavad ettevõtted:

- *AS Eesti Elektri jaama* juures asuv seade UTT-3000 (tel. (235) 67 222);
- *Viru Keemia Grupp AS* (tel. (233) 42 490);
- *Kunda Nordic Cement AS* (taotleb litsentsi).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil tekkivate naftasaaduste jäätmete transpordiga tegelevad järgmised ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavad ettevõtted:

- *EcoPro AS* (tel. (2) 63 14 223);
- *Pesutehnika AS* (tel. (2) 6 311 196);
- *Reci Eesti AS* (tel. (2) 6 313 310).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil territooriumil tekkinud olme- ja inertsed jäätmed ladustatakse Rakvere linna prügimäele (ladustamise arvestust peetakse saadud ladustamistalongide alusel).

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil katlamajas olevat asbesti on võimalik ladustada pakendatuna kilekottidesse OÜ Slops (tel. GSM (25) 011 813).

6.4 LAOMAJANDUS

Laomajanduse inventariseerimine on läbiviidud AS *Maves* töötajate Arvo Käär ja Anastasia Petuhova poolt põhja- (Narva tn. 27a) ja lõunapoolsetel (Narva tn. 42) territooriumitel eraldi.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal peamised ohud keskkonnale lähtuvad keskkonnakaitselistele nõuetele mittevastavatest naftasaaduste hoidlatest ja laadimisestakaadidest, amortiseerunud seadmetest (osad mahutid, ventiilid), vananenud tehnoloogiast (veepumpade kohandamine naftasaaduste pumpamiseks autotsisternidesse naftasaadustelaadimisel terminaali lõunapoolisel territooriumil;

naftaterminaali põhjapoolsel territooriumil naftasaaduste laadimine autotsisternidesse), õlipüüdmissaadmete mittevastavusest kaasaja keskkonnaalastele nõuetele (hüdroisolatsiooni puudumine, õli veest eraldamise (dekanteerimine) madal aste) ja ebarahuldavast töökultuurist (naftasaaduste mahavalgumised tsisternide tühjendamisel ja täitmisel põhja- ja lõunapoolsetel territooriumitel).

Tabel 2

OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali keskkonnaalaseid mittevastavusi

Objekt	Keskkonnaalane või muu mittevastavus	Normatiiv dokument	Märkused
Narva tn. 27a			
Raudteetsisternvagunite naftasaaduste laadimisestakaad	<p>Naftasaaduste laadimiste alustamisel ja lõpetamisel on võimalik naftasaaduste valgumine maapinnale</p> <p>Estakaadi juures olev sadevete kanalisatsioon koos õliseguse vee püüdmissaadmega pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Estakaadi juurest lähtuv sadevee kanalisatsioon suubub õlipüüdmissaadmesse, millel on vahetu kontakt looduskeskkonnaga (õlisegune vesi imub pinnasesse ja sealt kandub põhjavette)</p> <p>Estakaadil puudub piisava mahutavusega ja hüdroisolatsiooniga avariivann</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontrollnõuded</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	Lisa 3 fotod nr. 2-5
Laadimisestakaadi ja mahutite vaheline naftasaaduste mehaaniline filter	Maa-alune filter, mis töötab surve all ja mille tehnilist olukorda pole võimalik kontrollida visuaalset	Veeseadus	Lisa 3 foto nr. 6
Naftasaaduste hoidla	<p>Torustike siibrite all puuduvad naftasaaduste kindlad katendid ning õlikogumissüsteemid</p> <p>Naftasaaduste hoidla territooriumil sadevete kanalisatsioon puudub (õlisegune vesi imub vahetult pinnasesse)</p> <p>Naftasaaduste hoidla kõvakattega territoorium pole piisava hüdroisolatsiooniga, puudub sadeveekanalisatsioon</p> <p>Naftasaaduste hoidla territooriumil esineb pinnase ja põhjavee reostatus naftasaadustega</p> <p>Naftasaaduste mahutite hoidla mahutitel on numeratsioon, kuid sellel pole väljalaskeaastat, valmistaja nime, mahtu, Tehnilise Järeelvalve Inspektsiooni antud kasutusloa numbrit, viimas ja järgmise tehnilise kontrolli tähtaega</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	Lisa 3 fotod nr. 7, 11, 12-19, 22, 26-27
Naftasaaduste pumbamaja	<p>Pumbamaja vundament ja läbi vundamenti viidud torustike hülssid pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Pumbamajas asuv siibrite alune</p>	<p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p>	Lisa 3 fotod nr. 8-10

	<p>kanal on täidetud õliseguse veega</p> <p>Pumpade juures kütuse laigud</p> <p>Pumbamaja seesmistel seintel on naftasaaduste kord</p>	<p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	
Naftasaaduste pumbad	<p>Pumbad ja torustike siibrid pole isoleeritud looduskeskkonnast</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	<p>Lisa 3 fotod nr. 12, 14-16, 18</p>
Naftasaaduste torustikud	<p>Naftasaaduste torustikud on osaliselt maa-all ning naftasaaduste lekked pumpamistel pole avastatavad (puudub lekete esinemise kontrollsüsteem)</p>	<p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	<p>Lisa 3 fotod nr. 4, 7, 11</p>
25 m ³ õlijääkide kogumismahuti	<p>Mahuti pole märgistatud</p> <p>Mahutil puudub avariivann</p> <p>Mahuti kraan pole hermeetiline ning toimub naftasaaduste aeglane pihkumine pinnasesse</p>	<p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p> <p>Jäätmeaadus</p>	<p>Lisa 3 fotod nr. 20, 29-30</p>
Terminaali mahutid	<p>Mahutite ümber vedeliku-kindlad katendid puuduvad</p> <p>Mahutite ümber olevad avariivannid pole piisava hüdrosolatsiooniga</p> <p>Mahutite avariivannidel sadevete ja õliseguse vee kogumissüsteem puudub</p> <p>Mahutitest tsisternautode laadimine toimub looduskeskkonnast isoleerimata täitepinnasel</p> <p>Laadimisplatsi, hoidla või tankla täitmis- ja tuulutusavad ning tankimisseadmed ei tohi olla lähemal kui 50 m elamutest</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontrollnõuded</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	<p>Lisa 3 fotod nr. 1, 11-19</p>
Tankla mahutid	<p>Tankla mahutitel on varikatus ning piisava mahutavusega avariivann, kuid avariivann on ühenduses naftasaaduste maa-aluse kogumiskaevuga, mis on kaetud kruusaga ning mille üle puudub pidev visuaalne kontrolli võimalus</p> <p>Naftasaaduste maa-alune kogumiskaev pole piisava hüdrosolatsiooniga</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontrollnõuded</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku</u></p>	<p>Lisa 3 fotod nr. 22-25</p>

		<u>iseloomuga:</u> Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele	
Naftasaaduste müük	Operaatorfirmade keskkonnavalase tegevuse eest vastutab OÜ <i>Tarkoil</i> Pole määratletud operaatorfirmade keskkonnavalane vastutus	Keskkonnajärevalve seadus	Lisa 3 foto nr. 31
Naftasaaduste jaemüük	Autode tankimisplats pole piisava hüdroisolatsiooniga Autode tankimisplatsil puudub sadevee kanalisatsioon Autode tankimisplatsil puudub õlise guse vee puhastus	Välisõhu kaitse seadus Veeseadus Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded <u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele	Lisa 3 fotod nr. 26-27
Narva tn. 42			
Tsisternautode laadimisplats	Sadevete kanalisatsioon puudub	Välisõhu kaitse seadus Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontroll nõuded Veeseadus Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded <u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele	Lisa 3 fotod nr. 33, 44-49, 51
Katlamaja	Katlamajas on isoleerimismaterjalina kasutatud asbesti Kütuseventiilidest on pihkunud katlamaja põrandale kütteõli	Veeseadus Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded Jäätmeseadus	Lisa 3 fotod nr. 56, 58-59
Katlamaja kütteõlimahutid	Katlamaja mahutite siibrid pole hermeetilised	Veeseadus Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded	Lisa 3 fotod nr. 54-55
25 m ³ õli jääkide kogumismahuti	Mahuti pole märgistatud Mahutil puudub avariivann Mahuti kraan pole hermeetiline ning toimub naftasaaduste aeglane pihkumine pinnasesse	Veeseadus Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded <u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele Jäätmeseadus	Lisa 3 foto nr. 60
Terminaali mahutid	Terminaali mahutite ümber puuduvad vee ja naftasaaduste kindlad katendid Terminaali mahutite ümber sadeveekanalisatsioon puudub	Välisõhu kaitse seadus Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontroll nõuded Veeseadus	Lisa 3 fotod nr. 32, 35, 38, 41-43

	<p>Terminaali mahuteid ümbritsevad avariivannidel puudub hüdroisolatsioon</p> <p>Terminaali mahutite siibrid tilguvad</p> <p>Terminaali mahutite põhjade isolatsiooni kontrollkaevud pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Terminaali mahutitel on numbratsioon, kuid sellel pole väljalaskeaastat, valmistaja nime, mahtu, Tehnilise Järelvalve Inspektsiooni antud kasutusloa numbrit, viimas ja järgmise tehnilise kontrolli tähtaega</p>	<p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	
Tsisternautode laadimisestakaad	<p>Estakaadi ümbritseval platsil puudub sadeveekanalatsioon (ida-läänesuunaline langus)</p> <p>Estakaadi kõvakattega plats pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Estakaadi tsisternautode seisuplats on murenenud ning pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Estakaadi naftasaaduste pumbad on ümberkohandatud vee-pumpadest ning tihendid pole püsivad naftasaaduste suhtes (pumbad tilguvad)</p> <p>Estakaadi õlikogumissüsteem pole piisava hüdroisolatsiooniga</p> <p>Läbi torustike hülsside toimub vee imbumine õlikogumissüsteemi ja õliseguse vee imbumine pinnasesse</p>	<p>Välisõhu kaitse seadus</p> <p>Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontroll nõuded</p> <p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	Lisa 3 fotod nr. 47-51
Bensiiniveok	<p>Auditi läbiviimise ajal puudus veokil ohtlike veoste tähistus</p>	<p>Bensiini vedamise ja terminalides ning tanklates hoidmise kontrollnõuded</p> <p>Määrus: Ohtlike veoste teedel vedamise kord (Ohtlike veoste riigisisese autoveo eeskiri)</p>	Lisa 3 foto nr. 52
Terminaali torustikud	<p>Terminaali torustike remonttöödel torustikes olevad naftasaadused on valgunud pinnasesse</p> <p>Torustike siibrid ja sellel asuvad pumbad pole isoleeritud looduskeskkonnast</p> <p>Terminaali torustikud läbivad hülssse, millest üle sõidavad veokid</p> <p>Terminaali torustikud kulgevad maa-all</p> <p>Esineb terminaali torustike vigastamise võimalus talvistel lumekoristus töödel</p>	<p>Veeseadus</p> <p>Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded</p> <p><u>Praegu soovitusliku iseloomuga:</u> Keskonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele</p>	Lisa 3 fotod nr. 33-37

6.4.1 KESKKONNAKAITSE NÕUDED NAFTASAADUSTE HOIDMISEKS ETTENÄHTUD RAJATISTELE

Antud alapunkt on momendil soovitusliku iseloomuga, kuna keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määrus nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» on alljärgneva määrusega tunnistatud kehtetuks.

KKMm RTL 1999, 117, 1556

Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määruse nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 26. juuli 1999. a määrus nr 73

Säästva arengu seaduse (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772; 1999, 29, 398) paragrahvi 10 lõike 2 alusel ja tulenevalt õiguskantsleri 13. juuli 1999. a ettepanekust nr 25 määran:

Tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määrus nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» (RTL 1996, 42, 282).

Keskkonnaminister Heiki

KRANICH

Kantsler Sulev VARE

Naftasaadustega seotud rajatiste rajamisel ja rekonstrueerimisel on lähtutud alljärgnevatest õigusaktidest:

- KKMm 22.02.1995 nr 5 Keskkonnakaitsete nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * RTL 1995, 25, lk 869
- KKMm 22.03.1996 nr 20 Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * RTL 1996, 42, 282
- KKMm 26.07.1999 nr 73 Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määruse nr 20 «Keskkonnakaitsete normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine * RTL 1999, 117, 1556

Keskkonnaministri pool kehtestatud *Keskkonnakaitsete normatiivid naftasaadustega seotud rajatistele. Määrus nr. 20, 22.03.1996. a., RTL 1996, 42, 282* keskkonnaalaseid nõudeid **on soovitatav** (momendil määruses esitatud nõuded naftasaadustega seotud rajatistele ei oma seaduslikku jõudu, vt. lisa 15) järgida OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimisel.

Keskkonnakaitsealased normatiivid naftasaaduste (edaspidi naftasaaduste) laadimisplatsidele, hoidlatele (kuni 5000 m³) ja tanklatele, mida kasutatakse iga liiki vedelate naftasaaduste laadimiseks, hoidmiseks ja turustamiseks on alljärgnevad:

Nõuded rajatise projekteerijale:

- peab omama vastavat riiklikku tegevuslitsentsi, mille väljastab Keskkonnaministeeriumi juures tegutsev riiklik ehitustegevuse litsentsikomisjon.

Rajatise asukohavaliku ja projekti kooskõlastavad:

- riiklik keskkonnateenistus;
- tervisekaitseteenistus;
- kohalik tuletõrje- ja päästeasutus;
- Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

Tankla asukoht ei tohi olla lähemal kui:

- 50 m elamutest, ühiskondlikest hoonetest;
- 50 m metsale, turbarabale, heinahoidlale, kergesti süttivale objektile;
- 200 m veekogu keskmise veetaseme veepiirile (täiendav kooskõlastus keskkonnaministeeriumiga).

Nõuded laadimisplatsile:

- betoneeritud või inertsest materjalist;
- sadevesi tuleb puhastada lokaalsetes puhastusseadmetes.

Nõuded mahutitele:

- tuleb ümbritseda avariimahutiga, mis avarii korral mahutab suurima mahuti mahu;
- mahutite maa-ala tuleb betoneerida või katta inertse materjaliga;
- maapealsed mahutid tuleb paigaldada vähemalt 300 mm maapinnast;
- mahutite hermeetilisus peab olema kontrollitud ja katsetatud, passistatud;
- mahutid alates 5 m³ peavad olema märgistatud.

Valdaja (omaniku) kohustused:

- koostab jäätmekäitluskava;
- taotleb loa saasteainete õhku suunamiseks, kui aasta kütusekäive on > 7000 m³;
- võtab tarvitusele meetmed transpordi müra taseme vähendamiseks;
- koostab objekti auditeerimise ja seire kava, kooskõlastab selle maakonna keskkonnateenistuse ja tehnilise järelevalve ametiga ja täidab seda.

Avarii korral valdaja (omanik):

- asub koheselt avariid likvideerima;
- informeerib maakonna keskkonnateenistust ja päästeametit;
- peab omama avarii likvideerimise kava;
- hüvitab kahjud.

Käesoleva määruse sätete rikkumise või eiramise korral on maavalitsuse keskkonnaosakonna ettepanekul litsentskomisjonil õigus tühistada laadimisplatsi, hoidla või tankla omaniku tegevuslitsents.

6.5 VIBRATSIOON

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil naftasaaduste vastuvõttudel ja valjastamistel vibratsiooni ei esine.

6.6 MÜRA

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil pidevaid müraallikaid ei esine. Ainsaks müraallikaks on autotransport. Müra tase naftaterminaali territooriumil on normide piires.

6.7 JÄÄKREOSTUS

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil esineb AS *Maves* poolt läbi viidud uurimistööde põhjal pinnase ja põhjavee reostatus naftasaadustega.

Rakvere Naftaterminaali ostu-müügi lepingus pole vaadeldud naftaterminaali territooriumil oleva pinnase ja selle all lasuva põhjavee reostatuse probleeme.

6.8 JÄRELDUSED

- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalis õliseguste vete puhastussüsteem (puhastusseade) puudub.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil sadevee kanalisatsioonisüsteem puudub.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali kontorihoone juures on ilma projektita ühendatud kolm sadevee kanalisatsioonikaevu olmevee kanalisatsiooniga.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil bensiiniaurude kogumis- ja püüdeseadmed puuduvad.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil peab *Välisõhu saasteloa* järgi kord aastas mõõtma saasteainete kontsentratsioone õhus.
- Aastaks 2004 peab kõigis bensiini impordiga, hulgi- ning jaemüügiga tegelevates ettevõtetes ja tanklates olema bensiiniaurude (gaasi) tagastussüsteem.
- Välisõhu saasteloas pole nõutav OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil olevast katlamajast õhku emiteeruvate saasteainete koguste arvutused.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil on võimalus taotleda sanitaarkaitseala moodustamist saasteallika ümber.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal kogub ja ladestab tekkinud naftasaaduste jäätmed omal territooriumil olevates mahutites. OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaal ei tegele momendil naftasaaduste jäätmete utiliseerimisega ega hävitamisega.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali katlamajas kasutatakse isolatsioonimaterjalina asbesti.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali laomajandus ei vasta kaasaja keskkonnakaitselistele nõuetele.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali laomajanduse rekonstrueerimisel peab arvestama keskkonnakaitseliste nõuetega *naftasaaduste hoidmiseks ettenähtud rajatistele*.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil ei esine müraga ja vibratsiooniga seotud probleeme.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil esineb pinnase ja põhjavee naftasaadustega jääkreostus, mida ei ole Rakvere Naftaterminaali ostu-müügi lepingus vaadeldud.

7. RISKID

Reostuse leviku ulatus

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil olev pinnas ja põhjavesi on ebahütlaselt reostunud naftasaadustega (jääkreostus). Pinnase ja põhjavee reostamine praegust naftasaaduste vastuvõtu ja väljastamise tehnoloogiat kasutades kestab edasi. Reostuse leviku ulatuse saab kindlaks määrata keskkonnaauditi 2. faasi praktiliste tööde käigus.

Riskid tootmises (naftasaaduste ladustamisel)

Looduskeskkonna reostamist soodustavad alljärgmised probleemid:

- i sadevee kanalisatsiooni puudumine naftaterminaali territooriumil;
- ii õliseguse vee puhastussüsteemi puudumine naftaterminaali territooriumil;
- iii olemasolevate õlipüüdmissaadmete hüdroisolatsiooni puudumine;
- iv õliseguste vete käitlussüsteemi puudumine;
- v naftasaaduste jääkide käitlussüsteemi puudumine;
- vi mahuteid ümbritsevate vallkindlustuste ning mahutite aluste hüdroisolatsiooni puudumine;
- vii torustike ning mahutite siibrid (siibrite tihendid) pole naftasaaduste kindlad;
- viii tsisternautode laadimisestakaadil kasutatakse naftasaaduste laadimiseks ümberkohandatud veepumpi (pumpade tihendid pole naftasaaduste suhtes püsivad);
- ix naftasaadustest tahkete osakeste filter töötab rõhu all ning asub maa-aluses süvendis (kõrge põhjaveetase). Filtri seisukorda pole võimalik pidevalt visuaalselt kontrollida (vt. lisa 3 foto nr. 6);
- x tsisternvagunite estakaadi õlikogumissüsteem on vahetuskontaktilis looduskeskkonnaga;
- xi naftasaaduste jääkide kogumismahutid ei vasta keskkonnaalastele nõuetele;
- xii õlikogumiskaevude konstruktsioon ei vasta keskkonnaalastele nõuetele (läbi torustike hülsside toimub õliseguse vee pihkumine looduskeskkonda).

Riskid inimese tervisele

Bensiiniaurude emissioon õhku toimub bensiini laadimisel. Inimesele on OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali tootmistegevusega seotud ohtudeks bensiiniaurude (toksiliste ühendite) pidev sissehingamine ning vahetu kontakt tootmisprotsessis (sissehingamine ja kontakt naha kaudu). Osa bensiinis, diislikütuses ja kütteõlis sisalduvaid orgaanilisi ühendeid on vees lahustuvad. Vees lahustuvad naftasaaduste komponendid saastavad naftaterminaali territooriumil põhjavett. Eksisteerib ümbruskonna joogivee salvkaevude reostamise oht.

Riskid kasutatavale põhjaveele

Maapinnalt lähtuv naftasaadustega põhjavee reostus on 2...5 m sügavusel maapinnast. Eksperthinnangul on kogu OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali maa-ala põhjavesi reostatud naftasaadustega.

Eksisteerib põhjavee maapinnalähedase kihi täiendava reostumise oht avariide tagajärjel.

Naftasaadustega reostuse levik põhjavees pole praegu kontrollitav, sest OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil puudub eesmärgistatud, süsteemne põhjavee seire. Põhjavee

seire tuleb organiseerida orgaaniliste toksiliste ühendite (polüaromaatsed süsivesinikud) ja raskemetallide (Pb ja V) osas.

Joogiveeks ja olmetarbeks OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil asuvat põhjavett ei kasutata.

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali ümbritsevad majapidamised kasutavad ca 20 m sügavusel lasuvat põhjavett. Rakvere Naftaterminaali territooriumil 2...5 m sügavusel maapinnast reostunud põhjavesi praegu lähiümbruskonna elamute veetarbijate veekvaliteeti ei mõjuta.

Riskid ökosüsteemidele

Siiani pole vaadledud naftasaaduste erinevate koostiscomponentide bioakumulatsiooni. Samuti pole uuritud, kui palju jääb saasteaineid loodusesse ning kuidas toimub nende ühendite transformatsioon, degradatsioon ning metaboolsete vaheproduktide tekkimine

Üheks suuremaks ohuks ökosüsteemidele on võimalike tootmisavariidega seotud ohud.

Kõrgendatud ohtlikkusega on bensiinis ja kütteõlides vastavalt esinevad Pb ja V, kuna nende elementide osas toimub bioakumulatsioon taimedes.

8. EDASILÜKKAMATUD MEETMED

OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaalil puudub momendil *Keskkonnaprogramm*. Suhteliselt pika aja jooksul on toimunud enim OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali ostu-müügi lepingu sõlmimist keskkonnareostamine naftasaadustega.

Prioriteetsue järjekorras keskkonnavalasteks meetmeteks oleks:

- i usaldusväärse põhjavee seiresüsteemi rajamine ümber OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumi;
- ii OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali keskkonnajuhtimissüsteemi juurutamine;
- iii lokaalse õliseguse vee puhastuseadme rajamine;
- iv uute hüdroisoleeritud õlikogumiskaevude rajamine või vanade rekonstrueerimine;
- v sadevee kanalisatsiooni rajamine naftaterminaali territooriumile;
- vi olemasolevate kõvakattega platside rekonstrueerimine ning nende hüdroisolatsiooni parandamine;
- vii bensiini impordi ja hulgi- ning jaemüügi jätkamisel gaasitagastussüsteemi rajamine;
- viii mahutipargi väljaehitamine vastavalt keskkonnavalastele seadusandlusele.
- ix pärast mahutipargi rekonstrueerimist naftasaadustega reostunud tööstustsooni pinnase ja põhjavee puhastamine saasteainete juhtarvuni.

9. SOOVITUSED

- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimisel arvestada naftasaadustega seotud rajatistele esitatud keskkonnavalaseid nõudeid.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimisel rajada bensiini gaasitagastussüsteem.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimise käigus teisaldatud naftasaadustega reostunud pinnas puhastada kompostimise või nõrutamise teel kohapeal.
- Läbi viia rajatud nelja põhjavee vaatluspuuraugu baasil põhjavee seire.
- Pärast OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali rekonstrueerimist määratleda naftasaadustega reostunud pinnase ja põhjavee horisontaalne ja vertikaalne ulatus.
- OÜ *Tarkoil* Rakvere Naftaterminaali territooriumil puhastada naftasaadustega reostunud pinnas ja põhjavesi.

LISAD

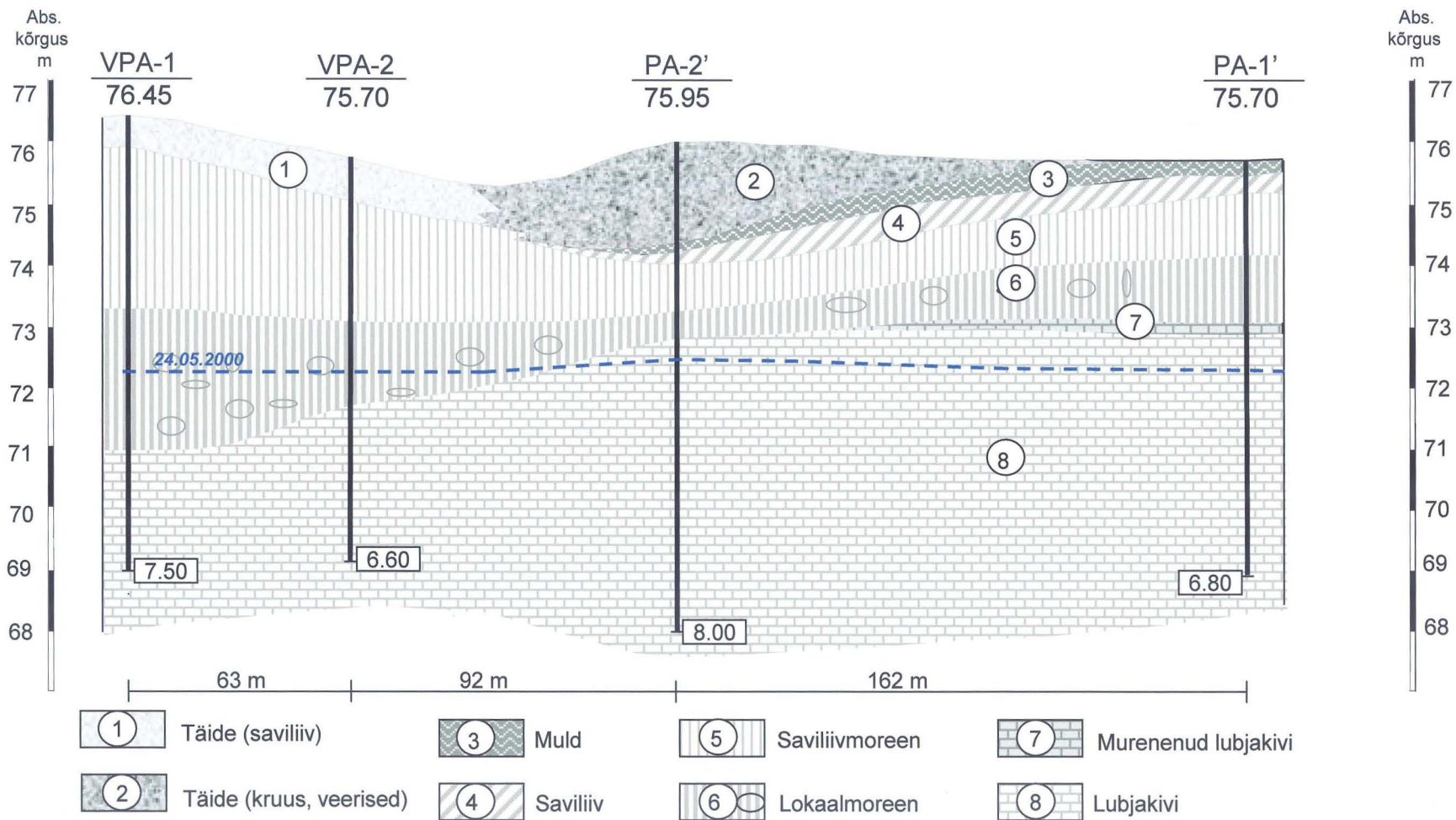
OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI ASUKOHT JA ASUKOHA
GEOLOGIA

LISA 1

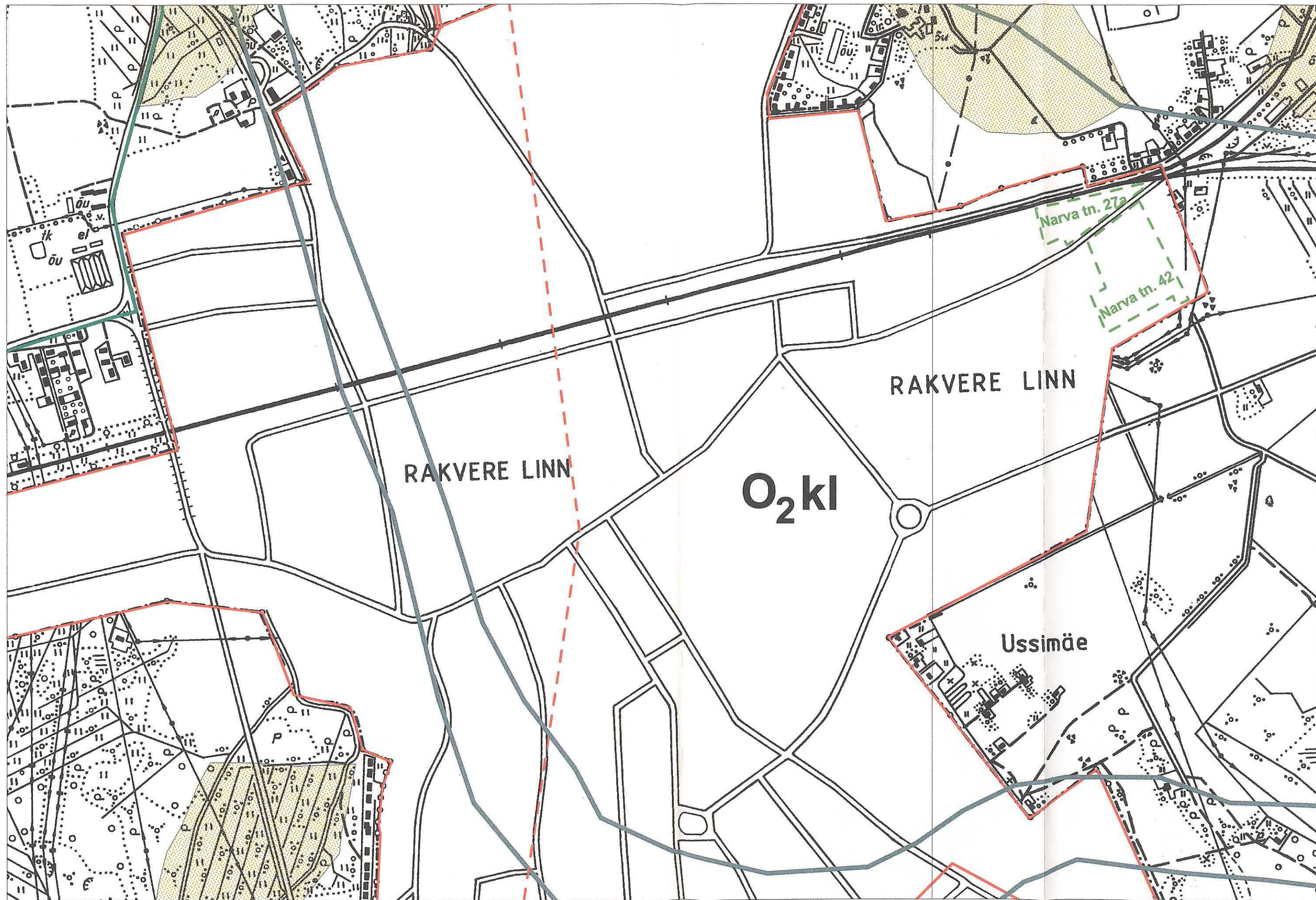

Lisa 2 joonis 1. OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminali asukoha skeem

GEOLOOGILINE LÄBILÕIGE VPA-1 – PA-1'

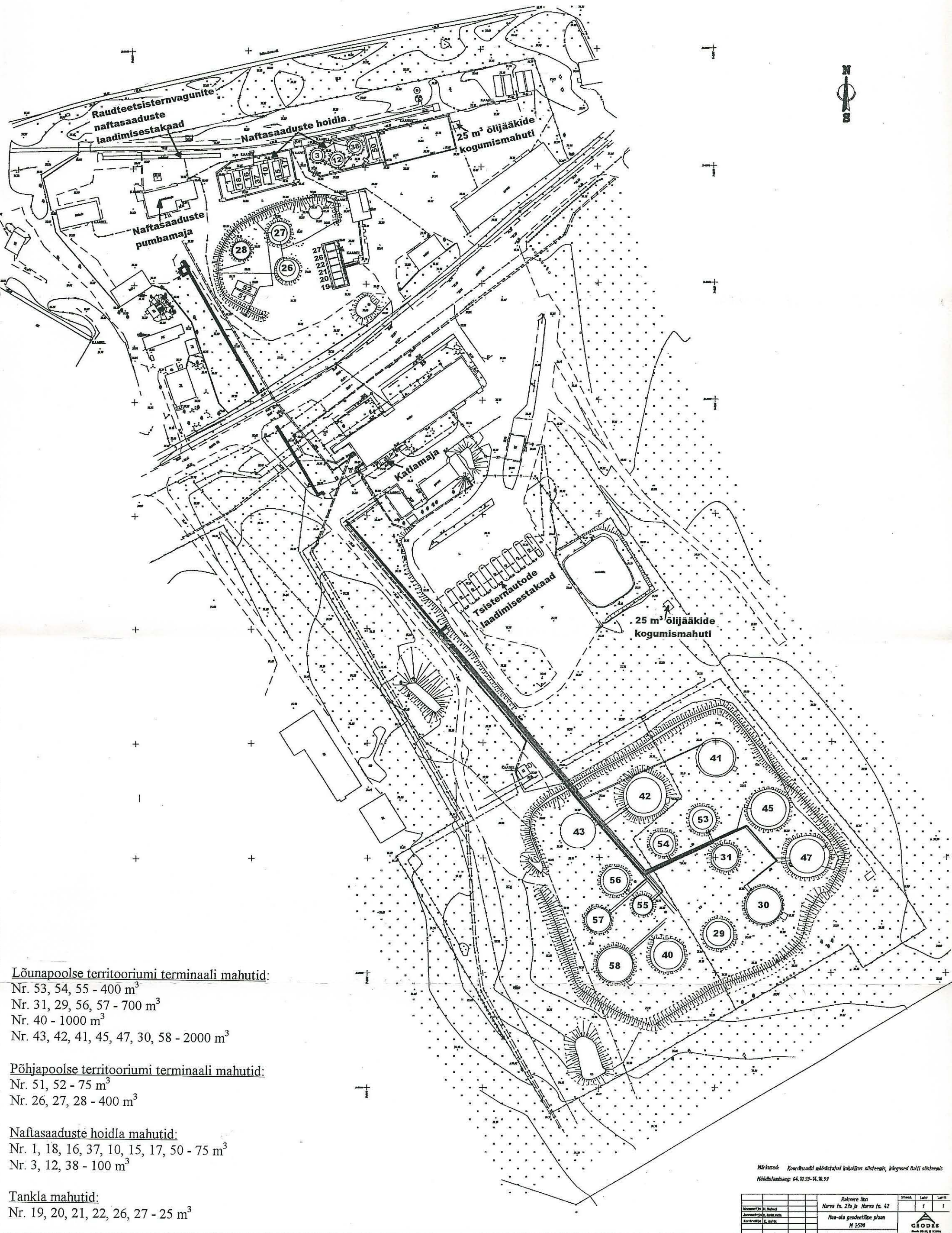
LISA 1 JOONIS 2. OÜ TARKOIL RAKVERE NAFTATERMINAALI GEOLOOGILINE LÄBILÕIGE

Lisa 1 joonis 3. OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminal asub maapinnalt lähtuva reostuse eest nõrgalt kaitstud põhjaveega alal

■ - kaitsmata põhjaveega ala

□ - nõrgalt kaitstud põhjaveega ala

Lõunapoolse territooriumi terminaali mahutid:

- Nr. 53, 54, 55 - 400 m³
- Nr. 31, 29, 56, 57 - 700 m³
- Nr. 40 - 1000 m³
- Nr. 43, 42, 41, 45, 47, 30, 58 - 2000 m³

Põhjapoolse territooriumi terminaali mahutid:

- Nr. 51, 52 - 75 m³
- Nr. 26, 27, 28 - 400 m³

Naftasaaduste hoidla mahutid:

- Nr. 1, 18, 16, 37, 10, 15, 17, 50 - 75 m³
- Nr. 3, 12, 38 - 100 m³

Tankla mahutid:

- Nr. 19, 20, 21, 22, 26, 27 - 25 m³

Märgitud: Koordinaadid andekstafat kohalikes siltsenais, kergussed Raili siltsenais
Määtsitaabae: 04.10.59-14.10.59

		Rakvere linn	Sheet	Leaf	Leaf
Project No.	10.10.59	Narva tn. 27a ja Narva tn. 42	1	1	1
Author	K. Kallaste	Ma-ala projectiõne plan			
Scale	1:1500				

Lisa 1 joonis 4. OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali territooriumil paiknevad naftasaadustega seotud objektid

OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI VEEVAATLUSPUURAUKUDE
TULPPROFIILID

LISA 2

OÜ TARKOIL KESKKONNAUURINGUD

GEO- LOOGILINE INDEKS	SÜGAVUS MAA- PINNAST	ABSO- LUUT KÕRGUS	KIHI PAK- SUS	PINNASE KIRJELDUS	KONSTRUKTSIOON JA GEOLOOGILINE LÄBILÕIGE	INTER- VALLID m	DIA- MEETRID mm
		75,7		PA-1		+0,63	
Q _{IV}	0,3	75,4	0,3	MULD		0,0	
Q _{III}	0,6	75,1	0,3	SAVILIIV: kollakaspruun, plastne			108
Q _{III}	2,6	73,1	2,0	SAVILIIVMOREEN: kollakaspruun, sitkeplastne, sisaldab ~20% jämeperdu, alates sügavuses 1,5 m jämeperdu >50%		3,37	
O _{II}			6,0+	LUBJAKIVI: valkjashall, keskmise kõvadusega, kuni sügavuse ni 2,8 m murenenud	24,05,00	▽ 3,42	93
	6,8	68,9				6,8	
		75,95		PA-2		+0,78	
Q _{IV}	1,5	74,45	1,5	TÄITEPINNAS: moreenisegune veeristega kruus (tagasitäide ?)		0,0	
	1,7	74,25	0,2	MULD		24,05,00	
Q _{III}	2,0	73,95	0,3	SAVILIIV: kollakaspruun, plastne		▽ 3,67	
Q _{III}	3,0	72,95	1,0	SAVILIIVMOREEN: pruunikaskollane, sitkeplastne, sisaldab ~20% jämeperdu, alates sügavuses 2,6 m jämeperdu >50% (lokaalmoreen)		4,02	
O _{II}			5,0+	LUBJAKIVI: hall, keskmise kõvadusega			93
	8,0	67,95				8,0	

MAVES

Veevaatluspuuraukude tulpprofiilid

RAKVERE TERMINAALI PINNASEREOSTUSE UURING

GEO- LOOGILINE INDEKS	SÜGAVUS MAA- PINNAST	ABSO- LUUT KÕRGUS	KIHI PAK- SUS	PINNASE KIRJELDUS	KONSTRUKTSIOON JA GEOLOOGILINE LÄBILÕIGE	INTER- VALLID m	DIA- MEETRID mm	
		76,1		VPA-1		+1,3		
Q _{IV}	0,5	75,6	0,5	TÄITEPINNAS: saviliiv		0,0		
Q _{III}			5,0	SAVILIIVMOREEN: raske, kollakashall, pehmeplastne, sisaldab ~35% jämeperdu, alates sügavusest 1,5 m hall, alates sügavusest 3 m kõva, kerge, lubjakivi lahmakatega		18,03,97	▽ 3,7	108
O _{II}		70,6	2,0+	LUBJAKIVI: savine, mergli vahekihtidega		6,2		
	7,5	68,6				7,5	93	
		75,3		VPA-2		+1,05		
Q _{IV}	0,5	74,8	0,5	TÄITEPINNAS: saviliiv		0,0		
Q _{III}			3,7	SAVILIIVMOREEN: raske, hallikaskollane, sitkeplastne, sisaldab ~35% jämeperdu, alates sügavusest 2,6 m hall, kõva, lubjakivi lahmakatega		18,03,97	▽ 2,9	108
O _{II}		71,1	2,4+	LUBJAKIVI: savine, mergli vahekihtidega			5,05	
	6,6	68,7					6,6	93

MAVES

Veevaatluspuuraukude tulpprofiilid

LISA 3
FOTOD

Foto 1. Vaade Rakvere Naftaterminaali põhjapoolsele territooriumile

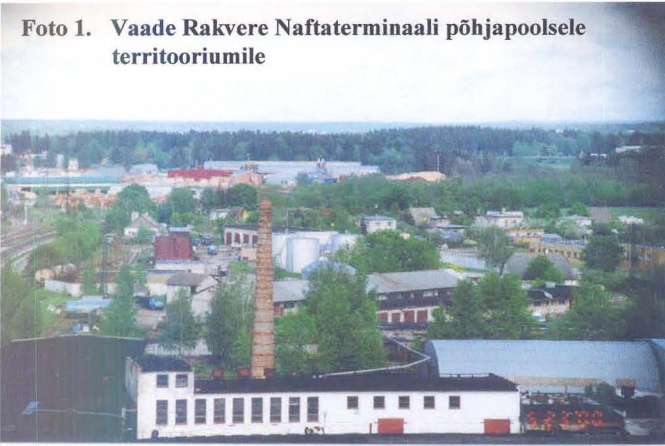

Foto 2. Raudteetsisternvagunitest naftasaaduste laadimisestakaad

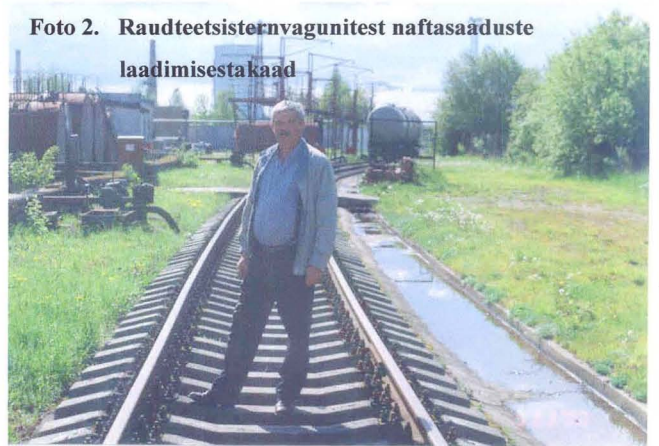

Foto 3. Naftasaaduste laadimisestakaadi vastuvõtuseade

Foto 4. Vastuvõtuseadme ümbruses on pinnas läbiimbinud naftasaadustega

Foto 5. Naftasaaduste laadimisestakaadil moodustuva õlisegusevee kogumiskaev. Õlisegune vesi imbib pinnasesse ja põhjavette.

Foto 6. Naftasaaduste laadimisestakaadi ja terminaali mahutite vaheline naftasaadustest tahkete osakeste mehaanilise eemaldamise filter

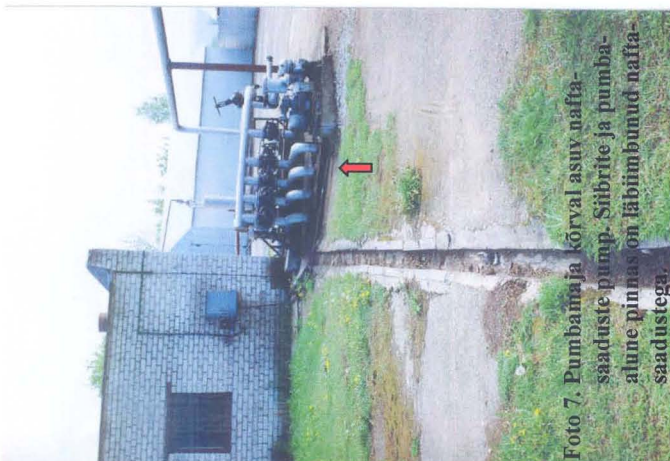

Foto 7. Pumbamaja kõrval asuv naftasaaduste pump. Siibrite ja pumbamaja vahelise kanaliga on läbiimbinud naftasaadustega.

Foto 8. Pumbamaja siibrite aluses kanalis on õlisegune vesi

Foto 9. Pumpamajas naftasaaduste pumpamise pump

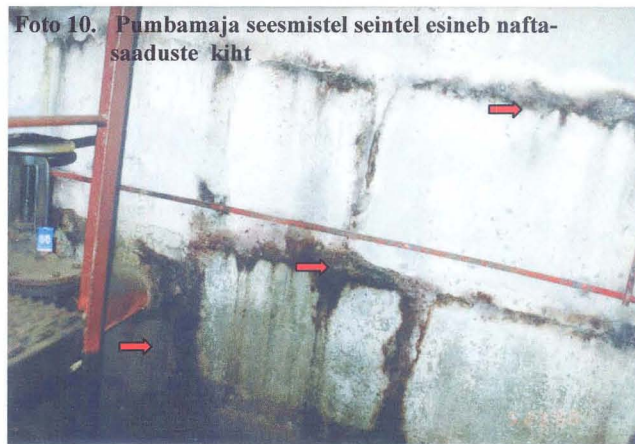

Foto 10. Pumpamaja seesmistel seintel esineb naftasaaduste kiht

Foto 11. Naftasaaduste mõõturid

Foto 12. Tankla torustikud on kaetud sademete eest plekk-tahvlitega. Torustike kanalid pole piisava hüdrosolatsiooniga.

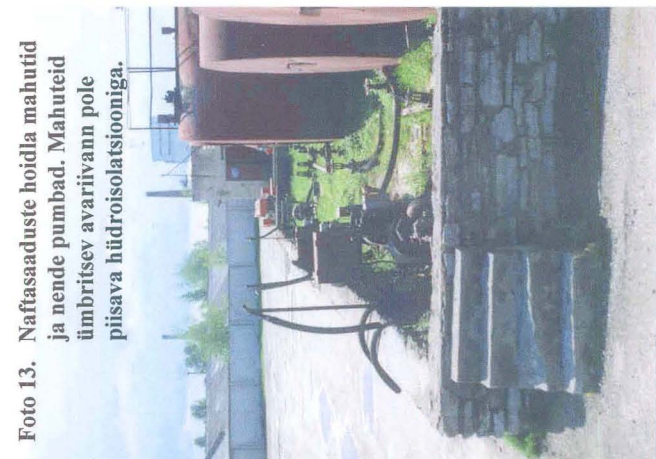

Foto 13. Naftasaaduste hoidla mahutid ja nende pumbad. Mahuteid ümbritsev avariivann pole piisava hüdrosolatsiooniga.

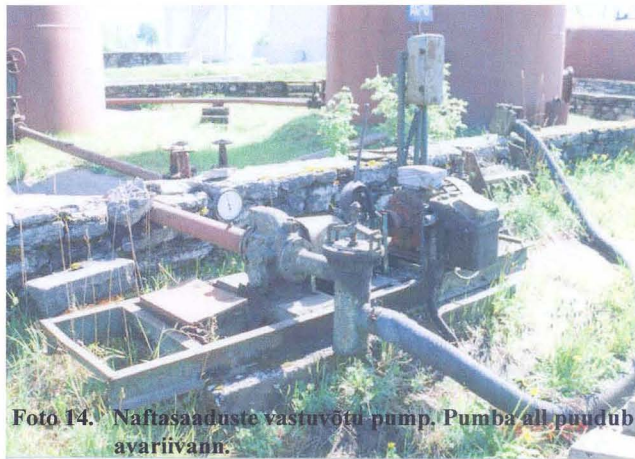

Foto 14. Naftasaaduste vastuvõtu pump. Pumba all puudub avariivann.

Foto 15. Naftasaaduste väljastamise pump. Naftasaaduste hoidlat ümbritsev avariivann pole piisava hüdrosolatsiooniga.

Foto 16. Naftasaaduste väljastamise koht. Väljastamiskohta ümbritsev pinnas on läbiimõõnunud naftasaadustega.

Foto 17. Naftasaaduste mahutid nr. 51 ja 52. Mahuteid ümbritsev avariivall pole piisava hüdroisolatsiooniga.

Foto 18. Naftasaaduste mahutite nr. 51 ja 52 pump. Avariide korral mahavalgunud naftasaadused imuvad otse pinnasesse.

Foto 19. Naftasaaduste mahutid. Mahuteid ümbritsev avariivann pole piisava hüdroisolatsiooniga.

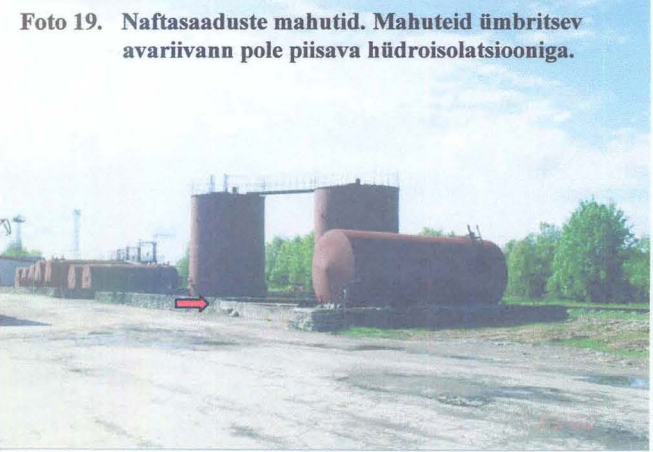

Foto 20. Demonteeritud naftasaaduste hoidla. Esineb pinnase ja põhjavee reostatus naftasaadustega.

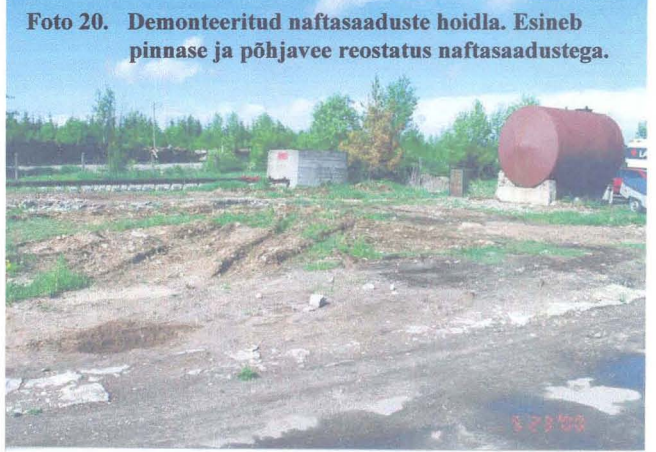

Foto 21. Demonteeritud naftasaaduste hoidla. Naftasaaduste hoidlaga piirneb elamukruunt.

Foto 22. Vaade OÜ Tarkoil tanklale

Foto 23. Tankla naftasaaduste mahutid. Tankimisplatsil puudub sadeveekanaliseatsioon.

Foto 24. Tankla naftasaaduste mahutid. Tankureid ja mahuteid ühendav torustik ei asu piisava hüdroisolatsiooniga kanalises.

Foto 25. Tankla naftasaaduste mahutite avariivanni дренаazüstüsteemi ava

Foto 26. Tankurid. Tankimisplatsil puudub sadevee-kanalisatsioon ja hüdroisolatsioon.

Foto 27. Tankimisplatsi ja tankla mahutite vahelisel maalal on pinnas reostunud naftasaadustega

Foto 28. Tühjad mahutid on ladestatud vahetult maapinnale

Foto 29. Õlijääkide kogumismahuti, millel puudub avariivann

Foto 30. Õlijääkide kogumismahuti sibirikaudu on maapinnale valgunud naftasadusi

Foto 31. Sakere Naftaterminaal põhjapoolset territooriumil tegelevad naftasaaduste müüjaga teisi firmad OMY, Ernel ja Antrenu

Foto 32. Vaade OÜ Tarkoil Rakvere Naftaterminaali lõunapoolsele territooriumile

Foto 33. Tsisternautode laadimisplats ja mahutite ning estakaadi vaheline torustik

Foto 34. Torustik tsisternautode laadimisplatsi kõrval. Siibrite ja pumbal puudub avariivann.

Foto 35. Tsisternautode estakaadini suundub naftasaaduste torustik maa-alt

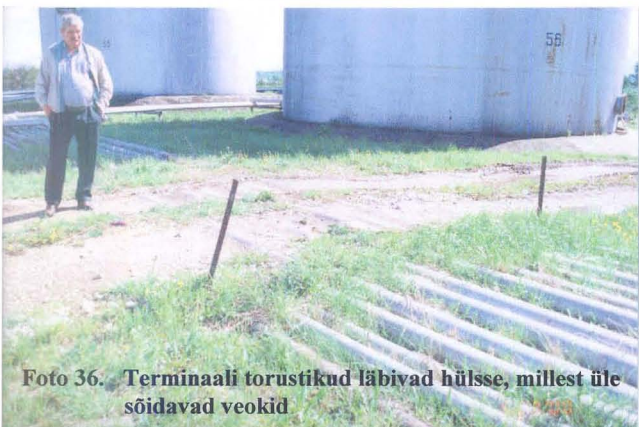

Foto 36. Terminaali torustikud läbivad hülse, millest üle sõidavad veokid

Foto 37. Mahutipark. Mahuti nr. 31 torud. Terminaali torustike remonttöödel torustikes olevad naftasaadused on valgunud pinnasesse.

Foto 38. Mahutipark. Mahutite nr. 53 ja 54 põhjade isolatsiooni kontrollkaev, mis pole piisava hüdroisolatsiooniga.

Foto 39. Vaade mahutipargile, mille ümber puuduvad vee ja naftasaaduste kindlad katendid

Foto 40. Mahutipark. Mahuti nr. 56 sisevaade. Naftasaaduste mahuteid puhastatakse vastavalt vajadusele.

Foto 41. Juurdepääsutee terminaali mahutitele

Foto 42. Mahutipark. Mahuti nr. 45 siibril. Siibril alune pinnas on naftasaadustega läbimõõnud.

Foto 43. Mahutipark. Mahuti nr. 53 naftasaadustest vee eraldamiseks sifoonkraan. Kraani ümbruses oleval katendil on naftasaadusi.

Foto 44. Vaade tsisternautode laadimisestakaadile. Pumbad nr. 4, 3, 2, 1.

Foto 45. Vaade tsisternautode laadimisestakaadile. Pumbad nr. 6, 5.

Foto 46. Vaade tsisternautode laadimisestakaadile. Pumbad nr. 8, 7.

Foto 47. Tsisternautode laadimisestakaad. Pump nr. 1, mille ümbruses on läbimõõnud naftasaadustega.

Foto 48. Tsisternautode laadimisestakaad. Pump nr. 1. Pumpade tihendid pole püsivad naftasaaduste suhtes.

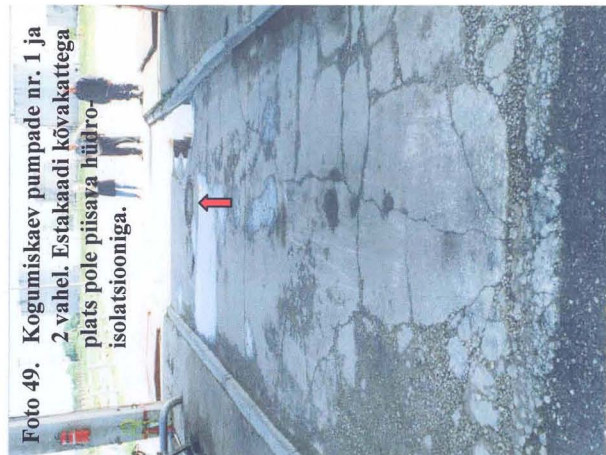

Foto 49. Kogumiskaev pumpade nr. 1 ja 2 vahel. Estakaadi kõvakatttega plats pole piisava hüdroisolatsiooniga.

Foto 50. Tsisternautode laadimisestakaad. Pumba nr. 1. Läbi õlikogumissüsteemi torustike hülsside toimub vee imbumine õlikogumiskaevu (ja vastupidi).

Foto 51. Tsisternautode laadimisplats ja tuletõrjeeve basseini. Estakaadi ümbritseval platsil puudub sadeveekanaliseatsioon.

Foto 52. Auditi läbiviimise ajal puudus bensiiniveokil ohtlike veoste tähistus

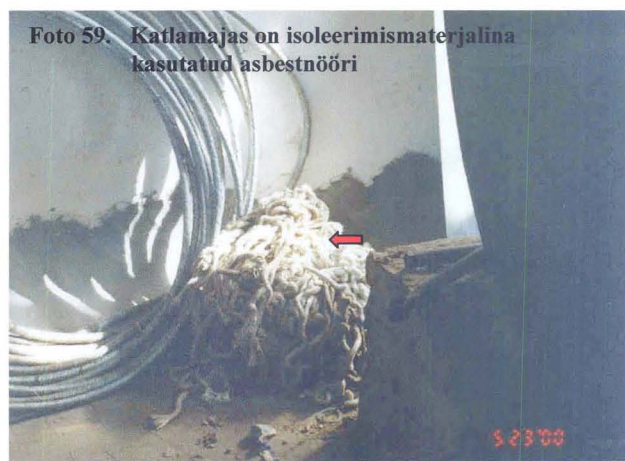
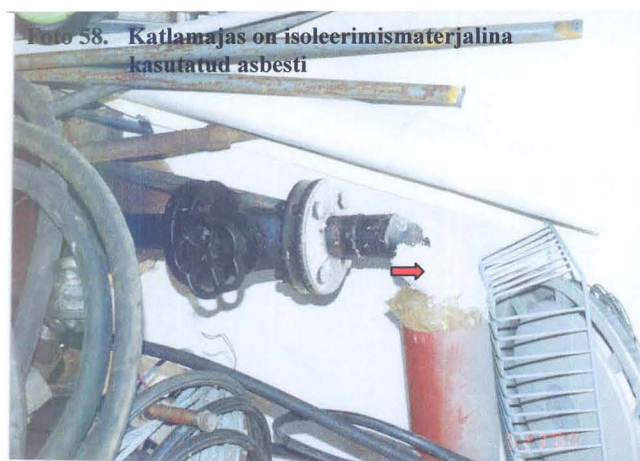
Foto 53. Katlamaja kütteõlimahuti hoone

Foto 54. Katlamaja kütteõlimahuti nr. 34 siibrid. Siibrite ümbruses on mahavalgunud kütteõli.

Foto 55. Katlamaja kütteõlimahuti nr. 32 siibrid. Siibrite ümbruses on mahavalgunud kütteõli.

LISA 4
AUDITI AJAKAVA JA TÖÖDE PROGRAMM

TÖÖETTEVÖTU LEPING

Nr. 2053

Tallinnas, 10. 05. 2000. a.

TarkOil OÜ juhatase esimees Nikolai Jermakov isikus (edaspidi TELLJA), kes tegutses TarkOil OÜ põhikirja alusel ja AS Maves juhatase esimees Matti Salu isikus (edaspidi TÄITJA), kes tegutses AS Maves põhikirja alusel, on omavahel sõlminud alljärgnevate tingimustega rakendusliku tööttevõtu lepingu:

1. Lepingu objekt

TELLJA on tellinud ja TÄITJA on võtnud täitmiseks alljärgneva töö:
OÜ TarkOil keskkonnauuringute ja keskkonna vastavusauditi läbiviimine ning keskkonnareostuse kõrvaldamise projekti ja keskkonnakaitse abinõude kava koostamine.
Töö tegemise aluseks on tööde programm ja eelarve, mis on käesoleva lepingu lisaks.

2. Töö maksumus

3. TELLJA on kohustatud

- 3.1. Varustama TÄITJAT kogu tema kasutuses oleva tööde teostamiseks vajaliku informatsiooniga ning tema kasutuses oleva asjasse puutuva dokumentatsiooniga.
- 3.2. Nõuetekohaselt teostatud töö vastu võtma käesoleva lepinguga kindlaksmääratud korras ja tähtaegadel.
- 3.3. Tasuma nõuetekohaselt teostatud töö eest TÄITJALE käesoleva lepinguga kehtestatud korras.

4. TÄITJA on kohustatud

- 4.1. Teostama nõuetekohaselt käesolevas p.1 kokkulepitud töö vastavalt Lisas toodud programmile ning käesoleva lepingu tingimustele.
- 4.2. Täitma käesoleva lepinguga kehtestatud töö teostamise aruandlus-, täitmis- ja üleandmistähtaegu.
- 4.3. Eeldades seda, et TÄITJA on professionaal lepingus kokku lepitud töö teostamiseks, teostama töö kõige otstarbekamal viisil.
- 4.4. Tagama TELLJA poolt temale töö teostamiseks üle antud materjalide ja dokumentatsiooni säilivuse ja vastutama tema käes hoiul või kasutuses olevate materjalide ja dokumentatsiooni kadumise, rikkumise, juhusliku hävimise ja vargustega põhjustatud TELLJALE tekitatud kahjude eest.
- 4.5. Mittenõuetekohaselt teostatud töö ümber tegema omal kulul.

5. Tööde teostamine

- 5.1. Lepingu alusel teostatavate tööde lõpptähtaeg on 30. juuni 2000. a.
- 5.2. TÄITJAL pole õigust kasutada töö teostamisel seda TELLJAGA eelnevalt kirjalikult kooskõlastamata alltöövõtjaid tööde teostamiseks. Juhul, kui alltöövõtjaid kasutatakse, jääb TÄITJA TELLJA ees täielikult vastutavaks käesoleva lepingu täitmise eest.
- 5.3. Käesoleva lepingu alusel loetakse nõuetekohaselt teostatuks kui kogu töö tervikuna on tähtaegselt TÄITJA poolt TELLJALE üle antud üleandmis-vastuvõtu aktiga, selle akti mõlema poole poolt allkirjastamise momendist.

6. Üleandmis-vastuvõtu akti ettevalmistamine ja koostamine

- 6.1. Töö üleandmine. TÄITJA esitab TELLJALE 7 tööpäeva enne lepingujärgse töö üleandmis-vastuvõtu akti graafikujärgset tähtaega etapil teostatud tööde kohta kirjaliku aruandluse ning etapi üleandmis-vastuvõtu akti projekti.
 - 6.1.1. TELLJA kohustub 3 tööpäeva jooksul selle saabumise momendist aruandluse läbi vaatama ning teatama oma seisukoha tööde vastuvõtmise kohta TÄITJALE. Töö vastuvõtmisest keeldumise korral peab TELLJA poolt TÄITJALE edastatav seisukoht olema kirjalik ning selles tuleb ära näidata esinevad puudused, millised takistavad töö vastuvõtmist.
 - 6.1.2. TÄITJA on kohustatud kõik TELLJA poolt märgitud puudused likvideerima 5 tööpäeva jooksul talle TELLJA poolt töö vastuvõtmisest keeldumise teatamise momendist.
- 6.2. Kõik üleandmis-vastuvõtu aktid allkirjastavad vastavate poole selleks volitatud esindajad.

7. Töö tasustamine

Teostatud tööde mittenõuetekohasuse korral pole TELLJA kohustatud töö eest tasuma kuni puuduste täieliku kõrvaldamiseni.

8. Lahkarvamuste lahendamine

- 8.1. Kõik pooltevahelised käesoleva lepingu tõlgendamise ja täitmise seonduvad lahkhelid lahendavad pooled sõbralike läbirääkimiste käigus. Kui kokkulepet ei saavutata 20 tööpäeva jooksul alates lahkheli tekkimisest, lahendab vaidluse TELLJA asukoha järgne kohus vastavalt käesolevale lepingule ja kehtivatele õigusaktidele.
- 8.2. Juhul, kui lahkhelid tekivad käesoleva lepingu alusel teostatava töö teostamise tehnilistes ja kvaliteediküsimustes, lahendab vaidluse ekspertiis.

Eksperitiisi komisjoni kuuluvad N. Jermakov, A. Käär ja U. Tiilen.

Eksperitiisi teostamiseks valitakse eelpool toodud ekspertidest 5 päeva jooksul komisjoni esimees.

Eksperitkomisjon peab oma otsuse pooltele teatavaks tegema 10 päeva jooksul komisjoni esimehe valimisest alates.

Eksperitkomisjoni toimingud, samuti otsus protokollitakse ja nendest antakse kummalegi poolele üks originaaleksemplar.

Eksperitkomisjoni otsuse täitmist võib õigustatud pool nõuda kohtu korras.

9. Lepingu lõppemine ja ennetähtaegne lõpetamine

- 9.1. Leping lõppeb kõigi lepingujärgsete kohustuste nõuetekohase täitmisega.
- 9.2. Ennetähtaegselt võib lepingu lõpetada poolte kokkuleppel igal ajal. Kummalgi poolel on õigus nõuda lepingu ennetähtaegset lõpetamist juhul, kui tööde teostamise käigus ilmneb töö mitteteostatavus või teostamise mittetostarbekus.
- 9.3. TELLIJAL on õigus nõuda lepingu viivitamatut ennetähtaegset lõpetamist juhul, kui
- TÄITJA pole alustanud kokkulepitud tööde teostamist 1 kuu jooksul peale käesoleva lepingu sõlmimist;
- TÄITJA hilineb tööde teostamisel vähemalt 2 korda järjest tööde teostamise ajagraafikus kehtestatud tähtaegade suhtes;
- TÄITJA ei ole esitanud hoolimata tööde teostamisest vähemalt 2 korda järjest õigeaegselt üleandmis-vastuvõtu akti või selle allkirjastamiseks vajalikke materjale teostatud tööde kohta;
- 9.4. TÄITJAL on õigus nõuda lepingu ennetähtaegset lõpetamist juhul, kui TELLIJAL ei tasu nõuetekohaselt teostatud ja üle antud tööde eest lepinguga fikseeritud tähtaegadel vähemalt 2 korda järjest.

10. Lepingutingimuste muutmine ja täiendamine

Poolte kokkuleppel võib lepingutingimusi muuta igal ajal. Ühe poole ettepaneku lepingu muutmiseks peab teine pool läbi vaatama 14 päeva jooksul. Muudatusega mittenõustumisel peab äraütlemine olema kirjalik.

Kõik käesoleva lepingu muudatused on lepingu lahutamatuks osadeks nende mõlema poole poolt allkirjastamise momendist.

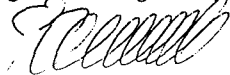
11. Poolte volitatud esindajad

TELLIJA volitatud esindajaks käesoleva lepingu täitmisel, samuti üleandmis-vastuvõtuaktide allkirjastamisel on Nikolai Jermakov. Asukoht: Tartru mnt. 32, Tallinn 10115; tel. +372 6 010 842; fax +372 6 010 841.

TÄITJA volitatud esindajaks käesoleva lepingu täitmisel, samuti üleandmis - vastuvõtuaktide allkirjastamiseks on Arvo Käär'd'il. Asukoht: Marja 4d Tallinn 10617; tel.+372 65 65 428; fax +372 65 65 429; GSM 25093437.

12. Force Majeure

Käesolevale lepingule rakendatakse tavalisi Force Majeure tingimusi. Kui ühel poolel tekivad nimetatud tingimused kestusega üle 90 päeva, on kumbki pool õigustatud lepingut lõpetama.

13. Kahjude hüvitamine

- 13.1. Lepingutingimusi rikkunud pool peab õigustatud poolele hüvitama rikkumisega tekitatud kahjud täies ulatuses.
- 13.2. Juhul, kui tööde teostamise käigus ilmneb tööde mitteteostatavus pooltest sõltumatutel asjaoludel, pole kummalgi poolel õigust esitada teisele poolele nõudmisi lepingu ennetähtaegse lõpetamise eest sellel alusel.

14. Viivised, leppetrahvid

- 14.1. Käesolevas lepingus kehtestatud maksetähtaja rikkumise korral on täitjal õigus nõuda viivist 0,2% tähtaegselt tasumata summal päevas.
- 14.2. TÄITJA poolt tööde teostamisega hilinemisel on TELLIJAL õigus viivist 0,2 % tööde maksumusest vähendades käesolevas lepingus täitjale väljamakstavat tasu.

15. Töö vormistus

Antud töö vormistatakse aruandena 4 eestikeelses eksemplaris (3 eks. *TarkOil* OÜ AS ja 1 eks. *AS Maves*).

16. Töö konfidentsiaalsus

- 16.1. Täitja on kohustatud hoidma *TarkOil* OÜ ärisaladusi ning mitte teavitama kolmandaid isikuid töötulemustest ilma Tellija nõusolekuta.
- 16.2. *TarkOil* OÜ töö läbiviimiseks saadud lähtedokumendid tagastatakse üleandmis-vastuvõtu akti allakirjutamisel.

Lepingu lisa:

OÜ *TarkOil* keskkonnanäringute, keskkonnanäuditi, reostuse kõrvaldamise projekti ning keskkonnakaitse abinõude kava ja maksumused

Leping on koostatud eesti keeles neljal lehel kahes eksemplaris, millest kumbki pool saab ühe.

POOLTE REKVISIIDID:

TELLIJA:

TarkOil OÜ

Tartu mnt. 32

Tallinn 10115

a/a

koob

221012181259

Allkirjad: 767

TELLIJA:

TELLIJA:

TÄITJA:

AS Maves

Marja 4 D

Tallinn 10617

a/a 221007107358

Ilansapank

koob 767

TÄITJA:

"p.p."
Mati Salu

OÜ Tarkoil

Vastavalt Hr. Urmas Tiilen'i ettepanekule ja 29.02.2000 asukoha ülevaatusele keskkonnauuringute, keskkonnanaudivi, reostuse kõrvaldamise projekti ning keskkonnakaitse abinõude kava maksumused

OÜ Tarkoil KESKKONNAUURINGUD

OÜ Tarkoil lõunapoolsele territooriumi osale rajatakse kaks põhjavee seire puurauku, millede veest viiakse läbi naftasaaduste analüüsid Eesti Keskkonnauuringute Keskuses. Rajatud hüdropuuraugud antakse üle OÜ Tarkoil ning mida kasutatakse tulevikus seire puuraukudena.

Täiendavaid pinnase uuringuid ei viia antud reostusuuringute jooksul läbi, kuna on olemas eelnevalt tehtud pinnase ja põhjavee uuringud (territooriumi lõunapoolses osas pole põhjavee reostust uuritud). Reostus on ajas muutuv ning ennem konkreetsete puhastustööde algust pole põhjendatud pinnase ja põhjavee reostatuse detailse uuringu läbiviimine.

OÜ Tarkoil reostuse kõrvaldamise projektis antakse pinnase ja põhjavee reostuse riski hinnang ümbritsevale looduskeskkonnale.

OÜ Tarkoil KESKKONNA AUDIT - vastavusaudit

OÜ Tarkoil tegevus vastavalt olemasolevale keskkonnavalasele seadusandlusele.

OÜ Tarkoil KESKKONNAREOSTUSE KÕRVALDAMISE PROJEKT

Riski hinnang:

- reostunud pinnase mõju ümbritsevale looduskeskkonnale;
- reostunud põhjavee mõju ümbritsevale looduskeskkonnale.

Varem läbiviidud uuringute põhjal puhastamist vajava pinnase ja põhjavee orienteeruvad mahud, nende puhastamise võimalikud variandid ja orienteeruvad maksumused.

Keskkonnakaitse abinõude kava väljatöötamisel arvestatakse olemasolevate ehitiste ja hoonetega, tehnovõrkudega. OÜ Tarkoil tegevusele antakse soovitusel keskkonnavalaselt sobivamate lahenduste leidmiseks. Keskkonnakaitse abinõude kava kooskõlastatakse Lääne-Virumaa keskkonnatalitusega.

Pärast nende tööde läbiviimist arutatakse koos OÜ Tarkoil ja Lääne-Virumaa keskkonnateenistusega edasiste keskkonnavalaselt vajalike tööde läbiviimist ning nende mahut.

Tallinnas, 07.03.2000

Arvo Käär
AS Maves arendusdirektor

LISA 5

OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI TÖÖTAJATE NIMEKIRI

OÜ TARKOIL
Rakvere Terminaali töötajate nimekiri

1. Viktor Matvejev	direktori k.t.
2. Andrei Mihaltsuk	tegevdirektor
3. Vassili Fediv	peainsener
4. Natalia Schmidt	raamatupidaja-kassapidaja
5. Sirje Sokolova	sekretär-raamatupidaja
6. Arvo Lass	operaator-mehaanik
7. Tiiu Tammoja	müüja-kassapidaja
8. Liidia Stetsurenko	müüja-kassapidaja
9. Andrei Isajev	kaubaoperaator
10. Boris Smirnov	kaubaoperaator
11. Viktor Bondarenko	remondilukksepp-keevitaja
12. Gennadi Bõkov	remondilukksepp-elektrik
13. Vladimir Võbornov	remondilukksepp-elektrik
14. Lehti Kravets	koristaja
15. Igor Bõkov	tankla müüja-operaator
16. Arnold Lokman	tankla müüja-operaator
17. Aime Krüger	tankla müüja-operaator
18. Helve Libert	tankla müüja-operaator

LISA 6

OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI *JÄÄTMELUBA* NR. 151

JÄÄTMELUBA

Loa registreerimisnumber: 151

Loa taotluse registreerimisnumber: 12/12.01.2000.A.

1. Loa omaja, tema tegevuskoht ja põhitegevus

1.	Loa omaja	1.1. Ettevõtja ärinimi (nimi): OÜ TARKOIL 1.2. Ettevõtja registrikood: 10345013 1.3. Ettevõtja aadress: TARTU MNT 32, TALLINN Territoriaalkood: 1909P telefon/faks: 6010842/6010841 e-post: -
2.	Jäätmekäitluskoht või tegevuskoht	2.1. Aadress: NARVA TN 27, RAKVERE Territoriaalkood: telefon/faks: 43643 e-post: 2.2. Vastutav isik (nimi, ametikoht): VIKTOR MATVEJEV telefon/faks: 43643
3.	Taotleja põhitegevus	3.1. Põhitegevus: NAFTASAADUSIŠE LAADIMINE JA HOIUSTAMINE 3.2. EMTAK kood: 505010

4. Jäätmekäitluskohtade iseloomustus

KÕIK TERKIVUD NAFTASAADUSIŠE JÄÄTMEDE LAADIMINEKSE ETTEVETTE TERRITOORIUMIL AADRESSIGA NARVA TN 27, RAKVERE LINN. KÄITLEMISEKS TULEB JÄÄTMEDE ÜLE ANDA LITSENTSI OMAVALE ETTEVÕTELE.

5. Tehnilised ja keskkonnakaitse nõuded

VEDELAID NAFTASAADUSIŠE JÄÄTMEDE HOIDA VEETIMEDATES MAHUTITES. JÄÄTMEDE LAADIMINE EI TOHI KAASA TUA KESKKONNA SAASTAMIST. KÕIK LAADIMISEL MAHAVALGUNUD NAFTAPRODUKTID KOGUTARBE KUNIPUHAUSTUSHEETODIL.

6. Keskkonnaseire nõuded

ETTEVÕTELE ON KÕRVALDAMINE JÄLEIDA PINNA- JA PÕHIVEE KVALITEETI.

6. Tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed

LAADIMISPLATS PEAB OLEMA VARUSTATUD 300LITRI ABSORBEERUVA AINEGA.

OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI *VÄLISÕHU SAASTELUBA*
EST-RAK - 183Õ

LISA 7

VÄLISÕHU SAASTELUBA

Lääne-Viru Maavalitsuse

Keskkonnaosakond

Kreutzwaldi 5-a

44314 Rakvere

Saasteloa registreerimisnumber EST-RAK - 1830

Loa taotluse registreerimisnumber 2/16.10.99a.

1. Loa valdaja

1.1. Nimi TARKOIL OÜ NIKOLAI JERHARDV

1.2. Äriregistri kood/ühisikukood 10345013

1.3. Aadress TARTU MNT. 32 19098 TALLINN

2. Tootmisterritooriumi asukoht ARSAK OBAJAN

2.1. Aadress ja geograafilised koordinaadid NARVA TN. 27, RAKVERE
59°21'28" p.l. 26°23'08" i.p.

2.2. Tootmisterritooriumi pindala hektarites 6,9

2.3. Saasteallikate arv 13

3. Põhitegevus

3.1. põhitegevuse lühikirjeldus NAFTASAADUSTE HOIUSTAMINE
JA VÄLJASTAMINE

4. Saasteainete lubatud heitkoguste (LHK) projekt

4.1. Projekti koostaja nimi, äriregistri kood/ühisikukood VLADIMIR BELTRKOV
FIRMA "CHUKEY" 10526298

5. Välisõhku eralduvate saasteainete loetelu ja nende taotletavad aastased heitkogused:

SAASTEAINE			
Kood	Nimetus	Heitkogus tonni/a	Kokku
8032-32-4	BENSINIAURUD	1,5666	17,169
	THAKED OSAKESED	0,018	0,137
10102-44-0	LÄHMHAAPKOKSIID	0,018	0,137
630-08-0	SÜSINIKOKSIID	0,018	0,137
7446-09-5	VÄÄVELOKSIID	0,023	0,24
	LENDUVAID ORGAANILISED ÜHENDID	0,023	0,202

Antud saasteainete heitkogused on lubatud välisõhku eraldada hetkelise heitkogusega (g/s), mis on võrdne või väiksem LHK projektis toodust ja mis on saadud tunni aja keskmise mõõtmise tulemusena.

Väljavõte projektist olulisemate saasteallikate kohta, kus välisõhku tohivad eralduda järgmised saasteainete heitkogused:

SAASTEALLIKAS			
Nimetus	Number skeemi järgi	Kood	Hetkeline heitkogus, g/s
MAHUTID	101, 102, 103	8032-32-4	1,5666
PUMPLA	104	8032-32-4	0,459
RAUOTEETSISTE- NIDE LAADIMINE	103	8032-32-4	0,022

KAHTEKOLMEKUMME TÄHTNUS	10L	8032-32-4	0,557

6. Saasteainete püüdmise vajadus ja viis

BENSINIAHURUD - GAASITAHASTUSSÜSTEEM

7. Püüdeseadme efektiivsus ja kontrolli sagedus: ÜKS KORD AASTAS

Osakond, tsehh, tehnoloogiline seade nimetus	Paigaldatud püüdeseadmed						
	Tüüp	Arv	Puhas- tus- aste %	Projekt eeritud %	Tegelik %	Saaste- allika number skeemi järgi	Kont- rolli sagedus
	PUUDUVAD						

8. Saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire eritingimused:

ZBASPOTEATE ILMASTIKUTIHANUSTE LORRAL VÄNEANDA
DA LAADITAVA KATASADUSISE KOGUSET AASTANUS 2004
RAJADA GAASITAHASTUSSÜSTEEM.

9. Loa kehtivusaeg (mis ajast mis ajani) 16. OKTOOBER 1999 KUNI
01. JAANUAR 2009

10. Loa väljaandja (allkiri, pitser, nimi, amet, kuupäev)

JÜRGENSON KKO JUHATAJA 16.11.1999 A.

11. Saasteaineka(te) valdaja (allkiri, pitser, nimi, amet, kuupäev)

Juhatus esimees Jermakov Nikolai
21. 11. 1999. a.

OÜ *TARKOIL* RAKVERE NAFTATERMINAALI *HEITVEE ÄRAJUHTIMISE*
LEPING NR. 1124

LISA 8

Heitvee ärajuhtimise leping nr. 1124

Käesolev Leping on sõlmitud Rakveres, "1. märts" 1999a.

AS Rakvere Vesi, registreerimiskoodiga (numbriga) 10268413, aadressiga Rakvere, Rägavere tee 44, keda esindab põhikirja alusel juhataja Urmas Krikk (edaspidi nimetatud VK ettevõtte) ja OÜ TARKOIL registreerimiskoodiga (numbriga) 10545013, aadressiga Narva tn. 27, Rakvere, keda esindab volituse alusel hr. Andrei Mihhailšuk (edaspidi nimetatud Abonent), keda nimetatakse edaspidi käesolevas Lepingus Pool või koos Poolteks, sõlmisid käesoleva Lepingu alljärgnevas:

- Käesolevale lepingule on lisatud järgmised lisad:
 - Lisa 1 - Rakvere Linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri.
 - Lisa 2 - Heitvee (maksumuse)? ärajuhtimise ja puhastamise tariifimäärad.
 - Lisa 3 - Piiritlusakt.
 - Lisa 4 - Ärajuhitava heitvee koguse arvestusmetoodika ja tingimused.
- Lepingu täitmisel juhenduvad Pooled Eesti Vabariigi seadustest ja teistest normatiivaktidest (edaspidi nimetatud eeskiri) ning käesolevast lepingust.
- VK ettevõtte kohustub ära juhtima ja puhastama abonendi tööstuslikku, tehnoloogilist ja olme heitvett aadressil Narva 27, Rakvere piiritlusaktiga VK ettevõtte teenindada olevate rajatiste osas.
- Abonendi poolt kanalisatsiooni juhitav heitvesi peab vastama eeskirja punktides 32 ja 33 sätestatud nõuetele ega tohi ületada VK ettevõtte poolt kehtestatud piirkontsentratsiooni.
- Ärajuhitava heitvee koguse arvestus toimub käesoleva Lepingu lisas 4 toodud arvestusmetoodika ja tingimuste alusel või kulumõõtja näitude alusel. Heitvee kulumõõtja paigaldamise kulud kannab abonent. Abonendil heitvee kulumõõtja olemasolul määratakse heitvee kogus kindlaks kulumõõtja näidu alusel.
- VK ettevõtte ja abonendi vaheline kanalisatsioonirajatiste teeninduspiir määratletakse piiritlusaktiga (vt. Lisa 3).
- Abonent on kohustatud tasuma üldkanalisatsiooni juhitud heitvee eest vastavalt AS Rakvere Vesi nõukogu poolt kehtestatud tariifimääradele. Tasumine kasutatud teenuste eest toimub igakuiselt arvestuskuule järgneval kuul VK ettevõtte poolt esitatud arve alusel 14 kalendripäeva jooksul alates arve esitamise päevast.
- Teenuse eest tasumisega viivitamisel on abonent kohustatud tasuma VK ettevõttele viivist 0,5% tasumisega viivitatud summast iga viivitatud päeva eest. Viivist hakatakse arvestama maksetähtajale järgnevast päevast.

9. Juhul, kui abonent ei ole tasunud esitatud arve eest 30 kalendripäeva jooksul, on VK ettevõttele õigus peale eelnevat kirjalikku hoiatust katkestada heitvee vastuvõtmine.

10. Pretensioonid esitatud arve õigsuse suhtes tuleb esitada VK ettevõttele 14 kalendripäeva jooksul alates arve saamise päevast. Hilisemaid pretensioone VK ettevõtte ei arvesta. Pretensiooni esitamine ei peata arve tähtaegset tasumist. Juhul, kui pretensioon osutub õigustatuks, arvestatakse ülemäärane summa järgneva makse katteks või makstakse abonendi nõudel jooksval kuul talle tagasi.

11. Käesoleva lepingu tingimusi võib muuta Poolte kokkuleppel ja kirjalikul nõusolekul, välja arvatud käesoleva lepingu punktis 12 sätestatud juhul ning kui muudatused tulenevad Eesti Vabariigi ja Rakvere linna omavalitsusorganite õigusaktidest.

12. VK ettevõtte võib ühepoolset muuta heitvee maksumuse tariifimäärasid, teatades abonendile tariifimäärade muutmisest 1 (üks) kuu ette.

13. Abonent on kohustatud takistamatult lubama VK ettevõtte töötajaid abonendile kuuluvale kinnistule (krundile) lepingutingimuste täitmise kontrollimiseks ja VK ettevõttele kuuluvate kanalisatsiooniseadmete hooldamiseks ja remondiks.

14. Kõik käesolevas lepingus tehtud muudatused ja täiendused kehtivad ainult tingimusel, et need on vormistatud kirjalikult lepingu lisana ja Poolte pädevad isikud on sellele alla kirjutanud.

15. Käesolev leping jõustub sõlmimise momendist ja on sõlmitud tähtajaga 1 (üks) aasta. Juhul, kui kumbki Pool ei ole 30 kalendripäeva enne lepingu lõppu avaldanud soovi lepingut lõpetada, pikeneb leping iga aastal samadel tingimustel sama tähtaja võrra.

16. Käesolev leping koos lisadega on koostatud 2 (kahes) identses võrdset juriidilist jõudu omavas eksemplaris eesti keeles, millest üks eksemplar antakse abonendile ja teine VK ettevõttele.

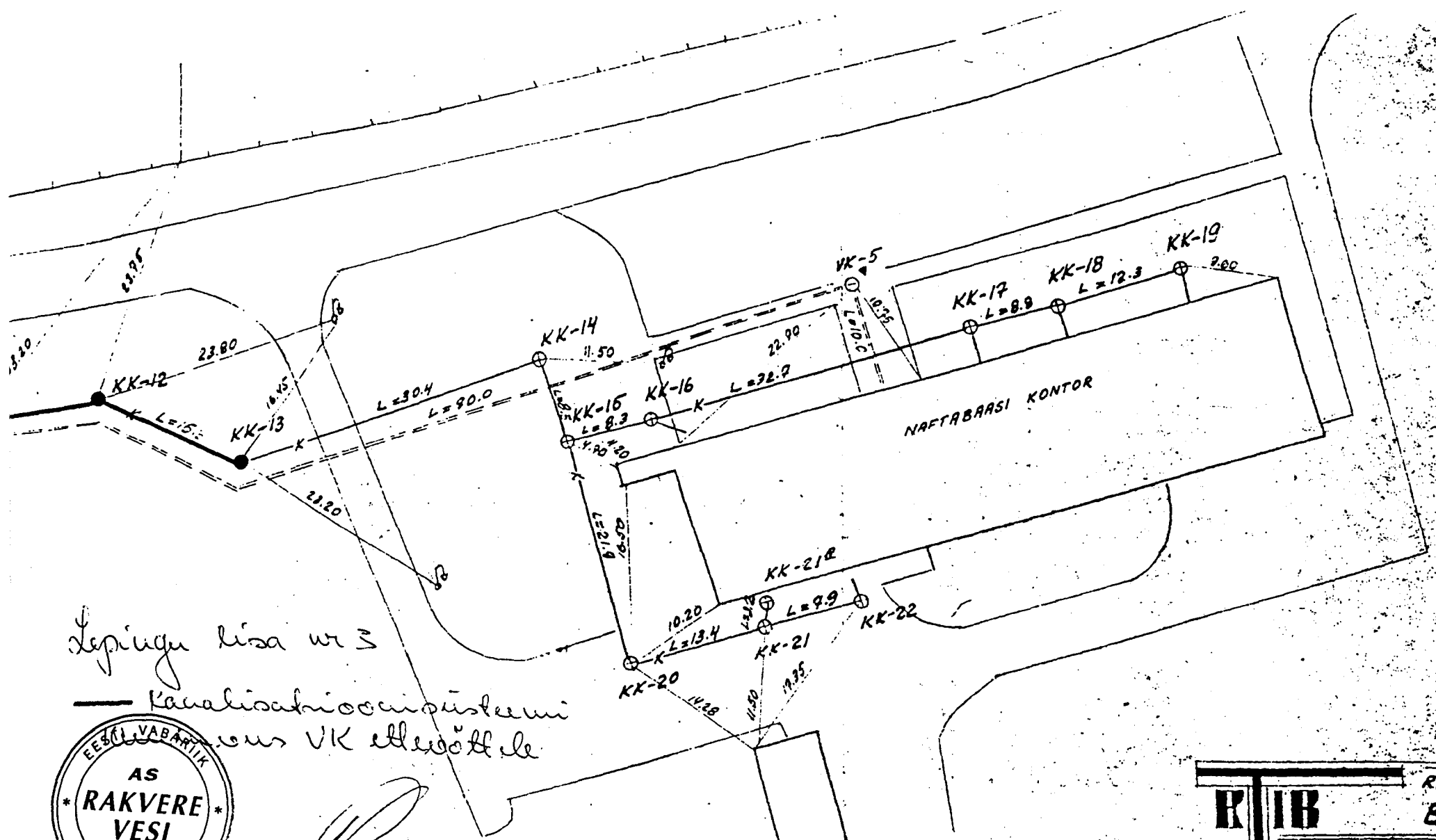
17. Poolt andmed:

VK ettevõtte: AS Rakvere Vesi, Abonent: OÜ TARKOIL.	
Rägavere tee 44	Narva 27
44312 Rakvere	44313 Rakvere
a/a 10502001720000 EÜP Virumaa
tel. 232 23 317
tel./faks 232 23 318

Urmas Krikk
Juhataja

A. Mihhailšuk
volitatud isik
"1." 03 1999a.

Lepingu lisa nr 3

Kanaliseerimisüsteemi
 uus VK ettevõttele

[Handwritten signature]

U. KREKK
 JUHATAJA

õu TARTOL:

J. MIHHAISOV
 VOT. ISAC *[Handwritten signature]*

RAKVERE	
B	
BÜROO JUHAT.	L. LEPP
INSENER	E. PÄLLUP
TÖÖTAJA	A. KAMENIK
KONTROLLIS	E. KULLERKU

RAKVERE LINNA KA
 VEEDAJIISTISE DI

RAKVERE LINNAVALITSUS

KORRALDUS

Rakvere

30. november 1998 nr 967

Vee- ja kanalisatsioonitariifide kinnitamine

ÄRAKIRI

Kinnitada 01.01.1999.a. vee- ja kanalisatsioonitariifid AS-i "Rakvere Vesi" teenindada olevatele klientidele alljärgnevalt :

Vesi :

elanikkond	-	7.40 kr/m ³
ettevõtted, asutused, organisatsioonid	-	12.00 kr/m ³

Kanalisatsioon :

elanikkond	-	6.60 kr/m ³
ettevõtted, asutused, organisatsioonid	-	9.40 kr/m ³

Tariifid sisaldavad käibemaksu.

Toomas Varek
Linnapea

Hiie Lekko
Linnasekretär

ÄRAKIRI ÕIGE

Rita Kaarlõp
Sekretär-asjaajaja
15.12.1998

LISA 9

OÜ *ANALIT-AA* KEEMIA-ANALÜÜTILINE LABORATOORIUM.
VEDELKÜTUSE VASTAVUSSERTIFIKAAT NR. SD060402

OU ANALIIT-AA

KEEMIA-ANALÜÜTILINE LABORATOORIUM

002139

Vedelkütuse VASTAVUSSERTIFIKAAT nr. SD060402

Vedelkütuse importija AS INTOPEX - (F-Kuhlbari 1-222, Tallinn, tel 6 207 650)
Turuluba nr 01000431 K

Vedelkütus: SUVEDIISLIKÜTUS - EKN kood 2710 00 66 36

Vedelkütuse partiid iseloomustavad andmed: Proov nr 0040507; Proov võetud 05.04.2000a
Proovi võtmise akt -V-05041; Proovi võtmise koht: Rakvere terminaal, Mahuti nr 43.

	Kvaliteedinäitaja	Mõõtühik	Mõõramis- meetoodika ühik	Norm	Katsetulemus
1.	Tihedus 15°C juures	kg/m ³	ASTM D1298	820... 860	827,3
2.	Tsetaaniindeks		ASTM D4737	min 46	48,0
3.	Üldine väävlisisaldus	massi%	ASTM D4294	max 0,05	0,05
4.	Fraktsioonkoostis		ASTM D86		
	10 mahu% aurustunud	°C		ei normita	185
	50 mahu% aurustunud	°C		max 280	239
	90 mahu% aurustunud	°C		max 360	318
	96 mahu% aurustunud	°C		max 360	324
	Aurustunud 250°C juures	mahu%		ei normita	59
5.	Kin. viskoossus 20°C juures	cSt (mm ² /s)	ASTM D 445	3,0... 6,0	3,004
6.	Leekpunkt	°C	ASTM D 93	min 40	53
7.	Hägustumispunkt	°C	ASTM D 2500	max -5	-13
8.	Filtreeritavuspunkt	°C	ASTM IP 309	max -15	-32
9.	Hangumispunkt	°C	ASTM D 97	ei normita	-40
10.	Korrosiivsus vaskeplaadikatsel		ASTM D 130	läbib (No1)	läbib
11.	10% jäägi koksirv	massi%	ASTM D 189	max 0,20	0,03
12.	Tuhasus	massi%	ASTM D 482	max 0,01	0,0001
13.	Happesus	mgKOH/100c	ASTM D 974	max 2,0	0,50
14.	Vesiniksulfiid		ASTM D 3227	puudub	puudub
15.	Vees lahustuvad alused ja happed		ASTM D 1093	puuduvad	puuduvad
16.	Vaba vesi ja tahked osised		ASTM D 4176	puuduvad	puuduvad
17.	Värvus		Visuaalselt	värvitu või helekollane	helekollane

Proovis sisaldunud toode vastab Leedust või SRÜ riikidest imporditud SUVEDIISLIKÜTUSELE Eesti Vabariigis esitatud kvaliteedinõuetele.

Vastavussertifikaadi väljastanud asutuse volitusi kinnitavad andmed:

- EV majandusministreeriumi poolt väljastatud tegevuslitsents nr.SA-T30 ja määrus nr 30 par.4 p.21(07.10.1998 a.)
- Eesti Standardiameti poolt väljastatud katselabori tunnistused nr.038 (16.01.98)

VASTAVUSSERTIFIKAAT ON KEHTIV KUNI 21.05.2000 a.

Laboratooriumi juhataja
GSM 25 025 780

p Vastavussertifikaat on koostanud ja vormistatud Eesti Vabariigi majandusministreeriumi poolt kinnitatud määruse, nr 45-37, 21.1997.a. ja nr.30-07.10.1998.a. alusel tehtud. p Kõik laboratooriumi katselused on läbi viidud Eesti Vabariigi kehtivatel katselaboritel. p Katselaborid on vastavussertifikaadile kinnitatud katselaboritööde loendatud sõlmide vastavalt. p

Tarnija kinnitus:

Käesoleva vastavussertifikaadiga kütus on müüdüd

(saatedokumendi nr.)

(ostja ärinimi)

(allkiri, kuupäev, pitser)

Tarnija kinnitus:

Käesoleva vastavussertifikaadiga kütus on müüdüd

(saatedokumendi nr.)

(ostja ärinimi)

(allkiri, kuupäev, pitser)

Tarnija kinnitus:

Käesoleva vastavussertifikaadiga kütus on müüdüd

(saatedokumendi nr.)

(ostja ärinimi)

(allkiri, kuupäev, pitser)

Tarnija kinnitus:

Käesoleva vastavussertifikaadiga kütus on müüdüd

(saatedokumendi nr.)

(ostja ärinimi)

(allkiri, kuupäev, pitser)

Tarnija kinnitus:

Käesoleva vastavussertifikaadiga kütus on müüdüd

(saatedokumendi nr.)

(ostja ärinimi)

(allkiri, kuupäev, pitser)

LISA 10
VEEKOGUSSE VÕI PINNASESSE JUHITAVA HEITVEE KOHTA
ESITATAVAD NÕUDED

VVm RT I 1999, 70, 682

Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a määruse nr 11 «Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavate nõuete kinnitamine» muutmine

Vabariigi Valitsuse 14. septembri 1999. a määrus nr 271

Veeseaduse (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583) paragrahvi 15 lõike 2 ja paragrahvi 24 lõike 2 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Teha Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a määrusega nr 11 (RT I 1998, 10, 118; 1999, 15, 237) kinnitatud «Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavates nõuetes» (edaspidi nõuded) järgmised muudatused:

1) asendada punkti 9 alapunktis 1 arv «0» arvuga «10» ja alapunktis 2 arv «0,0004» arvuga «0,0001»;

2) lisada punkti 11 sõnade «hinnatakse» ja «aasta» vahele sõnad «üle 2000 ie reostuskoormusega asulate ja objektide puhul»;

3) täiendada nõudeid punktiga 11¹ järgmises sõnastuses:

«11¹. Kuni 2000 ie reostuskoormusega asulate ja objektide puhul hinnatakse heitvee reostusnäitajate vastavust käesolevate nõuetega kehtestatud suurimatele lubatud väärtustele ehk piirväärtustele vee erikasutusloaga määratud korras.»;

4) täiendada nõudeid punktiga 15² järgmises sõnastuses:

«15². Ida-Viru maakonnas võib vee erikasutusloa väljaandja leevendada kuni 31. detsembrini 2001. a heitvee reostusnäitajate piirväärtusi.»

2. Käesolev määrus jõustub 1. oktoobril 1999. a.

Peaminister Mart LAAR

Keskkonnaminister Heiki KRANICH

**Riigikantselei peadirektor
riigisekretäri ülesannetes Meelis PIHEL**

VVm RT I 1999, 15, 237

Terviktekst

**VEEKOGUSSE VÕI PINNASSESSE JUHITAVA HEITVEE KOHTA
ESITATAVAD NÕUDED**

Kinnitatud Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1998. a määrusega nr 11 (RT I 1998, 10, 118) ja muudetud Vabariigi Valitsuse 21. detsembri 1998. a määrusega nr 290 (RT I 1998, 118--120, 1895). Muudetud punktide lõpus nurksulgudes on viide määrusele, millega kehtestati praegune sõnastus või muudeti sõnastust. Terviktekst avaldatakse Vabariigi Valitsuse 21. detsembri 1998. a määruse nr 290 punkti 2 alusel.

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesolevate nõuetega määratakse kindlaks, millist heitvett tohib juhtida veekogusse või pinnasesse, et kaitsta keskkonda reostamise eest.

2. Reovett puhastatakse üldjuhul mehaaniliselt ja bioloogiliselt. Fosfori ja lämmastiku ärastamiseks on vaja süvapuhaustust, s.o rakendada puhastusvõtteid, mis lisanduvad või kaasnevad reovee mehaanilisele ja bioloogilisele puhastusele. [21.12.1998]

3. Nõuded, millele heitvesi peab vastama, sõltuvad reostusallika reostuskoormusest ning suubla reostustundlikkusest.

4. Reostusallika reostuskoormus määratakse inimekvivalentides (ie), kusjuures arvestussuuruseks võetakse suurim aasta jooksul mõõdetud nädalakeskmise koormus, välja arvatud erakorralised sündmused (näiteks tugev vihmavaling vms). Kui osa reostusallikast pärinevast reoveest suunatakse reoveepuhastist mööda, arvutatakse selle osa üldreostuskoormus eraldi.

Inimekvivalendi väärtuseks on käesolevates nõuetes loetud 70 g BHT₇/ööp. BHT₇ on biokeemiline hapnikutarve, s.o milligrammides väljendatud hapnikuhulk, mis mikroobidel kulub ühes liitris vees oleva orgaanilise aine lagundamiseks seitsme päeva jooksul. [21.12.1998]

5. Reostustundlikeks suublateks loetakse:

1) nõrga puhverdusvõimega järvi, mille ökosüsteemil ei ole võimet kahjutustada reoaineid ja tasandada muid välismõjusid, muutmata oma olekut, seisundit ja talitlust, madalaid lahti, rannikumere osi ja veevaeseid vooluveekogusid või nende osi, mis on juba eutroofsed või mis on eutrofeerumisohus;

2) järvi, jõgesid, veehoidlaid ja kanaleid või nende osi, mille vett töödeldakse või kavatsetakse töödelda joogiveeks;

3) veekogusid või nende osi, milles leidub ravimuda;

4) veekogusid või nende osi, milles toimub vääriskalade või jõevähi looduslik taastootmine;

5) veekogusid või nende osi, kus on või kuhu on planeeritud avalik supelrand vähemalt 100 inimesele;

6) alasid, mille põhjavesi on reostuse eest kaitsmata või nõrgalt kaitstud. [21.12.1998]

6. Kaitsmata põhjaveega aladeks loetakse:

- 1) karstialasid;
- 2) alvareid, mille pinnakate on alla 1 m paksune;
- 3) alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01--0,5 m/ööp.;
- 4) alasid, mille pinnakate on alla 20 m paksune liiv või kruus filtratsioonimooduliga 1--5 m/ööp.

7. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

- 1) alasid, mille pinnakate on alla 10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01--0,5 m/ööp.;
- 2) alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi või liivsavi filtratsioonimooduliga 0,001--0,005 m/ööp.;
- 3) alasid, mille pinnakate on alla 40 m paksune liiv või kruus filtratsioonimooduliga 1--5 m/ööp.

8. Reostusele vähetundlikeks suublateks loetakse:

- 1) avatud merelahti, rannikumere osi, järvi ja vooluveekogusid või nende osi, milles veevahetus on hea ja eutrofeerumisohtu ei ole ning mille seisundit heitvesi eriti ei mõjuta;
- 2) alasid, mille põhjavesi on reostuse eest keskmiselt või hästi kaitstud. [21.12.1998]

9. Keskmiselt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

- 1) alasid, mille pinnakate on 0--20 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01--0,5 m/ööp.;
- 2) alasid, mille pinnakate on üle 2--5 m paksune savi või liivsavi filtratsioonimooduliga 0,0004--0,005 m/ööp.

10. Hästi kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

- 1) alasid, mille pinnakate on üle 20 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01--0,5 m/ööp.;
- 2) alasid, mille pinnakate on üle 5 m paksune savi filtratsioonimooduliga 0,0001--0,0005 m/ööp.

11. Heitvee reostusnäitajate vastavust käesolevate nõuetega kehtestatud suurimatele lubatud väärtustele ehk piirväärtustele hinnatakse aasta kestel määratud suurima nädalakeskmise väärtuse järgi, välja arvatud erakorralised sündmused (näiteks tugev vihmavaling, puhastatava reovee temperatuuri langemisel alla 12 °C lämmastiku puhastusastme määramisel vms) ja lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu suublasse juhitud sademevesi. [21.12.1998]

12. Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu suublasse juhitud sademevee reostusnäitajate vastavust käesolevate nõuetega kehtestatud suurimatele lubatud väärtustele ehk piirväärtustele hinnatakse aasta kestel määratud suurima kvartalikeskmise väärtuse järgi. [21.12.1998]

13. Suubla (veekogu välja arvatud) reostustundlikkuse määramise korraldab maavanem käesolevate nõuete punktide 5--10 ning ekspertarvamuste alusel.

14. Pärast 1. jaanuari 1999. a käikuantavad uued reoveepuhastid peavad kohe rahuldama käesolevate nõuete kohaseid heitvee reostusnäitajate piirväärtusi.

15. Olemasolevate reoveepuhastite puhastustoime ei tohi väheneda.

15¹. 31. detsembriks 2000. a peavad kanalisatsiooni kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad vastama järgmistele nõuetele:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus</i>
Vesinikioonide minimaalne kontsentratsioon vees (pH min)	6,0
Vesinikioonide maksimaalne kontsentratsioon vees (pH maks)	9,0
Elavhõbe	0,05 mg/l
Hõbe	0,2 mg/l
Kaadmium	0,2 mg/l
Üldkroom	0,7 mg/l
Kroomi ühend (Cr ⁶⁺)	0,04 mg/l
Vask	1,0 mg/l
Plii	0,5 mg/l
Nikkel	1,0 mg/l
Tsink	2,0 mg/l
Arseen	0,2 mg/l
Halogeenorgaanilised ühendid (AOX)	1,0 mg/l

[21.12.1998]

II. VEEKOGUSSE JUHITAVA HEITVEE KOHTA KEHTIVAD NÕUDED

16. Alates 1. jaanuarist 1999. a peab:

1) üle 100 ie reostuskoormusega asulate reovett puhastama vähemalt bioloogiliselt vastavalt järgmistele heitvee reostusnäitajate piirväärtustele või reovee puhastusastmetele:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	25,0	≥80
Keemiline hapnikutarve (KHT)	125,0	≥75
Hõljuvaine ehk heljum (edaspidi heljum)	35,0	≥75

2) kuni 100 ie reostuskoormusega asulate reovett puhastama vähemalt mehaaniliselt järgmiste nõuete kohaselt:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	>=20,0
Heljum	>=50,0

[21.12.1998]

17. Asulates reostuskoormusega üle 100 000 ie peab:

- 1) 31. detsembriks 2000. a puhastama vähemalt 95% reoveest;
- 2) 31. detsembriks 2000. a puhastama reovett nii, et heitvee reostusnäitajate piirväärtused (mg/l) või reovee puhastusastmed (%) vastaksid järgmistele nõuetele:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Keemiline hapnikutarve (KHT)	125,0	>=75
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	15,0	>=90
Heljum	15,0	>=90
Üldfosfor	1,0	>=80
Ühealuselised fenoolid	0,1	>=75
Kahealuselised fenoolid	15,0	>=70
Naftasaadused	1,0	>=75

- 3) 31. detsembriks 2002. a tundlikku suublasse juhitud heitvesi rahuldama lisaks käesoleva punkti alapunktis 2 loetletud nõuete veel järgmist piirväärtust või reovee puhastusastet:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Üldlämmastik	10,0	70--80

[21.12.1998]

18. 31. detsembriks 2002. a peab asulates reostuskoormusega 15 000--100 000 ie:

- 1) puhastama vähemalt 95% reoveest;
- 2) reovett puhastama vastavalt käesolevate nõuete punkti 17 alapunkti 2 nõuetele;
- 3) tundlikku suublasse juhitud heitvesi rahuldama peale käesolevate nõuete punkti 17 alapunktis 2 loetletud nõuete veel järgmist piirväärtust või puhastusastet:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Üldlämmastik	15,0	70--80

[21.12.1998]

18¹. 31. detsembriks 2003. a peab asulates reostuskoormusega 10 000--14 999 ie:

- 1) puhastama vähemalt 95% reoveest;
- 2) reovett puhastama vastavalt käesolevate nõuete punkti 17 alapunkti 2 nõuetele;
- 3) tundlikku suublasse juhitud heitvesi vastama käesolevate nõuete punkti 18 alapunkti 3 nõuetele.

[21.12.1998]

19. 31. detsembriks 2005. a peab asulates reostuskoormusega 2000--9999 ie:

- 1) puhastama vähemalt 95% reoveest;
- 2) reovee puhastama käesolevate nõuete punkti 17 alapunkti 2 nõuete kohaselt, välja arvatud heljumi ja fosfori osas, mis peavad vastama järgmistele piirväärtustele või puhastusastmetele:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>	<i>Reovee puhastusaste, %</i>
Heljum	25,0	>=80
Üldfosfor	2,0	>=70

- 3) tundlikku suublasse juhitud heitvesi vastama käesolevate nõuete punkti 17 alapunkti 2 nõuetele.

[21.12.1998]

20. 31. detsembriks 2007. a peab asulates reostuskoormusega kuni 1999 ie puhastama vähemalt 95% reoveest. [21.12.1998]

21. Asulates reostuskoormusega kuni 1999 ie peab:

- 1) reovee puhastama vastavalt vee erikasutusloas antud reovee nõutavale puhastusastmele ja heitvee reostusnäitajate piirväärtustele, mis ei tohi olla rangemad käesolevate nõuete punkti 15¹ ja punkti 19 alapunkti 2 nõuetest;
- 2) tundlikku suublasse juhitud heitveest olema fosfori ärastamine kohustuslik vastavalt vee erikasutusloas antud reovee nõutavale puhastusastmele ja heitvee reostusnäitaja piirväärtusele, mis ei tohi olla rangem käesolevate nõuete punkti 17 alapunkti 2 fosfori ärastamise nõudest. [21.12.1998]

22. Hajaasustuse objektide puhul antakse reovee nõutav puhastusaste ja heitvee reostusnäitajate piirväärtused vee erikasutusloas, juhindudes käesolevatest nõuetest ja kohalikest tingimustest.

[21.12.1998]

23. Saastatud sademevesi on heitvesi, mida üldjuhul tuleb puhastada enne suublasse juhtimist.

[21.12.1998]

23¹. Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett juhtida veekogusse, välja arvatud suplusrandadesse ja supluskohtadesse ning nende sanitaarkaitsevöönditesse, kui reostusnäitajad ei ületa järgmisi piirväärtusi:

<i>Reostusnäitaja</i>	<i>Piirväärtus, mg/l</i>
Heljum	40,0
Naftasaadused	5,0

[21.12.1998]

23². Ühisvoolsesse kanalisatsiooni kogunevat sademevett võib juhtida ülevoolude kaudu veekogusse valingvihmade ajal vahekorras reoveega mitte alla neli ühele. [21.12.1998]

III. PINNASSESSE JUHITAVA HEITVEE KOHTA KEHTIVAD NÕUDED

24. Heitvett kuni 50 m³ ööpäevas võib pärast mehaanilist puhastust vastavalt käesolevate nõuete punkti 16 alapunkti 2 nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m, kui juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning ei ole põhjavee reostumise ohtu. [21.12.1998]

24¹. Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust vastavalt käesolevate nõuete punkti 23¹ nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m. [21.12.1998]

25. Heitvee pinnasesse immutamine joogivee sanitaarkaitsealadel ja bioloogiliselt puhastamata reovee pinnasesse immutamine linnade tiheasustusaladel on keelatud. [21.12.1998]

26. Reostustundlikel aladel, kus põhjavesi on reostuse eest kaitsmata, on süvapuhastamata heitvee pinnasesse immutamine keelatud. [21.12.1998]

27. Reostustundlikel aladel, kus põhjavesi on reostuse eest nõrgalt kaitstud, võib pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas.

27¹. Süvapuhastatud heitvett üle 50 m³ ööpäevas võib pinnasesse immutada suurtel infiltratsioonialadel (Pandivere jt), kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud. Reovee süvapuhastamise nõuded antakse vee erikasutusloaga, mis peavad järgima käesolevate nõuete punkti 15¹ ja punkti 17 alapunktide 2 ja 3 nõudeid. Süvapuhastatud ja pinnasesse immutatavas heitvees ei tohi olla üle 10 kolibakteri 100 ml kohta, nitriteid üle 0,1 mg/l ja nitraate üle 45 mg/l. [21.12.1998]

28. Heitvee pinnasesse juhtimise tingimused (hulk pindalaühiku kohta, reostusnäitajate lubatavad piirväärtused jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

29. Heitvee immutussügavus peab olema aasta ringi vähemalt 1,2 m ülalpool põhjavee kõrgeimat taset.

30. Pinnasesse ei tohi juhtida heitvett, mis sisaldab:

1) halogeenorgaanilisi ühendeid ja aineid ning ühendeid ja aineid, mis võivad veekeskkonnas

- moodustada halogeenorgaanilisi ühendeid ja aineid;
- 2) fosfororgaanilisi ühendeid ja aineid;
 - 3) tinaorgaanilisi ühendeid;
 - 4) kantserogeensete või mutageensete omadustega aineid ja preparaate;
 - 5) elavhõbedat ja selle ühendeid;
 - 6) kaadmiumi ja selle ühendeid;
 - 7) mineraalõlisid;
 - 8) tsüaniide. [21.12.1998]
-

LISA 11
VEESEADUS

RKs RT I 1998, 61, 987

VEESEADUSE MUUTMISE SEADUS

Vastu võetud 16. juunil 1998. a

Veeseaduses (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47) tehakse järgmised muudatused.

§ 1. Paragrahvi 8 lõike 2 punktid 6 ja 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«6) veekogust maa-ainese kaevandamisega mõjutatakse veekogu seisundit või veevoolu;

7) uputatakse tahkeid aineid veekogusse;».

§ 2. Paragrahvi 15 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitab keskkonnaminister.»

§ 3. Paragrahv 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Avaliku ja avalikult kasutatava veekogu kasutamine liiklemiseks on lubatud, kui seda seaduse või muu õigusaktiga ei piirata.

(2) Kui eraõigusliku isiku omandis olev veekogu ei ole määratud avalikuks kasutamiseks, tohib sellel liigelda ainult omaniku loal.

(3) Veekogul liikleja on kohustatud vältima maaomanike ja teiste veekogu ja vee kasutajate õiguste rikkumist, vee-elustiku, veekogu süngi, kallaste, vesiehitiste ja tehnovõrkude kahjustamist ning täitma kahjulike mõjutuste levimise tõkestamiseks kehtestatud nõudeid.

(4) Supelrannaks kuulutatud veekogul või selle osal veesõidukitega liigelda ei tohi, välja arvatud teenistusülesandeid täitvad veesõidukid.

(5) Maavanemal on õigus oma korraldusega keelata avalikul ja avalikult kasutataval veekogul veesõidukitega liiklemine, kehtestada liikluskiruse piirang ja keelata veekogujääl minek, kui liiklemine, veesõiduki suur kiirus või jäälemine:

1) ohustab veeliiklust;

2) kahjustab või võib kahjustada veekogu seisundit ning lõhkuda veekogu kaldaid;

3) kahjustab või võib kahjustada kalavarusid või kalakoelmute seisukorda;

4) häirib teisi veekogu kasutajaid;

5) ohustab jääleminejaid.

(6) Maavanema käesoleva paragrahvi lõike 5 kohased korraldused jõustuvad ühes kohalikus ja vabariiklikus ajalehes avaldamise päeval.

(7) Keegi ei tohi veeliiklust ohustada. Paadisilla ja tähistatud kalapüünisega tohib tõkestada kuni

kclmandiku veeliikluseks kasutatava vooluveekogu laiusest.

(8) Veesõidukite hoidmise ja kasutamise nõuded käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktis 2 nimetatata siseveekogudel ja veesõidukite hoidmise nõuded väljaspool sadamaid kehtestab keskkonnaminister.

(9) Veekogude kasutuselevõtmise lennunduse vajadusteks reguleerib lennundusseadus (RT I 1993, 36, 557).

§ 4. Paragrahvi 23 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Veekaitse nõuded maaparandussüsteemide väljavalikul, ehitamisel ja ekspluateerimisel kehtestab keskkonnaminister.»

§ 5. Paragrahv 25 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 25. Jäätmete uputamine veekogusse või paigutamine vette

(1) Veekogusse võib uputada või põhjavette paigutada vaid selliseid jäätmeid, milles toimuvad muutused või mille mõjutamine vee poolt ei suurenda keskkonna reostust või kahju tervisele.

(2) Jäätmete uputamiseks veekogusse või põhjaveekihti annab loa:

1) maavanem kohaliku omavalitsuse ja veekogu omaniku nõusolekul, kui veekogu on eraomandis;

2) maavanem kohaliku omavalitsuse nõusolekul, kui jäätmeid soovitakse uputada käesoleva lõike punktis 1 nimetatata veekogusse või paigutada põhjavette;

3) Mereinspeksioon, kui jäätmeid soovitakse uputada merre või piiriveekogusse.

§ 6. Paragrahvi 28¹:

1) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kitsendustega veehaarde sanitaarkaitsealal ei ole kallasrada. Sanitaarkaitsealal võivad viibida ainult need inimesed, kes täidavad keskkonnajärelevalve ja tervisekaitse, veehaarderajatiste teenindamise, metsa hooldamise, heintaimede niitmise ja veeseirega seotud tööülesandeid.»

2) täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

«(6) Kui veekogu sanitaarkaitsealal on vaja teha veehaarderajatiste, veekogu või sanitaarkaitseala enda korrashoiuks vajalikke käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata töid, annab selleks keskkonnaministri nõusolekul loa kohalik omavalitsus.»

§ 7. Paragrahvi 33 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kui vett või veekogu kasutatakse ilma vastava loa või nõusolekuta või kui vee seisundit mõjutavate tööde tegemisel rikutakse keskkonnakaitse nõudeid, võidakse niisugune tegevus seadusega sätestatud korras peatada.»

§ 8. Paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Vee kaitse ja kasutamise kavandamiseks kehtestab keskkonnaminister oma määrusega

veekvaliteedinäitajatele tuginevad veekoguklassid.»

§ 9. Paragrahvi 39²:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Vee võtmise või heitvee või saasteainete veekogusse või pinnasesse juhtimise eest juriidilise isiku poolt vee erikasutusloata, kui see luba oli nõutav -- määratakse rahatrahv kuni 50 000 krooni.»;

2) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud haldusõiguserikkumiste asjades on asja arutamise ja karistuse määramise õigus halduskohtul.»

§ 10. Paragrahvi 40 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Järelevalve käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle toimub seadusega sätestatud korras.»

Riigikogu esimees Toomas SAVI

RKs RT I 1996, 13, 241

Terviktekst

VEESEADUS

Vastu võetud 11. mail 1994. a. (RT I 1994, 40, 655), jõustunud 16. juunil 1994. a. Muudetud 24. jaanuaril 1996. a. vastu võetud ja 29. veebruaril 1996. a. jõustunud seadusega (RT I 1996, 13, 240). Terviktekst avaldatakse Vabariigi Valitsuse 24. oktoobri 1995. a. protokollilise otsuse (istungi protokoll nr. 76, päevakorrapunkt nr. 4) alusel.

1. peatükk. ÜLDSÄTTED

□ 1. Seaduse ülesanne

(1) Veeseaduse ülesanne on sise- ja piiriveekogude ning põhjavee puhtuse ja veekogudes ökoloogilise tasakaalu tagamine.

(2) Veeseadus reguleerib vee kasutamist ja kaitset, maaomanike ja veekasutajate vahelisi suhteid.

(3) Vee kaitse osas laienevad käesoleva seaduse sätted ka majandusvööndile.

□ 2. Kasutatavad terminid

Käesolevas seaduses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) hajureostus -- veekogu ja põhjaveekihi reostamine pinnase ja õhu kaudu;

2) heitvesi -- kasutusel olnud ja loodusesse tagasi juhitud vesi;

3) piiriveekogu -- veekogu, mida mööda kulgeb riigipiir;

4) pinnavesi -- püsivalt või ajutiselt veekogus seisev või voolav vesi või lume- või jääkogumis sisalduv vesi, välja arvatud merevesi;

5) põhjaveekiht -- vett sisaldav ja andev maapõue osa;

6) põhjavesi -- maapõues sisalduv vesi; mineraalvesi on põhjavee alaliik;

7) reostusallikas -- vee omaduste halvenemise põhjustaja reo- ehk saasteainete, organismide, soojuse või radioaktiivsusega;

8) reovesi -- olmes või tootmises kahjutuspiiri ületavalt rikutud vesi; on heitvee alaliik;

9) siseveekogu -- veekogu, mida ei läbi riigipiir;

10) suubla -- veekogu või maapõue osa, millesse voolab heitvesi;

11) valgala -- maa-ala, millelt veekogu või selle osa saab vee;

12) veeavarii -- olulist kahju tekitav üleujutus, tammi või muu kaitserajatise purunemine;

13) vee erikasutusluba -- kiritõend tegevuse lubamiseks, milles teatatakse tingimused kasutatava vee hulga, suubla ning veekasutusega kaasnevate kohustuste ja piirangute kohta;

14) veehaare -- ehitis vee võtmiseks veekogust või põhjaveekihihist;

15) veeheide -- heitvee juhtimine suublasse;

16) veehoidla -- vooluvee tõkestamise või vee pumpamisega või muul viisil maapinna nõkku või kaevatud süvendisse või tammide vahele rajatud tehisveekogu;

17) veekogu -- püsiv või ajutine voolava (vooluveekogu -- jõgi, oja jm.) või aeglaselt liikuva (seisva) veega (seisuveekogu -- meri, järv, veehoidla jm.) täidetud pinnavorm;

18) veekogu risustamine -- veekogu seisundit ja kasutamist halvendavate esemete, prahi, pinnase vms. heitmine või sattumine veekogusse;

19) vee liigvähendamine -- loata tegevus, mille tagajärjel pinnaveekogu vooluhulk, veetase või vee maht püsivalt ja oluliselt kahaneb, põhjavee tase või surve püsivalt alaneb või allika vooluhulk väheneb;

20) vee reostamine -- vee kasutamise piiramist põhjustav vee omaduste halvendamine reostusallika poolt;

21) vee reostusavarii -- vett reostava aine äkksattumine mere-, pinna- või põhjaveete, mis võib kahjustada inimeste tervist, majandustegevust või loodust.

3. Vee kasutamise korraldamine

(1) Vee kasutamist ja kaitset korraldab riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus.

(2) Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas:

1) annab nõusoleku vee erikasutuseks;

2) korraldab kohalikele omavalitsusele kuuluvate veekogude haldamist;

3) korraldab veeavarii ja vee äkkreostuse tagajärgede likvideerimist.

(3) Vabariigi piiriveekogude kasutamist ja kaitset reguleeritakse Eesti Vabariigi välislepingutega.

2. peatükk. OMAND VEEKOGULE JA PÕHJAVEELE
NING VEE JA VEEKOGU KASUTAMINE

4. Omandi ulatus veekogule

(1) Kinnisasjal asuv veekogu kuulub kinnisasja omanikule, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Veekogu põhja külge kinnistunud taimestik on kinnisasja oluline osa.

5. Riigi omand veekogule ja põhjaveele

(1) Põhjavesi on riigi omandis.

(2) Riigi omandis on:

1) piiriveekogud: meri, Narva veehoidla, Peipsi-Pihkva järv ning riigipiiriga ühtivates lõikudes Pedetsi ja Koiva jõgi;

2) laevatatavad veekogud: Võrtsjärv, Emajõgi, Väike-Emajõgi Võrtsjärvest Pikasilla sillani ja Narva jõgi;

3) kalamajandusliku tähtsusega veekogud: Nasva ja Kasari jõgi suudmest kuni Vigala jõe suudmeni, Mullutu laht ja Suurlaht;

4) seaduses sätestatud korras riigi omandisse jäetavad veekogud.

6. Vee ja veekogu kasutamine

(1) Vee ja veekogu kasutamine toimub avaliku kasutamisenä või erikasutusena.

(2) Veekogu avalik kasutamine on veekogu kasutamine igäühe poolt ilma veekogu seisundit mõjutavate ehitiste või tehnovahenditeta

vastavalt käesoleva seaduse §-le 7.

(3) Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega vastavalt käesoleva seaduse §-le 8.

□ 7. Veekogu avalik kasutamine

(1) Veekogu avalik kasutamine on veevõtt, suplemine, veesport, veel ja jää liikumine ja kalapüük seaduses sätestatud ulatuses. Veekogu avaliku kasutamise ei tohi rikkuda võõral maatükil viibimist reguleerivaid seadusesätteid.

(2) Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitab keskkonnaministri ettepanekul Vabariigi Valitsus. Nimekirja ei lülitata:

1) ühe kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu;

2) mitme kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu pindalaga vähem kui viis hektarit;

3) vooluveekogu valgalaga vähem kui 25 km² ning sellel asuvat paisjärve.

(3) Loodusõnnetuse korral on kahjustuspiirkonnas lubatud veekogude avalik kasutamine.

□ 8. Vee erikasutus

(1) Vee erikasutuseks peab kasutajal olema tähtajaline luba ja võõra maa kasutamise korral ka maaomaniku nõusolek.

(2) Vee erikasutusluba peab olema, kui:

1) võetakse vett pinnaveekogust, sealhulgas ka jää võtmise korral enam kui 30 m³/ööpäevas;

2) võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³/ööpäevas;

3) võetakse mineraalvett;

4) juhitakse heitvett ja teisi vett saastavaid aineid suublasse;

5) toimub veekogu tõkestamine, paisutamine ja allalaskmine;

6) kaevandatakse tahkeid aineid pinnaveekogust, mis mõjutab veekogu seisundit või veevoolu;

7) uputatakse tahkeid aineid pinnaveekogusse;

8) toimub põhjavee täiendamine, allalaskmine või ümberjuhtimine;

9) vee kasutamisel muudetakse vee füüsikalisi või keemilisi või veekogu bioloogilisi omadusi.

(3) Isiklikus majapidamises tekkinud olmereovee pinnasele või pinnasesse paigutamiseks oma maavalduse piires ei ole vaja vee erikasutusluba.

(4) Abinõude rakendamine pinnaveekogude korrashoiuks ei ole vee erikasutus, kui selleks ei kasutata kemikaale.

□ 9. Vee erikasutusõiguse tekkimine ja lõppemine

(1) Vee erikasutusõigus tekib vee erikasutusloa alusel. Vee erikasutusloa koostisosa on saasteluba.

(2) Vee erikasutusluba on tähtajaline ja sellega määratakse vee kasutamise lubatud maht, tingimused ja kord ning veekasutaja õigused ja kohustused. Kui vee erikasutusega on hõlmatud üheaegselt mitu veekogu, määratakse erikasutuse lubatud maht ja

tingimused ühtse veekasutuslooga veekogude ökoloogilise tasakaalu tingimusi järgides.

(3) Vee erikasutusloa kirjalik taotlus esitatakse veekasutuse asukohajärgsele loa väljaandjale. Loa väljaandmiseks vajaliku taotlusmaterjali koostab taotleja oma kulul.

(4) Kui vee erikasutus toimub võõral veekogul, peab erikasutuse taotleja saama veekogu omanikult eelneva nõusoleku või sõlmima temaga lepingu, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud juhul.

(5) Vee erikasutusloa väljaandja või keskkonnaminister võib nõuda loa andmisele eelnevat keskkonnaekspertiisi või loa kehtivusaja jooksul objekti audiitorkontrolli vee erikasutusloa taotleja või objekti valdaja kulul.

(6) Vee erikasutusloa andmisel arvestatakse vee kasutamise võimalust ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kaudu. Kui kasutatav veevaru on piiratud, tagatakse esmajärjekorras elanike ning tervishoiu-, hoolekande-, õppe- ja kasvatusasutuste joogi- ja olmeveevajadus, samuti toiduainetööstuse veevajadus.

(7) Vee erikasutusluba ei anta, kui veevarud on piiratud ja ei ole tagatud vee säästlik kasutamine, vee kaitse reostamise ja liigvähendamise eest, veekogu kaitse risustamise eest ning vee-elustiku kaitse ja kui ohustatakse teisi majandusobjekte.

(8) Vee erikasutusloa tühistamise aluseks on käesolevas seaduses ja veekasutust ning -kaitset reguleerivates muudes õigusaktides sätestatud nõuete täitmata jätmine, sealhulgas vee erikasutusloa taotlemisel esitatud väär või eksitav teave, samuti järelevalveasutuste ettekirjutuste täitmata jätmine.

(9) Vee erikasutusloa väljaandja määrab ning erikasutusloa andmise ja tühistamise korra kehtestab keskkonnaminister.

□ 10. Kallasrada

(1) Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba.

(2) Kallasraja laius on:

- 1) laevatatavatel veekogudel 10 meetrit;
- 2) teistel veekogudel 4 meetrit;
- 3) suurvee ajal, kui kallasrada on üle ujutatud, 2 meetri laiune kaldariba, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda.

(3) Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara.

□ 11. Tasu vee ja veekogu kasutamise eest

(1) Veekogu avalik kasutamine on tasuta, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Vee erikasutus on tasuline, välja arvatud:

- 1) vee võtmine põllumajandusliku maa niisutamiseks;
- 2) vee võtmine tiigikalakasvatuse tarbeks;
- 3) vooluveekogu tõkestamine tõkestusrajatisega;
- 4) vee võtmine isikliku majapidamise tarbeks põhjaveest ja veekogu omanikule kuuluvast veekogust. Isikliku majapidamise tarbeks saadavat vett ei tohi edasi müüa vee erikasutuse eest tasumata.

□ 11□. Vee erikasutuse eest tasumise kord

(1) Vee erikasutuse tasust laekub 50% Keskkonnafondi ja 50% erikasutuse koha järgse valla või linna eelarvesse, välja arvatud käesoleva paragrahvi 8. lõikes sätestatud juhul. Piiriveekogude puhul laekub erikasutuse tasu Keskkonnafondi.

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu võib teha tasusoodustusi või vabastada vee erikasutusloa valdaja linna- või vallaeelarvesse laekuva tasu ulatuses.

(3) Vee kasutamine erikasutusloata tasustatakse erikasutuse viiekordse hinnaga. Viiekordne erikasutuse hind tasutakse ka erikasutusloaga lubatud kogusest rohkem kasutatud vee eest.

(4) Vee erikasutuse eest tasutakse neli korda aastas igale kvartalile järgneva kuu 25. kuupäevaks.

(5) Vee erikasutuse tasu koguvad riiklikud keskkonnateenistused, kes jaotavad laekunud tasu linna- ja vallaeelarvete ning Keskkonnafondi eelarve vahel.

(6) Vee erikasutuse eest tähtajaks tasumata jätmisel on isik kohustatud maksma viivist ööpäevas 0,15 protsenti tasumisele kuuluvast summast.

(7) Kui kasutaja on vee erikasutuse eest jätnud määratud tähtajaks tasumata, nõuab keskkonnateenistus tasumise tähtajast kolme kuu möödumisel võlasumma ja viivise sisse kohtu korras.

(8) Vette ja pinnasesse (suublasse) saasteainete viimise eest tasutakse saastekahju hüvitise seaduse (RT I 1994, 1, 2) alusel.

(9) Vee erikasutuse tasumäärad kehtestab Vabariigi Valitsus. Vee erikasutuse tasu arvutamise ja tasumise korra ning jaotumise kohalike eelarvete vahel kehtestab keskkonnaminister.

□ 12. Veeuringud ja põhjaveevarude kinnitamine

(1) Teadusliku uurimistöö ja järelevalve eesmärgil veeuringute tegemist või kontrollproovide võtmist veekogust ja põhjaveest ei saa maa või veekogu omanik keelata.

(2) Põhjaveehaarde eeluuringuid korraldab keskkonnaminister ja neid finantseeritakse Keskkonnafondist.

(3) Põhjaveevarude hindamine ja veeuringud vees või pinnases olevate saasteainete koguste määramiseks, looduskeskkonna seisundi kontrollimiseks ja vee erikasutusloa koostamiseks tehakse keskkonnaministri kehtestatud korras.

(4) Põhjaveehaarde rajamisel tootlikkusega üle 500 m³ ööpäevas tuleb eelnevalt uuringutega määrata põhjaveevaru.

(5) Põhjaveeuuringuteks on juriidilisel ja füüsilisel isikul vajalik põhjaveeuuringute litsents. Litsents väljastatakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(6) Põhjaveevarude, sealhulgas mineraalveevarude määramiseks, uuringute ja ekspertiisi korraldamiseks moodustatakse põhjaveekomisjon. Põhjaveekomisjoni põhimääruse ja koosseisu kinnitab keskkonnaminister. Põhjaveevarud kantakse riiklikku registrisse keskkonnaministri otsuse alusel.

3. peatükk. VEE JA VEEKOGU KASUTAMISE LIIGID

□ 13. Vee kasutamine olmes

(1) Olmevesi on joogiks ja teisteks olmevajadusteks kasutatav vesi, mille kvaliteedinõuded kehtestab sotsiaalminister. Olmeveekasutust võib kohalik omavalitsus üldistes huvides piirata.

(2) Olmevajaduste rahuldamiseks on igal isikul õigus avaliku kasutamise või erikasutuse korras kasutada pinna-, põhja- ja merevett.

(3) Vee erikasutajal on õigus töödelda vett olmeveeks ja seda müüa.

(4) Veekogu omanikult ei pea nõusolekut saama või temaga lepingut sõlmima omavalitsus, kes omab või valdab käesoleva seaduse jõustumise ajal töötavat olmeveehaaret voolu- või seisuveekogust. Selle omavalitsuse kasuks seatakse kasutusvaldus vee erikasutusõigusele, mis on kitsendatud olmevee võtmisele ja veekogu hooldamisele.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud kasutusvaldusest tulenevaid õigusi ja kohustusi teostab veehaaret omava või valdava omavalitsuse poolt määratud isik. Veekogu omanik ei tohi nõuda tasu kasutusvalduse seadmise eest ega takistada õiguse teostamist.

(6) Olmeveehaardesse kuuluvate veekogude nimekirja kinnitab keskkonnaminister veehaarete kaupa.

14. Vee kasutamine tootmises

(1) Tootmisvesi on tootmiseks vajalikele tingimustele vastav vesi.

(2) Tootmise vajaduseks on igal isikul õigus vee erikasutuse korras kasutada pinna-, põhja- ja merevett.

(3) Joogivee kvaliteediga vett, sealhulgas põhjavett, võib kasutada tootmise vajaduseks, kui seda nõuab tootmistehnoloogia või kui muu vee kasutamine on seotud ülemääraste kulutustega.

(4) Veekasutajal on õigus töödelda vett tootmisveeks ja seda müüa.

(5) [kehtetu]

(6) Kohalikul omavalitsusel on õigus elanike olmevajaduste rahuldamiseks erakorraliste asjaolude (loodusõnnetus, veeavarii) puhul piirata joogivee kvaliteediga vee kasutamist tootmises.

15. Veekogu kasutamine heitveesuublana

(1) Heitvee juhtimine veekogusse on vee erikasutus.

(2) Heitvett võib veekogusse juhtida vaid vastavuses Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõuetega.

(3) Heitvee juhtimise veekogusse võib Vabariigi Valitsuse poolt määratud asutus või omavalitsus peatada, kui on ohustatud inimeste tervis.

16. Vee-energia saamine

(1) Vee kasutamine energia saamiseks on vee erikasutus.

(2) Vee erikasutuseks vee-energia saamise eesmärgil ei väljastata luba, kui erikasutusega kaasnev maaomanike ja teiste veekasutajate õiguste kitsendamine ning veekogu seisundi muutmine on ökoloogilis-majanduslikult põhjendamata.

(3) Vee-energia saamisel vooluvee tõkestamisega rakendatakse käesoleva seaduse 17 nõudeid.

17. Vooluvee tõkestamine

(1) Vooluvee tõkestamine on vee erikasutus.

(2) Vooluvee tõkestusehitise rajamiseks (veehoidla rajamine, tammi ehitamine, vee kõrvalejuhtimine) on vajalik kinnisasja

omaniku nõusolek, kelle maa-alale tõkestusehitise kavandatakse.

(3) Vooluveekogu tõkestamisel tuleb järgida Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõudeid.

(4) Maa, maaparandussüsteemi või tehnorajatise omanikule tasub vooluvee tõkestamisega tekitatud kahju tõkestusehitise omanik. Tõkestusehitise kalavarudele tekitatud kahju hüvitus kantakse Keskkonnafondi.

□ 18. Veeliiklus

(1) Avalikult kasutatav veekogu on üldkasutatav veetee, kui selle kasutamist ei ole õigusaktiga piiratud või keelatud. Veekogul veesõidukiga liiklemise keelu või liikluskiiruse piirangu kehtestab omavalitsuse ettepaneku alusel maavanem. Nimetatud volitus ei laiene laevatatavatele veekogudele.

(2) Veetee kasutaja on kohustatud vältima maaomanike ja teiste veekasutajate õiguste rikkumist ning vee-elustiku, veekogu sāngi, kallaste, vesiehitiste ja tehnovõrkude kahjustamist.

(3) Veeliiklust ei tohi keegi ohustada. Veetee tõkestamine on lubatud ainult paadisillaga ja tähistatud kalapüünisega. Veetee lubatud tõkestamise ulatus paadisillaga ja tähistatud kalapüünisega on kuni üks kolmandik veetee laiuselt.

(3□) Veesõidukite ja sadamate kasutamise nõuded ning veeliikluseeskirjad kehtestab Vabariigi Valitsus.

(4) Veekogu kasutamise kord lennunduse vajadusteks toimub lennundusseaduses (RT I 1993, 36, 557) sätestatud korras.

□ 19. Vee kasutamine tule tõrjumiseks

(1) Vee võtmine tule tõrjumiseks ei ole vee erikasutus.

(2) Veekogu omanik ei tohi keelata vee võtmist tule tõrjumiseks.

4. peatükk. VEEKASUTAJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

□ 20. Veekasutaja õigused ja nende kaitse

(1) Veekasutaja on isik, kes võtab vett veekogust või põhjaveekihi, juhib suublasse heitvett või kasutab veekogu muul viisil.

(2) Veekasutajal on õigus kooskõlas käesoleva seadusega ja sellest tulenevate õigusaktidega kasutada vett ja veekogu ning rajada selleks vajalikke ehitisi.

□ 21. Veekasutaja kohustused

Veekasutaja on kohustatud:

1) kasutama vett otstarbekalt ja säästlikult ning täitma vee kasutamiseks kehtestatud nõudeid;

2) hoiduma teiste veekasutajate ja maaomanike õiguste rikkumisest ning veekasutusega kahju tekitamisest inimeste tervisele, loodusele ja majandusobjektidele;

3) vee erikasutuse korral pidama arvestust kasutatava vee ning heitvee hulga ja omaduste üle;

4) korraldama heitvee seiret vee erikasutuslooga määratud tingimustel ja korras;

5) järgima veehaarde sanitaarkaitse nõuete täitmist.

□ 22. Veekasutaja õiguste kitsendamine teise veekasutaja huvides

Ühe veekasutaja õigusi võib teise veekasutaja huvides seadusega kitsendada, kui sellega ei halvene olmeveekasutuse tingimused.

5. peatükk. VEEKOGU JA PÕHJAVEE KAITSMINE REOSTAMISE, RISUSTAMISE JA LIIGVÄHENDAMISE EEST

23. Veekaitsealased kohustused

(1) Kõik isikud on kohustatud vältima vee reostamist ja liigvähendamist ning veekogude ja kaevude risustamist ning vee-elustiku kahjustamist.

(2) Isik on kohustatud vee kasutamisel rakendama tootmistehnoloogilisi, maaparanduslikke, agrotehnilisi, hüdrotehnilisi ning sanitaarmeetmeid vee kaitsmiseks reostamise ja liigvähendamise või veekogu risustamise eest.

(3) Avalikuks kasutamiseks määratud veekogu omanik on kohustatud tegema hooldustöid veekogu risustamise ja kaldaerosiooni vältimiseks.

(4) Veekaitseõuded maaparandussüsteemide ehitamisel ja ekspluateerimisel kehtestab keskkonnaminister.

(5) Vee kvaliteeti kahjustava tegevuse mõjupiirkonnas on vee kvaliteeti kahjustavat tegevust korraldav isik kohustatud jälgima vee seisundit.

24. Põhjavee kaitsmine heitveega reostamise eest

(1) Reovee põhjavette ja heitvee külmunud pinnasele juhtimine on keelatud.

(2) Heitvett tohib pinnasesse juhtida vaid vastavuses Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõuetega, kui see lubamatult ei halvenda põhjavee looduslikke omadusi.

25. Jäätmete heitmine veekogusse või paigutamine põhjaveekihti

(1) Ohtlikke jäätmeid ei tohi heita veekogusse ega paigutada põhjaveekihti.

(2) Inertseid jäätmeid ja täitematerjale võib veekogusse heita või põhjaveekihti paigutada Keskkonnaministeeriumi kehtestatud korras. Omavalitsuse haldusterritooriumil olevale veekogule annab selleks loa omavalitsus, teistele veekogudele Keskkonnaministeerium.

26. Veekogu valgala kaitse

(1) Veekogu valgala ei tohi reostada naftasaaduste, kemikaalide, jäätmete ja muude reoainetega.

(2) Väetiste, reoveesetete ja silomahla laotusnormid ning tehnoloogilised abinõud reostuse vähendamiseks valgagalal kehtestab keskkonnaminister.

(3) Joogiveeallikaks, lõheliste kudemis- või elupaigaks oleva veekogu või muul põhjusel vee kvaliteedi kaitseks erinõudeid vajava veekogu avalikku kasutamist või vee erikasutustingimusi võib kitsendada keskkonnaminister.

27. Veekogu jääkatte kaitse

(1) Veekogu jääkatet ei tohi reostada ega risustada naftasaaduste, kemikaalide, jäätmete ja muude reoainetega.

(2) Jää võtmisega ei tohi vett reostada, liigvähendada ega veekogu risustada.

28. Veehaarde sanitaarkaitseala

(1) Veehaarde sanitaarkaitseala on olmevee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus vee omaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatise kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist.

(2) Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus, välja arvatud käesoleva paragrahvi 3., 4. ja 5. lõikes sätestatud juhud, on:

- 1) 50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi ühe puurkaevuga;
- 2) 50 m puurkaevude rea teljest mõlemale poole, 50 m rea äärmistest puurkaevudest ja puurkaevude reas puurkaevude vaheline maa, kui vett võetakse põhjaveekihi kahe või enama puurkaevuga;
- 3) 200 m veevõtukohest ülesvoolu, 50 m allavoolu ning 50 m veevõtukohest mõlemale poole mööda veekogu kaldaga risti tõmmatud ja veevõtukohta läbivat joont, kui vett võetakse vooluveekogust;
- 4) veekogu akvatoorium koos 90 m laiuse kaldavööndiga, kui vett võetakse seisuveekogust.

(3) Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 m² ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Sellise veevõtukohta hooldusnõuded põhjavee kaitseks kehtestab keskkonnaminister.

(4) Keskkonnaminister võib vähendada veehaarde sanitaarkaitseala:

- 1) kuni 10 meetrile, kui vett võetakse alla 10 m² ööpäevas ja kasutatakse ühisveevärgi vajaduseks;
- 2) 30 meetrile, kui vett võetakse üle 10 m² ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud.

(5) Sanitaarkaitseala võib ulatuda kuni 200 meetrini veevõtukohest, kui vett võetakse põhjaveekihi üle 500 m² ööpäevas. Sellise sanitaarkaitseala piirid kehtestab veehaarde projekti alusel keskkonnaminister.

(6) Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestab keskkonnaminister. Nimetatud kord sätestab ka omavalitsuse informeerimist veehaarde sanitaarkaitseala moodustamisest.

□ 28. Kitsendused veehaarde sanitaarkaitsealal

(1) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m või 50 m on majandustegevus keelatud, välja arvatud:

- 1) veehaarderajatiste teenindamine;
- 2) metsa hooldamine;
- 3) heintaimede niitmine;
- 4) veeseire.

(2) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas üle 30 m või üle 50 m rakendatakse ranna ja kalda kaitse seadusega (RT I 1995, 31, 382) ranna ja kalda kasutamiseks sätestatud kitsendusi.

(3) Voolu- ja seisuveekogude veehaarde sanitaarkaitsealal rakendatakse:

- 1) käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kitsendusi Kirde-Eesti ja Narva linna veehaardel Narva jõel ning Tallinna linna veehaarde osas Ülemiste järvel koos 90 m laiuse kaldavööndiga;
- 2) ranna ja kalda kaitse seadusega ranna ja kalda kasutamiseks sätestatud kitsendusi teistel veekogudel ja Tallinna linna veehaarde käesoleva lõike punktis 1 nimetatata veekogudel.

(4) Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel ja veekogu akvatooriumi osal, mis jääb veehaarde sanitaarkaitsealasse.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kitsendustega veehaarde sanitaarkaitsealal ei ole kallasrada.

□ 29. Veekaitsevöönd

(1) Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd.

(2) Veekaitsevööndi ulatus ning majandustegevuse kitsendused veekaitsevööndis sätestatakse ranna ja kalda kaitse seadusega.

30. Veehaarde puurkaevu ja puuraugu rajamine, konserveerimine ning likvideerimine
Veehaarde puurkaevu või puuraugu rajamise, konserveerimise või likvideerimise korra kehtestab keskkonnaminister.
31. Vee kaitse veekogu sängi ja maapõue kasutamisel
(1) Maavarade ja maa-ainese kaevandamist veekogu põhjast või sellele toetuvate ehitiste rajamist tuleb korraldada nii, et selle tagajärjel ei kahjustuks vesi, vee-elustik ega veekogu kaldad.

(2) Kui maapõue kasutatakse muudel eesmärkidel kui põhjavee saamiseks, peab rakendama meetmeid põhjavee kaitseks.

(3) Veehaarde sanitaarkaitsealal on maavarade kaevandamine keelatud.
32. Veekogu ja põhjaveekihi seisundit mõjutava ehitise asukoha valik ning tööde tegemise kord
(1) Veekogu ja põhjaveekihi seisundit mõjutava uue või rekonstrueeritava ehitise asukoha valikul, projekteerimisel, ehitamisel ja likvideerimisel ning uue tehnoloogia evitamisel peab tagama vee kaitse reostamise ja liigvähendamise, veekogu kaitse risustamise eest, arvestama teiste maaomanike ja veekasutajate huve ning kindlustama olmeveevarustuse.

(2) Loa veekogu ja põhjaveekihi seisukorda mõjutavate tööde tegemiseks veekogul ja veekaitsevööndis annab kohalik omavalitsus maaomaniku ja veekasutaja nõusolekul.

(3) Kui käesoleva paragrahvi 2. lõikes märgitud tööd toimuvad veehaarde sanitaarkaitsealal, siis on vajalik veehaarde omaniku nõusolek.
33. Vee ja veekogu seisundit mõjutavate tööde ja vee kasutamise peatamine
(1) Vee või veekogu kasutamisel loata või nõusolekuta ja vee seisundit mõjutavate tööde tegemisel seal, kus luba või nõusolek on nõutav, võidakse tegevus peatada Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(2) Tegevuse peatamisega seotud vaidlused lahendab kohus.
34. Kohustused vee kahjuliku toime vältimiseks
Maaomanik (valdaja) ja veekasutaja ei tohi põhjustada:
1) üleujutust;
2) kalda, tammi ega muu rajatise purunemist;
3) maa soostumist;
4) pinnase erosiooni ega maalihet.
35. Vee toimest põhjustatud loodusõnnetuse tagajärgede kõrvaldamine
Vee toimest põhjustatud loodusõnnetuse tagajärgede kõrvaldamist korraldab Vabariigi Valitsus.

6. peatükk. VEEVARUDE ARVESTUS, VEESEIRE JA VEEKASUTUSKAVA

36. Veevarude arvestus
(1) Veevarude arvestust peetakse andmete pikaajaliseks hoidmiseks ja väljastamiseks vee hulga, taseme, kvaliteedi, kasutamise ja kasutajate kohta.

(2) Veevarude arvestust peetakse riiklikus registris veekatastrina riiklike registrite asutamist, kasutuselevõtmist, pidamist ja likvideerimist reguleerivas õigusaktis sätestatud korras.
37. Riigi veeseire
(1) Riigi veeseire on abinõude süsteem andmete kogumiseks pinna-,

põhja-, heit- ja merevee hulga, taseme, kvaliteedi ja veekogude jäänähte kohta.

(2) Veeseirega saadud andmed antakse riigi veekatastrisse aruandlusaastale järgneval aastal.

(3) Veeseire teostaja vastutab andmete õigsuse eest.

(4) Veeseiresüsteem töötab üldistes huvides. Vaatluspunktide nimekirja, kinnisasja omaniku informeerimise korra ja vaatluste programmi kinnitab keskkonnaminister.

(5) Kinnisasja omanik ei tohi vaatluspunkti kahjustada, kasutuskõlbmatuks muuta ega keelata vaatlejate juurdepääsu vaatluspunktile päikesetõusust päikeseloojanguni ka siis, kui see asub omaniku poolt piiratud ja tähistatud maal.

(6) Kinnisasja omanikul on õigus saada informatsiooni tema kinnisasjal toimunud vaatluste tulemustest.

38. Vee kaitse ja kasutamise kavandamine

(1) Vee kaitse ja kasutamise abinõud kavandatakse planeeringuga.

(2) Keskkonnaministril on õigus nõuda vee kaitse ja kasutamise kavandamist majanduspiirkondade, veehaarete või valgalade kaupa planeerimis- ja ehitusseaduses (RT I 1995, 59, 1006) sätestatud korras.

(3) Majanduspiirkondade ja veehaarete vee kaitse ja kasutamise kavandamist finantseerib vee erikasutaja.

7. peatükk. VASTUTUS JA JÄRELEVALVE VEESADUSE RIKKUMISE EEST

39. Vastutus veeseaduse rikkumise eest

Veeseaduse ja vee kasutamist ning kaitset reguleerivate muude õigusaktide rikkumise eest kohaldatakse distsiplinaar-, haldus-, tsiviil- või kriminaalvastutust.

39¹. Veeseaduse rikkumisel tekitatud kahju hüvitamine

(1) Põhjaveekihi või veekogu kahjustamisel on juriidilised ja füüsilised isikud kohustatud kõrvaldama tekitatud kahjustuse või selle uuesti tekkimise ohu ja informeerima sellest kohe kahjustuse asukohajärgset keskkonnateenistust ning kohaliku omavalitsuse täitevasutust. Kahjustuse suuruse määramisega kaasnevad kulud kannab kahjustuse tekitaja.

(2) Kui süüdlane ei asu kohe kahjustust kõrvaldama või ei täida järelevalveasutuse poolt tehtud sellekohast ettekirjutust, võib riiklik keskkonnateenistus määrata kahjustust kõrvaldama kolmanda isiku koos kõrvaldamisega seotud kulude sissenõudmisega süüdlase käest.

(3) Vee kasutuskõlbmatuks muutmisel hüvitab rikkuja rikutud veehulga erikasutuse tasu viiekordses ulatuses.

39². Juriidilise isiku vastutus veeseaduse rikkumise eest

(1) Juriidilise isiku poolt vee võtmise eest vee erikasutusloata, kui see luba oli nõutav -- määratakse rahatrahv kuni 10 000 krooni.

(2) Juriidilise isiku poolt vee erikasutusloas sätestatud nõuete rikkumise eest, kui samalaadse rikkumise eest on aasta jooksul tehtud järelevalveasutuse ettekirjutus rikkumise vältimiseks -- määratakse rahatrahv kuni 50 000 krooni.

(3) Juriidilise isiku poolt naftasaaduste, kemikaalide ja muude ohtlike ainetega põhjaveekihi või veekogu saastamise eest, kui see oluliselt halvendas põhjaveekihi või veekogu looduslikke omadusi -- määratakse rahatrahv kuni 100 000 krooni.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.--3. lõikes nimetatud õiguserikkumise asjades on asja arutamise ja karistuse määramise õigus riikliku keskkonnateenistuse juhatajal, Looduskaitse Inspeksiooni peadirektoril, Mereinspeksiooni peadirektoril ja halduskohtunikul.

(5) Riikliku keskkonnateenistuse juhatajal, Looduskaitse Inspeksiooni peadirektoril ja Mereinspeksiooni peadirektoril on õigus käesoleva paragrahvi 1.--3. lõikes nimetatud õiguserikkumise asjades määrata rahatrahv kuni 10 000 krooni, sellest suuremat rahatrahvi võib kohaldada ainult halduskohtunik.

(6) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku nimel või huvides, rikkus veeseaduses kehtestatud nõudeid, võib selle rikkumise asjas kohaldada karistust füüsilisele ja juriidilisele isikule samaaegselt selleks ettenähtud sanktsiooni piires.

(7) Juriidilise isiku õiguserikkumise asja menetlus toimub käesoleva seaduse §-des 39, 39 ja haldusõiguserikkumiste seadustikus (RT 1992, 21, 396; RT I 1995, 76--78, 1345; 83, 1441; 1996, 3, 56 ja 57) ettenähtud korras.

§ 39. Haldusõiguserikkumise protokollide koostamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 39 sätestatud haldusõiguserikkumiste kohta võib protokollide koostada õigusaktiga sätestatud korras volitatud järelevalvetöötaja.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes toodud haldusõiguserikkumise protokollis näidatakse:

1) protokollide koostamise aeg ja koht ning selle järelevalveasutuse nimetus ja aadress, kelle nimel protokoll koostatakse;

2) protokollide koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;

3) haldusõiguserikkujaks olnud juriidilise isiku nimetus ja aadress ning tema pädeva esindaja ametikoht, ees- ja perekonnanimi;

4) haldusõiguserikkumise koht, aeg, kirjeldus ning rikkumisega põhjustatud materiaalse kahju ulatus;

5) viide käesoleva seaduse § 39 lõikele, mida rikuti ja mis näeb ette vastutuse selle õiguserikkumise eest;

6) haldusõiguserikkumist tõendavad materjalid, nagu tunnistajate seletused, ekspertiisid, analüüsid või teised asja lahendamiseks vajalikud materjalid;

7) haldusõiguserikkujate seletus ja teade, et haldusõiguserikkujale on selgitatud tema õigust kasutada õigusabi.

(3) Protokollile kirjutavad alla selle koostanud isik ja õiguserikkujate esindaja. Kui õiguserikkujate esindaja keeldub protokollile alla kirjutamast, teeb protokollide koostaja sellesse kande protokollile allakirjutamisest keeldumise kohta. Protokollile lisatakse õiguserikkujate esindajate kirjalikud märkused protokollide kohta.

§ 40. Vee kasutamise ja kaitse riiklik järelevalve

(1) Järelevalvet vee kasutamise ja kaitse üle, välja arvatud vee terviseohutus, teostavad riiklikud keskkonnateenistused, Looduskaitse Inspeksioon ja Mereinspeksioon.

(2) Järelevalvet vee terviseohutuse üle teostatakse vastavalt

rahvatervise seadusele (RT I 1995, 57, 978; 1996, 3, 56).

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud asutuse järelevalvetöötajatel on õigus vee kasutamise ja kaitse tagamiseks teha järgmisi kohustuslikke ettekirjutusi:

- 1) nõuda vee kasutamise ja kaitse nõuete täitmist;
- 2) lõpetada õiguserikkumine;
- 3) kõrvaldada põhjaveekihile ja veekogule tekitatud kahjustus.

(4) Ettekirjutust teenistusliku järelevalve korras muuta ei tohi.

8. peatükk. LÕPPSÄTTED

□ 41. Veekoodeks

Tunnistada kehtetuks Eesti NSV veekoodeks (ENSV Teataja 1972, 28, 276; 1980, 23, 367; 1984, 45, 537).

LISA 12
VÄLISÕHU KAITSE SEADUS

RKs RT I 1998, 41/42, 624

VÄLISÕHU KAITSE SEADUS

Vastu võetud 22. aprillil 1998. a

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesoleva seadusega reguleeritakse tegevust, millega kaasneb saasteainete eraldumine välisõhku, osoonikihi kahjustamine ja kliimamuutust põhjustavate tegurite ilmumine.
- (2) Käesoleva seaduse alusel ei kehtestata norme hoone sees olevale õhule.

§ 2. Välisõhu kvaliteet ja saastetase

- (1) Välisõhu kvaliteet on välisõhu koostist iseloomustav seisund, mida hinnatakse saastetaseme alusel.
- (2) Saastetase on saasteaine kontsentratsioon välisõhus või sadestus maapinnal teatud ajaperioodil, mis kehtestatakse saastetaseme määramise korraga. Saastetaseme määramise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.
- (3) Saastetaseme piirväärtus, saastetaseme sihtväärtus ning saasteaine häiretase kehtestatakse keskkonnaministri määrustega, kusjuures:
 - 1) saastetaseme piirväärtus on saasteaine lubatav kogus välisõhu ruumalaühiku kohta, mille puhul saasteaine toime käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aja jooksul ei kahjusta veel inimese tervist ega keskkonda;
 - 2) saastetaseme sihtväärtus on saasteaine kogus välisõhu ruumalaühiku kohta, mis määrab tähtajaliselt uue saastetaseme, vältimaks kahjulikku mõju inimese tervisele või keskkonnale;
 - 3) saasteaine häiretase on saasteaine kogus välisõhu ruumalaühiku kohta, mille ületamisel tuleb rakendada meetmeid inimese tervise kaitseks.
- (4) Saasteaine käesoleva seaduse mõistes on aine või ainete segu, mis eraldub inimtegevuse tulemusena välisõhku ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele või keskkonnale ning varale.

§ 3. Saasteaine lubatud heitkogus

- (1) Saasteaine lubatud heitkogus on arvutuslik normatiiv, mille juures välisõhku suunatud või eraldunud saasteaine konkreetsest paiksest saasteallikast ja kõigist muudest allikatest samas piirkonnas ei ületa välisõhu saastetaseme piirväärtust.
- (2) Välisõhu saasteloaga kehtestatakse paiksele saasteallikale heitkoguse lubatud suurus sekundis ja aastas.

§ 4. Heitmetele kehtestatavad keskkonnakaitseks kontrollarvud

(1) Keskkonnaministri määrusega kehtestatakse heitmetele järgmised keskkonnakaitsetelised kontrollarvud:

- 1) saasteaine heitkoguse piirväärtus põletusseadmest väljuvate gaaside mahuühiku kohta;
- 2) saasteaine heitkoguse piirväärtus toodangu- või energiaühiku kohta;
- 3) saasteaine heitkoguse piirväärtus liikuva saasteallika läbisõidu või energiaühiku kohta.

(2) Saasteaine heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 5. Saasteallikad

(1) Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks.

(2) Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga saasteallikas.

(3) Liikuv saasteallikas on mootorsõiduk või liikurmasin, mis kasutab gaasilist, vedelat või tahket kütust.

2. peatükk

VÄLISÕHU SAASTAMISE VÄHENDAMINE

§ 6. Meetmed saastetaseme vähendamiseks

(1) Kui saasteainete eraldumist välisõhku reguleeritakse rahvusvaheliste lepingutega, kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega nendele saasteainetele maakonna paiksetest saasteallikatest lubatud summaarne heitkogus.

(2) Inimese tervise ja keskkonna kaitse huvides võib valla- ja linnavalitsus saasteainete hajumiseks ebasoodsate ilmastikutingimuste korral:

1) liiklusmärkidega piirata mootorsõidukite ja liikurmasinate liikumist ja kasutamist, välja arvatud eritalituse sõidukid;

2) piirata paiksete saasteallikate tööd oma haldusterritooriumi teatud piirkondades vastavalt välisõhu saasteloas märgitud tingimustele.

(3) Valla- ja linnavalitsus võib ajutiselt või alaliselt piirata mootorsõidukite ja liikurmasinate liiklemist teatud piirkonnas, puhke- ja turismialal, vältimaks kehtestatud saastetaseme piirväärtuste ületamist.

§ 7. Välisõhu kvaliteedi riikliku seire kohustuslikkus

(1) Linnade, muude tiheasustusega paikade ja maapiirkondade ning seal kohustuslikule määramisele kuuluvate saasteainete nimekirjad kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

(2) Paikse saasteallika valdaja kohustused välisõhu kvaliteedi jälgimiseks saasteallika mõjupiirkonnas ja nende andmete esitamise kord välisõhu kvaliteedi riiklikku seiret korraldavale isikule määratakse saasteloaga.

§ 8. Kaupade tootmise, kasutamise ja impordi piirangud

(1) Kaupade nimekirjad, mille tootmist, kasutamist, importi, eksporti või transiiti piiratakse või keelatakse välisõhu kaitse huvides, kinnitatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

(2) Osoonikihti kahandavad ained ja neid aineid sisaldavad tooted, mille tootmist, kasutamist, importi, eksporti või transiiti piiratakse või keelatakse, määratletakse ning nende ainete kontrollinõuded kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud piirangute ja keeldudega kaupade tootmine, kasutamine, import, eksport ja transiit võib toimuda Keskkonnaministeeriumi kirjaliku nõusoleku alusel.

(4) Nõusoleku taotlemise ja selle andmise korra kehtestab keskkonnaminister.

§ 9. Nõuded kütusele

(1) Kütus on tahke, vedel või gaasiline põlev materjal või aine, mida kasutatakse põletusseadmetes energia saamise eesmärgil. Kütuseks ei loeta eeltöötlemata olmejäätmeid ning ohtlikke jäätmeid, sõltumata neis sisalduvast põlevainest.

(2) Eestis toodetavate ja kasutatavate ning imporditavate kütuste koostise ja füüsikaliste omaduste kvaliteedinõuded kehtestatakse majandusministri määrusega.

(3) Kütust realiseerivad füüsilised ja juriidilised isikud peavad kütuse müügiks vastuvõtmisel kontrollima selle vastavust kvaliteedinõuetele.

(4) Kütuse vedamisel, hoidmisel, väljastamisel ja kasutamisel peavad kütust realiseerivad või tarbivad isikud tagama, et saasteainete eraldumine välisõhku oleks minimaalne.

(5) Kütuse vedamise, hoidmise ja kvaliteedi kontrollinõuded kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 10. Mootorsõiduki ja liikurmasina heitgaasi saasteainete sisalduse ja suitsususe normatiivid

Mootorsõiduki ja liikurmasina heitgaasi saasteainete sisalduse ja suitsususe normatiivid kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

3. peatükk

VÄLISÕHU SAASTELUBA

§ 11. Välisõhu saasteluba ja selle väljaandja

(1) Paiksest saasteallikast tohib saasteaineid välisõhku eralduda välisõhu saasteloa ja erisaasteloa alusel, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Keskkonnaministri määrusega kehtestatakse saasteainete heitkogused või kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate heitkoguste või kasutatavate seadmete võimsuse puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav.

(3) Paikse saasteallika valdajale annab saasteloa:

- 1) maavanem, kui saasteainete väljumiskõrgus on kuni 100 meetrit maapinnast;
 - 2) Keskkonnaministeerium, kui saasteainete väljumiskõrgus vähemalt ühest saasteallika valdaja valduses olevast saasteallikast on üle 100 meetri maapinnast.
- (4) Paikse saasteallika valdaja on kohustatud taotlema erisaasteluba:
- 1) kui tootmisprotsessi või seadme tehnoloogia tingib saasteloaga lubatud saasteaine heitkoguse lühiajalist ületamist;
 - 2) tegevuse puhul, mis põhjustab välisõhu saastetaseme piirväärtuse lühiajalist ületamist;
 - 3) jäätmete põletamise korral.
- (5) Erisaasteloaga lubatud saasteainete eraldumise viisid ja heitkogused peavad olema inimesele ja keskkonnale ohutud. Erisaasteloaga määratakse:
- 1) toimimise koht ja töötlusviis;
 - 2) töödeldavad jäätmed ja nende hulk;
 - 3) ilmastikutingimused;
 - 4) kehtivusaeg.
- (6) Saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 12. Saasteloa taotlemise avalik kuulutamine

- (1) Pärast saasteloa taotluse saamist saasteainete eraldumiseks uuel või rekonstrueeritavalt paiksel saasteallikalt on loa väljaandja kohustatud kahe nädala jooksul vähemalt ühe korra sellest avalikkust teavitama taotluse esitaja kulul.
- (2) Loa taotlemisest saasteainete eraldumiseks paiksel saasteallikalt saasteainete väljumiskõrgusega kuni 100 meetrit maapinnast teatab maavanem tema poolt määratud ajalehes.
- (3) Loa taotlemisest saasteainete eraldumiseks paiksel saasteallikalt saasteainete väljumiskõrgusega üle 100 meetri maapinnast teatab Keskkonnaministeerium tema poolt määratud kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehes.
- (4) Isikutel, kellele paiksest saasteallikast saasteainete välisõhku eraldumine võib põhjustada varalist kahju või kahjustada nende huve muul viisil, on õigus esitada saasteloa väljaandjale omapoolseid kirjalikke seisukohti või nõuda enda ärakuulamist hiljemalt kahe nädala jooksul, alates saasteloa taotlemise avalikustamisest.
- (5) Saasteloa väljaandja on kohustatud saatma taotluse koopia saasteallika asukohajärgsele valla- või linnavalitsusele. Valla- ja linnavalitsus peab esitama taotluse kohta oma seisukoha hiljemalt ühe kuu jooksul, alates taotluse koopia kättesaamisest. Tähtaja ületamisel loetakse taotlus kooskõlastatuks.

§ 13. Saasteainete välisõhku suunamise eelisõigus

Kui välisõhu saastetaseme piirväärtus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa

- 1) kes toodab energiat eluruumidele, haiglatele, hoolekande-, laste- ja õppeasutustele;
- 2) kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on väiksem.

§ 14. Saasteloa sisu

(1) Saasteloa määratakse:

- 1) saasteainete välisõhku eraldumise koht ja viis;
- 2) välisõhku eralduvate saasteainete nimetused ja nende lubatud heitkogused;
- 3) saasteloa kehtivusaeg;
- 4) välisõhu kvaliteedi jälgimine saasteallika mõjupiirkonnas;
- 5) eralduvate saasteainete koguste seire ja puhastusseadme efektiivsuse määramise nõuded;
- 6) saasteainete püüdmise vajadus ja viis.

(2) Saasteluba võib sisaldada käesolevas paragrahvis nimetatata, kuid seaduses või seaduse alusel kehtestatud nõudeid.

§ 15. Saasteloa tähtaeg

(1) Saasteloa võib välja anda kuni kümneks aastaks.

(2) Saasteloa väljaandja võib muuta saasteloa tingimusi või tühistada loa, kui:

- 1) saasteloa nõudeid või õigusakte on korduvalt rikutud;
- 2) loa taotlemisel on antud tegelikkusele mittevastavat teavet;
- 3) saasteainete eraldumine välisõhku on põhjustanud kahjulikke tagajärgi, mida loa väljaandmisel ei võidud ette näha;
- 4) õigusaktiga on muudetud keskkonnakaitselisi kontrollarve;
- 5) saasteallika valdaja on muutnud tehnoloogilist protsessi.

(3) Paikse saasteallika valdaja tegevuse jagunemisel, ühinemisel või saasteallika üleminekul teisele valdajale kaotab saasteluba kehtivuse kolme kuu möödumisel valdaja muutumise kuupäevast.

(4) Paikse saasteallika uus valdaja on kohustatud pärast endise valdaja likvideerimist, jagunemist või liitumist taotlema uue saasteloa.

(5) Saasteallika valdaja on kohustatud otsekohe teatama saasteloa väljaandjale ja asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele kõigist muudatustest tootmises või tehnoloogias, mis suurendavad saasteainete heitkoguseid või halvendavad oluliselt nende hajumistingimusi.

§ 16. Saasteloa väljaandmisest keeldumise alused

(1) Saasteloa väljaandmisest tuleb keelduda, kui:

- 1) loa taotleja esitab tegelikkusele mittevastavat teavet;
- 2) loa taotlus ei ole nõuetekohane;
- 3) taotlus ei ole kooskõlas teiste õigusaktidega;
- 4) taotletav heitkogus uuest paiksest saasteallikast põhjustab saastetaseme piirväärtuse ületamise saasteallika mõjupiirkonnas;
- 5) uute paiksete saasteallikate puhul ei ole tagatud käesoleva seaduse alusel kehtestatavate keskkonnakaitseliste kontrollarvude täitmine;
- 6) uute paiksete saasteallikate käikuandmisel ja olemasolevate rekonstrueerimisel ei rakendata parimat võimalikku tehnoloogiat.

(2) Tegutsevatele paiksetele saasteallikatele võib saasteloa kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 4 ja 5 nõuete täitmiseks tähtaja.

§ 17. Saasteloa väljaandmise avalikustamine

- (1) Saasteloa väljaandmisest teatab loa väljaandja avalikkusele tema poolt määratud ajalehes või muul üldsusele kättesaadaval viisil.
- (2) Avalikustamine toimub loa saaja kulul.
- (3) Saasteloa väljaandja saadab saasteloa koopia saasteallika asukohajärgsele valla- või linnavalitsusele.

§ 18. Saasteloa jõustumine

Käesoleva seaduse alusel väljaantud saasteload jõustuvad ühe kuu möödumisel saasteloa avalikustamisest käesoleva seadusega sätestatud korras.

4. peatükk

SAASTEALLIKA VALDAJA KOHUSTUSED

§ 19. Paikse saasteallika valdaja kohustused

- (1) Paikse saasteallika valdaja peab tagama, et tema valduses olevast saasteallikast välisõhku eralduvad saasteainete kogused ei põhjustaks piirkonna saastetaseme piirväärtuse ületamist.
- (2) Paikse saasteallika valdaja peab kavandama meetmeid välisõhku eralduvate saasteainete koguste piiramiseks, et vähendada saastetaset ebasoodsate ilmastikutingimuste puhul. Korralduse saasteainete eraldumise piiramiseks annab valla- või linnavalitsus.

§ 20. Parim võimalik tehnoloogia

- (1) Paikse saasteallika valdaja peab kasutama parimat võimalikku tehnoloogiat ja püüdeseadmeid saasteainete heitkoguste vähendamiseks niivõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult

mõistlik, arvestades tehtavaid kulutusi ja tekkida võivat kahju.

(2) Paikse saasteallika valdaja kontrollib saasteainete püüdeseadmete efektiivsust ja peab dokumentaalset arvestust vastavalt saasteloas kehtestatud nõuetele.

(3) Kui saasteluba nõuab saasteainete püüdmist, on töötamine püüdeseadmeteta või rikkis püüdeseadmetega keelatud.

§ 21. Aruandlus

(1) Paikse saasteallika valdaja peab dokumentaalselt tõestatud arvestust kõigi saasteallikatega seotud andmete kohta, sealhulgas:

1) tooraine-, kütuse- ja energiakulu, ning toodangu koguse kohta;

2) välisõhku eralduvate saasteainete koguste kohta.

(2) Välisõhu saasteloa saanud paikse saasteallika valdaja annab aru välisõhu saastamisega seotud tegevusest vastavalt korrale, mille kehtestab Vabariigi Valitsus oma määrusega.

(3) Maavanem korraldab oma haldusterritooriumil välisõhu saastamisega seotud andmete kogumist ja kontrollimist ning nende edastamist Keskkonnaministeeriumile.

§ 22. Täiendavad abinõud

(1) Maavarade kaevandamisel, lõhkamistöodel, terrikoonikute, sõnnikuhoidlate ja puistangute paigutamisel ning jäätmete ladestamisel rakendab saasteallika valdaja abinõusid saasteainete välisõhku eraldumise vähendamiseks.

(2) Saasteainete välisõhku eraldumist vähendavad abinõud ei tohi kaasa tuua mulla, vee ja muude loodusobjektide saastamist.

(3) Asustuse, transpordisõlmede ning tootmis- ja teenindusobjektide kavandamisel tuleb:

1) lähtuda käesoleva seaduse alusel kehtestatud normatiividest;

2) vältida neid territooriume, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste puhul on saasteainete hajumine looduslikel või tehislikel põhjustel takistatud.

(4) Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid, vältimaks:

1) tolmu ja prahi levikut tänavatelt ja teedelt;

2) tolmu ja prahi levikut puistematerjalide veovahenditelt ja ladustamiskohtadelt;

3) välisõhu saastamist töötava mootoriga seisva mootorsõiduki ja liikurmasina poolt, kui see ei ole tingitud liikluskorraldusest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kohustuse tagamiseks omavalitsus:

1) kehtestab tolmu ja prahi levikut põhjustada võivate objektide hooldamise korra;

2) on õigustatud nõudma tolmu ja prahi levikut põhjustavatele kinnisasjadele tolmu ja prahi leviku

vältimiseks reaalkoormatise seadmist.

§ 23. Paikse saasteallika sanitaarkaitseala

(1) Kui saasteallika valdajal on tehnilistel või majanduslikel põhjustel võimatu vältida saastetaseme piirväärtuse ületamist väljaspool oma territooriumi, võib ta taotleda sanitaarkaitseala moodustamist saasteallika ümber.

(2) Sanitaarkaitseala on maa-ala saasteallika ümber, mille piires kehtivad sotsiaalministri määrusega kehtestatavad eritingimused ning mille kohal olevas õhus võib saastetaseme piirväärtust ületada.

(3) Sanitaarkaitseala piirid määravad valla- või linnavalitsused kokkuleppel saasteallikaga piirnevate maavaldajatega.

§ 24. Saasteainete väljumiskõrgus

(1) Silmas pidades õhusaaste kauglevi, mis võib ületada riigipiire, on keelatud ehitada korstnaid saasteainete väljumiskõrgusega üle 250 m maapinnast.

(2) Saasteallikast eralduvate saasteainete hajumistingimuste parandamiseks maapinnalähedases õhukihis võib suurendada saasteainete väljumiskõrgust:

1) kõrguseni kuni 100 m maapinnast -- maavanema loal, kui selleks on valla- või linnavalitsuse nõusolek;

2) kõrgemale kui 100 m maapinnast -- Keskkonnaministeeriumi loal, kui selleks on valla- või linnavalitsuse nõusolek.

§ 25. Mootorsõiduki ja liikurmasina tootja, maaletooja, kasutaja ja juhi kohustused

Mootorsõiduki ja liikurmasina tootja, maaletooja, kasutaja ja juht peavad tagama, et saasteainete sisaldus mootorsõiduki ja liikurmasina heitgaasis ja heitgaasi suitsusus oleks keskkonnaministri poolt kehtestatud normatiivide piires.

§ 26. Paikse saasteallika valdaja kohustused avariijuhtumite puhul

(1) Avariijuhtumiks loetakse saasteainete eraldumist välisõhku ainete süttimise, plahvatuse või lekke tagajärjel.

(2) Ohtlike kemikaalide künniskogused, mille ületamine võib kemikaalide käitlemisel põhjustada välisõhku saastavat suurõnnetust, kehtestatakse majandusministri määrusega.

(3) Paikse saasteallika valdaja koostab avariijuhtumite ennetamiseks ja avariijuhtumite puhul tegutsemiseks tegevuskava, kui ta tegeleb ohtlike kemikaalide käitlemisega.

(4) Iga avariijuhtumi korral peab saasteallika valdaja asuma kohe avariid likvideerima ning teatama sellest valla- või linnavalitsusele, asukohajärgsele maavanemale ja tervisekaitseinspeksioonile.

§ 27. Paikse saasteallika valdaja kohustus valduse üleminekul

Paikse saasteallika valdaja muutumisest on endine valdaja kohustatud teatama saasteloa väljaandjale ja asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele ühe kuu jooksul, alates valduse üleminekust.

5. peatükk

VASTUTUS KÄESOLEVA SEADUSE RIKKUMISE EEST

§ 28. Vastutus

- (1) Käesoleva seaduse, selle alusel kehtestatud õigusaktide ja välisõhu saasteloa nõudeid rikkunud isik kannab haldus- ja kriminaalvastutust vastavalt seadusele.
- (2) Saasteainete välisõhku suunamise ja käesoleva seaduse nõuete rikkumise tõttu kolmandale isikule tekitatud kahju korvab kahju tekitanud juriidiline või füüsiline isik.
- (3) Kui saasteallika valdaja ei täida keskkonnakaitseinspektori ettekirjutuses nõutud keskkonnakaitseabinõude rakendamist, korraldab nende täitmist keskkonnajärelevalve asutus saasteallika valdaja kulul.

6. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 29. Saastelubade kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud saasteload jäävad kehtima kuni nende väljavahetamiseni käesoleva seaduse nõuetele vastavate lubadega. Taotluste vastuvõtmine saastelubade väljavahetamiseks lõpetatakse 2000. aasta 31. detsembril.

§ 30. Seaduste tühistamine

Eesti NSV seadus atmosfääriõhu kaitse kohta (ENSV ÜVT 1981, 21, 291; 1984, 49, 577) tunnistatakse kehtetuks.

§ 31. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Toomas SAVI

LISA 13

**SAASTEAINETE HEITKOGUSED JA KASUTATAVATE SEADMETE
VÕIMSUSED, MILLEST VÄIKSEMATE HEITKOGUSTE VÕI
KASUTATAVATE SEADMETE VÕIMSUSTE PUHUL VÄLISÕHU
SAASTELUBA EI OLE NÕUTAV**

KKMm RTL 1999, 140, 1978

Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate heitkoguste või kasutatavate seadmete võimsuste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav

Keskonnaministri 6. oktoobri 1999. a määrus nr 88

Käesolev määrus on antud välisõhu kaitse seaduse (RT I 1998, 41/42, 624; 1999, 10, 155) paragrahvi 11 lõike 2 alusel.

1. Kasutatavate seadmete võimsused, millest väiksemate kasutatavate seadmete võimsuste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav; on järgmised:

1) põletusseadmete soojusvõimsus:

- 0,3 MW_{th} tahke kütuse põletamisel;
- 0,5 MW_{th} vedelkütuse põletamisel;
- 0,3 MW_{th} gaasi põletamisel;

2) naftasaaduste terminaalide ja tanklate summaarne laadimiskäive 2000 m³ aastas;

3) mustmetallide töötlemise seadmed:

- tootlikkusega 20 tonni tooterast tunnis kuumvaltsimisel;
- tootlikkusega 2 tonni tooterast tunnis pinnete pealesulatamisel;
- loõgienergiaga 50 kilodžauli vasara kohta sepistamisel sepikodades;

4) metallide või plastide elektrolüütiline või keemiline pinnatöötluste töötlemisvannide kogumaht 10 m³;

5) paberi ja papi tootmise jõudlus 10 tonni päevas;

6) toiduainetööstuse seadmete tootlikkus:

- 200 tonni piima ööpäevas (kalendriaasta keskmine);
- 75 tonni valmistoodangut ööpäevas muust loomsest toormest;
- 300 tonni valmistoodangut ööpäevas (kvartali keskmine) taimsest toormest;

7) nahaparkimise seadmete tootlikkus 2 tonni valmistoodangut ööpäevas;

8) pinnatöötlusel ja -viimistlemisel orgaaniliste lahustite kasutamisega (trükkimine, katmine, rasvaärastus, veekindluse tagamine, kruntimine, värvimine, puhastamine või impregneerimine) lahustite kulu 50 kg lahusteid tunnis või 25 tonni lahusteid aastas.

2. Saasteainete heitkogused, millest väiksemate heitkoguste puhul välisõhu saasteluba ei ole nõutav, on järgmised:

Saasteaine nimetus	Heitkogus ¹⁾ , t/a
Alumiinium, antimon ja nende ühendid	0,01
Fluor ja fluoriidid, arvatatuna fluorile	0,01
Fosforhape (ortofosforhape)	0,01
Kaltsiumoksiid, magneesium, mangaan, raud, tina ja nende ühendid	0,1
Kloor, vesinikkloriid ja tsüaniidid	0,01
Lenduvad orgaanilised ühendid, v.a merkaptaanid ja metaan	0,01
Lämmastikdioksiid ja lämmastiku anorgaanilised ühendid	0,1
Merkaptaanid	0,001
Metaan	0,1
Naatriumhüdroksiid ja kõik leelised	0,01
Osoon	0,001
Pesupulbritolm	0,01
Raskmetallid	0,001
Süsinikdioksiid	100
Süsinikoksiid	10
Tahked osakesed, kokku	1
Tahked osakesed, peened, aerodünaamilise läbimõõduga alla 10 Fm (PM 10)	0,01
Vääveldioksiid ja väävli anorgaanilised ühendid	1

1) Ühel tootmisterritooriumil asuvatest saasteallikatest eralduv saasteaine summaarne heitkogus.

Minister Heiki KRANICH

Kantsler Sulev VARE

LISA 14

**BENSIINI VEDAMISE JA TERMINAALIDES NING TANKLATES HOIDMISE
KONTROLLINÕUETE KINNITAMINE**

1417**Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuete kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a määrus nr 220

Välisõhu kaitse seaduse (RT I 1998, 41/42, 624) paragrahvi 9 lõike 5 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada «Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuded» (juurde lisatud).

2. Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 1999. a uute bensiinimahutite, tankimisseadmete, tanklate ja tsisternide suhtes, mille chitus- või tegevusluba hakkab kehtima pärast 1. jaanuari 1999. a, ning olemasolevate seadmete suhtes vastavalt rakendussätetes esitatud tähtaegadele.

Peaminister Mart SIIMANN

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Riigisekretär Uno VEERING

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 29. septembri 1998. a määrusega nr 220

Bensiini vedamise ja terminaalides ning tanklates hoidmise kontrollinõuded**I. ÜLDSÄTTED**

1. Käesolevate kontrollinõuete (edaspidi nõuded) eesmärk on kaitsta inimese tervist ja keskkonda, vähendades bensiinist välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkogust.

2. Nõuded kehtivad tankimisprotsesside, samuti mahutite, auto- ja raudteesisternide ning laevade suhtes, mida kasutatakse bensiini hoidmiseks, tankimiseks ja vedamiseks ühest terminaalist teise või terminaalist tanklasse.

II. TERMINAALI MAHUTID

3. Mahuteid projekteeritakse ja kasutatakse vastavalt käesolevate nõuete punktides 5–8 määratletud tehnilistele nõuetele, mille eesmärk on vähendada bensiiniaurude (lenduvad orgaanilised ühendid, mis eralduvad bensiinist) heitkogust mahutite täitmisel ja hoidmisel terminaalis madalamaks kontrollarvust, mis on 0,01 massiprotsenti aastasest käibest ning mis on antud arvulise väärtusena tehniliste meetmete piisavuse üldiseks hindamiseks.

4. Käibe all mõeldakse kolme viimase aasta suurimat aastast bensiinikogust, mida tangiti terminaalis asuvatest mahutitest tsisternidesse või tanklast autodesse.

5. Mahuti välisseina ja kaane alusvärvina kasutatakse värvi, mille täielik soojuspeegeldus on 70% või enam. Värvimine on osa mahutite tavalisest hooldustsüklist kümneaastase hooldusperioodi jooksul.

Nõue ei kehti hoidlate suhtes, mis on ühendatud käesolevate nõuete punktis 11 esitatud tingimustele vastava aurude regenereerimiseseadmega.

6. Mahutid, millel on ujuv ehk mittefikseeritud kaas, varustatakse primaarse tihendiga, mis katab rõngakujuliselt mahuti seina ja ujuva kaane välisääre vahelise ruumi ning sekundaarse tihendiga, mis on pandud primaarse tihendi peale. Tihendite konstrueerimisel tagatakse aurude kogumine vähemalt 95% ulatuses, võrreldes fikseeritud kaanega mahutiga, kus ei rakendata abinõusid aurude eraldumise vähendamiseks.

7. Kõigil terminaalse mahutitel, kus nõutakse aurude regenereerimist vastavalt käesolevate nõuete punktile 11, on kas fikseeritud kaas, mis on ühendatud aurude regenereerimisega, või on konstrueeritud kas sisemine või välimine ujuv kaas, mis on varustatud primaarse ja sekundaarse tihendiga vastavalt käesolevate nõuete punktis 6 esitatud nõuetele.

8. Fikseeritud kaanega mahutitel on kas ühendus aurude regenereerimisega vastavalt käesolevate nõuete punktis 11 esitatud nõuetele või sisemine ujuv kaas, millel on primaarne tihend, mille konstrueerimisel tagatakse aurude kogumine vähemalt 90% ulatuses, võrreldes fikseeritud kaanega mahutiga.

III. TSISTERNIDE TÄITMINE JA TÜHJENDAMINE TERMINAALIS

9. Bensiini laadimine tsisternidesse toimub tankimisseadme abil. Autotsisternide tankimisseadmed sisaldavad ühte või enam tühjenduspostit, mille kaudu toimub bensiini tankimine autotsisternidesse.

10. Täitmis- ja tühjendusseadmete projekteerimine ja kasutamine toimub vastavalt käesolevate nõuete punktides 11–14 kehtestatud tehnilistele tingimustele, mis on mõeldud bensiinist välisõhku eralduvate aurude heitkoguse vähendamiseks tsisternide täitmisel ja tühjendamisel terminaalistes madalamaks kontrollarvust, mis on 0,005 massiprotsenti aastasest käibest.

11. Bensiinaurude regenereerimisel seadmega, mis on kohaldatud aurude veeldamiseks, ei tohi aurude kontsentratsioon eralduvates gaasides ühe tunni keskmisena ületada 35 grammi normaalkuupmeetri kohta (g/Nm^3).

12. Bensiinaurude eraldumise kontrollmõõtmisi tehakse pidevalt või perioodiliselt lähtuvalt ühe tööpäeva (vähemalt seitse tundi) tavalisest läbilaskevõimest.

Perioodiliste mõõtmiste korral tehakse vähemalt neli mõõtmist tunnis. Kasutatavast mõõteseadmest ja kasutatavast meetodist tulenev viga ei tohi ületada 10% mõõtmisväärtusest. Kasutatav mõõteseadme peab olema võimeline mõõtma bensiinaurude kontsentratsiooni alates $3 \text{ g}/\text{Nm}^3$. Nõutav täpsus on vähemalt 95% mõõtmisväärtusest.

13. Ühendusliinide ja toruühenduste lekkekindlust kontrollitakse regulaarselt.

14. Tankimine lõpetatakse kohe, kui tühjendusseade laseb läbi bensiinauru. Tankimisseadmed peavad olema paigaldatud tühjendusseadme juurde.

15. Kõik terminaalsed, millel on vähemalt üks tühjendusseade autotsisternide jaoks, peavad vastama käesolevate nõuete punktides 16–21 kehtestatud nõuetele.

16. Tsisternide täitmisele esitatakse järgmised tingimused:

1) normaalne vedelikuga täitmise kiirus on 2300 liitrit minutis (maksimaalselt 2500 liitrit minutis) täitmiseladme kohta;

2) terminaali töötamisel kõrge tootlikkusega lubatakse täitmis- ja tühjendusseadme auru kogumise süsteemis, sh auru regenereerimisega ühendusmuhvil, genereerida maksimaalselt auru vasturõhku 5,5 kilopaskalit (kPa);

3) kõik altlaadimisega sõidukid kannavad identifitseerimisplaati, mis määratleb nende täitmiseladmete maksimaalselt lubatud arvu, mida võib samaaegselt kasutada, kui ühendusmuhvi maksimaalne tagasirõhk on 5,5 kilopaskalit, vastavalt käesolevate nõuete punkti 16 alapunktile 2.

17. Sõiduki ületäitmise vältimiseks kasutatakse järgmisi vahendeid:

1) täitmis- ja tühjenduspost, kui see on ühendatud sõidukiga, varustatakse ületäitmist vältiva kontrollseadmega, mis annab signaali, kui paagi ületäitmise andurid ei reageeri ületäitmise ohule;

2) sõiduk ühendatakse tühjenduseladmel oleva kontrollseadme kinnituspõldiga standardse elektrilise juhtpuldiga kaudu. Sisestatav kontakt ühendatakse sisestusjuhtmega, mis on ühendatud tühjenduspostit kontrollseadmega;

3) sõidukil olevad kõrgtundlikud andurid peavad olema kas 2-juhtmelised termotakisti andurid, 2-juhtmelised optilised andurid, 5-juhtmelised optilised andurid või sobivad analoogid eeldusel, et süsteem on veakindel;

4) tühjenduspostit kontrollseade peab sobima 2-juhtmeliste ning 5-juhtmeliste süsteemidega;

5) sõiduk ühendatakse tühjenduseladmega ületäitmise anduri tagasiulatava juhtme kaudu, mis ühendatakse sisestatava anduri põldiga sõiduki šassi kaudu. Anduri polt ühendatakse täiendava kontrollseadmega, mis omakorda ühendatakse tühjenduseladme alusega.

6) kõikidel altlaadimisega sõidukitel peab olema identifitseerimisplaat, mis määratleb paigaldatud ületäitmise avastamise anduri liigi.

18. Täitmis- ja tühjenduseladmel olevate vedeltäitmise ja auru kogumise seadmete konstruktsioon peab vastama järgmistele tingimustele:

1) ühendusmuhvide keskjoone kõrgus on maksimaalselt 1,4 meetrit (täitmata), minimaalselt 0,5 meetrit (täidetud), eelistatud kõrgus on 0,7 kuni 1,0 meetrit;

2) ühendusmuhvide horisontaalne vahe on vähemalt 0,25 m (eelistatud vahe 0,3 m);

3) kõik ühendusmuhvid asuvad ringis, mille kõrgus ei ületa 2,5 meetrit tühjenduseladme alusest;

4) auru kogumise ühendusmuhv asub mitte kõrgemal kui 1,5 meetrit (täitmata) ja mitte madalamal kui 0,5 meetrit (täidetud) tühjenduseladme alusest.

19. Maanduse ja ületäitmise ühenduskontakt asub aurukogumise ühendusmuhvist paremal mitte kõrgemal kui 1,5 meetrit (täitmata) ja mitte madalamal kui 0,5 meetrit (täidetud) tühjendusseadmest.

20. Tankimisel rakendatakse järgmisi ohutusmeetmeid:

1) tankida ei tohi, kui kompleksne maanduse ja ületäitmise kontrollseade ei ole andnud lubavat signaali.

Ületäitmise korral või autotsisterni maanduse kadumisel sulgeb tühjendusposti kontrollseade automaatselt täitmis- ja tühjendusposti kontrollventiili;

2) tankida ei tohi, kui auru kogumise voolik ei ole ühendatud autotsisterniga ning tekkinud aurud saavad vabalt eralduda autotsisternist välisõhku.

21. Käesolevate nõuete punktides 18–20 nimetatud ühendused peavad asuma ainult autotsisterni ühel poolel.

IV. TSISTERNID

22. Aurud peavad jääma pärast bensiini väljalaadimist tsisterni. Kuni bensiini järjekordse väljalaadimiseni terminaalist hoitakse aurusid tsisternis, välja arvatud aurude eraldumine kaitseklappidest.

23. Tsisternid, mis varustavad bensiiniga tanklaid ja terminaale, peavad saama vastu võtta ja hoida mahutite bensiiniauru tanklates või terminaalides. Raudteetsisternid varustatakse bensiini väljalaadimisel eralduvate aurude vahehoidlaga, milleks on fikseeritud kaanega mahutid aurude ajutiseks hoidmiseks terminaalid kuni üleandmiseni regenererimiseks teistele terminaalidele.

24. Aurude üleviimist terminaalid ühest mahutist teise ei loeta aurude vahehoidmiseks.

25. Kui pärast bensiini väljalaadimist kasutatakse tsisterni muude toodete hoidmiseks ning aurude regenererimine või vahehoidmine ei ole võimalik, võib asukohajärgne maavanem anda aurude välisõhku eraldamise loa sellises geograafilises piirkonnas, kus need aurud ei põhjusta saastetaseme piirväärtuse ületamist.

26. Autotsisternide aurulekke kindlust testitakse ja vaakum- või ülerõhu kaitseklappide tööd kontrollitakse regulaarselt.

V. MAHUTITESSE TANKIMINE TANKLATES

27. Mahutite konstrueerimine ja kasutamine toimub vastavalt käesolevate nõuete punktis 28 määratletud tehnilistele tingimustele eesmärgiga vähendada bensiinist välisõhku eralduvate aurude heitkogust mahutite tankimisel tanklates madalamaks kontrollarvust, mis on 0,01 massiprotsenti aastastest käibest.

28. Tanklates ja aurude vahekogumiseks kasutatavates fikseeritud kaanega mahutites bensiini ülekandmisel mahutisse eraldunud aurud suunatakse auru-kindla ühendusliini kaudu tagasi bensiini jaotusmahutisse. Kui vastavat seadet ei ole paigaldatud või see ei toimi korralikult, ei tohi tankida.

VI. RAKENDUSSÄTTED

29. Alates 1. jaanuarist 2001. a kehtivad olemasolevate seadmete suhtes, mis olid kasutusel või millele anti eraldi ehitus- või tegevusluba enne 1. jaanuari 1999. a, käesolevate nõuete:

1) punktis 3 määratletud nõuded, kui terminaali või hoidla käive on suurem kui 25 000 tonni aastas;

2) punktis 10 määratletud nõuded, kui terminaali käive on suurem kui 150 000 tonni aastas;

3) punktides 22, 23 ja 25 määratletud nõuded raudteetsisternide ja laevade suhtes, kui neid tangitakse terminaalid, millele kehtib punktis 10 esitatud nõue;

4) punktis 27 määratletud nõuded tanklate suhtes, mille käive on suurem kui 1000 m³ aastas, ja tanklate suhtes, sõltumata nende käibest, mis asuvad liheasustusega paikades või tööstuspiirkondades.

30. Alates 1. jaanuarist 2004. a kehtivad käesolevate nõuete:

1) punktis 10 määratletud nõuded terminaalide suhtes auto- ja raudteetsisternide täitmiseks juhul, kui terminaali käive on suurem kui 25 000 tonni aastas;

2) punktis 27 määratletud nõuded tanklate suhtes, mille käive on suurem kui 500 m³ aastas.

31. Alates 1. jaanuarist 2007. a kehtivad käesolevate nõuete:

1) punktis 3 määratletud nõuded kõikide teiste terminaali- või hoidla-mahutite suhtes;

2) punktis 10 määratletud nõuded terminaali kõikide teiste mahutite suhtes, mida kasutatakse auto- ja raudteetsisternide täitmiseks;

3) punktis 15 määratletud nõuded kõigi autotsisternide tühjendusseadmete suhtes kõigis terminaalides;

4) punktis 27 määratletud nõuded kõikide teiste tanklate suhtes.

32. Käesolevate nõuete punktide 10 ja 15 nõuded ei kehti:

1) olemasolevate terminaalide suhtes, mille käive on väiksem kui 10 000 tonni aastas;

2) uute terminaalide suhtes, mille käive on väiksem kui 5000 tonni aastas.

33. Käesolevate nõuete punktide 22, 23 ja 25 nõuded kehtivad auto- ja raudteetsisternide suhtes, kui need on ümber ehitatud alttäitmiseks vastavalt punktis 15 esitatud nõuetele.

34. Mõõtmisprotsessides, mille puhul kasutatakse mõõtevarrast või linti, eralduvate aurude kadude suhtes ei kehti käesolevate nõuete punktid 22, 23 ja 25:

1) olemasolevate tsisternide kohta;

2) uute tsisternide kohta, mis võetakse kasutusele aastatel 1999–2001.

35. Käesolevate nõuete punkti 27 nõuded ei kehti tanklate suhtes, mille käive on väiksem kui 100 m³ aastas.

Keskkonnaminister Villu REILJAN

LISA 15

KESKKONNAKAITSELISTE NORMATIIVIDE KEHTESTAMINE
NAFTASAADUSTEGA SEOTUD RAJATISTELE

KKMm 22.02.1995 nr 5 Keskkonnakaitseliste nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * RTL 1995, 25, lk 869

KKMm 22.03.1996 nr 20 Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele * RTL 1996, 42, 282

KKMm 26.07.1999 nr 73 Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määruse nr 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine * RTL 1999, 117, 1556

KKMm RTL 1999, 117, 1556

Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määruse nr 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 26. juuli 1999. a määrus nr 73

Säästva arengu seaduse (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772; 1999, 29, 398) paragrahvi 10 lõike 2 alusel ja tulenevalt õiguskantsleri 13. juuli 1999. a ettepanekust nr 25 määrán:

Tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määrus nr 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» (RTL 1996, 42, 282).

Keskkonnaminister Heiki KRANICH

Kantsler Sulev VARE

Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määruse nr 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 26. juuli 1999. a määrus nr 73

Säästva arengu seaduse (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772; 1999, 29, 398) paragrahvi 10 lõike 2 alusel ja tulenevalt õiguskantsleri 13. juuli 1999. a ettepanekust nr 25 määran:

Tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a määrus nr 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» (RTL 1996, 42, 282).

Keskkonnaminister Heiki KRANICH

Kantsler Sulev VARE

Riigi Teataja Lisa

Nr. 42

23. aprill 1996

Nr. 42

SISUKORD

I

Art. 276.	Rahandusministri 29. märtsi 1996. a. määrus nr. 34 «Rahandusministri 17. märtsi 1995. a. määrusega nr. 46 kinnitatud «Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirja» täiendamine»	1499
277.	Rahandusministri 3. aprilli 1996. a. määrus nr. 35 «Rahandusministri 23. jaanuari 1996. a. määruse nr. 7 osaline muutmine»	1505
278.	Rahandusministri 9. aprilli 1996. a. määrus nr. 36 «Rahandusministri 25. märtsi 1994. a. määruse nr. 66 kehtetuks tunnistamine»	1505
279.	Rahandusministri 11. aprilli 1996. a. määrus nr. 37 «Rendi korrigeerimise indeksi kehtestamine»	1506
280.	Majandusministri 29. märtsi 1996. a. määrus nr. 4 «Majandusministri 23. oktoobri 1995. a. määruse nr. 53 kehtetuks tunnistamine»	1506
281.	Põllumajandusministri 3. aprilli 1996. a. määrus nr. 10 «Talumajanduse ja ühistegevuse toetusest ühistegevuse toetamiseks riigieelarvest eraldatud vahendite kasutamise korra kinnitamine»	1506
282.	Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a. määrus nr. 20 «Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele»	1508
283.	Justiitsministri 25. märtsi 1996. a. määrus nr. 6 «Registrisekretäride eksami korra muutmine ja täiendamine»	1511
284.	Koeru Vallavolikogu 30. novembri 1995. a. määrus «Reklaamimaksu kehtestamine Koeru vallas»	1512
285.	Põlva Vallavolikogu 28. veebruari 1996. a. määrus nr. 25 «Reklaamija kuulutusemaksu kehtestamine»	1514
286.	Alajõe Vallavolikogu 14. märtsi 1996. a. määrus nr. 55 «Paadimaksu kehtestamine»	1516
287.	Alajõe Vallavolikogu 14. märtsi 1996. a. määrus nr. 56 «Mootorsõidukimaksu kehtestamine»	1518
288.	Halinga Vallavolikogu 4. aprilli 1996. a. otsus nr. 13 «Munitsipaalmaale enampakkumisega hoonestusõiguse konkursi korraldamine»	1520

282**Keskkonnakaitseliste normatiivide kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele**

Keskkonnaministri 22. märtsi 1996. a. määrus nr. 20

Säästva arengu seaduse (RT I 1995, 31, 384) § 10 lõigete 1 ja 2 alusel määran:

1. Kinnitada juurdelisatud «Keskkonnakaitselised normatiivid naftasaadustega seotud rajatistele».

2. Tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 22. veebruari 1995. a. määrus nr. 5 «Keskkonnakaitseliste nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele» (RTL 1995, 25, lk. 869).

Minister Villu REILJAN
Kantsler Rein RATAS

Lisa
keskkonnaministri
22. märtsi 1996. a. määrusele nr. 20

Keskkonnakaitselised normatiivid naftasaadustega seotud rajatistele

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse keskkonnakaitselise normatiivid nafta- ja põlevkivisaaduste (edaspidi naftasaadused) laadimisplatsidele, hoidlatele (kuni 5000 m³) ja tanklatele, mida kasutatakse iga liiki vedelate naftasaaduste laadimiseks, hoidmiseks ja turustamiseks.

2. Laadimisplatsi, hoidla või tankla projekteerijal peab olema vastav riiklik tegevuslitsents. Tegevuslitsentsi väljastab Keskkonnaministeeriumi juures tegutsev riiklik ehitustegevuse litsentsikomisjon.

3. Laadimisplatsi, hoidla või tankla projekteerimine ja ehitamine linnades ja teistes tiheasustusega paikades on lubatud vastavalt planeerimis- ja ehitusseaduse (RT I 1995, 59, 1006) § 2 lõigetele 1 ja 2 ainult kohaliku omavalitsuse kehtestatud detailplaneeringu alusel.

Hajaasustuses on nimetatud tööd lubatud kohaliku omavalitsuse antud projekteerimistingimuste alusel.

4. Laadimisplatsi, hoidla või tankla asukoht ja projekt kuulub kooskõlastamisele riiklikus keskkonnateenistuses, tervisekaitseteenistuses, kohalikus tuletõrje- ja päästeasutuses ja Tehnilise Järelevalve Inspektsioonis. Naftasaaduste hoidlate (maht alates 5 m³) peab olema vastavalt Vabariigi Valitsuse 13. novembri 1992. a. määru-

sele nr. 314 «Keskkonnaekspertiisi tegemise korra kinnitamise kohta» (RT 1992, 50, 619) tehtud asukohavaliku ja projektlahenduse keskkonnaekspertiisi. Uutele ja rekonstrueeritavatele üle 5000 m³ mahuga hoidlatele tehakse riiklik keskkonnaekspertiis.

5. Ehitatava või rekonstrueeritava laadimisplatsi, hoidla või tankla täitmis- ja tuulutusavad ja tankimisseadmed ei tohi olla lähemal kui 50 meetrit elamutest, haiglatest, koolidest, koolieelsetest lasteasutustest, hooldeasutustest ja teistest ühiskondlikest hoonetest (välja arvatud tankla juurde rajatud kaubandus-teenindusasutused). Linnades ja teistes tiheasustusega paikades, arvestades kohalike tingimusi ja eripära, võib nimetatud nõudest teha erandeid riiklik keskkonnateenistus. Kaitsekuja algab kaitstava hoone või kaitstava territooriumi punktist, mis on lähim naftasaadustega seotud rajatise täitmis- või tuulutusavale või tankimisseadmele.

6. Kui laadimisplats, hoidla või tankla on rajatud või soovitakse rajada lähemale kui 200 meetrit veekogu keskmise veetaseme veepiirist, tuleb asukoht täiendavalt kooskõlastada Keskkonnaministeeriumiga.

7. Naftasaaduste laadimisplatsi maa-ala peab olema betoneeritud või kaetud inertse materjaliga (vett ja naftasaadusi mitteläbilaskev ja naftasaaduste toimele püsiv materjal). Maapealsed mahutid peavad olema vähemalt 300 mm kõrgusel maapinnast. Mahutid, kas üksikult või gruppina, peavad olema ümbritsetud piirdega, mis avarii korral takistaks piirde sisse jäävatest mahutitest väljavoolavate naftasaaduste laialivalgumist, või omama reservmahuti, mis täitub isevoolselt ja vastab suurima mahuti mahule. Piirde sisse jääv territoorium peab olema betoneeritud või kaetud inertse vett- ja naftasaadusi pidava materjaliga.

Kõigi mahutite hermeetilisus peab olema kontrollitud ja katsetatud ning selle tõenduseks peab mahutil olema tehniline pass. Metallist mahuti puhul peab tehnilises passis olema märgitud iga tehnilise kontrolli järgselt määratud mahuti seinapaksus ja järgmise tehnilise kontrolli tähtaeg.

8. Laadimisplatside, hoidlate ja tanklate reostunud sadevesi tuleb puhastada lokaalsetes puhastusseadmetes (õli- ja mudapüümis) ning võimalusel juhtida asula kanalisatsiooni. Eesvoolu juhitava eelpuhastatud heitvee naftasaaduste sisaldus ei tohi vastavalt Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 1994. a. määruse nr. 464 «Heitvee veekogusse ja pinnasesse juhtimise nõuded» (RT I 1994, 93, 1580) ületada 5 mg/l.

9. Kohtpuhastite koormuse vähendamiseks tuleb vertikaalplaneerimise või varikatusega eraldada võimaliku reostuse tekke

piirkond, kust reostus kõrvaldatakse ka kuivpuhastusega ning ülejäänud territooriumi sadevesi hajutatakse sobivate hüdrogeoloogiliste tingimuste puhul ümbritsevale pinnasele.

10. Igal mahutil alates mahust 5,0 m³ peab nähtaval kohal olema silt, millel on märgitud mahuti number, väljalaskeasta, valmistaja, maht ning Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni antud kasutusloa number, samuti peab olema näidatud viimase ja järgmise tehnilise kontrolli tähtaeg.

11. Kõik torustikud peavad olema vastavalt nõuetele kaitstud korrosiooni ning mehaaniliste vigastuste eest. Uute ja rekonstrueeritavate hoidlate ja tanklate maa-alused mahutid ning torustikud peavad olema varustatud lekete avastamise kontrollseadmetega.

12. Vastu võtta, hoida ja väljastada võib ainult kütuseid, mis vastavad Vabariigi Valitsuse kinnitatud vedelkütuste kvaliteedinormidele. Analüüsid peavad olema tehtud tunnustatud (akrediteeritud) laboris.

Nõue ei kehti Eestist transiidina läbiveetavatele naftasaadustele.

13. Naftasaaduste käibedokumentatsiooni peavad omanikud ja valdajad säilitama kahe aasta jooksul.

14. Laadimisplatsi, hoidlat või tanklat võib hakata kasutama pärast kasutusloa saamist kohalikult omavalitsuselt. Pärast seda annavad kohaliku omavalitsuse täitevorganid kütuse ja määrdeainete jaemüügi litsentsi omavale vahendajale välja kauplemisloa.

15. Järelevalvetöötajatel peab olema vaba juurdepääs kõigile mahutitele ja dokumentidele.

16. Valdaja (omanik) peab koostama kooskõlastatult kohaliku keskkonnateenistusega jäätmekäitluskava.

17. Kõigi uute ja rekonstrueeritavate hoidlate või tanklate statsionaarsed mahutid peavad olema varustatud gaasitagastussüsteemidega. Alates 1. jaanuarist 2000. a. on vaja varustada gaasitagastussüsteemidega ka uued paigaldatavad tankimisautomaadid.

Kui ühele juriidilisele isikule kuuluvates hoidlates ja tanklates tarnitud kütuste summaarne aastakäive ühes keskkonnateenistuse tegevuspiirkonnas ületab 7000 m³ või ekspuaterimisel tekkivate kütuseaurude aastane heitkogus ületab 10 tonni, tuleb kohalikult keskkonnateenistusest taotleda saasteluba.

18. Rajatise valdaja peab, lähtudes transpordi mürataseme prognoosist, projekteerima kaitsemeetmed.

19. Naftasaaduste kaubanduslik vahendaja koostab tehnilise ning keskkonnaseisundi jälgimiseks laadimisplatsi, hoidla või tankla auditeerimise ja seire kava ning kooskõlastab selle riikliku keskkonnateenistusega ja Tehnilise Järelevalve Inspektsiooniga.

20. Ümbritsevat keskkonda ohustava naftasaaduste lekke korral peab rajatise valdaja kohe asuma avarii likvideerimisele ning teatama sellest maavalitsuse tuletõrje- ja päästeteenistuse häirekeskusele ja keskkonnateenistusele. Samuti tuleb teavitada lähimate elamute elanikke ja ühiskondlike hoonete töötajaid.

21. Laadimisplatsi, hoidla või tankla omanikul peab olema avariide likvideerimise kava, mis on kooskõlastatud kohaliku tuletõrje- ja päästeteenistusega ja riikliku keskkonnateenistusega, ning ta peab tegema kõik endast sõltuva, et pidurdada reostuse levikut ja koguda laialivalgunud naftasaadusi. Seejuures peab igal naftasaaduste laadimisplatsil, hoidlal ja tanklal olema piisavas koguses selleks spetsiaalselt toodetavat turvast või adsorbenti.

22. Keskkonna reostumisel hüvitab objekti omanik kahjude hindamise ja likvideerimisega seotud kulud ning tasub saastekahju hüvitise, kui on toimunud vee, pinnase või õhu saastamine.

23. Käesoleva määruse sätete rikkumise või eiramise korral on Majandusministeeriumi kütuselitsentsikomisjonil maavalitsuse keskkonnaosakonna ettepanekul õigus vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. mai 1990. a. määrusele nr. 90 «Ettevõtete tegevusalade litsentseerimise kohta Eesti NSV-s» (EV Teataja 1990, 15, 250) ja seda täiendavale Vabariigi Valitsuse 26. jaanuari 1995. a. määrusele nr. 44 (RT I 1995, 15, 175) tühistada laadimisplatsi, hoidla või tankla omaniku tegevuslitsents.

Riigi Teataja Lisa

Nr. 25

24. aprill 1995

Nr. 25

SISUKORD

I

Kultuuri- ja haridusministri 6. märtsi 1995. a. määrus nr. 10 «Raamatukogu töökorralduse juhendi kinnitamine»	843
Tee- ja sideministri 28. märtsi 1995. a. määrus nr. 8 «Raadiosaateseadmete registreerimise ja raadiosageduste kasutamise tariifide kinnitamine»	862
Keskkonnaministri 22. veebruari 1995. a. määrus nr. 5 «Keskkonnakaitsete nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele»	869

Keskkonnakaitsete nõuete kehtestamine naftasaadustega seotud rajatistele

Keskkonnaministri määrus 22. veebruarist 1995. a. Nr. 5.

Vastavalt veeseaduse (RT I 1994, 40, 655) § 23 lõikele 1, § 26 lõikele 1 ja § 27 lõikele 1 ja Vabariigi Valitsuse 2. septembri 1994. a. korralduse nr. 653-k (RT I 1994, 62, 1060) täitmiseks.

Sotsiaalministeeriumi kooskõlastus 16. veebruarist 1995. a. nr. 1-7/451.

Määrab:

1. Kinnitada «Keskkonnakaitsete nõuded naftasaadustega seotud rajatistele» (lisa nr. 1).

Keskkonnaminister Vootele HANSEN

Keskkonnakaitselised nõuded naftasaadustega seotud rajatistele

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse keskkonnakaitselised nõuded nafta- ja põlevkivisaaduste (edaspidi naftasaaduste) laadimisplatsidele, -hoidlatele (kuni 5000 m³), -püsitanklatele ja transpordivahenditele monteeritud mahutitega naftasaaduste liikurtanklatele (edaspidi laadimisplatsid, hoidlad ja tanklad), mida kasutatakse igat liiki nafta- ja põlevkivisaaduste laadimiseks, hoidmiseks ja turustamiseks.

2. Laadimisplatsi, hoidla või tankla projekteeija peab omama vastavat tegevuslitsentsi. Tegevuslitsentsi väljastab Keskkonnaministeeriumi juures tegutsev Riiklik ehitustegevuse litsentsi komisjon.

3. Laadimisplatsi, hoidla või tankla asukoha valik ja projekt kuulub kooskõlastamisele maavalitsuse keskkonnaosakonnas, tervisekaitseteenistuses ja tehnilise järelevalve ametis. Maavalitsuste keskkonnaosakondadel on vastavalt Vabariigi Valitsuse 13. novembri 1992. a. määrusele nr. 314 (RT 1992, 50, 619) õigus nõuda asukoha valiku ja projektilahenduse keskkonnaekspertiisi. Maeralduse puhul on vajalik maaomaniku nõusolek.

4. Laadimisplatsi, hoidla või tankla kaugus ei tohi olla lähemal, kui:

a) 50 meetri kaugusel elamutest ja ühiskondlikest hoonetest (v.a. tankla juurde rajatud kaubandus-, teenindusasutus);

b) 50 meetri kaugusel metsast, turbarabast, heinahoidlast või muust kergestisüttivast objektist.

Muudel juhtudel tuleb juhendada keskkonnaministri 1. detsembri 1994. a. määrusest nr. 56 (RTL 1995, 6, lk. 181).

5. Kui laadimisplats, hoidla või tankla on rajatud või soovitakse rajada lähemale kui 200 meetrit veekogu keskmise veetaseme veepiirist, tuleb taotlus täiendavalt kooskõlastada Keskkonnaministeeriumiga.

6. Naftasaaduste laadimisplatsi maa-ala peab olema betoneeritud või kaetud inertse materjaliga (vett ja naftasaadusi mitteläbilaskev ja naftasaaduste toimele püsiv materjal). Maapealsed mahutid peavad olema vähemalt 300 mm kõrgusel maapinnast. Mahutid, kas üksikult või gruppina, peavad olema ümbritsetud piirdega, mis avarii korral takistaks piirde sisse jäävatest mahutitest välja-voolavate naftasaaduste laialivalgumist või omama reservmahutit, mis täitub isevoolelt ja vastab suurima mahuti mahule. Piirde sisse jääv territoorium peab olema betoneeritud või kaetud inertse vettpeetava materjaliga.

Kõigi mahutite hermeetilisus peab olema kontrollitud ja katsetatud ning mahutid peavad omama selle tõenduseks vastavat tehnilist passi. Metallist mahutite puhul peab tehnilises passis olema märgitud iga tehnilise kontrolli järgselt korrosiooni varu ja järgmise tehnilise kontrolli tähtaeg.

7. Laadimisplatside, hoidlate ja tanklate reostunud sadevesi tuleb puhastada lokaalsetes puhastusseadmetes (õli- ja mudapüümis) ning võimalusel juhtida

asula kanalisatsiooni. Eesvoolu juhitava eelpuhastatud heitvee naftasaaduste sisaldus ei tohi ületada 5 mg/l, mis kehtib ka veekogusse juhtimisel.

8. Reovee asulapuhastisse juhtimise võimaluse puudumisel tuleb reovesi puhastada kohtpuhastis (bioloogilistes reoveepuhastistes) vastavalt kehtivatele nõuetele (Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 1994. a. määrus nr. 464 «Heitvee veekogusse ja pinnasesse juhtimise nõuded» (RT I 1994, 93, 1580)) või koguda kogumiskaevu ja vedada reoveepuhastisse.

9. Igal mahutil alates mahust 5,0 m³ ning liikurtanklatel peab nähtavas kohas olema silt, millel on märgitud mahuti number, väljalaskeaasta, valmistaja, maht ning litsentsikomisjoni poolt antud kasutusloa number, samuti peab olema näidatud viimase ja järgmise tehnilise kontrolli aeg.

10. Kõik torustikud peavad olema vastavalt nõuetele kaitstud korrosiooni ning mehhaaniliste vigastuste eest ja perioodiliselt katsetatud kolmekordse töösurvega. Maa-alused mahutid ja torustikud peavad olema varustatud lekete avastamise kontrollseadmetega.

11. Kasutatavate kütuste kohta peavad analüüsid olema tehtud tunnustatud (akrediteeritud) laboris.

12. Naftasaaduste käibedokumentatsiooni peavad omanikud ja valdajad säilitama kahe aasta jooksul.

13. Enne laadimisplatsi, hoidla või tankla eksploatatsiooni võtmist vaatab selle üle Tehnilise Järelevalve Amet koos maavalitsuse keskkonnaosakonnaga, kelle kooskõlastuse järgselt annavad kohaliku omavalitsuse täitevorganid kütuse ja määrdeainete jaemüügi litsentsi omavale vahendajale välja kauplemisloa või pikendavad viimast.

14. Järelevalve- ja keskkonnakaitselise töötajatel peab olema vaba juurdepääs kõigile mahutitele ja dokumentidele.

15. Valdaja (omanik) peab koostama kooskõlastatud maavalitsuse keskkonnaosakonnaga jäätmekäitluskava.

16. Kui bensiini aastakäive ületab 7000 m³, tuleb luba saasteainete (bensüüni aurud) õhku suunamiseks taotleda maavalitsuse keskkonnaosakonnalt. Kui statsionaarsete mahutite täitmisel kasutatakse gaasitagastussüsteeme, tuleb vastav luba taotleda alates 11 000 m³ bensiini aastakäibest.

17. Rajatise valdaja peab transpordi müra taseme prognoosist lähtudes projekteerima kaitsemeetmed.

18. Tehnilise ning keskkonnaseisundi jälgimiseks koostab naftasaaduste kaubanduslik vahendaja laadimisplatsi, tankla või hoidla audeerimise ja seire kava ning kooskõlastab selle maakonna keskkonnaosakonnaga ja tehnilise järelevalve ametiga. Terminaalide (hoidlad mahuga üle 5000 m³) audeerimise ja seire kavad kooskõlastatakse Keskkonnaministeeriumiga.

19. Ümbritsetav keskkonda ohustava naftasaaduste lekke korral peab rajatise valdaja koheselt asuma avarii likvideerimisele ning seejärel teatama maakonna keskkonnaosakonnale ja päästeametile.

20. Laadimisplatsi, hoidla või tankla omanik peab omama avariide likvideerimise kava, mis on kooskõlastatud päästeameti ja maakonna keskkonna-

osakonnaga ning peab tegema kõik endast sõltuva, et pidurdada reostuse levikut ja koguda laialivalgunud naftasaadusi.*

* Märkus. Igal naftasaaduste laadimisplatsil, hoidlal ja tanklal peab olema piisavas koguses selleks spetsiaalselt toodetavat turvast või absorbenti.

21. Keskkonna reostamisel hüvitab objekti omanik kahjude hindamise ja likvideerimisega seotud kulud ning tasub saastekahju hüvitise kehtiva seadusandluse kohaselt, kui on toimunud veekogu või pinnase reostus.

22. Käesoleva määruse sätete rikkumise või eiramise korral on maavalitsuse keskkonnaosakonna ettepanekul litsentsikomisjonil õigus tühistada laadimisplatsi, hoidla või tankla omaniku tegevuslitsents.

INDEKS 78284

Väljaandja: Riigikantselei.
Trükikoda «Vaba Maa». Tellimuse nr. 190.
Hind 4.10.

LISA 16
JÄÄTMESEADUS

RKs RT I 1999, 23, 353

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 2. märtsi 1999. a
otsusega nr 531

JÄÄTMESEADUSE MUUTMISE SEADUS

Vastu võetud 17. veebruaril 1999. a

Jäätmeseaduses (RT I 1998, 57, 861; 88, õiend; 1999, 10, 155) tehakse järgmised muudatused:

§ 1. Paragrahvi 30:

- 1) lõikes 1 asendatakse arv «6» arvuga «7»;
- 2) lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Paragrahv 34 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 34. Jäätmeloa andmisest keeldumine

Jäätmeloa andmisest tuleb motiveeritult keelduda, kui taotletud tegevus:

- 1) ei ole kooskõlas kehtivate õigusaktidega;
- 2) põhjustab teistele isikutele varalist kahju;
- 3) ohustab keskkonda, inimese tervist või vara;
- 4) põhineb jäätmerikastel, loodusvarasid ja muud tooret ning materjale pillavatel menetlustel ja tehnoloogilistel protsessidel;
- 5) ei ole kooskõlas omavalitsuse jäätmekavaga;
- 6) ei ole taotleja tegevusvaldkonnana teenuste osutamise eesmärgil kantud äriregistrisse.»

§ 3. Paragrahvi 35 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«3) loa omaja ei täida loa väljaandmisel esitatud nõudeid.»

§ 4. Paragrahv 39 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 39. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest keeldumine

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest tuleb motiveeritult keelduda, kui:

- 1) jäätmekäitluskoht, -tehnoloogia ja -seadmed ei vasta keskkonnanõuetele või ohustavad inimese tervist või vara;
- 2) litsentsi taotleja ei tunne piisavalt jäätmekäitluslitsentside tehnilisi, tehnoloogilisi või keskkonnakaitselisi aspekte;

- 3) taotlusjärgne jäätmekäitlus ei ole kooskõlas üleriigilise ohtlike jäätmete käitlemise arengukavaga;
- 4) taotleja on varasema majandustegevusega rikkunud seadusi või andmete esitamise korda või on tema eelmine litsents tühistatud või on tema osanik, kellele kuulub 30% põhikapitalist, maksuvõlglane;
- 5) ohtlike jäätmete käitlemine ei ole taotleja tegevusvaldkonnana kantud äriregistrisse;
- 6) taotlejal puudub piisav rahaline tagatis või kindlustus võimalike avariide või õnnetusjuhtumite puhuks.»

§ 5. Paragrahvi 40:

1) lõike 1 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«3) litsentsi omaja ei täida litsentsi väljaandmisel esitatud nõudeid;

4) ilmnevad muud vastuolud õigusaktidega.»;

2) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Litsentsi omaja tegevuse vastavuse hindamiseks käesoleva seaduse nõuetele ja litsentsi tingimustele võib litsentsi andja nõuda litsentsi kehtivuse ajal keskkonnaauditi tegemist litsentsi omaja kulul.»

§ 6. Paragrahvi 45 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Paragrahv 52 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 52. Seaduse rakendamise erijuhus

Käesoleva seaduse § 38 lõike 1 punktis 3 ja § 39 punktis 6 sätestatud rakendatakse kahe aasta möödumisel käesoleva seaduse jõustumisest.»

Riigikogu esimees Toomas SAVI

RKs RT I 1998, 57, 861

JÄÄTMESEADUS

Vastu võetud 10. juunil 1998. a

1. peatükk**ÜLDSÄTTED****§ 1. Seaduse reguleerimisala**

(1) Käesolev seadus sätestab üldnõuded jäätmete tekke ning neist tuleneva tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks ning jäätmehoolduse korralduse jäätmete ohtlikkuse ja koguse vähendamiseks, samuti vastutuse kehtestatud nõuete rikkumise korral.

(2) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu:

- 1) välisõhku suunatavad saasteained;
- 2) reovesi ja koos reoveega käitlemisele või keskkonda suunatavad jäätmed;
- 3) radioaktiivsed jäätmed;
- 4) lõhkematerjalijääkidest koosnevad ja lõhkematerjale sisaldavad jäätmed;
- 5) loomakorjaste käitlemine muude õigusaktidega reguleeritud osas;
- 6) mullaviljakuse parandamiseks või mujal põllumajanduses taaskasutatud sõnnik ning muud põllu- ja metsamajanduses tekkinud loodussõbralikud tavajäätmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatu ei hõlma reovee käitlemisel tekkinud jäätmeid.

§ 2. Jäätmed

(1) Jäätmed on mis tahes vallasasjad, mille nende valdaja on kasutuselt kõrvaldanud või kavatses seda teha või on kohustatud seda tegema.

(2) Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis vähemalt ühe käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 loetletud ohtliku omaduse tõttu võivad põhjustada kahju tervisele ja keskkonnale.

(3) Tavajäätmed on kõik jäätmed, mis ei kuulu ohtlike jäätmete hulka.

(4) Olmejäätmed on kodumajapidamises tekkinud jäätmed ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud oma koostiselt ja omadustelt samalaadsed jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid.

(5) Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatakse nimistud:

- 1) jäätmekategooriatest;
- 2) jäätmeliikidest;

3) ohtlikest jäätmetest.

§ 3. Jäätmevaldaja

- (1) Jäätmevaldaja on jäätmetekitaja või muu isik, kelle valduses on jäätmed.
- (2) Jäätmetekitaja on isik, kelle tegevuses tekivad jäätmed, või isik, kelle sihipärase tegevuse tulemusel jäätmete olemus või koostis muutub.

§ 4. Jäätmehooldus

- (1) Jäätmehooldus on jäätmekäitlus, järelevalve jäätmekäitluse üle ja jäätmekäitluskohtade järelhooldus.
- (2) Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedu, taaskasutamine ja kõrvaldamine.
- (3) Jäätmekäitluskohtade järelhooldus on suletud jäätmekäitluskohtade keskkonnaseire ning võimalike keskkonnanahäiringute tõrjega seotud tegevus.
- (4) Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sorteerimine ja segamine nende veo või kohapealse taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.
- (5) Jäätmete kõrvaldamine on toiming, millega jäätmed viiakse keskkonda.
- (6) Jäätmete taaskasutamine on toiming, millega jäätmed või neis sisalduv aine võetakse kasutusele toodete valmistamisel, töö tegemisel või energia saamisel.
- (7) Vabariigi Valitsus kehtestab oma määrusega jäätmete kõrvaldamis- ja taaskasutamistoimingute nimistud.

2. peatükk

JÄÄTMETE TEKKE VÄLTIMINE, NENDE KOGUSE JA OHTLIKKUSE VÄHENDAMINE

§ 5. Üldnõuded jäätmete tekke vältimiseks ja vähendamiseks

- (1) Iga tegevuse juures tuleb rakendada kõiki sobivaid jäätmetekke vältimise ja jäätmete hulga vähendamise võimalusi, samuti kanda hoolt, et jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele ega keskkonnale.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks tuleb iga tegevuse juures võimaluste piires:
 - 1) rakendada loodusvarade ja toorme säästlikku kasutamist võimaldavat tehnoloogiat, sealhulgas tehnoloogiat, milles võimalikult suures ulatuses taaskasutatakse jäätmeid;
 - 2) valmistada ja sisse vedada eeskätt selliseid tooteid, mis on pikaajalised ja korduvalt kasutatavad ning mille kasutuselt kõrvaldamisel tekkinud jäätmed on taaskasutatavad võimalikult suurel määral.

§ 6. Meetmed jäätmete tekke vältimiseks või vähendamiseks

- (1) Keelatud on toodete valmistamine, sisse- ja väljavedu, müük ning kasutamine, kui sealjuures

tekkinud jäätmete käitlemisel pole võimalik täita käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 kehtestatud nõudeid ja sellest on tekkinud või võib tekkida tervise- ja keskkonnaoht. Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega ülalnimetatud toodete loetelu, samuti piirangud ja eritingimused toodete valmistamisel, sisse- ja väljaveol, müügil ning kasutamisel, kui see on vajalik Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingute täitmiseks.

(2) Keskkonnaminister annab määrusi toodete märgistamise kohta nende keskkonnaohtlikkuse seisukohalt ja kehtestab kasutuselt kõrvaldatud toodete tagastamise korra, kui need jäätmetena võivad põhjustada tervise- või keskkonnaohtu.

(3) Majandusminister määrab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud toodetele pandi või tagatisraha, mis lisatakse toote hinnale ja kompenseeritakse tarbijale toote tagastamisel.

3. peatükk

JÄÄTMEHOOLDUSE PLANEERIMINE

§ 7. Jäätmekava

(1) Käesoleva seadusega määratud eesmärkide saavutamiseks koostatakse üleriigiline, maakonna ning valla ja linna jäätmekava.

(2) Jäätmekava käsitleb jäätmehoolduse olukorda riigis või haldusüksuses, kavandatavaid eesmärke jäätmehoolduse korraldamisel ja tõhustamisel ning meetmeid nende eesmärkide saavutamiseks. Jäätmekava peab sisaldama:

1) olemasoleva jäätmehoolduse olukorra kirjeldust ning põhiliste taaskasutatavate ja kõrvaldatavate jäätmete liike ja koguseid;

2) jäätmekäitlemiseks vajamineva loodusvara kasutamise mahu hinnangut;

3) hinnangut jäätmekäitluse mõju kohta keskkonna seisundile;

4) kavandatavaid eesmärke, nagu jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine, jäätmete taaskasutamine, jäätmete keskkonnaohutu kõrvaldamine ja jäätmevedude optimeerimine;

5) eesmärkide realiseerimise vahendeid ja meetmeid, nagu jäätmekäitlusmenetluse valik, jäätmekäitluskohtade ja -seadmete võrgustik ning nende paigutus, erimeetmed ohtlike ja muude oluliste jäätmeliikide käitlemiseks, keskkonna- ja tervisekaitse meetmed ning nende tagamise tehnoloogilised vahendid, meetmete rakendamise eeldatav maksumus.

(3) Jäätmekavade koostamisel tuleb arvesse võtta järgmisi jäätmekäitluse põhinõudeid:

1) jäätmekäitluses tuleb kasutada parimat võimalikku tehnoloogiat, kui sellega ei kaasne ülemääraseid kulusi;

2) jäätmed tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ning sellega ei kaasne ülemääraseid kulusi, võrreldes teiste jäätmekäitlusviisidega;

3) jäätmetest energia saamisele tuleb eelistada nende taaskasutamist toorme või materjalina;

4) jäätmeid tuleb taaskasutada või kõrvaldada nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt ja keskkonnakaitseks sobivas jäätmekäitluskohas.

(4) Kui õigusaktiga ei ole tähtaega määratud, kavandatakse jäätmekavaga:

1) jäätmete sorteerimise ja liigiti kogumise rakendamine;

2) toodete puhul, mis ise või jäätmetena võivad põhjustada tervise- või keskkonnaohtu, pandi või tagatisrahaga tasustamine.

(5) Maavalitsus ja kohalik omavalitsus annavad vajalikku teavet üleriigilise ning kohalik omavalitsus maakonna jäätmekava koostamiseks.

(6) Jäätmekavas ettenähtud meetmete rakendamiseks algatatakse vajadusel planeering planeerimis- ja ehitusseadusega (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953) määratud korras.

(7) Keskkonnaministeerium koordineerib maakondade ja valdade ning linnade ja nende ühenduste tegevust jäätmekavade koostamisel ja elluviimisel.

§ 8. Üleriigiline jäätmekava

(1) Üleriigiline jäätmekava on säästva arengu seaduse (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772) § 12 kohaselt koostatud jäätmehoolduse arengukava, mis hõlmab kogu riigi territooriumi ning käsitleb lisaks käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 nimetatule ka riikidevahelist jäätmekäitluse optimeerimist ja jäätmealast koostööd.

(2) Üleriigilise jäätmekava eelnõu avalikustatakse maavalitsuste ning kohalike omavalitsuste kaudu.

(3) Üleriigiline jäätmekava koostatakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist ning vaadatakse üle vähemalt iga viie aasta tagant.

(4) Üleriigilise jäätmekava koostamist ning selle avalikustamist ja täitmist korraldab keskkonnaminister.

§ 9. Maakonna jäätmekava

(1) Maakonna jäätmekava koostatakse üleriigilise jäätmekava alusel kogu maakonna territooriumi kohta.

(2) Maakonna jäätmekava koostatakse ühe aasta jooksul pärast üleriigilise jäätmekava vastuvõtmist ning vaadatakse üle vähemalt iga viie aasta tagant.

(3) Mitu maakonda võivad maavanemate otsuse alusel oma maakondade ulatuses koostada ühise piirkondliku jäätmekava.

(4) Maakonna jäätmekava koostamist ning selle avalikustamist ja täitmist korraldab maavanem.

§ 10. Valla ja linna jäätmekava

(1) Kohalik omavalitsus koostab valla või linna jäätmekava oma arengukava osana, juhindudes maakonna jäätmekavast.

(2) Valla või linna jäätmekava avalikustatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993, 37, 558; 1994, 12, 200; 19, 340; 72, 1263; 84, 1475; 1995, 16, 228; 17, 237; 23, 334; 26--28, 355; 59, 1006; 97, 1664; 1996, 36, 738; 37, 739; 40, 773; 48, 942; 89, 1591; 1997, 13, 210; 29, 449 ja

450; 69, 1113; 1998, 28, 356) § 37 lõikes 2 sätestatu kohaselt.

(3) Kohalik omavalitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesande täitmiseks nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust.

4. peatükk

JÄÄTMEHOOLDUSE KORRALDAMINE

§ 11. Jäätmehoolduse korraldamise põhinõuded

(1) Jäätmevaldaja on kohustatud korraldama jäätmete üleandmise jäätmeluba omavale või jäätmeregistris registreeritud jäätmekäitlejale või taaskasutama või kõrvaldama jäätmed vastavalt käesoleva seaduse nõuetele.

(2) Jäätmekäitlusega ei tohi kaasneda normatiive ületavat mõju tervisele ega keskkonnale.

(3) Keskkonnaminister annab määrusi täiendavate nõuete kehtestamiseks teatud jäätmeliikide käitlemise kohta, kui:

- 1) käitlemisest on tekkinud või võib tekkida oht tervisele ja keskkonnale;
- 2) täiendavad nõuded on vajalikud Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingute täitmiseks.

§ 12. Jäätmekäitluskoht

(1) Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud või sisustatud ehitis jäätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmeid võib taaskasutada või kõrvaldada vaid jäätmeloaga määratud jäätmekäitluskohtades. Jäätmete hülgamine või keskkonda viimine väljaspool selleks ettenähtud jäätmekäitluskohti on keelatud.

(3) Jäätmekäitluskoha asukoht kooskõlastatakse ja kinnitatakse planeerimis- ja ehitusseadusega määratud korras.

(4) Keskkonnaminister kehtestab oma määrusega nõuded jäätmete kõrvaldamiseks ettenähtud jäätmekäitluskohtade rajamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks, et tagada jäätmekäitluskohtade ohutus tervisele ja keskkonnale nii jäätmete käitlemise ajal kui ka pärast selle lõpetamist.

§ 13. Jäätmeveo korraldamine

Jäätmeveo korraldab jäätmevaldaja, välja arvatud olmejäätmete korraldatud vedu jäätmekäitluskohtadesse (edaspidi *korraldatud olmejäätmevedu*).

§ 14. Korraldatud olmejäätmevedu

(1) Kohalik omavalitsus korraldab oma haldusterritooriumil korraldatud olmejäätmeveo. Korraldatud olmejäätmevedu võib hõlmata ka muid jäätmeid.

(2) Kohalik omavalitsus võib jätta korraldatud olmejäätmeveo korraldamata haldusterritooriumi osades, kus:

- 1) jäätmetekitajate vähesuse, nende hajutatuse või veetavate jäätmete väikeste koguste tõttu oleks korraldatud olmejäätmevedu ülemäärakuulikas;
- 2) korraldatud olmejäätmeveoks puudub keskkonna- ja tervisekaitseline vajadus.

§ 15. Korraldatud olmejäätmeveoga liitumine

- (1) Olmejäätmete valdaja on kohustatud liituma korraldatud olmejäätmeveoga, sõlmides sellekohase lepingu kohaliku omavalitsusega või tema poolt seadusega ettenähtud korras valitud veoettevõtjaga.
- (2) Kohalik omavalitsus võib korraldatud olmejäätmeveoga ühinemise kohustusest vabastada olmejäätmete valdaja, kes korraldab ise olmejäätmete veo või käitluse, andes sellest nõudmisel aru kohalikule omavalitsusele.

§ 16. Jäätmeveo põhinõuded ja jäätmevedaja kohustused

- (1) Jäätmeveol peab vältima ülemääraste kahjulike mõjutuste, nagu müra ja hais teket.
- (2) Jäätmeid peab vedama kinnises veovahendis, pakitult või muul asjakohasel viisil, mis hoiab ära jäätmete sattumise keskkonda veo, sealhulgas laadimise käigus.
- (3) Jäätmevedaja vastutab veo ohutusnõuete täitmise eest ning jäätmete toimetamise eest jäätmed vedamiseks üle andnud isiku, linna- või vallavalitsuse või pädeva riigiametniku poolt määratud jäätmekäitluskohta.
- (4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud jäätmekäitluskohas jäätmeid vastu ei võeta, tagastab jäätmevedaja jäätmed isikule, kes jäätmed üle andis ning kes on kohustatud jäätmed tagasi võtma. Jäätmete tagasivõtmise kohustus ei laiene korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud olmejäätmetele.

§ 17. Jäätmete kogumine

- (1) Jäätmete kogumise korraldab jäätmevaldaja.
- (2) Korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumise korraldab kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal jäätmed tekivad, või tema poolt volitatud isik, ning määrab kinnisasjal tekkinud jäätmete kogumiskoha. Jäätmetekitaja on kohustatud toimetama jäätmed kindlaksmääratud kogumiskohta.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu laieneb ka hoone kui vallasasja omanikule.
- (4) Kohalik omavalitsus võib kindlaks määrata jäätmete kogumiskoha, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada.
- (5) Kohalik omavalitsus edendab jäätmete liigiti kogumist, et võimaldada nende edasist taaskasutamist võimalikult suures ulatuses.
- (6) Jäätmevaldaja on kohustatud järgima kohaliku omavalitsuse nõudeid jäätmete segunemise vältimiseks nende tekkekohas ja jäätmete liigiti kogumiseks selleks ettenähtud mahutitesse.

§ 18. Jäätmete taaskasutamine ja kõrvaldamine

- (1) Jäätmevaldaja korraldab oma jäätmete taaskasutamise või lõpliku kõrvaldamise.

(2) Kohalik omavalitsus korraldab oma haldusterritooriumil korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise. Kohalik omavalitsus võib korraldada ka muude jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist.

§ 19. Jäätmete üleandmine käitlemiseks

(1) Jäätmevaldaja annab jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale või jäätmeregistris registreeritud isikule.

(2) Jäätmete üleandmisel käitlemiseks, mille puhul jäätmeluba ei vajata, peab jäätmeid üleandev isik veenduma, et vastuvõtjal on selleks tegevuseks piisavad tehnilised ja keskkonnakaitsevahendid.

§ 20. Kohalike omavalitsuste koostöö

(1) Käesoleva seadusega sätestatud nõuete täitmiseks teevad kohalikud omavalitsused vajaduse korral koostööd, juhindudes muuhulgas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-dest 62--64.

(2) Kohalik omavalitsus või omavalitsuste ühendus ei või keelduda koostööst, mis on ette nähtud üleriigilise jäätmekavaga käesoleva seaduse nõuete rakendamiseks, kui keeldumine võib kaasa tuua ohtu tervisele või keskkonnale.

§ 21. Kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskiri

(1) Linna või valla volikogu kehtestab määrusega käesoleva seaduse jõustumisest ühe aasta jooksul oma haldusterritooriumil jäätmehoolduseeskirja, mis peab sätestama:

1) jäätmete kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korralduse ning nende tegevustega seotud tehnilised nõuded;

2) jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed.

(2) Korraldatud olmejäätmeveo kohta võib kohalik omavalitsus jäätmehoolduseeskirjaga kehtestada tingimusi, mis käsitlevad jäätmevaldaja ja jäätmekäitleja vahelisi suhteid, jäätmeveo korraldust ning korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud piirkondi.

(3) Kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirja eelnõu esitatakse enne kehtestamist maavanemale, kes võib teha ettepanekuid nende täiendamiseks või muutmiseks, lähetades need eelnõu esitamisest ühe kuu jooksul kohalikule omavalitsusele.

§ 22. Jäätmekäitluse finantseerimine

(1) Jäätmekäitluse kulud kannab jäätmevaldaja või seadusega sätestatud juhtudel isik, kelle valduses käideldavad jäätmed on olnud.

(2) Kui tootest tekkivate jäätmete käitlemine võib põhjustada tervise- või keskkonnaohtu, korraldab toote valmistaja või importija kas osaliselt või täielikult tootest tekkinud jäätmete käitluse või kannab jäätmehooldusega seonduvad kulud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud toodete loetelu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 23. Korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete käitlemise teenustasu

(1) Kohalik omavalitsus võib kehtestada korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete käitlemise eest võetava teenustasu ülempiiri.

(2) Teenustasu suuruse kindlaksmääramisel juhindutakse jäätmete liigist, kogusest ja omadustest ning teenindussagedusest. Arvestada võidakse ka veokaugust, kogumiskonteinerite olemasolu ja nende kasutamist ning kogumis- ja vedamistingimusi kinnisasjal, jäätmekäitluskohta vedamise tingimusi ning teisi asjaolusid, mis oluliselt mõjutavad käitlemise kulukust.

(3) Jäätmete kõrvaldamisel peab teenustasu suuruse kindlaksmääramisel arvestama jäätmekäitluskohtade rajamis-, kasutus-, sulgemis- ning järeelhoolduskulusid.

(4) Kui jäätmete liiki või kogust ei ole võimalik ilma liigsete kulutusteta usaldusväärsetl kindlaks teha, võib teenustasu suurus olla kindlaks määratud teenindatava kinnisasja suuruse, seal asuvate elanike arvu või muul sellisel alusel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatut võib kohalik omavalitsus rakendada ka siis, kui see on vajalik keskkonnakaitse või jäätmehoolduse korraldamise huvides.

§ 24. Kohaliku omavalitsuse kasuks seatav reaalkoormatis jäätmehoolduse korraldamiseks

(1) Kohalikul omavalitsusel on õigus nõuda tema haldusterritooriumil asuva kinnisasja omanikult reaalkoormatisena perioodilisi rahalisi makseid vähemalt üks kord aastas või nimetatud maksetega võrdseks hinnatavat tegevust jäätmehoolduse korraldamiseks kohaliku omavalituse haldusterritooriumil, juhindudes asjaõigusseaduse (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833; 1998, 12, 152; 30, 409) §-dest 229--240.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summa või sellega võrdseks hinnatav tegevus seatakse sõltuvusse kinnisasja sihtotstarbest, suurusest ning seal tekkivate jäätmete liigist ja hulgast.

5. peatükk

OHTLIKUD JÄÄTMED

§ 25. Ohtlike jäätmete liigitamine

(1) Ohtlikud omadused, mille alusel jäätmed vastavalt § 2 lõikele 2 määratletakse ohtlike jäätmetena, on:

1) H1 -- plahvatusohtlikud ained ja valmistised, mis võivad leegiga kokkupuutel plahvatada või mis on löökidele ja hõõrdumisele tundlikumad kui dinitrobenseen;

2) H2 -- oksüdeerivad ained ja valmistised, mis kokkupuutel muude, eriti kergestisüttivate ainetega vallandavad tugevalt eksotermilise reaktsiooni;

3) H3A -- kergestisüttivad vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on alla 21 °C (kaasa arvatud eriti kergesti süttivad vedelikud), ning ained ja valmistised, mis võivad normaaltemperatuuril iseenesest kuumeneda ja õhuga kokkupuutel lõpuks süttida lisaenergiat vajamata, ning tahked ained või valmistised, mis võivad kergesti süttida pärast lühiajalist kokkupuudet mingi põleva allikaga ja mis põlevad edasi või kuluvad, kui see allikas on kõrvaldatud, ning gaasilises olekus ained või valmistised, mis põlevad õhu käes normaalarõhul, ning ained ja valmistised, mis kokkupuutel niiske õhu või veega võivad eraldada ohtlikul hulgal kergestisüttivaid gaase;

4) H3B -- süttivad vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on võrdne või üle 21 °C ja võrdne või

alla 55 °C;

5) H4 -- ärritavad mittesööbivad ained ja valmistised, mis võivad hetkelises, kestvas või korduvas kontaktis naha või limaskestaga esile kutsuda põletikku;

6) H5 -- kahjulikud ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada piiratud terviseriski;

7) H6 -- mürgised ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada raskeid, ägedaid või kroonilisi tervisehäireid või isegi surma;

8) H7 -- kantserogeensed ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada vähktõppe haigestumist või suurendada selle haiguse esinemissagedust;

9) H8 -- sööbivad ained või valmistised, mis vahetul kokkupuutel eluskudedega võivad neid hävitada;

10) H9 -- nakkusttekitavad, elus mikroorganisme või nende toksine sisaldavad ained, mida teatakse kindlasti või tõenäoliselt põhjustavat inimeste või muude elusorganismide haigestumist;

11) H10 -- teratogeensed ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda mittepärilike kaasasündinud väärarenguid või suurendada nende esinemissagedust;

12) H11 -- mutageensed ained ja valmistised, mis hingamisteede või seedeelundite kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda pärilike geneetilisi defekte või suurendada nende esinemissagedust;

13) H12 -- ained ja valmistised, mille kokkupuutel vee, õhu või hapetega vabanevad mürgised või väga mürgised gaasid;

14) H13 -- ained ja valmistised, millest pärast nende kõrvaldamist võivad eralduda, näiteks leostumise teel, muud ained, millel on mis tahes käesoleva lõike punktides 1--13 loetletud omadused;

15) H14 -- ökotoksilised ained ja valmistised, mis põhjustavad või võivad põhjustada kas kohe või aja jooksul ohtu ühele või mitmele keskkonnakomponendile.

(2) Vabariigi Valitsus kehtestab oma määrusega ohtlike jäätmete määratlemise ja liigitamise korra, lähtudes jäätmete päritolust, koostisest, vajaduse korral ka ohtlike komponentide kontsentratsiooni piirväärtusest ja kahjuliku toime tugevusest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kord vaadatakse vähemalt iga kolme aasta tagant Vabariigi Valitsuse poolt üle ja tehakse vajadusel selles muudatused.

§ 26. Ohtlike jäätmete käitluse eritingimused

(1) Tuleb vältida ohtlike jäätmete segunemist omavahel või tavajäätmetega või muude ainete või asjadega.

(2) Juba segunenud jäätmed tuleb lahutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ja sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi ning kui see on vajalik tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks.

(3) Ohtlike jäätmete segamine omavahel või tavajäätmetega või muude asjadega on lubatud, kui sellega ei kasva oht tervisele ja keskkonnale ning see on tehniliselt ja majanduslikult põhjendatud.

(4) Ohtlike jäätmete kogumisel, säilitamisel ja veol tuleb jäätmed pakendada asjakohasel viisil, et vältida neist tulenevat ohtu tervisele ja keskkonnale, ning võimaldada nende hilisemat taaskasutamist või kõrvaldamist.

(5) Ohtlikud jäätmed, välja arvatud olmes tekkinud ohtlikud jäätmed või nende pakendid, peab jäätmevaldaja enne üleandmist jäätmekäitlejale märgistama vastavalt keskkonnaministri määrusega kehtestatud korrale.

(6) Ohtlike jäätmete vedu maanteedel, raudteedel, õhu- ja veeteedel toimub ohtlike veoseid käsitlevate õigusaktidega sätestatud korras.

§ 27. Ohtlike jäätmete saatekiri

(1) Ohtlike jäätmete saatekiri on dokument, mis sisaldab andmeid üleantavate jäätmete valdaja, tekitaja, vedaja, vastuvõtja ja vedamiseks üleandnud isiku kohta, samuti andmeid ohtlike jäätmete liigi, koostise, koguse ja põhiomaduste kohta.

(2) Saatekirja koostab jäätmete üleandja ja see antakse vastuvõtjale üle koos iga ohtlike jäätmete saadetisega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei rakendata kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete esmakordsel üleandmisel jäätmeloa alusel tegutsevale jäätmekäitlejale.

(4) Saatekirja vorm ning koostamise, käsitlemise ja registreerimise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 28. Ohtlike jäätmete käitluse korraldamine

(1) Keskkonnaministeerium koostab üleriigilise ohtlike jäätmete käitluse arengukava.

(2) Keskkonnaministeerium korraldab ohtlike jäätmete käitluskohtade võrgustiku (ohtlike jäätmete käitlussüsteem) väljaarendamist.

(3) Kohalikud omavalitsused korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja nende üleandmist jäätmekäitlejatele.

§ 29. Jäätmete riikidevaheline vedu

(1) Jäätmete vedu üle riigipiiri toimub kooskõlas Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingutega ja Eesti seaduste alusel.

(2) Tõkestamaks illegaalset riikidevahelist jäätmevedu, tohib ohtlike ja muid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud välislepingute ning õigusaktide alusel kontrollitavaid jäätmeid Eestisse sisse vedada, Eestist välja vedada ja Eesti territooriumi kaudu läbi vedada loa alusel, mille annab Keskkonnaministeerium.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud luba antakse tingimusel, et jäätmete riikidevahelisel veol ja nende käitlemisel järgitakse käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide ning Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingute nõudeid.

(4) Jäätmete riikidevahelise veoloo taotluse menetlemise eest tasub riigilõivu Eesti Vabariigis registreeritud taotleja.

(5) Olemasoleva jäätmete riikidevahelise veoloa võib selle väljaandja peatada või tühistada, sellest loa omajat eelnevalt informeerides, kui:

- 1) loa taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) loa omaja ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 3 esitatud tingimusi ning ta tegevus ohustab keskkonda, inimese tervist või vara.

(6) Jäätmete, kaasa arvatud ohtlikud jäätmed, sisse-, välja- ja läbiveo kord ning loa andmise kord kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

6. peatükk

JÄÄTMELUBA JA OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSLITSENTS

§ 30. Jäätmeluba

(1) Jäätmeluba on dokument, mis annab õiguse üheks või rohkemaks käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 6 nimetatud tegevuseks ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused.

(2) Jäätmeluba jäätmete kõrvaldamiseks nende viimisega keskkonda on saastekahju hüvitise seadusega (RT I 1994, 1, 2; 1996, 49, 953) sätestatud saasteloa alaliik.

(3) Jäätmeluba on nõutav:

- 1) jäätmete kõrvaldamiseks;
- 2) jäätmete taaskasutamiseks;
- 3) ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks, välja arvatud kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete kogumine, kuni nende üleandmiseni jäätmeloa alusel tegutsevale jäätmekäitlejale;
- 4) tavajäätmete veoks teenustööna.

(4) Keskkonnaminister võib määrusega kehtestada teatud liiki ja koguses tavajäätmete kohta taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise tingimused, millele vastava käitlemise korral pole jäätmeloa olemasolu kohustuslik.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatuga tegelevad isikud, kellele vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4 jäätmeloa omamise nõue ei laiene, samuti isikud, kes korraldavad jäätmete kõrvaldamist või taaskasutamist teiste nimel (vahendajad), registreeritakse riikliku jäätmeregistri maakonna alamregistris riikliku registri põhimäärusega kehtestatud korras.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 kehtestatud korras määratakse juhud, millal jäätmekäitlusega tegelevaid isikuid ei kanta registrisse.

(7) Jäätmete tekitamiseks on jäätmeluba nõutav tegutsemisel järgmistes keskkonnakaitse ja jäätmekäitluse seisukohalt olulistest valdkondades:

- 1) energeetika ja kütusetööstus;
- 2) metallide tootmine ja töötlemine;

- 3) mineraalsete materjalide tootmine ja töötlemine;
- 4) keemiatööstus;
- 5) puidu-, tselluloosi- ja paberitööstus;
- 6) loomakasvatus ja toiduainetööstus;
- 7) maavarade kaevandamine ja rikastamine;
- 8) naha, tekstiili ja kiu parkimine või töötlemine;
- 9) pinnatöötlus ja -viimistlus orgaaniliste lahustite kasutamisega;
- 10) ohtlike kemikaalide, sealhulgas kütuse ladustamine.

(8) Tegutsemise korral käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud valdkonnas ei nõuta jäätmeluba jäätmete tekitamiseks isikult, kelle konkreetset tegevusala ei ole nimetatud Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud eelnimetatud tegevusvaldkondi täpsustavas loetelus, või kelle tootmismahu iseloomustavad näitajad või tekitatud jäätmekogused on väiksemad Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud arvulistest väärtustest.

§ 31. Jäätmeloa sisu

(1) Jäätmeloaga määratakse:

- 1) tekkivate ja käideldavate jäätmete liigid ja kogused, sealhulgas lubatud piirkogused, mida võib viia keskkonda;
- 2) jäätmekäitluskohad;
- 3) jäätmekäitlustoimingud;
- 4) tehnilised ja keskkonnakaitsenõuded jäätmeloaga lubatud tegevuse korral;
- 5) keskkonnaseirenõuded;
- 6) tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed.

(2) Jäätmeloaga määratav ei tohi olla vastuolus jäätmeloaga antava õiguse olemusega.

§ 32. Jäätmeloa andmine

(1) Jäätmeloa annab loa taotleja tegevuskohajärgne maavanem. Kui püsivat tegevuskohta ei ole, annab loa taotleja asukohajärgne maavanem. Loa andmiseks vajaliku taotlusmaterjali koostab taotleja oma kulul.

(2) Jäätmeloa taotlused esitab loa taotleja eelnevalt oma tegevus- või asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele, kes annab oma seisukoha taotluse suhtes kolme nädala jooksul ning edastab need maavanemale.

§ 33. Jäätmeloa andmise tingimused

(1) Jäätmeloa taotlemisel ohtlike jäätmete käitlemiseks teenustööna peab taotlejal olema ohtlike jäätmete käitluslitsents.

(2) Tekkivate ja keskkonda viidavate jäätmete lubatud kogused määrab loa andja taotleja esitatud tehnoloogiliselt ja keskkonnakaitseliselt põhjendatud arvutuste alusel, võttes muuhulgas arvesse parima keskkonnapraktika ja parima võimaliku tehnoloogia kriteeriume ning käesoleva seaduse §-de 5 ja 11 sätteid.

(3) Et kindlaks määrata taotluse vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule, võib loa andja nõuda enne loa andmist kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamist loa taotleja kulul.

§ 34. Jäätmeloa andmisest keeldumine

(1) Jäätmeloa andmisest võib motiveeritult keelduda, kui taotletud tegevus:

- 1) ei ole kooskõlas kehtivate õigusaktidega;
- 2) põhjustab teistele isikutele varalist kahju;
- 3) ohustab keskkonda, inimese tervist või vara;
- 4) põhineb jäätmerikastel, loodusvarasid ja muud tooret ning materjale pillavatel menetlustel ja tehnoloogilistel protsessidel;
- 5) ei ole kooskõlas omavalitsuse jäätmekavaga.

(2) Ohtlike jäätmete käitlemiseks ja teenustöö osutamiseks jäätmekäitluse valdkonnas tohib jäätmeluba anda, kui jäätmekäitus on taotleja tegevusvaldkonnana kantud äriregistrisse.

§ 35. Jäätmeloa kehtivuse peatamine ja jäätmeloa tühistamine

(1) Jäätmeloa kehtivuse võib jäätmeloa andja peatada või jäätmeloa tühistada sellest loa omajat eelnevalt informeerides, kui:

- 1) loa taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) loa omaja tegevuses ilmnevad §-s 34 nimetatud asjaolud;
- 3) loa omaja ei täida loa väljaandmisel esitatud ettekirjutisi ja nõudeid.

(2) Loa omaja tegevuse vastavuse hindamiseks käesoleva seaduse nõuetele ja loa tingimustele võib loa andja nõuda keskkonnaauditi tegemist loa omaja kulul.

§ 36. Jäätmeloa andmise, muutmise, peatamise ja tühistamise kord

Jäätmeloa andmise, muutmise, peatamise ja tühistamise kord, jäätmeloa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja jäätmeloa vorm kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 37. Ohtlike jäätmete käitluslitsents

(1) Ohtlike jäätmete käitluslitsents on tegevusluba, mis annab õiguse teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud ohtlike jäätmete käitlemiseks teenustööna ning määrab selle õiguse realiseerimise

tingimused.

(2) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi annab keskkonnaminister.

§ 38. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise tingimused

(1) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise tingimusteks on:

- 1) jäätmekäitluskoha, -tehnoloogia ja -seadmete vastavus keskkonnanõuetele;
- 2) töötajate asjakohane kvalifikatsioon, kutseharidus või -oskus;
- 3) rahaline tagatis või sellega võrdse suurusega kindlustus võimalike avariide või õnnetusjuhtumite puhuks, mille väärtuse määramise kord ja põhimõtted sõltuvalt tegevuse iseloomust ja ulatusest kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

(2) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andja võib enne litsentsi andmist nõuda kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamist litsentsi taotleja kulul.

§ 39. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest keeldumine

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest võib motiveeritult keelduda, kui:

- 1) jäätmekäitluskoht, -tehnoloogia ja -seadmed ei vasta keskkonnanõuetele või ohustavad inimese tervist või vara;
- 2) litsentsi taotleja ei tunne piisavalt jäätmekäitlusprotsesside tehnilisi, tehnoloogilisi või keskkonnakaitselisi aspekte;
- 3) taotlusjärgne jäätmekäitlus ei ole kooskõlas üleriigilise ohtlike jäätmete käitlemise arengukavaga;
- 4) taotleja on varasema majandustegevusega rikkunud seadusi või riiklikesse registritesse andmete esitamise korda;
- 5) taotleja või tema osanik, kellele kuulub üle 30 protsendi põhikapitalist, on maksuvõlglane või tema eelmine tegevuslitsents oli tühistatud õigusnormide rikkumise tõttu;
- 6) taotlejal puudub piisav rahaline tagatis või kindlustus võimalike avariide või õnnetusjuhtumite puhuks.

§ 40. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivuse peatamine ja litsentsi tühistamine

(1) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivuse võib selle andja peatada või litsentsi tühistada sellest litsentsi omajat eelnevalt informeerides, kui:

- 1) litsentsi taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) litsentsi omaja tegevuses ilmnevad käesoleva seaduse §-s 39 nimetatud asjaolud;
- 3) litsentsi omaja ei täida litsentsi väljaandmisel esitatud ettekirjutisi ja nõudeid;
- 4) ilmnevad muud õigusaktidega ettenähtud juhud.

(2) Litsentsi omaja tegevuse vastavuse hindamiseks käesoleva seaduse nõuetele ja litsentsi tingimustele võib litsentsi andja nõuda loa kehtivuse ajal keskkonnaauditi tegemist litsentsi omaja kulul.

§ 41. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise ja tühistamise kord

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise, peatamise ja tühistamise kord ning litsentsi taotlemiseks vajalike materjalide loetelu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 42. Jäätmeloa ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi avalikustamine

(1) Jäätmeloa ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotlused, antud load ja litsentsid ning jäätmeloa määratud keskkonnaseire tulemused on avalikud.

(2) Jäätmeloa taotlused ja antud load avalikustatakse, kuulutades loa taotlemisest või andmisest taotleja või loa saaja kulul loa andja määratud ajalehes ühe kuu jooksul pärast taotluse esitamist või loa andmist.

(3) Ohtlike jäätmete käitluslitsentside taotlused ja antud litsentsid avalikustatakse Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud korras.

§ 43. Huvitatud isikute õigus ärakuulamisele või seisukoha esitamisele

Isikutel, kellele jäätmeloa või ohtlike jäätmete käitluslitsentsiga reguleeritud tegevus võib põhjustada varalist kahju või muul viisil kahjustada nende huve, on õigus esitada loa või litsentsi andjale omapoolseid kirjalikke seisukohti või nõuda enda ärakuulamist.

7. peatükk

ARVESTUS, ARUANDLUS JA ANDMEKOGUD

§ 44. Arvestuse pidamine

(1) Iga jäätmevaldaja peab olema piisaval määral teadlik oma valduses olevate jäätmete liigist, hulgast, päritolust, jäätmekäitluse seisukohalt olulistest omadustest ja neist tulenevast tervise- või keskkonnaohust.

(2) Kõik jäätmeluba omavad isikud ning vastavalt käesoleva seaduse § 30 lõikele 5 registreeritud isikud, samuti ohtlike jäätmete tekitajad, välja arvatud kodumajapidamised, on kohustatud pidama regulaarset arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või vaheladustatud, veetud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätmete liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta. Kui jäätmed antakse üle muudele jäätmekäitlejatele, tuleb arvestust pidada ka jäätmete sihtkoha, kogumissageduse, veomooduste ning taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud arvestuse algdokumente ja koondandmeid peab säilitama vähemalt viie aasta jooksul.

§ 45. Jäätmearuandlus

(1) Käesoleva seaduse § 44 lõikes 2 nimetatud isik esitab vähemalt üks kord aastas maavalitsusele aruande oma jäätmealase tegevuse kohta jäätmeregistrisse kandmiseks. Aruande vormi ja esitamise korra kehtestab keskkonnaminister.

(2) Maavalitsus peab laekunud aruande alusel arvestust saastekahju hüvitussummade ja nende laekumise kohta jäätmete viimise eest keskkonda.

(3) Keskkonnaministeeriumil ja keskkonnajärelevalve asutusel on õigus saada toodete valmistajalt või importijalt ning teiselt riigivalitsus- või kohaliku omavalitsuse asutuselt andmeid Eestis valmistatavate või Eestisse sisseveetavate toodete ja nende valmistamisel kasutatavate ainete kohta ning neist tekkivate jäätmete ja nende käitluse kohta.

(4) Jäätmealaseid statistilisi vaatlusi korraldatakse riikliku statistika seadusega (RT I 1997, 51, 822) sätestatud korras.

§ 46. Riiklik jäätmeregister

(1) Riiklik jäätmeregister on andmekogu, kuhu koondatakse andmed Eestis tekkivate ja käideldavate jäätmete liigi, hulga ja päritolu, jäätmekäitlusega tegelevate isikute, jäätmete kõrvaldamiseks ettenähtud jäätmekäitluskohtade, jäätmelubade ja ohtlike jäätmete käitluslitsentside ning jäätmete riikidevaheliste vedude kohta.

(2) Riiklik jäätmeregister koosneb keskregistrist, mille vastutav töötleja on Keskkonnaministeerium, ja maakonna alamregistritest, mida haldavad maavalitsused.

(3) Riikliku jäätmeregistri asutab Vabariigi Valitsus andmekogude seadusega (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552) sätestatud korras.

(4) Rahvusvaheliselt nõutava teabe edastamise korra määrab Vabariigi Valitsus.

8. peatükk

JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 47. Järelevalve

(1) Järelevalve käesoleva seaduse nõuete täitmise üle toimub keskkonnajärelevalve seadusega (RT I 1997, 86, 1460) sätestatud korras.

(2) Jäätmeloa andja ja valla- või linnavalitsus on kohustatud kontrollima jäätmeloaga määratud jäätmekäitlustingimuste täitmist vähemalt üks kord aastas.

(3) Registreeritud jäätmekäitlejate ja ohtlike jäätmete tekitajate üle teostatakse järelevalvet perioodiliselt vastavalt vajadusele, kusjuures olmes tekkinud ohtlike jäätmeid järelevalvekohustus ei hõlma.

§ 48. Vastutus jäätmeseaduse rikkumise eest

(1) Käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõuete rikkumise eest kannavad füüsilised isikud rikkumise asjaoludest sõltuvalt distsiplinaar-, haldus-, kriminaal- või tsiviilvastustust.

(2) Käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõuete rikkumise eest kannavad juriidilised isikud haldus- või tsiviilvastustust.

(3) Kui füüsiline isik, tegutsedes juriidilise isiku nimel või huvides, rikub jäätmeseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõudeid, võib selle rikkumise asjas kohaldada karistust

füüsilisele ja juriidilisele isikule samaaegselt selleks ettenähtud sanktsiooni piires.

§ 49. Jäätmetest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimine

(1) Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmed kõrvaldab ja nendest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimise korraldab jäätmete ebaseaduslikult keskkonda viija (edaspidi *reostuse tekitaja*) oma kulul keskkonnajärelevalve asutuse otsuse alusel.

(2) Reostuse tekitaja hüvitab reostusega põhjustatud kahju täies ulatuses.

(3) Kui reostuse tekitaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustust ei täida, korraldab reostuse likvideerimise reostuse tekitaja kulul reostatud kinnisasja omanik.

(4) Kui reostuse tekitajat pole võimalik kindlaks teha, korraldab reostatud kinnisasja omanik reostuse likvideerimise oma kulul.

(5) Kui reostatud kinnisasja omanik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kohustust, korraldab reostuse likvideerimise reostatud kinnisasja omaniku kulul kohalik omavalitsus.

9. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 50. Eesti Vabariigi jäätmeseaduse kehtetuks tunnistamine

Eesti Vabariigi jäätmeseadus (RT 1992, 21, 296; RT I 1994, 74, 1323) tunnistatakse kehtetuks.

§ 51. Jäätmelubade ja ohtlike jäätmete käitluslitsentside kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeload ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsid jäävad kehtima kuni nende väljavahetamiseni käesoleva seaduse nõuetele vastavate jäätmelubade ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsidega. Taotluste vastuvõtmine jäätmelubade ja ohtlike jäätmete käitluslitsentside väljavahetamiseks lõpetatakse 1999. aasta 31. detsembril.

§ 52. Seaduse rakendamise erijuhus

Käesoleva seaduse § 38 lõike 1 punktis 3 sätestatut rakendatakse kahe aasta möödumisel käesoleva seaduse jõustumisest.

§ 53. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1998. aasta 1. detsembril.

Riigikogu esimees Toomas SAVI

LISA 17
KESKKONNAJÄRELEVALVE SEADUS

RKs RT I 1997, 86, 1460

KESKKONNAJÄRELEVALVE SEADUS

Vastu võetud 12. novembril 1997. a.

1. peatükk. ÜLDSÄTTED**§ 1. Seaduse ülesanne**

Käesolev seadus kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused ning järelevalvetoimingute korra.

§ 2. Seaduse rakendamine majandusvööndis

Käesolevat seadust rakendatakse majandusvööndis niivõrd, kuivõrd selle rakendamine ei ole vastuolus rahvusvahelistes lepingutes sätestatuga.

§ 3. Keskkonnajärelevalve olemus

(1) Keskkonnajärelevalve käesoleva seaduse mõistes seisneb:

- 1) keskkonda kasutava või selle seisundit mõjutava või mõjutada võiva isiku tegevuse seaduslikkuse jälgimises ning ebaseadusliku tegevuse tõkestamises;
- 2) hoonete, rajatiste, seadmete ja toodete ning nende kasutamise keskkonnanõuetele vastavuse kontrollimises ning ehitus- ja planeeringunõuete täitmise kontrollimises;
- 3) seadusega või seaduse alusel kohustuslikuks tehtud keskkonnakaitseabinõude rakendamises, sealhulgas keskkonnaseire kohustuse täitmise kontrollimises;
- 4) loodusest hangitud saadustega sooritatavate tehingute seaduslikkuse kontrollimises koos abinõude rakendamisega seaduslikkuse tagamiseks;
- 5) kiirgusallikate ja kiirgusallikate asukohaks olevate ehitiste ning nende osade kiirgusohutusnõuetele vastavuse kontrollimises;
- 6) geneetiliselt muundatud organismide keskkonda tahtliku viimise seaduslikkuse kontrollimises.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses ei käsitata keskkonnana hoonesisest ruumi.

**2. peatükk. KESKKONNAJÄRELEVALVE ASUTUSED
JA KESKKONNAKAITSEINSPEKTORID****§ 4. Keskkonnajärelevalve asutuse mõiste**

Keskkonnajärelevalve asutus on käesoleva seaduse mõistes:

- 1) valitsusasutus, millel keskkonnajärelevalve kohustus ja sellest tulenevad õigused tekivad seadusega või seaduse alusel;
- 2) valitsusasutuse hallatav riigiasutus, millele valitsusasutus on seaduse alusel pannud

keskkonnajärelevalve funktsiooni;

3) kohalik omavalitsus.

§ 5. Riigi keskkonnajärelevalve asutused ja nende järelevalvealune territoorium

(1) Käesoleva seadusega sätestatud ulatuses täidab riigi keskkonnajärelevalve asutus täidesaatvat riigivõimu.

(2) Riigi keskkonnajärelevalve asutused on käesoleva seaduse mõistes:

1) Keskkonnainspeksioon, kelle ülesanne on koordineerida keskkonnajärelevalvealast tegevust ning teostada järelevalvet koos haldusõiguserikkumise asja arutamise õigusega metsade ning väljaspool metsa kasvava puittaimestiku, jahifauna ja kalavarude kaitsel siseveekogudel ning kiirgusohutuse tagamisel ja järelevalvet ainult protokolliga koostamise õigusega muudes keskkonnakaitse valdkondades;

2) Mereinspeksioon, kelle ülesanne on teostada järelevalvet koos haldusõiguserikkumise asja arutamise õigusega kõigis keskkonnakaitse valdkondades sise- ja territoriaalmeres, piiriveekogudel ja majandusvööndis ning väikelaevade ja nende sadamate kasutamise alal. Järelevalvet ainult protokolliga koostamise õigusega tohib Mereinspeksioon teostada kõikides keskkonnakaitse valdkondades käesolevas punktis nimetatud aladel;

3) Metsamet koos oma kohalike riigivõimu volitusi omavate asutustega, kelle ülesanne on teostada järelevalvet metsa, jahifauna ja kalavarude kaitsel protokolliga koostamise õigusega ning riigimetsamaal toimepandud haldusõiguserikkumise asja arutamise õigusega;

4) Maa-amet, kelle ülesanne on teostada järelevalvet koos haldusõiguserikkumise asja arutamise õigusega maade kasutamise seaduslikkuse üle;

5) maavalitsus, kelle ülesanne on teostada järelevalvet protokolliga koostamise õigusega kõigis keskkonnakaitse valdkondades maakonnas ning haldusõiguserikkumise asja arutamise õigusega valdkondades, kus see õigus ei ole antud käesoleva lõike punktide 1--4 järgi teistele järelevalveasutustele.

(3) Keskkonnajärelevalve koordineerimine käesoleva seaduse mõistes seisneb järelevalvealase tegevuse tulemuste üldistamises ning selle alusel ettepanekute tegemises tegevuse korraldamiseks ja õigusaktide muutmiseks, juhendmaterjalide koostamises ja levitamises ning täiendõppe korraldamises.

(4) Seadusega võidakse keskkonnajärelevalve õigus anda ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud riigiasutustele.

§ 6. Kohalik omavalitsus keskkonnajärelevalve asutusena

Linna- või vallavalitsusel on oma haldusterritooriumi keskkonna kaitsel riigi keskkonnajärelevalve asutustega ühesugused õigused.

§ 7. Keskkonnajärelevalve asutuse õigused ja kohustused

(1) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 ning §-s 6 nimetatud asutusel on õigus ning, kui seda näeb ette seadus, asutuse põhimäärus, kohaliku omavalitsuse osas ka valitsusasutusega sõlmitud leping, kohustus:

1) kontrollida keskkonna kaitse- või kasutamisalaste õigusaktide nõuetest kinnipidamist ning peatada või lõpetada käesoleva seaduse §-des 25 ja 27 märgitud juhtudel tegevus, mis on vastuolus nimetatud nõuetega, või nõuda kontrollitavalt isikult käesoleva seaduse §-s 29 märgitud juhtudel temale kohustuslike keskkonnakaitseabinõude rakendamist;

2) esindada riiki keskkonnale tekitatud kahju hüvitamise tsiviilasjades nendes valdkondades, milles keskkonnajärelevalve asutusel on õigus arutada haldusõiguserikkumiste asju;

3) esitada hagi kohtusse käesoleva lõike punktis 2 nimetatud kahju hüvitamiseks;

4) seadusega kehtestatud juhtudel ja korras pidada kinni ebaseaduslikult soetatud loodussaadusi ja nende loodusest õigusvastase hankimise vahendeid ja kiirgusallikaid ning korraldada nende hoidmine ja kiirestirikneva või hoidmisel ülemääraseid kulutusi nõudva loodussaaduse müümine, riigi keskkonnajärelevalve asutusel ka loodussaaduse ja kiirgusallika riigi valdusesse võtmine ja rahvusvaheliste lepingutega määratud juhtudel nende tagasisaatmine lähtemaale.

(2) Loodussaaduseks loetakse käesoleva seaduse mõistes esialgsest paiknemis-, kasvu- või elukohast eemaldatud töötlemata loodusvara (puit, maavara, toorkala jm.). Loodussaadus loetakse ebaseaduslikult soetatuks, kui seda võis soetada ainult loaga või seadusest tulenevas korras sooritatud tehinguga ja see luba puudus või tehing ei vastanud nõuetele.

§ 8. Omakontrolli kohustus

(1) Kinnisasja omaniku tegevus või tegevusetus ei tohi temale kuuluval kinnisasjal põhjustada õiguserikkumisi ja keskkonna lubamatut kahjustamist.

(2) Kinnisasja omanik on kohustatud jälgima, et kinnisasjal korraldatud tegevusest lähtuvad kahjulikud mõjud ei ületaks keskkonnanormatiividega lubatud määra.

§ 9. Keskkonnakaitseinspektor

Keskkonnakaitseinspektorid on:

1) riigi keskkonnakaitseinspektor;

2) kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektor;

3) keskkonnajärelevalve asutuse juures tegutsev keskkonnakaitse-abiinspektor.

§ 10. Riigi ja kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektor

(1) Riigi keskkonnakaitseinspektor on käesoleva seaduse §-s 5 nimetatud valitsus- või muu riigiasutuse töötaja, kellele järelevalvekohustus on pandud tööülesannete asutusesisese jaotusega.

(2) Kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektor on omavalitsusüksuse volikogult keskkonnakaitse alal haldusõiguserikkumise asja arutamiseks volituse saanud isik, samuti linna- või vallavalitsuse või omavalitsusüksuses moodustatud keskkonnajärelevalve asutuse töötaja, kellele järelevalvekohustus on pandud tööülesannete asutusesisese jaotusega. Käesoleva seaduse § 7 lõike 1 kohaselt riigi keskkonnajärelevalve ülesandeid täitva omavalitsuse keskkonnajärelevalve asutuse inspektoril on riigi keskkonnajärelevalve asutuse inspektoriga ühesugused õigused ja kohustused.

§ 11. Keskkonnakaitse-abiinspektor

(1) Loomastiku ja taimestiku kaitsele, kaitsealade kaitsekorra tagamisele ning heakorranõuete täitmise jälgimisele võivad keskkonnajärelevalve asutused kaasata keskkonnakaitse-abiinspektoreid.

(2) Keskkonnakaitse-abiinspektorile annab tegutsemiseks volituse Keskkonnainspeksioon, Mereinspeksioon või maavalitsus.

§ 12. Keskkonnakaitseinspektori tegutsemisõiguse tõendamine

Keskkonnakaitseinspektori tegutsemisõigust keskkonna kaitsel tõendab inspektori tõend ja tunnusmärk, mille vormi ja kujunduse ning valmistamise, väljaandmise ja äravõtmise korra kehtestab keskkonnaminister.

§ 13. Keskkonnakaitseinspektori õigused

(1) Keskkonnakaitseinspektoril on õigus:

1) kontrollida keskkonna kaitse- ja kasutamisalaste õigusaktide nõuetest kinnipidamist ning nõuda looduskasutust lubava dokumendi või keskkonnakaitseabinõu rakendamist käsitleva dokumentatsiooni esitamist;

2) peatada ja kontrollida sõidukit, mis veab või oletatavalt veab loodussaadust, kiirgusallikat või ohtlikku ainet, mille soetamise või vedamise kord on reglementeeritud, või sõidukit, mis oma tehnilise seisukorra või kasutusviisi poolest ohustab keskkonda, samuti peatada ja kontrollida tegevuse seaduslikkuse selgitamiseks sõidukit, paati, laeva või muud liikurmehhanismi, mida vahetult kasutatakse jahipidamisel, kalapüügil või loodussaaduse muul viisil loodusest hankimisel;

3) võtta keskkonnakaitsealastest nõuetest kinnipidamise kontrollimisel proove ja teha mõõtmisi;

4) õiguserikkumise avastamisel teha õiguserikkuja tuvastamiseks ja vastutuselevõtmiseks paiklikku ülevaatus, koguda asitõendeid, võtta seletusi tunnistajatelt jms. ning koostada protokoll või muu materjal õiguserikkumise kohta ning, omades haldusõiguserikkumiste seadustikust (RT 1992, 29, 396; RT I 1997, 66--68, 1109; 73, 1201) tulenevalt õigust haldusõiguserikkumise asja arutamiseks, määrata oma pädevuse piires halduskaristust;

5) käesoleva seadusega sätestatud korras peatada tegevus, mis on vastuolus keskkonna kaitse- või kasutamisalaste õigusaktide nõuetega või nõuda kontrollitavalt isikult kohustuslike keskkonnakaitseabinõude rakendamist;

6) käesoleva seadusega sätestatud korras võtta ära ja anda hoiule ebaseaduslikult soetatud loodussaadus, selle loodusest ebaseadusliku hankimise vahend ja kiirgusallikas.

(2) Keskkonnakaitseinspektori teenistusjuhend kinnitatakse keskkonnaministri määrusega.

(3) Keskkonnakaitseinspektoril on koos kontrollimises osalevate isikutega õigus tööülesannete täitmisel pääseda:

1) ööpäevaringselt kõikidele loodusobjektidele ja nendesse piiratud või kinnistesse ruumidesse, kust inimest ohustavate kahjulike mõjutuste levik on tõestatud;

2) päikesetõusust päikeseloojanguni puhastusseadmetele, loodusvara ümbertöötavatele rajatistele, loodusvara ladustamiskohtadesse ja keskkonda mõjutavate seadmete asukoharuumidesse.

§ 14. Keskkonnakaitseinspektori järelevalvepiirkond

(1) Riigi keskkonnakaitseinspektoril ja keskkonnakaitse-abiinspektoril on tegutsemisõigus kogu riigi territooriumil, sõltumata temale sellekohase õiguse andnud järelevalveasutuse asukohast. Tegutsedes väljaspool nimetatud asutuse tööpiirkonda, informeerib ta oma tegevusest kohalikku järelevalveasutust.

(2) Kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektoril on tegutsemisõigus omavalitsusüksuse territooriumil.

§ 15. Keskkonnakaitseinspektori vormi- ja eririietus

(1) Riigi keskkonnakaitseinspektorile väljastatakse tasuta vormi- ja eririietus. Vormiriietuse ja ametitunnuste kirjelduse kehtestab Vabariigi Valitsus, vormi- ja eririietuse väljaandmise ja kandmise korra kehtestab keskkonnaminister. Vormi- ja eririietuse valmistamise kulud kaetakse riigieelarvest.

(2) Kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektorile väljastatakse vormi- ja eririietus kohaliku omavalitsuse kehtestatud korras.

(3) Kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektor kannab omavalitsuse sellekohase otsuse olemasolul riigi keskkonnakaitseinspektoritega ühesugust, kuid erinevate eraldusmärkidega vormi- ja eririietust.

§ 16. Keskkonnakaitseinspektori relvad ja erivahendid

(1) Riigi ja kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektoril, kelle ametikohustuseks on metsa, jahifauna ja kalavarude kaitse, on lubatud ametiülesannete täitmisel kasutada teenistusrelvi, mille liigid on kehtestatud relvaseaduses (RT I 1995, 62, 1056) sätestatud korras, ning kasutada erivahendina teenistukoera ja käeraudu.

(2) Keskkonnakaitseinspektorite teenistusrelvade kasutamise korra niivõrd, kuivõrd see ei ole määratud relvaseaduses sätestatud korras, kehtestab keskkonnaminister.

(3) Erivahendeid kasutab keskkonnakaitseinspektor keskkonnaministri kehtestatud korras õiguserikkuja kinnipidamisel ning politseiasutusse või muusse teenistusruumi toimetamisel, kui õiguserikkuja ei allu inspektori korraldusele. Teenistukoera võib lisaks sellele kasutada peidetud loodussaaduste ning nende ebaseadusliku hankimise vahendite leidmiseks.

3. peatükk. LOODUSKASUTUSEGA SEOTUD FÜÜSILISE JA JURIIDILISE ISIKU KONTROLLIMISE KORD

§ 17. Kontrollimise lubatavus

Keskkonnakaitseinspektoril on õigus kontrollida füüsilist ja juriidilist isikut, kelle tegevus mõjutab või võib mõjutada keskkonda, ohustab või võib ohustada inimeste elu, tervist või vara, on seotud loodusvara loodusest hankimisega või kohustuslike keskkonnakaitseabinõude rakendamisega, kontrollida maa- või veela, ehitist, seadet või mootorsõidukit (edaspidi *objekt*), järgmistel juhtudel:

- 1) looduskasutuse seaduslikkuse selgitamiseks;
- 2) ehitiste ja seadmete seisukorra selgitamiseks;
- 3) keskkonnakaitseabinõude, sealhulgas seire nõuetekohasuse selgitamiseks;

4) keskkonnakaitsealase õiguserikkumise tõkestamiseks või õiguserikkumisega seotud asjaolu väljaselgitamiseks.

§ 18. Füüsilise ja juriidilise isiku kohustus võimaldada kontrollida oma tegevust

Oma tegevust ja isikut peab võimaldama kontrollida isik, kes:

- 1) ohustab ja risustab oma tegevusega keskkonda;
- 2) valdab maa- või veeala või keskkonda ohustavat ehitist või seadet;
- 3) valdab keskkonna kaitseks ehitatud rajatist;
- 4) viibib kaitsealal, millel viibimine on lubatud vaid loa olemasolul;
- 5) püüab kala, peab jahti, raiub metsa või kasutab muul viisil loodusvara, mille kasutamise kord on reguleeritud seadusega või seaduse alusel;
- 6) varub, veab või töötleb loodussaadust, mille loodusest hankimise kord on reguleeritud seadusega või seaduse alusel, või osaleb taolise loodussaadusega sooritatavas tehingus;
- 7) valdab kiirgusallikat ja selle kaitseks ning kasutamiseks ehitatud rajatist.

§ 19. Füüsilise isiku kontrollimise kord

(1) Füüsilise isiku kontrollimisel on keskkonnakaitseinspektor kohustatud:

- 1) ennast tutvustama kontrollitavale isikule, esitades inspektori tõendi, ning selgitama kontrollimise eesmärki;
- 2) andma kontrollitavale tema nõudmisel täiendavaid selgitusi kontrollimise kohta;
- 3) õiguserikkumise avastamisel selgitama kontrollitavale rikkumise olemust, kohustust rikkumise lõpetamiseks ning õigusi inspektori toimingute ja järelduste vaidlustamiseks;
- 4) vajadusel koostama protokollide või muu materjali õiguserikkumise kohta ning andma selle kontrollitavale tutvumiseks ja allakirjutamiseks;
- 5) õiguserikkumise mittetuvastamisel andma kontrollitavale õiendi tema kontrollimise kohta, kui ta seda nõuab;
- 6) ära kuulama ning kontrollitava nõudmisel protokollima või kirjalikul esitamisel vastu võtma kaebuse või muu esildise ning esitama selle seisukoha võtmiseks teenistuskohajärgse keskkonnajärelevalve asutuse või kõrgemalseisva asutuse juhatajale.

(2) Kui inspektoril on küllaldane alus arvata, et kontrollitav isik varjab õiguserikkumise vahendeid, ebaseaduslikult hangitud loodussaadust või looduskasutusega seotud dokumente, korraldatakse tema isiku ja asjade läbivaatus, tehes seda korras, mis on sätestatud haldusõiguserikkumiste seadustiku § 237 lõigetes 1--4 isiku ja asjade läbivaatamiseks haldusõiguserikkumise korral.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud inspektorist kõrgemalseisev ametiisik vaatab kontrollimise kohta esitatud kaebuse läbi ja teeb otsuse isiku kontrollimise seaduslikkuse kohta 48 tunni jooksul, arvates kaebuse saabumisest. Otsusest teatatakse kontrollitud isikule avaldustele

vastamise seaduses (RT I 1994, 51, 857; 1996, 49, 953) sätestatud korras.

§ 20. Objekti kontrollimise kord

Objekti kontrollimisel on keskkonnakaitseinspektor kohustatud:

- 1) objekti valdaja või tema volitatud esindaja (edaspidi *objekti valdaja*) kohalolekul ennast talle esitlema, esitades inspektori tõendi, ning selgitama kontrollimise eesmärki ja kontrollimise viisi. Objekti valdaja eemalolekul kaasama võimalusel objekti kontrollimisele erapooletu manuka;
- 2) selgitama objekti valdajale tema õigust viibida kõikide kontrollimise toimingute juures, saada toimingute kohta täiendavaid selgitusi, vaidlustada inspektori toimingud ja järeldused ning teha kontrollimise kohta avaldusi, mis kontrollitava nõudmisel protokollitakse ja antakse seisukoha võtmiseks inspektori teenistuskohajärgse keskkonnajärelevalve asutuse või kõrgemalseisva asutuse juhatajale;
- 3) õiguserikkumise avastamisel, milles on süüdi objekti valdaja, selgitama temale rikkumise olemust ning kohustusi rikkumise lõpetamiseks;
- 4) vajadusel koostama protokollid või muu materjali õiguserikkumise kohta ning andma selle tutvumiseks ja allakirjutamiseks objekti valdajale;
- 5) õiguserikkumise mittetuvastamisel koostama kontrollimise akti, kui seda nõuab objekti valdaja;
- 6) keskkonnakaitsealase õiguserikkumise avastamisel, milles on süüdi kolmas isik, abistama objekti valdajat õiguserikkujat tuvastamisel, sellega seotud asjaolude selgitamisel ning rikkujat vastutuselevõtmisel.

§ 21. Proovide ja asitõendite võtmine

- (1) Keskkonnakaitsealaste nõuete täitmise selgitamiseks vajalikud tõendusmaterjalid, sealhulgas proovid ja muud asitõendid, antakse inspektorile tasuta.
- (2) Materjalide või ainete proove võetakse asjaolude selgitamiseks minimaalses vajalikus koguses ning tagastatakse vajaduse möödumisel valdajale niivõrd, kui võrd see on võimalik ja valdaja seda soovib.
- (3) Proovide ja asitõendite võtmine ja tagastamine vormistatakse keskkonnaministri kehtestatud korras niivõrd, kui võrd see ei ole sätestatud seadusega.

§ 22. Keskkonnajärelevalvealase tegevuse üldistamine

- (1) Keskkonnajärelevalvealase tegevuse tulemuste üldistamiseks esitatakse Keskkonnainspeksioonile andmed:
 - 1) õiguserikkumise juhtude kohta;
 - 2) tegevuse peatamise, lõpetamise või ettekirjutuse tegemise kohta;
 - 3) esitatud tsiviilhagide kohta;
 - 4) selgusetu kuuluvusega loodussaaduste hoiulevõtmise kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed esitavad keskkonnaministri kehtestatud korras keskkonnajärelevalve asutused.

4. peatükk. KESKKONNAJÄRELEVALVEALASED OTSUSED JA ETTEKIRJUTUSED NING NENDE TÄITMINE

§ 23. Keskkonnajärelevalvealaste otsuste ja ettekirjutuste tegemise õigus

Keskkonnajärelevalve asutused teevad otsuseid või ettekirjutusi, keskkonnakaitseinspektorid ettekirjutusi.

§ 24. Keskkonda kahjustava tegevuse peatamise või lõpetamise eeltingimus

Peatada ega lõpetada ei tohi keskkonda kahjustavat tegevust, mille peatamine või lõpetamine võib põhjustada üldistele huvidele suuremat kahju, kui põhjustaks tegevuse jätkamine.

§ 25. Keskkonda kahjustava tegevuse peatamine

(1) Tegevus, mis ületab keskkonnanormatiivide või looduskasutusloaga lubatud määra, kuid ei ohusta otseselt keskkonda või inimeste elu, tervist või vara, samuti ainult loa alusel lubatud tegevus, kui luba puudub või seda ei esitata, peatatakse ohu kõrvaldamise või tegevuse seaduslikkuse selgitamiseni või seadustamiseni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse peatab:

- 1) keskkonnajärelevalve asutus juhataja tehtud otsusega;
- 2) keskkonnakaitseinspektor tegevuse viivitamatu peatamise vajadusel ettekirjutusega kuni kolmeks ööpäevaks asja edasise otsustamisega keskkonnajärelevalve asutuses. Füüsilise isiku tegevuse, kui see ei ole ettevõtlus, võib keskkonnakaitseinspektor peatada ka suulise korraldusega.

§ 26. Luba tegevuse jätkamiseks

(1) Paragrahvi 25 kohaselt peatatud tegevuse jätkamine on lubatud ettekirjutatud tingimuste täitmise ja sellest tegevuse peatanud isikule teatamise korral.

(2) Tegevuse peatanud isik ei tohi tegevuse jätkamise tingimuseks seada objekti uuesti ülevaatamist.

§ 27. Keskkonda kahjustava tegevuse või ebaseadusliku looduskasutuse lõpetamine

(1) Keskkonda kahjustava või ohustava ebaseadusliku tegevuse, samuti seadusliku tegevuse, kui see ohustab inimeste elu, tervist või vara ja seda ohtu ei saa kõrvaldada, lõpetab keskkonnajärelevalve asutus juhataja tehtud otsusega. Füüsilise isiku sellise tegevuse, kui see ei ole ettevõtlus, võib keskkonnakaitseinspektor lõpetada ka suulise korraldusega.

(2) Kui looduskasutusõiguse loa alusel toimuv tegevus ohustab inimesi või keskkonda ning ohtu pole võimalik kõrvaldada või luba oli väljastatud ekslikult, lõpetab tegevuse kasutusloa väljaandja loa tühistamisega.

§ 28. Otsuse tegemine

(1) Otsuse keskkonda kahjustava tegevuse peatamiseks või lõpetamiseks teeb keskkonnajärelevalve asutuse juhataja ainuisikuliselt.

- (2) Asja arutamise aluseks on keskkonnakaitseinspektori koostatud objekti ülevaatuse akt või käesoleva seaduse § 25 lõike 2 punktis 2 nimetatud juhul keskkonda ohustava tegevuse peatamiseks tehtud ettekirjutus.
- (3) Asja arutamise koha ja aja teatab objekti kontrollija objekti valdajale objekti kontrollimise käigus. Kui see ei osutunud võimalikuks, saadab keskkonnajärelevalve asutus objekti valdajale asja arutamiseks kirjaliku kutse.
- (4) Kui keskkonna või inimeste kaitseks on oluline tegevuse kiire peatamine või lõpetamine, kuid kontrollitud objekti valdaja ei ole asja arutamisele ilmunud, tehakse otsus tema osavõttuta. Muul juhul lepitakse kokku asja arutamise uues ajas. Objekti valdaja teistkordsel mitteilmumisel tehakse otsus tema osavõttuta.
- (5) Objekti tegevuse peatamise või lõpetamise arutamisel koostatakse protokoll, milles märgitakse poolte seisukohad ja asja arutamisel selgunud täiendavad asjaolud. Protokollile kirjutavad alla asja arutanud ametiisik ning objekti valdaja.
- (6) Kui otsuse tegemiseks ei vajata täiendavaid uuringuid ega tõendusmaterjale, võetakse otsus vastu ja vormistatakse kohe asja arutamise lõpetamisel. Kui asja arutamisel ilmneb vajadus teha täiendavaid uuringuid või koguda lisamaterjali, teavitab asja arutaja sellest objekti valdajat, määrab otsuse tegemiseks uue päeva ning teatab talle uuestiilmumise vajalikkusest või mittevajalikkusest.
- (7) Otsuse vastuvõtmisel asja arutamise käigus antakse objekti valdajale ärakiri otsusest ning see jõustub otsuse tegemisele järgneval päeval. Otsuse hilisemal tegemisel jõustub otsus üleandmisele järgneval päeval.
- (8) Objekti tegevuse peatamise või lõpetamise kohta avatakse keskkonnajärelevalve asutuses eraldi toimik, kuhu koondatakse objekti kontrollimisel tehtud akt, asja arutamise protokoll, tehtud otsus ning muud asjaga seotud dokumendid. Toimik avatakse ka siis, kui tegevus peatati inspektori ettekirjutusega.
- (9) Objekti tegevuse peatamise või lõpetamise otsuses peab olema kirjas:
- 1) asutuse nimetus, kelle nimel otsus tehakse;
 - 2) otsuse tegija ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;
 - 3) otsuse tegemise kuupäev;
 - 4) otsuse kohustatud subjekti nimi või nimetus;
 - 5) otsusega käsitletava tegevuse aeg, koht, kirjeldus ja ulatus koos õigusaktide nimetuse ning paragrahvi või punkti äranäitamisega, mille nõudeid rikutakse;
 - 6) otsuse resolutsioon koos selle jõustumise aja määramisega, tegevuse peatamisel ka tingimuste äranäitamisega, mille täitmisel lubatakse tegevust jätkata;
 - 7) viide õigusaktile, millele tuginetakse otsuse tegemisel;
 - 8) märge õiguserikkujale otsuse tegemisega kaasnevate õiguste ja kohustuste selgitamise kohta;
 - 9) otsuse vaidlustamise kord ja tähtaeg;

10) otsuse tegija allkiri;

11) objekti valdaja allkiri otsuse kättesaamise kohta või märke otsuse muul viisil kättetoimetamise kohta.

§ 29. Ettekirjutus keskkonnakaitseabinõude täitmiseks

(1) Kui loodusobjekti ja kiirgusallika valdajal või kasutajal on seadusest, sellest tulenevast muust õigusaktist või lepingust tulenevalt keskkonnakaitseabinõude rakendamise kohustus ja ta ei täida seda, teeb keskkonnajärelevalve asutus või keskkonnakaitseinspektor talle ettekirjutuse nimetatud kohustuse täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ning § 25 lõike 2 punktis 2 nimetatud ettekirjutuses peab olema kirjas:

1) asutuse nimetus, kelle nimel ettekirjutus tehakse;

2) ettekirjutuse tegija ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;

3) ettekirjutuse tegemise kuupäev;

4) füüsilise isiku nimi või juriidilise isiku nimetus, kellele ettekirjutus tehakse;

5) ettekirjutusega käsitletava tegevuse aeg, koht, kirjeldus ja ulatus koos õigusaktide nimetuse ning paragrahvi või punkti äranäitamisega, mille nõudeid rikutakse;

6) resolutsioon koos selle jõustumise aja määramisega, tegevuse peatamisel ka tingimuste äranäitamisega, mille täitmisel lubatakse tegevust jätkata;

7) viide õigusaktile, millele tuginetakse ettekirjutuse tegemisel;

8) märke õiguserikkujale ettekirjutusest tulenevate kohustuste ja tema õiguste selgitamise kohta;

9) ettekirjutuse vaidlustamise kord ja tähtaeg;

10) ettekirjutuse tegija allkiri;

11) õiguserikkuja allkiri ettekirjutuse kättesaamise kohta või märke selle muul viisil kättetoimetamise kohta.

§ 30. Abinõud otsuse või ettekirjutuse täitmise tagamiseks

Kui keskkonda kahjustav või ohustav isik ei täida talle ebaseadusliku tegevuse peatamiseks või lõpetamiseks tehtud otsuse või kohustuslike keskkonnakaitseabinõude rakendamiseks tehtud ettekirjutuse nõudeid, võib keskkonnajärelevalve asutus otsuse või ettekirjutuse täitmise tagamiseks:

1) korraldada ettekirjutuses nõutu täitmise kohustatu kulul;

2) rakendada sundi füüsilise jõu või tehniliste vahendite kasutamise teel;

3) algatada sundvõõrandamise kinnisasja sundvõõrandamise seaduses (RT I 1995, 30, 380; 59, 1006) sätestatud korras, kui õiguserikkumine on seotud kinnisasja kasutamise- või kaitsenõuete rikkumisega.

§ 31. Otsuse ja ettekirjutuse vaidlustamine

(1) Keskkonnakaitseinspektori tehtud ettekirjutuse peale võib kohustatud subjekt ühe kuu jooksul edasi kaevata keskkonnajärelevalve asutusele, mille juures inspektor tegutseb, või halduskohtule.

(2) Keskkonnajärelevalve asutuse otsust või ettekirjutust saab vaidlustada halduskohtus ühe kuu jooksul, arvates otsuse või ettekirjutuse tegemise päevast.

(3) Otsuse või ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust kohustatud subjekti poolt ega peata täitmist keskkonnajärelevalve asutuse poolt, välja arvatud kinnisasja võõrandamise algatamine.

§ 32. Keskkonda kahjustava tegevuse peatamise või lõpetamisega seotud kahju kompenseerimine

Keskkonda kahjustava õigusvastase teo õiguspärase peatamise või lõpetamisega seotud kahju ja saamata jäänud tulu ei kompenseerita.

5. peatükk. TOIMINGUD ÕIGUSERIKKUMISE VAHENDITEGA

§ 33. Selgusetu kuuluvusega õiguserikkumise vahendi hoiulevõtmine ja toimingud sellega

(1) Loodusest leitud selgusetu kuuluvusega kalapüügi- või salaküttimise vahendi või muu eseme või aine, mida kasutati loodussaaduse ebaseaduslikul hankimisel loodusest, võtab keskkonnajärelevalve asutus omaniku selgumiseni või veendumiseni tema väljaselgitamise võimatuses hoiule.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ese või aine võetakse hoiule protokolliga, milles peab olema kirjas:

- 1) asutuse nimetus ja aadress, kes eseme või aine hoiule võtab;
- 2) protokoll koostamise aeg ja koht;
- 3) protokoll koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;
- 4) eseme või aine nimetus, kogus ja seisukord;
- 5) eseme või aine leidmise asjaolud ja koht;
- 6) otsus eseme või ainega edasise toimimise kohta, mis kantakse protokoll pärast otsuse vastuvõtmist;
- 7) märkus käesoleva lõike punktis 6 nimetatud otsuse elluviimise kohta koos selle kuupäeva äranäitamisega;
- 8) osaliste allkirjad.

(3) Loodussaaduse ebaseadusliku hankimise vahendina kasutatud eseme või aine, mille omanik jääb selgusetuks, keskkonnajärelevalve asutus:

1) müüb Keskkonnafondi kasuks käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud korras, kui esemel või ainel on tarbimisväärtus ja seda saab kasutada õiguspärase tegevuses, arvestades saadud tulust

keskkonnajärelevalve asutuse kasuks maha eseme või aine hoidmise ja müümise kulud;

2) hävitab või hoiustab, kui esemel või ainel ei ole väärtust või kui seda saab kasutada ainult ebaseaduslikus tegevuses.

6. peatükk. TOIMINGUD LOODUSSAADUSTEGA

§ 34. Selgusetu kuuluvusega loodussaaduse hoiulevõtmine või hoiuleandmine

(1) Loodussaaduse, mida võib loodusest hankida, vedada, töödelda või hoiustada ainult loaga või kindlaksmääratud korras vormistatud aktiga, mille kaasaskandmine ja esitamine on kohustuslik, kuid mille valdajal puuduvad nimetatud dokumendid, samuti loodussaaduse või kiirgusallika, mida keegi ei tunnista oma valduses olevaks, või loodussaaduse, millel ei saagi olla seaduslikku valdajat (kaitse all olevad loomad, keelualjal püütud kalad jm.), võtab loodussaaduse või kiirgusallika valdamise seaduslikkuse selgitamiseni, valdamise õigust omava isiku leidmiseni või saadusega toimimise otsustamiseni hoiule konkreetse loodusvara kaitset antud paikkonnas korraldav keskkonnajärelevalve asutus või see antakse nõusoleku saamisel selle isiku vastutavale hoiule, kelle tegelikus valduses loodussaadus oli.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loodussaaduse või kiirgusallika hoiulevõtmine või hoiuleandmine vormistatakse protokolliga, milles peab olema kirjas:

- 1) asutuse nimetus ja aadress, kes loodussaaduse või kiirgusallika hoiule võtab või kellegi vastutavale hoiule annab;
- 2) protokolliga koostamise aeg ja koht;
- 3) protokolliga koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;
- 4) loodussaaduse senise valdaja olemasolul tema ees- ja perekonnanimi, isikukood ja aadress;
- 5) loodussaaduse nimetus, kogus ja seisukord;
- 6) loodussaaduse kinnipidamise või avastamise asjaolud ja koht;
- 7) loodussaaduse hoiustamise koht ning hoiustaja nimetus või nimi;
- 8) loodussaadust vedanud veoki olemasolul andmed veoki ning selle juhi kohta (veoki mark, registreerimisnumber, omaniku nimi või nimetus, juhi ees- ja perekonnanimi, isikukood ning aadress);
- 9) loodussaaduse hoiule andja ja hoiule võtja allkirjad.

(3) Kui hoiulevõetud selgusetu omanikuga loodussaadust või kiirgusallikat on võimalik kulutusi tegemata ning riknemata säilitada, hoitakse seda kuus kuud. Loodussaaduse hoiulevõtmisest teatatakse selle valdamiseks õigustatud isiku leidmiseks hoiulevõtmise korraldanud keskkonnajärelevalve asutuse kulul üleriigilise levikuga ajalehes.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loodussaadus on kiirestiriknev või selle valvamise kulud kujunevad suuremaks selle väärtusest, müüb saaduse selle äravõtmist või hoidmist korraldanud keskkonnajärelevalve asutus käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud korras. Kokkuleppel isikuga, kelle vastutavale hoiule oli loodussaadus käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt antud, võib selle müügi korraldada ka nimetatud isik.

(5) Loodussaaduse valdamise õigustatud isiku selgumisel antakse saadus talle üle käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud korras või makstakse talle välja loodussaaduse müügist saadud rahasumma, kusjuures saaduse hoiu- ja müügikulu arvatakse sellest maha. Mahaarvatud rahasumma ulatuses tekib loodussaaduse valdamise õigust omaval isikul nõudeõigus saaduse ebaseaduslikult hankinud isiku suhtes.

§ 35. Ebaseaduslikus valduses olnud loodussaaduse või kiirgusallika tagastamine õigustatud isikule

Ebaseaduslikus valduses olnud loodussaadus või kiirgusallikas, mille valdamiseks õigustatud isik on tuvastatud, tagastatakse nimetatud isikule asjaõigusseaduse (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967, 1997, 52, 833) sätteid järgides. Loodussaaduse või kiirgusallika tagastamise kohta koostatakse protokoll, milles peab olema kirjas:

- 1) loodussaaduse või kiirgusallika tagastava asutuse nimetus ja aadress;
- 2) protokollide koostamise aeg ja koht;
- 3) protokollide koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;
- 4) loodussaaduse seadusliku valdaja nimi või nimetus ja aadress;
- 5) loodussaaduse nimetus ja kogus;
- 6) loodussaaduse hoiulevõtmise asjaolud ja koht;
- 7) loodussaadust ebaseaduslikult vallanud isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ja elukoht;
- 8) loodussaaduse üleandmise koht, aeg ja seisukord;
- 9) loodussaaduse üleandja ja vastuvõtja allkirjad.

§ 36. Riigi poolt hõivatud loodussaaduse ja selle hankimise vahendi müümine

(1) Riigi poolt hõivatud loodussaaduse või selle hankimise vahendi ning käesoleva seaduse § 34 kohaselt hoiulevõetud, säilitamist mittevõimaldava loodussaaduse müügi korraldab saaduse või vahendi riigi valdusesse võtnud või selle hoidmise korraldanud keskkonnajärelevalve asutus.

(2) Loodussaaduse või loodussaaduse hankimise vahendi müümise kohta koostatakse protokoll, milles peab olema kirjas:

- 1) müügi korraldanud asutuse nimetus ja aadress ning ametiisiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;
- 2) müüdud loodussaaduse, eseme või aine nimetus ja kogus ning saadud rahasumma;
- 3) müügi aeg, koht ja viis;
- 4) loodussaaduse, eseme või aine müügi ning eelneva hoidmisega seotud kulutuste suurus ning kulu tõendavate dokumentide nimetus;
- 5) hulgimüümisel ostja nimi või nimetus ja aadress;

6) vähemalt ühe tunnistaja ees- ja perekonnanimi ning aadress;

7) müügi korraldanud isiku, tunnistaja ning hulгимüügil ostja allkirjad.

(3) Müüki korraldanud isik annab müügist saadud rahasumma koos käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud protokolliga üle oma asutuse raamatupidamisele hiljemalt esimesel müügile järgneval tööpäeval, kus sellega toimitakse raamatupidamise seaduses (RT I 1994, 48, 790; 1995, 26--28, 355; 92, 1604; 1996, 40, 773; 42, 811; 49, 953) sätestatud korras.

(4) Loodussaaduse või selle hankimise vahendi müügist saadud rahalised vahendid hoitakse selle müüki korraldanud keskkonnajärelevalve asutuse arvel kuus kuud väljamaksmise võimaldamiseks saaduse või vahendi valdamise õigust omavale isikule tema selgumisel, olles rahalistest vahenditest eelnevalt maha arvanud saaduse või vahendi hoidmise ja müügi kulud. Valdaja mitteselgumisel kantakse järelejäänud summa Keskkonnafondi arvele.

7. peatükk. KESKKONNALE TEKITATUD KAHJU HÜVITAMINE

§ 37. Keskkonnale tekitatud kahju hüvitamine

(1) Looduskeskkonnale kahju tekitamisel kannab süüdlane tsiviilvastutust seadusega kehtestatud korras.

(2) Kui hävitatud või kahjustatud keskkonnaosa ei ole asjaõiguse esemeks, kehtestab keskkonnakahju hüvituse määra Vabariigi Valitsus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kahju kuulub hüvitamisele ka siis, kui keskkonnaosa kahjustuse põhjustas loodusvara omanik ise temale kuuluva loodusvara kasutamise piiranguid eirates.

§ 38. Keskkonnale tekitatud kahju hüvitamiseks ning selgusetu kuuluvusega loodussaaduste ja nende ebaseadusliku hankimise vahendite müügist saadud rahaliste vahendite kasutamine

Keskkonnale tekitatud kahju hüvitamiseks sissenõutud ning loodussaaduse ja selle õigusvastasel hankimisel kasutatud eseme või aine müügist, kui nende valdamise õigust omav isik on jäänud selgusetuks, laekunud rahalised vahendid kantakse Keskkonnafondi arvele ning kasutatakse keskkonnakaitse tõhustamiseks ning kahjustatud loodusobjektide endise seisundi taastamiseks. Laekunud summast 30 protsenti võib kasutada keskkonnakaitse-abiinspektorite tegevuse korraldamiseks ning looduskahjustuse avastanud ning ebaseadusliku tegevuse peatamisele ja süüdlaste vastutuselevõtmisele kaasa aidanud isikute tegevuse ergutamiseks keskkonnaministri poolt määratud korras.

8. peatükk. LÕPPSÄTTED

§ 39. Seaduse «Eesti looduse kaitse kohta» muutmine

Kehtetuks tunnistatakse Eesti NSV seaduse «Eesti looduse kaitse kohta» (ENSV Teataja 1990, 6, 103; RT I 1994, 46, 773; 1995, 16, 228; 57, 978):

1) paragrahvi 8 teine lõik;

2) paragrahv 10;

3) paragrahvi 18 tekst alates sõnadest «, samuti kahju hüvitamiseks»;

4) paragrahvid 48--56.

§ 40. Jahikorralduse seaduse muutmine

Jahikorralduse seaduse (RT I 1994, 30, 465; 83, 1449; 1996, 49, 953) §-s 23:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Järelevalve käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle toimub seadusega sätestatud korras.»;

2) täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Jahimaa kasutajal on õigus kontrollida jahimaal relva, muu jahipidamisvahendi või jahisaagiga viibivat isikut ning kohustus õiguserikkumisest informeerida keskkonnakaitseinspektorit.».

Riigikogu esimees Toomas SAVI

LISA 18
OHTLIKE VEOSTE RIIGISISENE AUTOVEO EESKIRI

TSMm RTL 1999, 77, 958**Teede- ja sideministri 15. jaanuari 1996. a määrusega nr 3 «Ohtlike veoste teedel vedamise kord» kinnitatud «Ohtlike veoste riigisisese autoveo eeskirja» muutmine**

Teede- ja sideministri 21. aprilli 1999. a määrus nr 24

Liiklusseaduse (RT 1992, 12, 193; RT I 1995, 2/3, 3; 1996, 16, 268; 1997, 86, 1459; 1999, 16, 272) paragrahvi 18 ja Vabariigi Valitsuse 4. aprilli 1996. a määruse nr 99 «Volituste andmine liiklusseadusest tulenevate õigusaktide kehtestamiseks» (RT I 1996, 26, 531) punkti 3 alapunkti 6 alusel ning võttes arvesse Euroopa Ühenduse Nõukogu direktiive 94/55/EÜ ja 95/50/EÜ, määran:

1. Muuta teede- ja sideministri 15. jaanuari 1996. a määrusega nr 3 «Ohtlike veoste teedel vedamise kord» (RTL 1996, 43--45, 292; 139, 687; 1997, 90, 530) kinnitatud «Ohtlike veoste riigisisese autoveo eeskirja» järgmiselt:

1.1. Sõnastada punkti 1.1.4 esimene lõik järgmiselt: «Eeskirja nõuded ei kehti ohtliku veose vedamisel koguses, mis ei ületa vabapiiriga määratud ja eeskirjaga määratud ohtlike ainete piiratud koguses veo korral. Nimetatud veol peab täitma veose pakendil, markeeringul jms toodud nõudeid.»

1.2. Muuta punkti 1.2 ja sõnastada see järgmiselt:

«1.2. Käesolevas eeskirjas kasutatavaid termineid tuleb mõista alljärgnevalt:

eriti ohtlik veos	Eriti ohtlikuks veoseks loetakse: <ul style="list-style-type: none"> - klassi 1 lõhkeained ja neid sisaldavad esemed (v.a alaklassid 1.4 ja 1.6); - klassi 6.1 väga tugevatoimelised mürgained, mis ei ole toodud rühma (b) või (c) all, nende vedamisel paakides; - klassi 7 radioaktiivsed materjalid (v.a lehed 1- 4);
gaas	- aine, mille aururõhk 50 °C juures on üle 300 kPa või <ul style="list-style-type: none"> - aine, mis 20 °C ja normaalrõhu 101.3 Pa juures on täielikult gaasilises olekus;
jäätmeveo vaakumpaak	- püsipaak või teisaldatav paak peamiselt ohtlike jäätmete veoks, millel on erivahendid ja/või eriseadmed ohtlike jäätmete nõuetekohaseks peale- või mahalaadimiseks;
kinnine sõiduk konteiner	- kinnise veoseruuga sõiduk; <ul style="list-style-type: none"> - pikaajaliseks kasutamiseks mõeldud, piisavalt tugev, püsivate mõõtmetega veovahend siseruumalaga mitte vähem kui 1,0 m³, mis on spetsiaalselt konstrueeritud hõlbustamaks vedu ühe või mitme veoliigiga veost vahepeal välja laadimata, lihtne täis laadida ja tühjendada ning peale ja maha

tõsta. Mõiste ei hõlma tavalist pakendit või anumad.

Eristatakse järgmisi konteinereid:

- väikekonteiner - konteiner siseruumalaga alates 1,0 m³ kuni mitte üle 3,0 m³;

- suurkonteiner -- konteiner siseruumalaga üle 3,0 m³;

lahtine sõiduk
leeksoojendi

- katmata veokastiga sõiduk;
- seade, kus kasutatakse otseselt vedel- või gaaskütust ja ei kasutata sõiduki töötava mootori jääksoojust;

mahutikogumiga
sõiduk

- sõiduk, millel loetletud balloonid, balloonide kogumid, mahutid või paagid on omavahel ühendatud kollektoriga ja jäigalt paigaldatud veoki rungale tugevalt kinnitatud raamistikule:

- mitu ballooni, mis kujutavad endast teisaldatavaid survemahuteid igaüks mahutavusega mitte üle 150 l;

- mitu torukujulist mahutit, mis kujutavad endast teisaldatavaid keevisõmblusteta survemahuteid igaüks mahutavusega üle 150 ja mitte üle 5000 l;

- mitu silindrilist mahutit, mis kujutavad endast teisaldatavaid keevitatud survemahuteid igaüks mahutavusega üle 150 ja mitte üle 1000 l;

- mitu balloonikogumit, kus balloonid on omavahel ühendatud kollektoriga ning jäigalt omavahel kinnitatud;

ohu tunnusnumber

- mitu paaki mahutavusega üle 1000 l igaüks;
- arv, mis iseloomustab veose ohtlikkust (vt käesoleva eeskirja lisa 1);

paak

- mahuti mahutavusega üle 1 m³, mis on ette nähtud vedelike, gaaside, pulbriliste või granuleeritud ainete veoks;

paakkonteiner

- veovahend, mis vastab konteineri määratlusele ja tema mahutavus vedelike, pulbriliste või granuleeritud ainete korral on üle 0,45 m³;

paaksõiduk

- vedelike, gaaside, pulbriliste või granuleeritud ainete veoks ehitatud sõiduk, millel on üks või mitu püsipaaki;

piiratud kogus	-- ohtliku(ke) aine(te) saadetistest nõuetekohaselt koostatud pakett, millele on kantud markeering, mis sisaldab tähti «UN» või «LQ» ja paketi sisalduva(te) ohtliku(ke) aine(te) tunnusnumbrit(reid). Markeering peab olema mahutatud joontega piiratud rombi mõõtmetega vähemalt 100x100 mm. Arvestades paketi suurust, võivad mõõtmed olla vähendatud. Nii saadetise kui ka saadetistest koostatud paketi kaalud on piiratud sõltuvalt ohtliku aine klassist ja aine ohtlikkusest. Nende järgimine ja paketi markeerimine on saatja (tootja) ülesanne;
puistevedu	- tahke aine pakendita vedu;
püsipaak	- paak mahutavusega üle 1000 l, mis on kohtkindlalt kinnitatud sõiduki rungale (millega sõiduk muutub paaksõidukiks) või selle sõiduki runga lahutamatu osa;
saadeti	- pakendist ja sisust koosnev veoks ettevalmistatud (pakitud) toode, mis peab olema saatja poolt tähistatud ohumärgisega. See mõiste haarab ka gaasiballoone ja esemeid, mida võib vedada ilma pakendita;
teisaldatav paak	- paak, mis ei ole püsipaak ja mille mahutavus on üle 450 l;
tendiga sõiduk	- sõiduk, mille lahtist veokasti katab riidest või polümeermaterjalist kate ehk tent;
vabapiir	- ohtliku aine maksimaalne mass veoühikus, mida väljendab esemete puhul brutomass kilogrammides, tahkete ainete ning veeldatud, jahutatud ja lahustatud gaaside puhul netomass kilogrammides või vedelike ja surugaaside puhul anuma nominaalmaht liitrites;
veoühik	- haagisega või haagiseta auto.»

1.3. Muuta punkti 2.2.2 alapunkti 8 ja sõnastada see järgmiselt: «saadetiste veol nende arv ja liik».

1.4. Muuta punkti 2.3 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.3. Autojuhi kirjalik ohutusjuhend.

2.3.1. Veo ajal tekkida võivate õnnetusjuhtumite ja hädaolukordade puhuks tuleb autojuhile kaasa anda kirjalikud ohutusjuhendid, milles peavad iga veetava ohtliku aine, eseme või veoste rühma kohta olema järgmised andmed:

1) ohtliku aine või eseme nimetus ja tunnusnumber (ÜRO number); veoste rühma korral selle aine tunnusnumber, millise jaoks on antud ohutusjuhend mõeldud;

- 2) veosele iseloomulik ohu liik ning meetmed, mida peab autojuht rakendama, ja kaitsevahendid, mida peab autojuht kasutama;
- 3) üldised nõuded, näiteks nõue hoiatada teisi teekasutajaid ja juhuslikke möödujaid ning nõue kutsuda kohale politsei või päästeteenistus (tuletõrje);
- 4) lisameetmed väiksemate lekete või mahavalgumiste kõrvaldamiseks, kui seda on võimalik teha ennast ohtu seadmata;
- 5) erimeetmed eriveoste korral;
- 6) vajalik varustus üldmeetmete ning lisa ja erimeetmete rakendamiseks.

2.3.2. Ohutusjuhendid peab koostama veose valmistaja (saatja) ning need tuleb vedajale edastada hiljemalt veotellimise esitamisel, et vedaja võiks oma töötajaid veoks ette valmistada.

2.3.3. Ohutusjuhend peab olema koostatud eesti keeles, olema autojuhile arusaadav ja täidetav ning vajadusel dubleeritud muukeelse tekstiga. Ohutusjuhendi sisu eest vastutab saatja.

2.3.4. Ohutusjuhendid tuleb hoida juhikabiinis kergesti kättesaadavas kohas. Muud ohutusjuhendid, mis ei käi veetava veose kohta, tuleb hoida eraldi vältimaks segiajamist.

2.3.5. Erinevate pakendatud ohtlike ainete koosveol on lubatud sarnaste ohutunnustega samasse ohtliku aine klassi kuuluvate ainete kohta kasutada iga ohtliku aine klassi kohta ühtset ohutusjuhendit. Sel juhul ei ole ohutusjuhendis vajalik näidata aine nimetust ja tunnusnumbrit (ÜRO number).

2.3.6. Ohutusjuhendid peavad olema koostatud lisa 6 toodud nõuete kohaselt.»

1.5. Asendada punktis 2.4.2.1 sõnad «erinevaid ohtlikke aineid» sõnadega «erinevate ohtlike ainete saadetisi».

1.6. Muuta punkti 2.4.2.2 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.4.2.2. Samale veoühikule võib koos laadida nõutavalt pakitud kõikide klasside ohtlikke aineid sisaldavaid saadetisi, välja arvatud saadetised, millel on ohumärgised nr 1; 1.4; 1.5; 1.6 või 01.

Toiduaineid, tarbekaupu ja loomasööta ei tohi laadida samale veoühikule koos saadetistega, millel on ohumärgised nr 6.1; 6.2 või 9.»

1.7. Muuta punkti 2.4.2.4 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.4.2.4. Peale- või mahalaadimiskohta saabuv veoühik ja autojuht peavad vastama kehtestatud nõuetele. Kui dokumentide ning veoühiku ja laadimisseadmete ülevaatuse tulemusena selgub, et autojuht või veoühik ei vasta kehtestatud nõuetele, siis on keelatud veoühikut laadida.

Veoühiku mahalaadimine on keelatud, kui eelnimetatud kontrollimise tulemusena selguvad puudused, mis teevad mahalaadimise ohtlikuks.»

1.8. Täiendada punkti 2.4.7 ja lisada lõppu lause «Paagi täitmisel on keelatud ületada paagile määratud täiteastet.»

1.9. Muuta punkti 2.5 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.5. Veoühiku tähistamine

2.5.1. Ohtlikku veost vedavale veoühikule peab olema kinnitatud rõhtasendis kaks oranži värvi ristkülikukujulist 400 mm laiust ja vähemalt 300 mm kõrgust tahvlit -- ohtliku veose tunnusmärki. Tahvilil peab olema vähemalt 15 mm laiune must ääris. Üks tahvel peab olema kinnitatud veoühiku ette ja teine taha. Mõlemad tahvlid peavad olema risti veoühiku pikiteljega. Tahvlid peavad olema hästi nähtavad. Kui veoühiku mõõtmed ja konstruktsioon on sellised, et kasutada olev pind ei ole piisav ülaltoodud tahvlite kinnitamiseks, võib tahvlite mõõtmeid vähendada kuni 300 mm-ni laiuses, 120 mm-ni kõrguses ja musta ääre laiust kuni 10 mm-ni.

2.5.2. Ühe või mitme paagiga paaksõidukil või veoühikul, mis veab erinevaid ohtlikke aineid, peab punktis 2.5.1 toodule lisaks olema kinnitatud iga paagi või paagi osa küljele paralleelselt sõiduki teljega selgesti nähtavad oranži värvi tahvlid, mis on samased punktis 2.5.1 ettenähtutega. Nendel oranži värvi tahvlitel peab olema igas paagis või paagi osas veetava aine ja ohu tunnusnumbrid.

Mitmeosalise paagi korral, kui eri osades veetakse aineid tunnusnumbritega 1202, 1203, 1223, ei ole vaja eeltoodud täita tingimusel, et veoühiku ette ja taha kinnitatud tunnusmärkidele on kantud kõige ohtlikuma (madalama leekpunktiga) aine tunnusnumbrid.

2.5.3. Veoühikul ja konteineril, millega veetakse tahkeid ohtlikke veoseid puistes, peab punktis 2.5.1 toodule lisaks olema kinnitatud iga veoühiku või konteineri küljele paralleelselt sõiduki teljega selgesti nähtavad oranži värvi tahvlid, mis on samased punktis 2.5.1 ettenähtutega. Nendel oranži värvi tahvlitel peab olema veoühikus või konteineris veetava aine ja ohu tunnusnumbrid.

2.5.4. Konteineri, milles veetakse ohtlikke tahkeid veoseid puistes, ja paakkonteineri puhul võib punktides 2.5.2 ja 2.5.3 ettenähtud tahvlid asendada kleebise, värvitud kujutise või mõne muu samaväärse vahendiga, kusjuures selleks kasutatavad materjalid peavad olema ilmastikukindlad ja tagama tähistuse püsivuse. Sellisel juhul punkti 2.5.6 viimases lauses toodud tulekindluse nõuet ei kohaldata.

2.5.5. Veoühikule, milles veetakse ainult ühte ohtlikku veost, ei ole vaja paigutada punktides 2.5.2 ja 2.5.3 ettenähtud oranži värvi tahvlit, kui see on vastavalt punktile 2.5.1 paigutatud veoühiku ette ja taha ning neile on peale kantud aine ja ohu tunnusnumbrid.

2.5.6. Tunnusnumbrid peavad olema musta värvi, kõrgusega 100 mm ja joone paksusega 15 mm. Ohu tunnusnumber peab olema märgitud tahvli ülemisele osale ja aine tunnusnumber (ÜRO number) tahvli alumisele osale. Tunnusnumbrid peavad olema eraldatud 15 mm paksuse horisontaalse musta joonega, mis jaotab tahvli kaheks võrdseks osaks.

Tunnusnumber peab olema kustutamatu ja jääma loetavaks veel pärast 15-minutilist tulesolekut.

Mitme erineva ohtliku aine või eseme üheaegsel veol, samuti aine või eseme veol, millel käesoleva eeskirja lisas 1 ei ole toodud ohu tunnusnumbrit, ohtliku veose tunnusmärgil vahejoon ja tunnusnumbrid puuduvad.

2.5.7. Ülaltoodud nõudeid kohaldatakse samuti puhastamata ja degaseerimata püsi- ja teisaldatavatele paagile, paakkonteinerile, mahutikogumiga sõidukile ning tühjale puhastamata puisteveo veoühikule ja puisteveo konteinerile.

2.5.8. Kui ohtlikke veoseid või nende jääke ei veeta, peab oranži värvi tahvlid ära võtma või kinni katma. Kui tahvilil on kate, siis peab see tahvli täielikult katma ja säilima pärast 15-minutilist tulesolekut.»

1.10. Muuta punkti 2.6 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.6. Ohumärgisega tähistamine

2.6.1. Kui ohtlikku ainet veetakse konteineris saadetisena, peab konteineri mõlema külje ja mõlema otsa välispinnale olema kinnitatud veetava(te) ohtliku(ke) aine(te) ohumärgised ja igale konteineris veetavale saadetisele üks või mitu saadetises sisalduva ohtliku aine ohumärgist. Ohumärgist nr 11 ei ole vaja kinnitada.

2.6.2. Puisteveoste konteineril, paakkonteineril ja sõiduki mahutikogumil peavad olema veetava ohtliku aine kohta ettenähtud ohumärgised mõlemal küljel. Kui need ohumärgised ei ole väljastpoolt sõidukit nähtavad, siis tuleb samad ohumärgised kinnitada sõiduki mõlemale küljele ja taha.

2.6.3. Puisteveo sõidukil ja püsi- või teisaldatava paagiga sõidukil peavad olema veetava ohtliku aine kohta ettenähtud ohumärgised mõlemal küljel ja taga.

2.6.4. Punktide 2.6.2 ja 2.6.3 nõuded kehtivad ka puhastamata ja degaseerimata tühjale püsi- või teisaldatavale paagile, paakkonteinerile ja mahutikogumiga sõidukile, aga samuti puhastamata puisteveo sõidukile ja konteinerile.

2.6.5. Iga ohtlikku ainet või eset sisaldav saadetus (kast, kanister, vaat, anum, balloon jms) peab olema ohtliku veose saatja poolt tähistatud käesoleva eeskirja lisas 2 toodud ohumärgisega. Ohumärgisega märgistamata saadetisi on keelatud vedada.

2.6.6. Ohumärgis võib olla saadetisele kinnitatud sobival viisil. Kui saadetise väliskuju ja mõõtmed ei võimalda ohumärgise otsest kinnitamist, võib ohumärgis olla liimitud papist vms kaardile, mis seotakse saadetise külge, või olla kantud pakendile kustutamatu, mittemahapestava markeeringuga nii, et see vastab täpselt ohumärgisele.

2.6.7. Kui ainult osa saadete veost on autovedu, siis võib käesoleva eeskirjaga ettenähtud ohumärgistele lisaks kinnitada ka teiste veoliikide eeskirjade nõuetele vastavad ohumärgised (nagu nõutud IMDG koodis või ICAO tehnilistes instruksioonides).»

2.6.8. Kui ohtlikke aineid või nende jääke ei veeta, peab ohumärgised ära võtma või kinni katma.»

1.11. Muuta punkti 2.7.2.3 ja sõnastada see järgmiselt:

«2.7.2.3. Hädapeatumisel peavad veoühikul põlema ohutuled. Veoühiku, mille ohutuled ei põle, hädapeatumisel peab autojuht asetama tee veoki varustuses ettenähtud ohusignaalid (valgustpeegeldavad koonused, toega kolmnurgad või sõltumatu toiteallikaga vilkuvad oranžkollase valgusega laternad) -- ühe umbes 10 m veoühikust ettepoole ja teise umbes 10 m veoühikust tahapoole. Autojuht peab kohe rakendama meetmeid veoühiku teelt eemaldamiseks.

Kui hädapeatunud veoühikus veetavad ohtlikud veosed oma loomu poolest kujutavad ohtu tee kasutajale ja keskkonnale ning veoühiku meeskond ei ole võimeline hädaohtu kiiresti kõrvaldama, peab autojuht informeerima lähimat päästeametit ja tee omanikku ning rakendama abinõud veoühiku teelt eemaldamiseks. Vajaduse korral peab juht võtma tarvitusele käesoleva eeskirja punktis 2.3 toodud ohutusjuhendis nõutud abinõud.»

1.12. Jätta punkti 2.7.4 tekstist välja sõnad «autoveo ja».

1.13. Muuta punkti 3.1.1.3 ja sõnastada see järgmiselt:

«3.1.1.3. Paaksõidukite paagid (püsi- ja teisaldatavad paagid), paakkonteinerid ja jäätmeveo vaakumpaagid ning mahutikogumiga sõiduki mahutid peavad olema kehtivas korras kontrollitud Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni või selleks volitatud isiku poolt ja omama vastavat kasutusluba.»

1.14. Muuta punkti 3.1.1.4 ja lisada teise lõigu esimeses lauses sõnade «millest mahalaadimine toimub taha» järele sõnad «ja jäätmeveo vaakumpaagiga sõidukil».

1.15. Asendada punktis 3.1.2.1 sõnad «III tüüpi» sõnadega «EX/III tüüpi».

1.16. Asendada punktis 3.1.4.2 sõnad «II ja III tüüpi» sõnadega «EX/II ja EX/III tüüpi».

1.17. Tunnistada kehtetuks punkt 3.1.5.2.

1.18. Muuta punkti 3.1.6.6 ja sõnastada see järgmiselt:

«3.1.6.6. Elektrilised ühendused mootorsõiduki ja haagise vahel peavad omama kaitstuse astet IP54 vastavalt standardile IEC 529 ja peavad olema ehitatud nii, et oleks välditud juhuslik lahtiühendumine. Selliste nõuetekohaste ühenduste näidised on toodud standardites ISO 12098/1994 ja ISO 7638/1985.»

1.19. Muuta punkti 3.1.7 ja sõnastada see järgmiselt:

«3.1.7. Leeksoojendi

3.1.7.1. Leeksoojendi peab vastama järgmistele nõuetele:

1) Leeksoojendi ja selle heitgaasitorustik peab olema konstrueeritud, paigaldatud ning kaitstud või kaetud nii, et oleks välditud igasugune veose ülekuumenemine või süttimine. See nõue loetakse täidetuks, kui seadme kütusepaak ja heitgaasitorustik vastavad samadele nõuetele, mis on esitatud käesoleva eeskirja punktides 3.1.3 ja 3.1.5 veoühiku kütusepaagi ja heitgaasitorustiku suhtes.

2) Leeksoojendi väljalülitamine peab toimuma järgmiste toimingute tulemusena:

a) ettekavatsetud käsitsi väljalülitamine juhikabiinist;

b) juhuslik sõiduki mootori seiskumine/väljalülitamine. Sellisel juhul võib juht leeksoojendi uuesti töösse lülitada;

c) sõidukil oleva veetava veose laadimispumba töösse lülitamine.

3) Lubatav on leeksoojendi edasitötamine pärast väljalülitamist ainult inertsrežiimis.

Ülaltoodud punkti 2 alapunktides b ja c nimetatud toimingute korral peab õhu põlemiskambrisse andmine vastavate selleks määratud vahenditega katkestatama pärast mitte rohkem kui 40-sekundilist inertsrežiimil töötamist.

Kasutada on lubatud ainult neid leeksoojendeid, mille kohta on esitatud dokumendid, et soojusvaheti peab vastu inertsrežiimi lühendatud töötuskiil kestvusega 40 sekundit seadme tavalise kestvusega kasutamise juures.

4) Leeksoojendi töösse lülitamine peab toimuma käsitsi. Programmjuhtimisega seadmete kasutamine on keelatud.

3.1.7.2. Leeksoojendi juhikabiini või mootorsõiduki mootori soojendamiseks peab vastama kõigile punktis 3.1.7.1 toodud nõuetele alljärgnevat tüüpi veoühikutel:

-- EX/II, klassi 1 plahvatusohtlike veoste veoks;

-- EX/III, klassi 1 plahvatusohtlike veoste veoks;

-- FL, klassi 3 kergsüttivate vedelike, leektäpp alla 61 °C, ja klassi 2 kergsüttivate gaaside veoks püsipaagis, teisaldatavas paagis ja paakkonteineris mahutavusega üle 3000 l ning mahutite kogumiga veokis mahutavusega üle 1000 l;

-- OX, klassi 5.1 rühma 1° ainete veoks püsipaagis, teisaldatavas paagis ja paakkonteineris mahutavusega üle 3000 l;

-- AT, FL ja OX alla mittekuuluvate ohtlike veoste veoks püsipaagis, teisaldatavas paagis ja paakkonteineris mahutavusega üle 3000 l ning FL alla mittekuuluvate veoste veoks mahutite kogumiga veokis mahutavusega üle 1000 l.

3.1.7.3. Punktis 3.1.7.2 loetletud veoühikute veoseruumi soojendamiseks paigaldatav leeksoojendi peab vastama samuti kõigile punktis 3.1.7.1 toodud nõuetele, kusjuures:

-- lüliti võib olla paigaldatud väljapoole juhikabiini;

-- peab olema tagatud võimalus leeksoojendi väljalülitamiseks väljastpoolt veoseruumi;

-- ei nõuta tõendit selle kohta, et soojusvaheti peab vastu lühendatud töötähtsusele inertsiõhul pärast väljalülitamist.

3.1.7.4. Punktides 3.1.7.2 ja 3.1.7.3 toodud nõuded on kohustuslikud sõidukile, mis on varustatud leeksoojendiga pärast 30. juunit 1999. a.

Sõidukid, mis on varustatud leeksoojendiga enne 1. juulit 1999. a, peab viima nõuetega vastavusse enne 1. jaanuari 2010. a.»

1.20. Täiendada punkti 3.1.8 ja lisada lõppu lause:

«Enne 1. jaanuari 1997. a valmistatud mootorsõidukit on ilma kiiruspiirikuta lubatud siseriiklikult kasutada kuni 1. jaanuarini 2002. a.»

1.21. Muuta punkti 3.1.11 ja sõnastada see järgmiselt:

«3.1.11. Veoühiku kohustuslik lisavarustus

Igal ohtlike veoseid vedaval veoühikul peab olema:

1) Iga sõiduki jaoks vähemalt kaks tõkiskinga, mis oma mõõtmetelt sobivad sõiduki rataste läbimõõduga.

2) Autojuhi ohutusjuhendis toodud lisavarustus üldiste meetmete rakendamiseks:

a) kaks ohusignaali (kas valgustpeegeldavad koonused või toega kolmnurgad või sõiduki elektriseadmetest sõltumatu toiteallikaga vilkuvad oranžkollase valgusega laternad);

b) hoiatusvest või hoiatusriietus (näiteks Euroopa standardi EN 471 kohaselt) iga sõiduki meeskonna liikme kohta;

c) üks ohutu käsilamp iga sõiduki meeskonna liikme kohta.

3) Autojuhi ohutusjuhendis toodud lisavarustus lisa- või erimeetmete rakendamiseks sõltuvalt veetava aine klassist (näiteks kindad, jalatsid, kaitseprillid, veenõu, kühvel, absorbeeriv materjal, kogumispakend jms).

Klassi 2 tähtedega T, TO, TF, TC, TFC ja TOC tähistatud gaaside või esemete veol peab sõiduki meeskonna iga liige olema varustatud hingamisteede kaitsevahendiga, mis võimaldaks neil sõidukist eemalduda (näiteks näokaitse või gaasimask, mis on varustatud gaasi- ja tolmufiltriga A1B2E1K1--P2 Euroopa standardi EN 141 kohaselt).»

1.22. Muuta punkti 3.2.1 ja sõnastada see järgmiselt:

«3.2.1. Veoühiku tüüp ja nõuded mootorile ja heitgaaside väljalaskesüsteemile

Veoühikud, millega on lubatud vedada klassi 1 aineid ja esemeid vabapiiri ületavates kogustes, liigitatakse EX/II ja EX/III tüüpi. Veoühikul peab olema diiselmootor ja tema heitgaaside väljalaskesüsteem peab vastama punktis 3.2.1.3 toodud nõuetele.

3.2.1.1. EX/II tüüpi veoühik

3.2.1.1.1. Üldnõuded

Veoühikul peab olema diiselmootor. Veoseruom peab olema kinnine või kaetud tendiga ning olema piisavalt tugev kaitsmaks veost. Veoseruumi põrandas ja otsaseinas ei tohi olla pragusid.

Tent peab olema raskestisüttivast materjalist ning vee- ja kulumiskindel. Tent peab pingule tõmmatuna katma veoseruumi kõik küljed ja ulatuma mööda luuke allapoole vähemalt 20 cm ning olema kindlalt kinnitatud. Kinnisel veoseruumil ei tohi olla aknaid. Kõik avad peavad olema tihedalt uste või kaantega suletavad.

Kui veoühiku koosseisus on haagis, siis haagise haakeseadis peab olema varustatud E-reegli nr 55 nõuete kohase haakeseadmega ning haagisel peab olema tõhus pidurisüsteem, mis toimib kõigile ratastele ja lülitub sisse vedava sõiduki tööpiduri käitamisel ning automaatselt peatab haagise haakeseadise purunemisel.

3.2.1.1.2. Kütusepaak

Kütusepaak peab asetsema mootorist ja heitgaaside väljalasketorust piisavalt kaugel ja olema kaitstud löökide eest. Kütusepaagi lekkimise korral peab olema välistatud kütuse kokkupuutumine veoses olevate plahvatusohtlike ainetega.

3.2.1.1.3. Juhikabiin

Juhikabiini konstruktsioonis, välja arvatud istmed, tuleb kasutada üksnes rasksüttivaid materjale. Juhikabiini lisakütteseade peab vastama käesoleva eeskirja punktis 3.1.7 toodud nõuetele.

Klassi 1 plahvatusohtlike veoseid vedavatele veoühikutele on keelatud paigaldada gaasikütusel töötavaid leeksoojendeid.

3.2.1.2. EX/III tüüpi veoühik

EX/III tüüpi veoühik on veoühik, mis vastab EX/II tüüpi kinnise veoseruumiga veoühikule esitatud nõuetele ja lisaks veel alljärgnevatele nõuetele:

3.2.1.2.1. Veoseruum peab olema kinnine ja pragudeta. Veoseruumi konstruktsioon peab olema rasksüttivatest materjalidest ja piisavalt kaitsma veetavaid veoseid. Veoseruumi vooderdusmaterjalina ei ole lubatud kasutada sädemeid tekitavaid materjale. Veoseruumi isolatsiooni ja soojuslikud omadused peavad olema vähemalt samaväärsed 10 cm paksuse rasksüttiva puidu kihiga kaetud metallvälisseina omadustega.

3.2.1.2.2. Kõiki uksi peab olema võimalik lukustada. Uksed peavad olema konstrueeritud ja asetsema nii, et ühenduskohad oleksid kaetud.

3.2.1.3. Nõuded mootorile ja heitgaaside väljalaskesüsteemile

Veoühikute EX II ja EX III korral peab mootor paiknema eespool veoseruumi esiseina. Mootor võib paikneda ka veoseruumi all tingimusel, et see on paigaldatud nii, et mootori heitsoojus ei tekitaks veosele ohtu veoseruumi sisepinna kuumenemise tõttu üle 80 °C.

Heitgaaside väljalaskesüsteem peab olema ehitatud ja paiknema nii, et selle heitsoojus ei tekitaks veosele ohtu veoseruumi sisepinna kuumenemise tõttu üle 80 °C.»

1.23. Muuta punkte 3.2.2 ja 3.2.4.2 ning asendada sõnad «II ja III» vastavalt «EX/II ja EX/III».

1.24. Lisada punkt 3.2.5 järgmises sõnastuses:

«3.2.5. EX/II ja EX/III tüüpi veoühikute veoseruumi on leeksoojendi paigaldamine keelatud.»

1.25. Lisada punkt 3.5 järgmises sõnastuses:

«3.5. Erinõuded jäätmeteveo vaakumpaagile.

1) Jäätmeteveo vaakumpaagis võib vedada klasside 3, 4.1, 5.1, 6.1, 6.2, 8 ja 9 ohtlikke aineid, mille vedu on lubatud püsipaagis või teisaldatavas paagis.

2) Paagi konstrueerimisel peab arvestama survega paagis kuni 4 baari ja sisemise vaakumiga kuni 1 baar.

3) Paagi konstruktsiooni elemendid peavad paiknema hästi kaitstud tsoonides vältimaks vigastusi vedamisel ja laadimistöodel.

4) Iga tühjendusventiil peab olema dubleeritud ja selle asend maast hästi jälgitav.

5) Paak võib olla avatava põhjaga. Avatav põhi peab vastama järgmistele nõuetele:

-- põhja konstruktsioon peab tagama hermeetilisuse;

-- välditud peab olema põhja juhuslik avanemine;

-- kui paagi põhja avanemine toimub elektrilise ajamiga, peab avariilise voolukatkestuse korral paagi põhi jääma kindlalt suletuks;

-- paagil peab olema kaitseaseade, mis takistab põhja avamist jääksurve korral paagis. Kaitseaseade ei ole nõutav põhja avamise elektrilise ajami korral. Sellel juhul peab jääksurve suurus ja põhja avanemine olema ohu vältimiseks operaatori poolt hästi kontrollitav;

-- põhja avanemise vältimiseks sõiduki ümberpaiskumisel peab olema ette nähtud põhja kaitse.

6) Tühjendamise kergendamiseks võib jäätmeveo vaakumpaak olla varustatud kolbtühjendiga. Kolbtühjendi peab olema kaitseesadmega, mis väldib kolvi mistahes töösendis kolvi väljapaiskumise paagist jõu toimel, mis vastab lubatavale suurimale töösurvele paagis (1,0 baari). Kolbtühjendi peab olema valmistatud sellistest materjalidest, et selle liikumisel ei tekiks süttimise ohtu.

Kolbtühjendi väljaspool paaki asetsev ajam peab olema kaitstud juhuslike löökide eest.

7) Jäätmeveo vaakumpaak võib olla varustatud kaitseventiili omava täitetoruga, mis peab olema konstrueeritud nii, et paak ei hakkaks lekkima juhusliku löögi korral selle toru pihta.

8) Jäätmeveo vaakumpaagile peab olema teenindamiseks paigaldatud:

-- pumba äravoolutoru, mis tagab kergsüttivate või mürgiste gaaside eemaldamise ohutusse kohta;

-- leegipüüdjad vaakumpumba sisend- ja väljundtorul;

-- kaitseaseade ülesurvet andvatele pumpadele, mis peab olema seadistatud paagi suurimast lubatavast töösurve madalamale survele;

-- kaitseventiil ületäitmise kaitseesadme ava ja täitepumba vahele;

-- nivoomõõtja (klaasaknakesega) paagile või selle igale osale;

-- manomeeter üle- ja alaturve jälgimiseks. Manomeetri skaalale peab olema märgitud hästi jälgitav paagi lubatav suurim töösurve.

9) Jäätmeveo vaakumpaak peab olema varustatud kaitseklapiga, mille ees on purunev membraan.»

1.25. Lisada punktile 4.3 teine lõik: «Jäätmeveo vaakumpaagiga sõiduki ohtliku veose vedamisele lubamise korral märgitakse tunnistuse 6. reale «Märkused» sõnad «Sõiduk on varustatud jäätmeveo vaakumpaagiga».

1.26. Muuta V osa ja sõnastada see järgmiselt:

«5.1. Ohtlike ainete veol püsipaakides või teisaldatavates paakides mahutavusega üle 1000 l või mahutikogumiga sõidukites mahutavusega üle 1000 l või paakkonteinerites mahutavusega üle 3000 l või tahkete ainete veol veühikutega, mille täismass on üle 3500 kg, peab autojuhil olema Riikliku Autoregistrakeskuse poolt väljaantud tunnistus selle kohta, et ta on edukalt läbinud ohtlike veoste autoveo alase koolituse ja sooritanud eksami ning on lubatud tunnistusel märgitud ohtlike veoste klassi(desse) kuuluva(te) aine(te) või eseme(te) siseriiklikule autoveole.

Klassi 1 lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete ning klassi 7 radioaktiivsete ainete veol peab autojuhil olema eelnimetatud tunnistus sõltumata veetava aine mahust ja massist või veühiku täismassist.

5.2. Punktis 5.1 loetletud kõikide veühikute juhid peavad läbima põhikoolituse kursuse ning järgmistel juhtudel ka vastava erikoolituse kursuse:

-- püsipaakide ja vahetatavate paakidega ning paakkonteinerite ja mahutikogumiga veoühikute autojuhid;

-- lõhkeainete veo autojuhid;

-- radioaktiivsete ainete veo autojuhid.

Pärast eksami sooritamist Riikliku Autoregistrikeskuse poolt väljaantud tunnistus kehtib viis aastat.

5.3. Tunnistus pikendatakse Riikliku Autoregistrikeskuse poolt, kui autojuht on aasta jooksul enne tunnistuse kehtivusaja lõppemist lõpetanud vastava täienduskursuse ja sooritanud eksami, järgmiseks viieks aastaks.

Uus kehtivusaeg algab eelmise kehtivusaja lõppemise kuupäevast.

5.4. Ohtlike veoste veo autojuhtide koolituse õppeasutuses peavad olema:

-- erialaselt sisustatud õppeklass(id);

-- tehnilised abivahendid, metoodilised materjalid ja näitlikud õppevahendid;

-- vahendid esmaabi praktiliseks õpetamiseks;

-- kaitsevahendid.

Õppeasutuse õppejõud peavad omama tehnilist kõrgharidust, pedagoogilise töö või ohtlike veoste valdkonnas töötamise kogemust ja ADR kursuste lõpetamise tunnistust.

Õppeasutus peab olema tunnustatud Teede- ja Sideministeeriumi poolt.

5.5. Kõikide ohtlike veoseid vedavate autojuhtide koolituse programm peab olema kinnitatud Teede- ja Sideministeeriumi poolt, kusjuures:

-- põhikoolituse programm koosneb vähemalt 18 teoreetilisest ja 6 praktilisest õppetunnist;

-- vedelike ja gaaside paakveo erikoolituse programm koosneb vähemalt 12 õppetunnist;

-- klassi 1 lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete veo erikoolituse programm koosneb vähemalt 8 õppetunnist;

-- klassi 7 radioaktiivsete ainete veo erikoolituse programm koosneb vähemalt 8 õppetunnist;

-- korduskoolituse täiendõppe programm koosneb vähemalt 16 õppetunnist.

5.5.1. Põhikoolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

1) ohtlike veoste veo korraldamise üldnõuded;

2) põhilised ohuliigid;

3) teave keskkonnakaitse kohta;

4) erinevat liiki ohtude ärahoidmine ja ohutusabinõud;

- 5) tegevus õnnetusjuhtumi korral (esmaabi, liiklusohutus, põhiteadmised kaitsevahendite kasutamise kohta jms);
- 6) ohumärgised ja ohu tähistamine;
- 7) autojuhi lubatud ja keelatud tegevused ohtlike veoste autoveo ajal;
- 8) sõiduki tehniliste seadmete otstarve ja kasutamine;
- 9) liitkoorma veo keeld samal sõidukil või konteineris;
- 10) ettevaatusabinõud ohtlike veoste peale- ja mahalaadimisel;
- 11) üldteave tsiviilvastutuse kohta;
- 12) teave mitmeliigilise veo kohta;
- 13) saadetise käsitlemise ja ladustamise nõudeid.

5.5.2. Paakveo erikoolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

- 1) paake või paakkonteinereid vedava veoühiku ebastabiilset liikumist põhjustavad tegurid ja nende mõju liiklusohutusele;
- 2) lisanõuded paaksõiduki ehitusele;
- 3) üldnõuded erinevate laadimisseadmete kohta;
- 4) täiendavad nõuded paaksõiduki kasutamisel (ametliku kinnituse tunnistus, tehniline järelevalve, paaksõiduki markeerimine jms).

5.5.3. Lõhkeainete veo erikoolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

- 1) lõhkeainete ja esemete ning pürotehniliste ainete iseloomulikud ohud;
- 2) täiendavad nõuded lõhkeainete veo korraldamisel ja liitkoorma koostamisel;
- 3) täiendavad nõuded lõhkeaineid vedavatele veoühikutele.

5.5.4. Radioaktiivsete ainete veo erikoolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

- 1) ioniseerivale kiirgusele iseloomulikud ohud;
- 2) täiendavad nõuded radioaktiivsete materjalide pakkimisel, käsitlemisel, virnastamisel ja liitkoorma koostamisel;
- 3) radioaktiivsete materjalide veol toimunud õnnetuse puhul tarvitusele võetavad abinõud.

5.5.5. Korduskoolituse täiendõppel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

- 1) ohtlike veoste veo eeskirja muudatused ja täiendused koolitustunnistuse kehtivusaja jooksul;

2) muudatused ja täiendused muudes ohtlike veostega seonduvates õigusaktides.»

1.27. Lisada VI peatükk ja sõnastada see järgmiselt:

«VI. Isikute koolitus, kes lisaks autojuhtidele on seotud ohtlike veoste veoga teedel

6.1. Lisaks autojuhtidele peavad läbima koolituse järgmised isikud, kes on seotud ohtlike veoste veoga teedel:

-- autovedajate, ekspedeerijate ja kaubasaatjate veokorraldajad (dispetšerid, logistikud, ekspedeerijad jne);

-- terminaalide, baaside ja ladude töötajad, kes tegelevad ohtlike ainete peale- ja mahalaadimisega.

6.2. Punktis 6.1 toodud ohtlike ainete veokorraldajate koolitus peab toimuma Teede- ja Sideministeeriumi poolt tunnustatud koolitusasutuses ning neile annab koolitusasutus eksami eduka sooritamise korral vastava tunnistuse.

Veokorraldajatele peab perioodiliselt läbi viima täienduskoolitust vastavalt ohtlike veoste autoveo eeskirja muutmisele ja täiendamisele.

6.3. Ohtlike ainete peale- ja mahalaadimise ning ladustamisega tegelevate töötajate koolitus peab toimuma kas firmasiseselt või koolitusasutuses ning neile antakse eksami eduka sooritamise korral vastav tunnistus.

Laadimise ja ladustamisega tegelevatele töötajatele peab perioodiliselt läbi viima täienduskoolitust kooskõlas ohtlike veoste autoveo eeskirja muutmisele ja täiendamisele.

6.4. Veokorraldajate koolituse programm koosneb vähemalt 24 õppetunnist.

Koolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad:

- 1) ohtlike veoste autoveo korraldamise nõuded;
- 2) põhilised ohud;
- 3) nõuded keskkonnakaitse osas;
- 4) ohtlike ainete ja esemete klassifikatsioon;
- 5) autode markeerimine ja nõutav varustus;
- 6) veodokumendid ohtlike ainete veol ning nende täitmine;
- 7) nõuded veoühikute tehnilisele seisundile;
- 8) erinõuded paakvedudel ning lõhkeainete ja radioaktiivsete ainete veol;
- 9) nõuded ohtlike ainete pakenditele, nende konstruktsioon ja tähistamine;
- 10) nõuded ohtlike veoste laadimisel, liitkoorma koostamisel, veol, parkimisel ja valvamisel;
- 11) õnnetuste ja hädaolukordade korral rakendatavad meetmed.

6.5. Laadimise ja ladustamisega tegelevate töötajate koolituse programm peab koosnema vähemalt 8 õppetunnist.

Koolitusel peavad olema käsitletud järgmised teemad, kusjuures tuleb arvestada õppijate konkreetseid tööülesandeid:

- 1) põhilised ohud ja lisaohud, ohtlike ainete klassifikatsioon;
- 2) nõuded keskkonnakaitsele;
- 3) nõuded ohtlike ainete laadimisel, virnastamisel ja ladustamisel;
- 4) ohtlike ainete saadetiste markeerimine;
- 5) nõutavad dokumendid ja juhendid;
- 6) nõuded ohtlike ainete pakenditele, nende konstruktsioon ja markeerimine;
- 7) õnnetuste ja hädaolukordade korral rakendatavad meetmed.»

1.28. Lisada VII peatükk ja sõnastada see järgmiselt:

«VII. Kontroll

7.1. Kontrolli käesoleva eeskirja täitmise üle teostavad politseiametnikud ja teised seaduse alusel autovedude üle kontrolli ülesandeid täitvad ametiisikud.

7.2. Ohtlike veoste veol kasutatavate sõidukite kontrolli liikluses peab teostama nii Eestis kui teistes riikides registreeritud sõidukitele ühesuguste protseduuride järgi.

7.3. Kontrolli läbiviimisel tuleb kasutada kontrollkaarti, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) kontrollimise koht, kuupäev;
- 2) veoühiku tüüp ja registreerimismärk;
- 3) vedaja nimi ja aadress;
- 4) sõidukijuhi nimi;
- 5) veose saatja nimi, aadress ja laadimiskoht;
- 6) veose saaja nimi, aadress ja laadimiskoht;
- 7) veose nimetus ja brutomass;
- 8) veo teostamise viisi (paak, teisaldatav paak, paakkonteiner, puisteveos, pakiveos) lubatavus;
- 9) dokumentide (saatedokumendid, autojuhi ohutusjuhendid, sõiduki veole lubamise tunnistus, autojuhi koolituse tunnistus) kontrollimise tulemused;
- 10) veose sobivus veovahendiga (puisteveos, paakveos, konteiner, segalaadimine);

- 11) veose leke või pakendi kahjustused;
- 12) sõiduki ja veose märgistus;
- 13) veoki lisavarustuse olemasolu;
- 14) tulekustutite olemasolu.

7.4. Kontrolli läbiviimine peab toimuma juhusliku valiku alusel ning nii palju kui võimalik, peavad need katma ulatuslikku osa maanteevõrgust.

7.5. Kontrollimiseks valitud kohad peavad võimaldama eeskirja rikkuvate sõidukite vastavusse viimist nõudmistega või ka sõiduki kohapeale või selleks ettenähtud kohta seismajätmist liiklust ohustamata.

7.6. Kontrolli kestvus ei tohi ületada mõistlikke piire.

7.7. Kontrolle võib läbi viia ettevõtja juures, kelle kaudu on liiklusesse saabunud ohutusnõuetele mittevastav veos.»

1.29. Muuta ja täiendada eeskirja lisa 1 tabelis 3 toodud ainete, esemete ja tunnusnumbrite loendit järgmiselt:

1.29.1. 1075 lugeda aine nimeks veerus b «Naftagaasid, veeldatud»

1105 lugeda aine nimeks veerus b «Pentanoolid» (kaks korda)

1280 lugeda veerus c numbriks «33»

1391 lisada veerus d «+3» (kaks korda)

lisada leheküljel allserva märkus «Kui leekpunkt ei ole üle 61 °C».

1500 asendada arv «50» veerus c arvuga «56» ja lisada veergu d «+ 6.1»

1581 lisada veergu c numbrid «26»

1582 lisada veergu c numbrid «26»

1965 lisada aine nimetuse lõppu veerus b järgmised sõnad: «vaata segu A, A01, A02, A0»

1965 teine positsioon lugeda nimetuseks järgmine: «Segu A, A01, A02, A0, A1, B1, B2, B, C; vaata: gaasiliste süsivesinike segu, veeldatud n.o.s.»

2003 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Metallide alküülid, reageerivad veega, n.o.s. või metallide arüülid, reageerivad veega, n.o.s.»

2031 lisada veergu d «+05» (puudutab teist positsiooni ohu tunnusnumbriga 885)

2401 asendada veerus c number «338» numbriga «883», veerus d number «3+8» numbriga «8+3» ja veerus e numbrid «3,22°b» numbriga «8,54°a»

2451 lisada veergu c number «25» ning asendada veerus d number «6.1» numbriga «2 + 05» ja veerus

e «2,1° at» numbritega «2,1°, O»

2771 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Tiokarbamaatpestitsiid, tahke, mürgine» (kaks korda)

2772 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt:

«Tiokarbamaatpestitsiid, vedel, kergestisüttiv, mürgine»

2789 lisada veergu b pärast sõna «lahus,» sõnad «happe massiprotsent on üle 80%»

2790 kustutada olemasolev rida ning lisada kaks rida järgmiselt:

«2790 Äädikhappe lahus, happe massiprotsent on 50--80%, 80; 8; 8, 32°b1»

«2790 Äädikhappe lahus, happe massiprotsent on üle 10%, kuid alla 50%, 80; 8, 8, 32°c»

2862 muuta veerus e arvud «6.1, 58°b» arvudeks 6.1, 58°c».

3005 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Tiokarbamaatpestitsiid, vedel, mürgine, kergestisüttiv» (kaks korda)

3006 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Tiokarbamaatpestitsiid, vedel, mürgine» (kaks korda)

3049 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Metallide alküülhaliidid, reageerivad veega, n.o.s. või metallide arüülhaliidid, reageerivad veega, n.o.s.»

3050 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Metallide alküülhüdriidid, reageerivad veega, n.o.s. või metallide arüülhüdriidid, reageerivad veega, n.o.s.»

3096 kustutada esimese positsiooni rida. Lisada teise positsiooni real veergu e täht «a» numbri 71 järel.

3203 muuta aine nimetus veerus b järgmiselt: «Isesüttiv metallorgaaniline ühend, reageerib veega, n.o.s.»

1.29.2. Kustutada ained tunnusnumbritega 2666, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2773, 2774, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3007 ja 3008.

1.29.3. Lisada tabelisse järgmised uued ained:

Aine või eseme tunnusnumber	Aine või eseme nimetus	Ohu tunnusnumber	Ohu määrgisnumber	Aine kuuluvus ADR järgi
1565	Baariumtsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a
1575	Kaltsiumtsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a
1626	Elavhõbedakaaliumtsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a
1680	Kaaliumtsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a

1689	Naatriumtsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a
1905	Seleenhape	88	8	8, 16° a
2316	Naatriumvasktsüaniid	66	6.1	6.1, 41° a
2344	Bromopropaanid	30	3	3, 31° c
2471	Osmiumtetraoksiid	66	6.1	6.1, 56° a
2630	Selenaadid	66	6.1	6.1, 55° a
2630	Selenitid	66	6.1	6.1, 55° a
3048	Alumiiniumfosfiidpestitsiid	642	6.1	6.1, 43° a
3095	Sööbiv tahke aine, isekuumenev, n.o.s.	884	8 + 4.2	8, 69° a
3147	Värvaine või värvaine sünteesi pooltoode, tahke, sööbiv, n.o.s.	88	8	8, 65° a
3336	Merkaptaanid, vedelad, kergesti süttivad, n.o.s. või merkaptaanide segu, vedel, kergestisüttiv, n.o.s.	30	8	3, 31° c
3336	Merkaptaanid, vedelad, kergesti süttivad, n.o.s. või merkaptaanide segu, vedel, kergestisüttiv, n.o.s.	33	3	3, 2°a, 2°b, 3° b
3337	Külmutusgaas R404 A	20	2	2, 2° A
3338	Külmutusgaas R407 A	20	2	2, 2° A
3339	Külmutusgaas R407 B	20	2	2, 2° A
3340	Külmutusgaas R407 C	20	2	2, 2° A
3341	Tiourea dioksiid	40	4.2	4.2, 5° b, c
3342	Ksantaadid	40	4.2	4.2, 5° b, c
3345	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, tahke, mürgine	60	6.1	6.1, 73° b, c
3345	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, tahke, mürgine	66	6.1	6.1, 73° a
3346	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, vedel, kergestisüttiv, mürgine	336	3 + 6.1	3, 41° a, b
3347	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, vedel,	663	6.1 + 3	6.1, 72° a

	mürgine, kergestisüttiv			
3348	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, vedel, mürgine	60	6.1	6.1, 71° b, c
3348	Fenoksäädikhappe derivaatpestitsiid, vedel, mürgine	66	6.1	6.1, 71° a
3349	Püretroidpestitsiid, tahke, mürgine	60	6.1	6.1, 73° b, c
3349	Püretroidpestitsiid, tahke, mürgine	66	6.1	6.1, 73° a
3350	Püretroidpestitsiid, vedel, kergestisüttiv, mürgine	336	3 + 6.1	3, 41° a, b
3351	Püretroidpestitsiid, vedel, mürgine, kergestisüttiv	63	6.1 + 3	6.1, 72° b, c
3351	Püretroidpestitsiid, vedel, mürgine, kergestisüttiv	663	6.1 + 3	6.1, 72° a
3352	Püretroidpestitsiid, vedel, mürgine	60	6.1	6.1, 71° b, c
3352	Püretroidpestitsiid, vedel, mürgine	66	6.1	6.1, 71° a
3354	Insektitsiidgaas, kergestisüttiv, n.o.s.	23	3	2, 2° F
3355	Insektitsiidgaas, mürgine, kergestisüttiv, n.o.s.	263	6.1 + 3	2, 2° TF

1.30. Tühistada eeskirja lisa 2 märgised 10 ja 12.

1.31. Asendada eeskirja lisa 6 käesoleva määrusega kinnitatud lisaga 1 (juurde lisatud).

1.32. Tühistada eeskirja lisa 7.

2. Kehtestada käesoleva määruse punktis 1.27 toodud koolituse tunnistuse omamise nõue alates 1. oktoobrist 1999. a.

3. Kehtestada käesolev määrus alates 1. juulist 1999. a.

Minister Toivo JÜRGENSON

Kantsler Ruth MARTIN

Lisa 1
teede- ja sideministri 21. aprilli 1999. a
määruse nr 24 juurde

Lisa 6
«Ohtlike veoste riigisisese autoveo
eeskirja» juurde

AUTOJUHI OHUTUSJUHEND

1. Veos

1.1. Ohtliku aine täpne tehniline või keemiline nimetus, klass ja tunnusnumber.

Sarnaste ohutunnustega veoste rühma korral nende veoste tunnusnumbrid, mille veol ohutusjuhendid on kasutatavad.

1.2. Veose iseloomustuses näidatakse ainult neid omadusi, mis võivad aidata avastada leket või mahavalgumist (värvus, iseloomulik lõhn, seisund).

2. Ohu olemus

2.1. Põhioht

2.2. Lisaohud, kaasa arvatud võimalikud saatmisega viivitamisest tulenevad ohud, ning ohud keskkonnale.

2.3. Ohtlikud reaktsioonid põlemise või kuumenemise korral (lagunemine, plahvatus, mürgise suitsu eraldumine jne).

2.4. Ohtlikud reaktsioonid kokkupuutel veega.

3. Individuaalsed kaitsevahendid

3.1. Individuaalsete kaitsevahendite loetelu kooskõlas käesoleva eeskirja punktis 3.1.11 tooduga.

4. Autojuhi poolt rakendatavad esmased meetmed

4.1. Tuuakse alljärgnevad juhised:

-- peatada mootor;

-- mitte suitsetada ja mitte kasutada lahtisi valgusallikaid;

-- paigaldada teele ohusignaalid ning hoiatada teisi liiklejaid ja juhuslikke möödujaid;

-- informeerida kõrvalisi isikuid ohust ja suunata nad vastutuult;

-- võimalikult kiiresti informeerida politseid ja päästeteenistust.

5. Autojuhi poolt rakendatavad lisa- ja erimeetmed

5.1. Lisatakse vastavad juhised ja vajaliku varustuse loetelu lisa- ja erimeetmete rakendamiseks sõltuvalt veetava aine klassist (kühvel, absorbent, kogumispakend jne).

5.2. Nõue autojuhi instrueerimise kohta, et rakendada lisa- ja erimeetmeid väiksema lekke või mahavalgumise korral eeldusel, et juht ei riskiks oma elu ja tervisega.

6. Tulekahju

6.1. Rakendatavad meetmed veoühiku väikese põlengu korral.

6.2. Keeld püüda kustutada kahjutuld, kui see on haaranud kogu koorma.

7. Esmaabi

7.1. Autojuhi teavitamine ohtudest, kui ta puutub vahetult kokku ohtliku ainega, ja esmaabi võtetest.

8. Lisainformatsioon

8.1. Päästeteenistuse, politsei ja kiirabi telefoninumbrid.

8.2. Vajadusel ohtliku veose valmistaja nimetus ja telefoninumbrid.

8.3. Muu vajalik lisainformatsioon.

LISA 19
OHTLIKE AINETE PIIRNORMID PINNASES JA PÕHJAVEES

KKMm RTL 1999, 105, 1319

Ohtlike ainete piirnormid pinnases ja põhjavees

Keskkonnaministri 16. juuni 1999. a määrus nr 58

Käesolev määrus on antud kemikaaliseaduse (RT I 1998, 47, 697; 1999, 45, 512) paragrahvi 12 alusel.

I. ÜLDSÄTTED

1. Ohtlike ainete piirnormid on aluseks pinnase ja põhjavee seisundi hindamisel ning vajadusel nende seisundi parandamiseks vajalike meetmete kavandamisel.
2. Ohtlike ainete piirnormideks on käesoleva määruse tähenduses piirarv ja sihtarv. Pinnase puhul antakse piirnormid pinnase kuivmassi suhtes.
3. Piirarv on ohtliku aine sisaldus pinnases või põhjavees, millest suurema väärtuse puhul on pinnas või põhjavesi reostunud ning inimese tervisele ja keskkonnale ohtlik.
4. Käesolevas määruses rakendatakse sõltuvalt maa kasutamise otstarbest erinevaid piirarve tööstus- ja elutsoonile.

Maa kasutamise otstarbe määramisel juhindutakse Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 1995. a määrusest nr 36 «Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise aluste kinnitamine» (RT I 1995, 13, 150; 1996, 32, 636).

Käesoleva määruse mõistes kuulub tööstustsooni:

- tootmishoonete maa, v.a külmhoonete, teraviljahoidlate, juurviljabaaside ja laokomplekside maa;
- põllumajanduslike tootmishoonete maa hulka kuuluv põllumajandusmasinate remonditöökodade ja sepikodade maa;
- mäetööstusmaa;
- jäätmehoidla maa;
- transpordimaa;
- riigikaitsemaa, v.a majutuse ja inimeste teenindamisega seotud hoonete alune ja nende teenindamiseks vajalik maa;
- sihtotstarbeta maa hulka kuuluv tööstuslikult rikutud tehnogeensed pinnased ja teised inimtegevuse tagajärjel tekkinud jäätmaad;
- ärimaa hulka kuuluv bensiinijaamade maa;
- massikommunikatsioonide ja tehnorajatiste maa.

Kõik ülejäänud maa liigid kuuluvad elutsooni.

5. Põhjavee kõlblikkust joogiveeallikana ei saa hinnata käesoleva määruse piirarvude alusel.
6. Sihtarv on ohtliku aine sisaldus pinnases või põhjavees, millega võrdse või väiksema väärtuse puhul on pinnase või põhjavee seisund hea ehk inimesele ja keskkonnale ohutu.
7. Pinnase või põhjavee seisund on rahuldav, kui ohtlike ainete sisaldus jääb pinnase või põhjavee piirarvu ja sihtarvu vahele.
8. Nende ohtlike ainete puhul, mille piirarvused käesolevas määruuses ei kehtestata, hinnatakse pinnase ja põhjavee seisundit eksperthinnangu alusel. Vastav eksperthinnang tehakse, kui uuritava ala eelnev kasutamine on loonud selliste ohtlike ainetega reostumise riski.
9. Ohtlike ainete rühma piirarv on selle rühma individuaalsete ühendite summaarseks maksimaalseks piirarvuks, kui pole määratud teisiti.

II. OHTLIKE AINETE PIIRNORMID PINNASES JA PÕHJAVEES

Nr	Ohtlik aine	CAS nr	Piirnормid pinnases, mg/kg			Piirnормid põhjavees, µg/l	
			Sihtarv	Piirarv elutsoonis	Piirarv tööstustsoonis	Sihtarv	Piirarv
I. RASKMETALLID							
1.	Elavhõbe (Hg)	-	0,5	2	10	0,4	2
2.	Kaadmium (Cd)	-	1	5	20	1	10
3.	Plii (Pb)	-	50	300	600	10	200
4.	Tsink (Zn)	-	200	500	1500	50	5000
5.	Nikkel (Ni)	-	50	150	500	10	200
6.	Kroom (Cr)	-	100	300	800	10	200
7.	Vask (Cu)	-	100	150	500	15	1000
8.	Koobalt (Co)	-	20	50	300	5	300
9.	Molübdeen (Mo)	-	10	20	200	5	70
10.	Tina (Sn)	-	10	50	300	3	150
11.	Baarium (Ba)	-	500	750	2000	50	7000
12.	Seleen (Se)	-	1	5	20	5	50
13.	Vanaadium (V)	-	50	300	1000	-	-
14.	Antimon (Sb)	-	10	20	100	-	-
15.	Tallium (Tl)	-	1	5	20	-	-
16.	Berüllium (Be)	-	2	10	50	-	-
17.	Uraan (U)	-	20	50	500	-	-

II. MUUD ANORGAANILISED ÜHENDID							
18.	Fluoriidid (F ⁻ -ioonina, üldine)	-	450	1200	2000	1500	4000
19.	Arseen (As)	-	20	30	50	5	100
20.	Boor (B)	-	30	100	500	500	2000
21.	Tsüaniidid (CN ⁻ -ioonina, vaba)	-	1	10	100	5	100
22.	Tsüaniidid (CN - üldine)	-	5	50	500	100	200
III. AROMAATSED SÜSIVESINIKUD							
23.	Benseen	71-43-2	0,05	0,5	5	0,2	5
24.	Etüülbenseen	100-41-4	0,1	5	50	0,5	50
25.	Tolueen	108-88-3	0,1	3	100	0,5	50
26.	Stüreen	100-42-5	1	5	50	0,5	50
27.	Ksüleenid	-	0,1	5	30	0,5	30
28.	Aromaatsed süsivesinikud (kokku)	-	1	10	100	1	100
29.	Ühealuselised fenoolid (kresoolide ja dimetüülfenoolide summaarne kontsentratsioon)	-	1	10	100	1	100
30.	Kahealuselised fenoolid (pürokatehhooli, resortsinooli ja hüdrokinooni summaarne kontsentratsioon)	-	1	10	100	1	100
31.	Fenoolid (iga järgnev ühend)		0,1	1	10	0,5	50
	o -kresool	95-48-7					
	m-kresool	108-39-4					
	p-kresool	106-44-5					
	2,3-dimetüülfenool	526-75-0					
	2,4-dimetüülfenool	105-67-9					
	2,5-dimetüülfenool	95-87-4					
	2,6-dimetüülfenool	576-26-1					

	3,4-dimetüülfenool	95-65-8					
	3,5-dimetüülfenool	108-68-9					
	pürokatehhool	120-80-9					
	resortsinool	108-46-3					
	beeta-naftool	135-19-3					
	hüdrokinoon	123-31-9					
32.	Klorofenoolid (iga ühend)	-	0,05	0,5	5	0,3	30
33.	MTBE	1634-04-4	1	5	100	0,5	10
34.	Naftasaadused kokku	-	100	500	5000	20	600
IV. POLÜTSÜKLILISED AROMAATSED SÜSIVESINIKUD (PAH)							
35.	Antratseen	120-12-7	1	5	50	0,1	5
36.	Krüseen	218-01-9	0,5	2	20	0,01	1
37.	Fenantreen	85-01-8	1	5	50	0,05	2
38.	Naftaleen	91-20-3	1	5	100	1	50
39.	Püreen	129-00-0	1	5	50	1	5
40.	α - Metüülnaftaleen	90-12-0	1	4	40	1	30
	β - Metüülnaftaleen	91-57-6					
41.	Dimetüülnaftaleen (iga järgnev ühend)		1	4	40	1	30
	1,2-dimetüülnaftaleen	573-98-8					
	1,3-dimetüülnaftaleen	575-41-7					
	1,4-dimetüülnaftaleen	571-58-4					
	1,5-dimetüülnaftaleen	571-61-9					
	1,6-dimetüülnaftaleen	575-43-9					
	1,7-dimetüülnaftaleen	575-37-1					
	1,8-dimetüülnaftaleen	569-41-5					
	2,3-dimetüülnaftaleen	581-40-8					
	2,6-dimetüülnaftaleen	581-42-0					
	2,7-dimetüülnaftaleen	582-16-1					
42.	Atsenaften	83-32-9	1	4	40	1	30

43.	Benso[a]püreen	50-32-8	0,1	1	10	0,01	1
44.	PAH (kokku)	-	5	20	200	0,2	10
V. KLOORITUD ALIFAATSED SÜSIVESINIKUD							
45.	1,2-dikloroetaan	107-06-2	0,1	2	50	0,1	5
46.	Kloroform	67-66-3	0,1	1	25	0,1	2
47.	Heksakloroetaan	67-72-1	1	10	100	1	10
48.	Klooritud alifaatsed süsivesinikud, iga ühend, välja arvatud käesolevas nimekirjas toodud ühendid		0,1	5	50	1	70
VI. KLOORITUD AROMAATSED SÜSIVESINIKUD							
49.	PCB	27323-18-8	0,1	5	10	0,5	1
50.	Kloororgaanilised aromaatsed üksikühendid (iga ühend, välja arvatud käesolevas nimekirjas toodud ühendid)	-	0,1	0,5	30	0,1	5
51.	Kloororgaanilised aromaatsed ühendid (kokku)	-	0,2	5	100	0,5	5
VII. AMIINID							
52.	Alifaatsed amiinid (kokku)	-	50	300	700	1	20
VIII. PESTITSIIDID							
53.	2,4-D	94-75-7	0,05	0,5	2	0,05	1
54.	Aldriin	309-00-2	0,1	1	5	0,01	1
55.	Dieldriin	60-57-1	0,05	0,5	2	0,01	1
56.	Endriin	72-20-8	0,1	1	5	0,005	0,5
57.	Isodriin	465-73-6	0,1	1	5	0,005	0,5
58.	DDT	50-29-3	0,1	0,5	5	0,1	1
59.	Heksaklorotsükloheksaanid (iga isomeer)	-	0,05	0,2	2	0,01	1
60.	Triklorobenseen	-	2	5	50	0,01	5
61.	Heksaklorobenseen	118-74-1	2	5	25	0,5	5
62.	Pestitsiidid (kokku)	-	0,5	5	20	0,5	5

